

Vuorovaikutusraportti

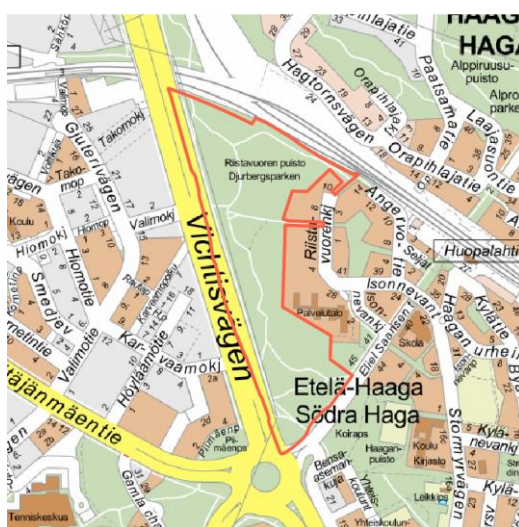
Länsi- Haagan asemakaavan muutos

Päivätty 28.11.2023

Diaarinumero HEL 2020-012978

Hankenumero 5704_10

Asemakaavakartta nro 12883

Kuva 1. Suunnittelualueen rajaus.

Vuorovaikutusraportin sisältö

Vuorovaikutusraportissa esitetään yhteenvedot asemakaavan muutoksen (kaavaratkaisu) valmisteluajana saaduista kannanotoista, mielipiteistä, muistutuksista ja lausunnoista (huomautukset) sekä vastineet niihin. Vuorovaikutusraporttia täydennetään kaavaprosessin edetessä.

Jäljennökset kaikista kaavan valmisteluajana saaduista kannanotoista, mielipiteistä, muistutuksista ja lausunnoista ovat nähtävissä Helsingin kaupungin kirjaamossa, käyntiosoite: Kaupungintalo, Pohjoisesplanadi 11–13, puhelin 09 310 13700 ja sähköposti helsinki.kirjaamo@hel.fi.

Liite

Uutta Länsi-Helsinkiä -verkkotilaisuus 27.1.2021, illan kysymys–vastaus -palstan koonti (päivätty 12.2.2021)

Kaavoituksen eteneminen

Vireilletulo

- kaavoitus on tullut vireille vuonna 2020 kaupungin aloitteesta

OAS

- OAS ja muuta aineistoa nähtävillä 27.1.–16.2.2021, alueellinen asukastilaisuus Uutta Länsi-Helsinkiä 27.1.2021 verkossa
- nähtävilläolosta ilmoitetaan kirjeillä, verkkosivuilla <https://www.hel.fi/suunnitelmat> ja Helsingin Uutiset -lehdessä
- mahdollisuus esittää mielipiteitä
- kaupunkiympäristölautakunnan päätöksistä lähetetään tieto niille mielipiteen jättäneille, jotka ovat mielipiteen yhteydessä erikseen ilmoittaneet sähköposti- tai postiosoitteensa

Ehdotus

- kaavaehdotus esitellään kaupunkiympäristölautakunnalle arviolta syksyllä 2023
- kaavan valmistelun aikana saatuihin huomautuksiin vastataan vuorovaikutusraportissa, joka löytyy karttapalvelusta <https://kartta.hel.fi/suunnitelmat>
- kaavaehdotuksen julkisesta nähtävilläolosta ilmoitetaan verkkosivuilla <https://www.hel.fi/kaavakuulutukset>
- mahdollisuus tehdä muistutus, viranomaisilta pyydetään lausunnot
- muistutukset ja lausunnot käsitellään kaupunkiympäristölautakunnassa
- kaupunkiympäristölautakunnan päätöksistä lähetetään tieto niille muistutuksen jättäneille, joiden sähköposti- tai postiosoite ilmenee muistutuksesta

Hyväksyminen

- kaupunginhallitus käsittelee kaavaehdotuksen
- kaupunginvaltuusto hyväksyy kaavan
- tieto kaavan hyväksymistä koskevasta päätöksestä lähetetään niille, jotka ovat sitä kirjallisesti pyytäneet kaavaehdotuksen julkisen nähtävilläolon aikana
- hyväksymistä koskevaan päätökseen saa hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen
- hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan
- kaava tulee voimaan, jos hyväksymispäätöksestä ei ole valitettu tai valitukset on hylätty.

Yhteenvetot esitetystä huomautuksista ja vastineet niihin

Osallistumis- ja arviointisuunnitelman sekä kaavan valmisteluaineiston nähtävilläolo 27.1.–16.2.2021

Yhteenveto viranomaisten kannanotoista

Viranomaisten kannanotot osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta ja luonnosaineistosta kohdistuivat Vihdintien pikaraitiolinjan merkitykseen kestävästä maankäytön mahdollistajana, tehokkaaseen ja tiiviiseen maankäyttöön, Vihdintien pysäkkien saavutettavuuteen, vesihuollon suunnitteluun ja järjestelyihin sekä hulevesien tilavarauksiin. Huomautettiin että viereinen Etelä-Haagan asuntoaluekokonaisuus kuuluu Helsingin kulttuurihistoriallisesti, rakennustaiteellisesti ja maisemakulttuurin kannalta merkittävien alueiden joukkoon.

Kannanotoissa esitetyt asiat on otettu kaavoitustyössä huomioon suunnittelemalla tiivistä korttelirakennetta sekä huolehtimalla sujuvista kulkuyhteyksistä joukkoliikennepysäkeille ja riittävästä tilavarauksesta vesihuollolle ja hulevesien hallinnalle. Uuden rakentamisen mittakaavassa on huomioitu lähikorttelit.

Kannanotot osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta sekä valmisteluaineistosta saatiin seuraavilta asiantuntijaviranomaisilta:

- Helsingin seudun ympäristöpalvelut (HSY), vesihuolto
- Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL)
- kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala, kaupunginmuseo

Liikenne- ja viestintävirasto Traficom ilmoitti, ettei asiasta ole lausuttavaa.

Vastineet viranomaisten kannanottoihin

Asemakaavassa on osoitettu tehokasta ja tiivistä maankäyttöä hyvin saavutettavalle alueelle pikaraitiotien varrelle. Korttelit ja kulkureitit on suunniteltu siten, että joukkoliikennepysäkit ovat esteettömästi saavutettavissa. Jalankulkuvirrat ohjautuvat luontevasti pysäkkien ja palvelujen yhdessä muodostamiin aktiivisiin ympäristöihin.

Vesihuollon suunnittelussa on tehty yhteistyötä HSY:n kanssa, ja suunnitelmia ja tilavarauksia tarkennetaan edelleen tarkistettua asemakaavaehdotusta valmisteltaessa. Hulevesien hallintaa, imeytys- ja viivytysmahdollisuuksia on selvitetty alueellisesti ja asetettu tavoitteita hulevesien viivytykselle mm. osana nykyisten puistoreittien uusia järjestelyjä.

Länsi-Haagan asemakaavaehdotuksen mukaan uudisrakentaminen painottuu Vihdintien reunaan, metsäinen viheryhteys erottaa sen lähimmistä Etelä-Haagan kortteleista. Uudiskortteleissa korkeimmat rakennusmassat sijoittuvat suurkortteleihin länteen, itäpuolella lähempänä Riistavuorenpuiston metsää ja nykyisiä kortteleita rakennukset ovat va-

paasti seisovia ja matalampia, kerrosluku on korkeintaan viisi. Kaupunkirakentamisen rakeisuus ja yksittäisten rakennusten mittakaava huomioivat näin Etelä-Haagan ympäristölle tyypillisen matalan kerrostalorakentamisen.

Yhteenveto mielipiteistä

Mielipiteet osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta sekä valmisteluaineistosta kohdistuivat eniten Riistavuorenpuiston kaventumiseen nykyisestä. Toivottiin kaavahankkeesta luopumista kokonaan tai rakentamisalueen kaventamista siten että metsää säästyy. Mielipiteet kohdistuivat myös Länsi-Helsingin pikaraitiotiehen, bulevardikaupunkiin, luonnonympäristöön, ekologisiin yhteyksiin, uhanalaisiin lajeihin, alueen viihtyisyyteen ja käyttöön, virkistys- ja liikuntapalveluihin, korttelialueisiin ja rakentamistapaan, Pitäjänmäen yritysalueiden huomioimiseen, sähköasemaan, alueen kaupallisiin ja julkisiin palveluihin, liikennejärjestelmään ja pysäköintiin, meluun ja ilmanlaatuun, ilmastomuutokseen, vuorovaikutukseen ja asukasosallistumiseen.

Mielipiteet on otettu huomioon kaavoitustyössä siten, että Riistavuorenpuistoa on säästetty merkittävästi enemmän ja asuntokorttelialuetta on kehitetty siten että rakentamisalue on supistunut lähelle Vihdintietä. Riistavuorenpuiston verkostollisia yhteyksiä on parannettu ja suunnitelmia on muutettu mm. kaavaprosessin aikana löydetyn liito-oravan ydinalueen huomioimiseksi. Länsi-Haagan kaavaan on mielipiteiden johdosta liitetty alun perin toiseen kaava-alueeseen kuuluneet Riistavuorenpuiston pohjoisin osa ja etelänurkka, jotta puiston aluetta voi helpommin tarkastella kokonaisuutena. Sähköasema on siirretty puiston alueelta Pitäjänmäen yritysalueelle ja toinen päiväkotitoimitus on poistettu suunnittelualueelta. Pysäköintilaitoksen sijaintia ja lähiympäristöä on tarkistettu.

Kirjallisia mielipiteitä saapui 59 kpl, joista yksi oli adressi (allekirjoittajia 1609).

Mielipiteenä saapunut adressi ja vastine

Mielipiteenä on saatu yhdistetty nettiadressi ja käsin allekirjoitettu adressi otsikolla ”Riistavuoren metsä säilytettävä”, jonka on mielipiteenjättoaikaan allekirjoittanut 1609 ihmistä. Adressissa viitataan Vihdintien bulevardikaupungin kaavarunkoon ja esitetään huoli siitä, että metsä rakennetaan lähes täyteen, hakkuut ovat mittavat ja jäljelle jää vain pieniä kallioisia osia. Metsä on useiden väestöryhmien aktiivinen virkistyspaikka, luonnoltaan arvokas ja eläinlajien, mm. liito-oravan asuinpaikka. Rakentaminen tuhoaisi Talin ja Pohjois-Haagan metsien välisen ekologisen yhteyden kokonaan. Asukasmäärä ei ole niin merkittävä, että arvometsä rakennettaisiin näin laajamittaisena. Pitäjänmäen teollisuusalueella olisi tyhjiä toimitiloja ottaa asumisen tarpeisiin. Metsässä olemisella on terveyshyötyjä. Adressissa vaaditaan metsäalueen

säilyttämistä rakentamisen ulkopuolella tai vähintään yhtenäisen metsäalueen säilyttämistä, jolloin rakentaminen rajoittuisi aivan Vihdintien varteen, nykyisten voimalinjojen kohdalle.

Vastine

Vihdintien ja Huopalahdentien kaavarungon hyväksymisen yhteydessä kaupunkiympäristölautakunta päätti, että Riistavuoren puiston kohdalla tarkistetaan asemakaavavaiheessa korttelien rajoja siten, että Riistavuoren puistosta säilyy laajempi osa vaarantamatta rakennusoikeuden määrää ja alueen vetovoimaa ja haluttavuutta. Säilytettävän alueen laajentaminen osaltaan käytetään korttelirakenteen mielenkiinnon lisäämisenä ja alueen vetovoiman lisäämisenä virkistys- ja luontoarvojen näkökulmasta.

Länsi-Haagan asemakaavaprosessissa on huomioitu saatu palaute asukkailta ja osallisilta. Rakentamisalue on supistunut vielä osallistumis- ja arviointisuunnitelman kanssa nähtävillä ollut luonnosta kaapeammaksi vyöhykkeeksi Vihdintien varteen. Riistavuorenpuistosta säilyy lähes kaksi kolmasosaa luonnonmukaisena, metsäisenä ja kallioisena alueena. Näin halutaan turvata rakentamisen aiheuttamista muutoksista huolimatta sekä monipuolinen virkistyskäyttö että luontoarvoja, kuten liito-oravan ydinalue ja suopuiston ennallistaminen. Pitäjänmäen sähköasema, jolle kaavarungossa ja asemakaavan luonnosaineistossa oli varattu aluetta Riistavuorenpuistosta, on kaavoitettu uuteen paikkaan Pitäjänmäen teollisuusalueelle. Rantaradan pohjoispuolella Pitäjänmäen teollisuusaluetta ollaan muuttamassa asumiseen osana kaavarungon mukaista kaupunkikehitystä, eteläpuolella alueen työpaikka-toimintojen ja asumisen yhteensovittamisen mahdollisuuksia tutkitaan erillisenä prosessina.

Vastineet muihin mielipiteisiin aihepiireittäin

Kaavahankkeesta luopuminen

Useassa mielipiteessä nähdään, että Länsi-Haagan kaavamuutoshankkeesta tulisi kokonaan luopua. Riistavuoren alue tulisi säilyttää asemakaavassa puistona. Aiemmistä, kaupungin kasvuun perustuvista strategioista ja tiiviistä urbaanista rakentamisesta tulisi luopua pandemian vuoksi. Yleiskaavan pohjana olevat Helsingin asukasmääräennusteet tulisi tarkistaa. Helsingissä on liikaa tyhjiä asuntoja. Muuttoliike on alkanut suunnata kohti väljempiä naapurikuntia. Moni veroja maksava muuttaa pois Helsingistä. Helsingissä on liian kalliit asunnot ja asumiskustannukset työssäkäyville. Kaupunki kasvaa nuorilla, opiskelijoilla ja maahanmuuttajilla. Kaavahanke on liian kallis ja hyödyttää vain yksityisiä rakennuttajia ja sijoittajia.

Mielipiteissä nähtiin suunnittelualueen olevan sopimaton rakentamiselle ja asumiselle etenkin luonnonympäristön häviämisen takia, mutta myös maastonmuotojen sekä Vihdintien ja junaradan aiheuttamien rasisusten takia. Alueelle suunniteltu asukasmäärä ei ole niin merkittävä, että se

vaatisi luonnonympäristön poistamista, kaavahanke on tehoton ja ilmastomuutosta edistävä eikä ota huomioon Vihdintien sähköjohtoja.

Vastine

Helsingin kaupunkisuunnittelua ohjaavat kaupungin poliittisen päätöksenteon kautta asetetut strategiset linjaukset. Raideliikenteen verkosto-kaupungin toteuttamista jatketaan. Uuteen pikaraitiotiehen perustuva asumisen ja työpaikkojen vyöhyke Huopalahdentien ja Vihdintien var-silla nähdään merkittävänä osana läntisen Helsingin kaupunkikehitystä ja tulevaisuuden vireänä pysyvää ja monipuolista kaupunkielämää. Pandemian jälkeen Helsingin asukasluku on taas kasvussa. Helsingin ja Helsingin seudun väestöennusteen 2021–2060 mukaan Helsingin väestönkasvu palaa vuodesta 2023 eteenpäin lähes samalle tasolle, jolla se oli ennen koronapandemiaa. Vuosina 2023–2036 kasvu on keskimäärin 6 600 henkeä vuodessa. Vuonna 2030 Helsingissä on asukkaita 716 000 ja ennustekauden lopulla vuonna 2060 väestöä on 870 000 henkilöä. Paheneva asuntopula olisi omiaan johtamaan asumiskustannusten nousuun. Helsinki suunnittelee vetovoimaista, viihtyisää ja kaunista kaupunkitilaa eri-ikäisille ja eritaustaisille ihmisille.

Kaavaprosessin aikana saadun asukaspalautteen ja poliittisen ohjauksen johdosta Länsi-Haagan asemakaavaehdotuksessa esitetään luonnonympäristöä säilytettäväksi selvästi yleiskaavaan pohjautuvassa kaavarungossa esitettyä enemmän. Korttelit ja kadut on suunniteltu sopeutumaan maaston korkeusasemiin, rakennukset tulee sovittaa maastoon hienovaraisesti turhan lousinnan välttämiseksi. Vihdintien ja junaradan melu- ja hiukkaspäästöt on huomioitu siten, että kortteleihin syntyy suojaisia piha-alueita ja parvekkeet on suunnattu suojaiseen suuntaan. Rakentaminen myös suojaa säilyvää metsäaluetta melurasituksetta. Suunnittelussa on pyritty mahdollisimman tasapainoiseen ratkaisuun eri suuntaisten intressien välillä, näitä ovat luonto- ja virkistysarvojen säilyminen, kehittyvän vyöhykkeen kasvutavoitteisiin vastaaminen sekä houkuttelevan asuinpaikan syntyminen haagalaisille. Rakentaminen, asuminen ja liikkumistarve aiheuttavat ilmastopäästöjä, mutta niitä pyritään hillitsemään mm. kaupunkirakenteellisin ratkaisuin, energia- ja liikennejärjestelmiä kehittämällä sekä rakennusmateriaalien hiilipäästöjä rajoittamalla. Helsingin tavoitteena on olla hiilineutraali vuonna 2030 ja hiilinegatiivinen vuoden 2040 jälkeen. Vihdintien sähköjohdot kaapeloidaan Vihdintien katualueen alle ennen asuntorakentamista.

Länsi-Helsingin pikaraitiotie ja bulevardikaupunki

Muutamassa mielipiteessä ehdotetaan pikaraitiotiestä luopumista ja sähköbussiratkaisun tutkimista: kapeampi katutila ja enemmän tilaa rakentamiselle. Yleiskaavassa on raitiotiemerkintää koskeva määritelmä: ”Joukkoliikenteeseen sopiva runkoyhteys, joka voidaan toteuttaa bussiratkaisuna”. Pikaraitikalla nähdään olevan liian vähän käyttäjiä ja taloudelliset perusteet ovat huteria. Vihdintien pikaraitiotieyhteys keskustaan on hidas ja tarpeeton, koska junayhteys Valimon ja Huopalahden asemilta keskustaan on nopea ja toimii lyhyellä vuorovälillä. Pikaraitiotie

kulkee nykyisen julkisen liikenteen reitillä eikä tuo uutta linjaa alueelle. Autoilijoiden ei uskota vaihtavan julkiseen liikenteeseen. Länsi-Helsingin raitiotiehankkeella ei voida perustella Riistavuorenpuiston rakentamistarvetta. Raideliikennetarkaisujen maksamiseen kytketty asuntojen rakentaminen kaupunkimetsään on väärin. Pikaraitiotiehanketta ei tulisi toteuttaa, jos se edellyttää asuntorakentamista luonnonalueille ja tuhoaa luontoympäristöjä ja biodiversiteettiä.

Mielipiteensä jättäneiden yrittäjien mukaan pikaraitiotien ja Läntisen bulevardikaupungin synnyttämä Haagan ympyrän ja Valimon aseman ympäristöjen kehittyminen ja liiketilapotentialiaali ovat positiivisia ja tuettavia asioita.

Vastine

Yleiskaava ei edellytä pikaraitiotien rakentamista, mutta Helsingin kaupunkistrategian tavoitteena on raideliikenteen verkostokaupungin toteuttaminen. Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt Länsi-Helsingin raitiotien yleissuunnitelman ja hankkeen toteuttamisen 20.1.2021. Kokonaisuuteen kuuluu pikaraitiotien ja muiden liikennejärjestelyjen rakentamisen lisäksi myös uusien kortteleiden rakentaminen pikaraitiotien varrelle. Raitiotie mahdollistaa riittävän kapasiteetin, sujuvuuden ja luotettavuuden alueen joukkoliikenteen runkoyhteydelle. Raitioliikenteen matkustusmukavuus ja esteettömyys ovat bussiliikennettä paremmalla tasolla ja kiinteään joukkoliikenneinfraan liittyvä pysyvyyden tae on tärkeää joukkoliikenteeseen tukeutuvan kaupunkiympäristön ja liikenneolosuhteiden kehittämisessä. Joukkoliikenteen palvelutasoa koskevat tekijät koskevat myös bussiliikenteeseen perustuvaa liikennetarkaisua. Jos raitiotietä ei tässä vaiheessa toteutettaisi, Vihdintiellä olisi tarve yleiskaavan toteuttamisedellytysten turvaamiseksi varata tilaa raitiotien toteuttamiselle myöhemmin ja järjestää bussiliikenteelle paremmat edellytykset bussikaistojen avulla, mikä vaatisi vähintään saman verran tilaa kuin raitiotie. Kuitenkin raitioliikennettä vastaavan kapasiteetin ja palvelutason järjestämiselle bussiliikenteeseen perustuen asemakaavan alueella ja laajemmin läntisen Helsingin alueella on heikot edellytykset. Tähän on syynä edellä mainitun lisäksi asemakaava-alueen ulkopuolisten katuosuuksien sekä kantakaupungin bussikaistojen ruuhkautuminen jo nykytilanteessa ja keskustan bussiterminaalien kapasiteetti.

Länsi-Haagan asemakaavan muutos ei koske raitiotien järjestelyjä, mutta alueen asukasmäärä, palvelut ja liiketilamitoitus perustuvat oletukseen pikaraitiotiehankkeen synnyttämästä kysynnän kasvusta.

Rakentamisalueet ja Riistavuorenpuiston supistuminen

Usean mielipiteen mukaan Riistavuorenpuisto pitää säilyttää mahdollisimman laajasti, eikä puistoa ole nähtävillä olleessa havainnekuvaluonnoksessa vielä säilytetty riittävästi. Uudisrakentamisen määrän lisääntymistä Etelä-Haagassa kritisoidaan. Haagassa asutaan luonnonlähei-

syyden takia. Oikeuskäytännössä on katsottu, että puistoalan vähentäminen 10 %:lla on mahdollista ilman, että se pitäisi kompensoida. Mieli- piteen mukaan Helsingin väkiluvun kasvaessa on rakennettava uusia asuntoja mutta rakentaminen ei saa vähentää nykyisiä viheralueita eikä ulkoilumahdollisuuksia.

Mielipiteissä ehdotetaan rakentamisen rajoittamista Vihdintien reunaan esim. yhdeksi lamellitaloriviksi. Jos alueen rakentaminen on pakollista, tulisi se osoittaa sähkölinjojen alueelle niin, että alueella säilyy etelä- pohjoissuuntainen metsäalue.

Kaavahankkeen tavoitteita pidetään joissain mielipiteissä myös hyvinä ja kannatettavana. Toivotaan luonnosta tiiviimpää rakentamista koko alueelle, joka ulottuisi enemmän myös Riistavuorenpuistoon. Tämä nähdään perusteltuna Yleiskaavan kantakaupunki-/A3-/viheryhteysmer- kinnät huomioon ottaen- Viheryhteyden nähdään toimivan myös raken- netumpana. Mielipiteessä nähdään Vihdintien bulevardisointi ja pikarai- tiotie positiivisena asiana, joka parantaisi mm. alueen palveluja. Mielipi- teen mukaan Länsi-Haagan alue ja Vihdintien bulevardisointi on mah- dollista toteuttaa hyvin, kun alueen luonnonympäristöä kunnioitetaan. Metsässä kulkevan virkistysreitit halutaan säilyvän.

Uutta aluetta toivotaan suunniteltavaksi siten, että Riistavuorenpuiston metsäisyys säilyisi. Osassa mielipiteistä nähdään, että alueen pohjois- osa lähempänä rantarataa ja Valimon asemaa voisi olla tehokkaammin rakennettu. Mielipiteen mukaan uuden sisäkadun itäpuolisista kortte- leista voitaisiin luopua, jos rakentamistehokkuutta kasvattaa alueen pohjoisosassa ja nykyisen liikenneympyrän alueella. Eräs mielipide esittää alueen keskiosan herkimpanä metsäalueena, jolle ei erityisesti tulisi rakentaa.

Vastine

Länsi-Haagan asemakaavaprosessissa on huomioitu saatu palaute asukkailta ja osallisilta ja reagoitu siihen. Kaupunkiympäristölautakun- nan kaavarungosta antaman jatkosuunnitteluohjeen mukaisesti metsää on esitetty säästettäväksi laajemmalla osalla. Osallistumis- ja arviointi- suunnitelman ja havainnekuvakartan luonnoksen esilläolon jälkeen ra- kentamisalue on asemakaavaehdotuksessa edelleen supistunut tiiviisti rakennetuksi kapeaksi vyöhykkeeksi Vihdintien varrelle. Riistavuorenpuistosta säilyy lähes kaksi kolmasosaa luonnonmukaisena metsäi- senä ja kallioisena alueena.

Mielipiteissä ehdotettua yhden lamellitalorivin sijoittamista Vihdintien reunaan on suunnittelussa arvioitu, mutta se ei vaikuta perustellulta rat- kaisulta. Se säästäisi jonkin verran enemmän metsää, mutta ei täyttäisi riittävästi hyvään asumiseen liittyviä tavoitteita; tarvittavaa yhteisöä, edellytyksiä palveluille, houkuttelevaa asuinympäristöä. Melun ja hiuk- kaspäästöjen torjunta olisi vaikeaa. Vihdintietä ei voi muuttaa tonttika- duksi, joten tarvittaisiin joka tapauksessa katu Riistavuorenpuiston puo-

lelle. Lamellitalorivi kahden kadun välissä tuottaisi tehotonta ja epäviihtyisää ympäristöä. Kokonaisuutta arvioiden viihtyisä ja arvostettu naapurusto Länsi-Haagassa on myös Riistavuorenpuiston miellyttävän virkistyskäytön kannalta parempi ratkaisu. Kapea rakentamisalue ulottuu Haagan ympyrästä rantaradan tuntumaan, vain tärkeät verkostolliset kohdat ja virkistyskäytön kannalta tärkeiksi tunnistetut alueet jäävät korttelien välissä rakentamatta. Riittävän yhtenäinen rakentaminen Vihdintien reunassa on tärkeää oleskelupihojen meluntorjunnan kannalta. Tehokain korttelialue on sijoitettu alueen pohjoisosaan lähelle Valimon juna-asemaa.

Luonnonympäristö, ekologiset yhteydet ja uhanalaiset lajit (mielipiteet ja niiden vastineet jaoteltu asiakohdittain)

Asia 1

Mielipiteessä nähdään Yleiskaavan merkinnän (C2) olevan alueelle sopimaton, sen vieminen asemakaavaan voi sanoa olevan Luonnonsuojelulain 6 § vastainen, ”Kunnan tulee edistää luonnon- ja maisemasuojelua alueellaan”. Lain mukaan asemakaavoitettaessa tulee vaalia luonnonympäristöä eikä erityisiä luontoarvoja saa hävittää. Alueella on useita luonto- ja maisema-arvoja. Uhanalaisten lajien elinalueiden tuhoaminen on laitonta.

Mielipiteessä nähdään alueen rakentaminen 2017–2021 kaupunkistrategian vastaiseksi ”Helsinki vaalii arvokasta luontoaan ja toimii kaupunkiluonnon monimuotoisuuden lisäämiseksi. Viher- ja sinialueiden ekologinen laatu, saavutettavuus ja terveysvaikutukset turvataan. Luonnonsuojeluohjelmaa toteutetaan ja metsäverkostoa vahvistetaan”.

Vastine asia 1

Riistavuoren alueella ei ole luonnonsuojelulla rauhoitettuja luonnonsuojelualueita tai kohteita, Natura-alueita tai aiemmin suojeltuja luonnonmuistomerkkejä. Alueella ei myöskään ole Helsingin luonnonsuojeluohjelman 2015–2024 mukaisia rauhoitettavaksi esitettäviä alueita tai kohteita.

Kaava-alueella on kaksi uhanalaiseksi luokiteltua luontotyyppiä: pohjoisosassa sijaitseva 0,08 hehtaarin suuruinen Riistavuorenpuiston korpi sekä eteläosassa sijaitseva 0,423 hehtaarin suuruinen Riistavuorenpuiston suon pohjoisosa. Korven uhanalaisuus on Etelä-Suomessa luokkaa CR äärimmäisen uhanalainen, valtakunnallisesti EN erittäin uhanalainen, luontotyyppinä kangaskorvet arvoluokkaa kaksi. Alueen edustavuus on heikko.

Kaava-alueella arvokkaiksi luokiteltuja luontokohteita ovat lisäksi liitoravan elinalueesta ydinalueeksi vuonna 2022 päivitetty kohde Riistavuorenpuiston pohjoisosassa, liito-oravan ydinalue Riistavuorenkujan päädyssä junarataa vasten sekä Riistavuorenpuiston suo.

Edellä mainituista liito-oravan ydinalueista radan varren pienempi alue säilyy kaavaratkaisun myötä sellaisenaan. Uusi ydinalueeksi tunnistettu laajempi kohde säilyy kaavaratkaisun myötä lähes kokonaan ennallaan, lukuun ottamatta pieniä viisteitä asuinkerrostalojen korttelialueelle sekä katualueelle rajauksen lounais- ja länsiosissa. Ydinalueen riittävydestä suhteessa kaavaratkaisuun on käyty työneuvottelu ELY-keskuksen kanssa. ELY-keskus suhtautui kaavaratkaisuun positiivisesti, sillä ydinalueesta merkittävin osa säilyy sellaisenaan.

Riistavuorenpuiston suon alue pienenee kaavaratkaisun myötä selvästi nykyisestä. Suon pohjoisosa on määritelty uhanalaisten ja silmälläpidettävien luontotyyppien arvoluokkaan kaksi, Helsingissä vaarantuneet. Luontotyyppinä on suoarot. Uhanalaisuusluokka Etelä-Suomessa on puutteellisesti tunnettu. Suon edustavuus on kohtalainen. Vihdintien laidalla sijaitsee suon märempi sarakorven piirteitä omaava, osin saranevainen alue, jotka nekään eivät ole erityisen märkiä suoalueiksi. Suon eteläisemmät osat ovat ajan myötä muuttuneet kuivemmaksi turvekankaaksi. Nykyisin nevaisia pohjoisosia on aiemmin hakattu voimalinjojen kohdilta ja raskaiden koneiden käyttö on aiheuttanut haittaa suolle. Voidaankin katsoa, että vaikka suoalue on arvoltaan Helsingin alueella vaarantunut, ovat suolle alkuperäiset ominaisuudet muuttuneet ajan myötä niin nevaisilla kuin eteläisemmillä kankaaksi muuttuneilla alueilla. Suoalue ei omaa luonnonsuojelulain mukaisia suojeluun velvoittavia arvoja. Suon eteläosa on kaavaratkaisun mukaan tarkoitus kehittää suopuistona. Suopuistoon esitetään kaivettavaksi uusia hulevesipainanteita vastaamaan maankäytön muutokseen sekä vanhan suoympäristön ennallistamiseksi. Suopuiston keskeisimmässä painanteessa tavoitteena on pysyvä vesipinta, mikä mahdollistaa metsäpohjan luontaisen rämettymisen. Riittävää vesipintaa tavoitellaan mm. hulevesien hallinnan sekä mahdollisten uusien painanteiden avulla. Tavoitteena on suopuistoksi ennallistamisen kautta mahdollistaa Riistavuorenpuiston eteläosaan nykyistä monipuolisempi biodiversiteetti ja kaupunkiympäristössä harvinainen suopuistoympäristö, jolla on niin ekologisia, ilmastollisia, virkistyksellisiä, terveydellisiä kuin opetuksellisiakin hyötyjä.

Kaupungilla on käytössään kaupungin alueet kattava paikkatietopohjainen tietokanta, jonne viedään asiantuntijoiden erilaisten selvitysten tuloksia, muun muassa luonto- ja kulttuuriympäristö-selvitykset. Tietokantaa ylläpidetään ja päivitetään jatkuvasti esimerkiksi kaupunkitasoisen liito-oravien elin- ja ydinalueiden osalta. Maankäytön suunnittelun asiantuntijoilla on siten käytössään viimeisimmät tehdyt selvitykset. Tarvittaessa ja tapauskohtaisesti arvioiden tehdään selvityksiin päivityksiä. Ylläpitämällä ja päivittämällä myös luonto- ja maisema-arvojen tietokantaa kaupunki edistää osaltaan luonnon- ja maisemansuojelua kaupunkitasoisesti, sillä selvitysten kautta voidaan arvioida maankäytön suunnittelussa kriittisimmät suojeltavat tai säilytettävät luonto- ja maisema-arvot. Kaikki luonto- ja maisema-arvot eivät kuitenkaan ole määritelmällisesti samanvertaisia tai -arvoisia keskenään, ja siksi näitä arvoja koskevia ratkaisuja arvioidaan asemakaavakohtaisesti. Vaikka toisaalla kaupunkirakenne tiivistyy, toisaalla säilytetään tiedossa olevia tai

havaittuja arvoja. Siksi, kun tarkastellaan Helsingin kaupungin kokonaisuutta, voi kaupungin katsoa edistävän luonnon- ja maisemansuojelua alueellaan. Esimerkkinä luonto-, kulttuuriympäristö-, maisema- ja virkistysarvojenkin säilyttämisestä mainittakoon 9.3.2023 lain voimaan saanut Kivinokan asemakaava Herttoniemessä. Helsingin kaupungin luonnonsuojeluohjelmassa 2015–2024, joka oli kolmas ympäristökeskuksen laatima luonnonsuojeluohjelma, esiteltiin perustettavaksi 47 uutta luonnonsuojelualueita, jotka pääosin ovat kaupungin omistuksessa. Näistä kokonaan uusia kohteita on 26. Kaikkien kohteiden pinta-ala on yhteensä 652 hehtaaria ja metsäisiä tai pääosin metsäisiä kohteita esityksessä on yhteensä 365 hehtaaria. Näiden lisäksi Helsingissä on valmisteilla lintupääkaupunkisuunnitelma, luontopalvelulinjaus ja luontoseurantasuunnitelma. Vuonna 2021 hyväksyttiin Kaupunkiympäristölautakunnassa LUMO-ohjelma 2021–2028 (Helsingin luonnon monimuotoisuuden turvaamisen toimintaohjelma). Luonnon monimuotoisuus on osa Helsingin kaupungin Kasvun paikka -kaupunkistrategiaa 2021–2025. Parhaillaan on valmisteilla Helsingin luonnonsuojeluohjelma 2025–2034. Ympäristöministeriö on päättänyt Ympäristöministeriön asetuksen vapaaehtoisesta ekologisesta kompensaatiosta. Helsingin kaupunki selvittää mahdollista kompensaatiomallia. Kompensaatio ei automaattisesti tarkoita vastaavien arvojen korvaamista juuri suunnittelualueella tai aivan sen lähialueella, vaan kompensaatioasiaa tarkastellaan kokonaisuutena vähintään kaupunkitasoisesti.

Kaavaratkaisun mukainen maankäyttö säilyttää enemmän Riistavuorenpuiston luontoa kuin mitä kaavarunkovaiheen suunnitelmassa esitettiin säilytettäväksi. Kaavaratkaisussa uudet kortteli- ja katualueet on esitetty tiiviiksi kokonaisuudeksi Vihdintien laitaan. Osa suunnittelualueen länsirajasta johon rakentaminen keskittyy, on nykyisin puutonta voimansiirtoalueeksi tai katualueeksi varattua aluetta. Rakentamisen osoittamisella näille kohdille on voitu säästää enemmän Riistavuorenpuiston metsäisiä, luonto- ja virkistysarvoiltaan arvokkaampia alueita.

Asia 2

Useammassa mielipiteessä nähdään, ettei liito-oravalla ole edellytyksiä elää kaavamuutosalueella rakentamisen jälkeen. Riistavuorenpuiston rakentaminen estää Haagan liito-oravakannan dispersaalin Talin ja Munkkivuoren ydinalueisiin. Väitteen liito-oravien ydinalueiden ja yhteyksien turvaamisesta ei uskota pitävän paikkaansa, koska liito-oravan ydinalueelle sijoitettua kouluhanketta koskevassa ELY-keskuksen poikkeusluvassa v. 2019 mainitaan: "Kaupunkibulevardin maankäyttöluonnoksen toteutuminen esitettyssä laajuudessaan heikentää merkittävästi liito-oravan yhteyksiä tulevaisuudessa Etelä-Haagan ydinalueelta muille ydinalueille." Joissakin mielipiteessä nostetaan esiin muidenkin eläinten huomioiminen alueen suunnittelussa. Lasirakentaminen on nykyrakentamisessa kaupunkilintujen kannalta kohtuutonta. Valosaaste on saatava pois alueelta. Rantaradan alittava alikulku tulee säilyttää tai muokata eläimille soveltuvana reittinä kohti pohjoista. Mielipiteen mukaan Riistavuorenpuistossa asuu eläimiä, joilla ei ole muita elinpaikkoja, mielipiteessä viitataan maailmanlaajuiseen lajikatsoon.

Vastine asia 2

Asemakaavan muutoksen nro 11938 Isoneva (lainvoima 2013) mukaisen tonttien alueella olevalle liito-oravan ydinalueelle on tehty ELY-keskuksen poikkeamislupapäätös. Poikkeamisluvassa mainittua kaupunkibulevardin maankäyttöluonnoksen toteutumisen aiheuttamaa liito-oravayhteyksien merkittävää heikentymistä Etelä-Haagan ydinalueelta muilla ydinalueille tulee tarkastella siten, että huomioidaan bulevardikaupungin kaavarunko suhteessa asemakaavaratkaisuun, eli Länsi-Haagan asemakaavaehdotuksen maankäyttöön. Kaavaratkaisussa Riistavuorenpuiston alueelle sijoittuva rakentaminen on keskitetty selvästi aiempaa tiiviimmin lähemmäksi Vihdintietä ja siten kaavaratkaisu säilyttää enemmän metsää Riistavuorenpuiston alueella kuin mitä aiemmissa alustavissa maankäyttövaihtoehdoissa on esitetty. Riistavuorenpuiston alue toki paikoin kaventuu selvästi nykyisestä, mutta metsäinen ja puustoinen latvusyhteys sekä ekologinen yhteys säilyy Riistavuorenpuiston edelleen pohjoisen radan varresta etelän Eliel Saarisen tiehen sekä paikoin Vihdintiehen saakka. Kyseisille tonteille sijoittuva liito-oravan ydinalue on ELY:n poikkeamisluvalla osoitettu poistuvaksi liito-oravan ydinalueeksi, jolloin tämän alueen varaan ei tulisi laskea alueen liito-oravan elinvoimaisuuteen tai yhteysreitteihin liittyviä suunnitelmia tai päätöksiä ja näin ollen sitä ei ole tarpeen sen tarkemmin huomioida osana Länsi-Haagan asemakaavan muutoksen alueella suunniteltavaa maankäyttöä. Kaavaratkaisun alueella sijaitsee kaksi liito-oravan ydinaluetta, joista itäisempi ja pienempi aiemmin tunnistettu ydinalue liittyy kaavaratkaisun ulkopuolelle jäävien kahden ydinalueen kokonaisuuteen. Itäisempi ydinalue säilyy kaavaratkaisussa sellaisenaan. Toinen, vuonna 2022 ydinalueen statuksen saanut ydinalue sijoittuu Riistavuorenkujalta Vihdintielle ulottuvan ulkoilureitin varrelle. Tämä laajempi ydinalue säilyy lähes sellaisenaan lukuun ottamatta eräitä lounais- ja länsireunan pienehköjä kortteli- tai katualueiksi osoitettavia viisteitä. Laajemman ydinalueen rajaus huomioitiin kaavaratkaisussa ja sen pohjalta alueen pohjoisosiin tehtiin merkittäviä muutoksia, kuten katualueiden sekä korttelialueiden uudelleenjärjestelyjä ja tarkasteluja. Muutosten pohjalta pohjoisosassa saatiin säilymään aiempaa laajempi alue Riistavuorenpuistoa. Myös alueen ulkoilureitit huomioitiin siten, että etenkin ydinalueella ulkoilureittejä ei lähdetä linjaamaan uudestaan, vaan hyödynnetään nykyisiä ulkoilureittejä, säästäen näin enemmän nykyistä puustoa ja jäljelle jäävän puistometsän eheyttä, latvusyhteyksiä sekä toimivuutta ekologisena yhteytenä. Ydinaluerajauksen huomioiminen on varmistettu yhteistyössä ELY-keskuksen kanssa.

Riistavuoren alueen liito-oravien ydinalueet ovat niin sanotusti pussinperällä johtuen ympäröivästä kaupunkirakenteen tiiveydestä, liikenneväylistä (Vihdintie, Eliel Saarisen tie) sekä junaradasta. Liito-oravien todennäköinen yhteysreitti alueelta muihin liito-oravien ydinalueisiin tapahtuu Haagan ympyrän alueen metsiköiden kautta. Kaavaratkaisussa tämän yhteyden kannalta eteläisin Vihdintiehen saakka ulottuva länsireunan puistoyhteys on keskeinen. Kaavaratkaisussa on otettu huomioon tavoitteellinen viher- ja virkistysverkosto sekä liito-oravien todennä-

köinen yhteysreitti siten, että yhteys lounaan suuntaan kohti Talin liikuntapuistoa sekä läntistä vihersormeaa säilyy. Kaavaratkaisussa on otettu huomioon suunnittelualueen läpi osoitettu täydennettävä yhteys viheralueella. Yhteyksien toimivuutta on tarkasteltu Länsi-Haagan asemakaavan muutoksen lisäksi Haagan ympyrän ja Vihdintien asemakaavassa. Näiden kahden kaavamuutoksen suunnittelutyön yhteydessä on tehty Länsi-Haagan julkisten ulkotilojen yleissuunnitelma. Yleissuunnitelmassa yksi keskeisistä tarkastelukohdista oli Haagan ympyrän alueen läpi kulkeva liito-oravien yhteysreitti, jonka toimivuutta tarkasteltiin huolellisesti muun muassa liito-oravien liitokulmien ja -etäisyyksien, nykyisten sekä istutettavien puisto- ja katupuiden, rakenteellisten hyppytolppien, korotettujen kasvualustojen sekä alueen rakentamisen vaiheistumistarkastelun ja puuston kasvu- ja korkeusoptimoinnin kautta. Lisäksi Haagan ympyrän ja Vihdintien asemakaavasta jätettiin merkittävä osa yhdestä korttelialueesta pois, jotta puustoinen latvusyhteys olisi varmempi. Haagan ympyrän alueen metsiköt ja puuryhmät muodostavat nykytilassa epävarman latvusyhteyden joka on ajan saatossa pirstoutunut. Ympyrän alueen latvustoyhteys on nykytilassa jäsentämätön ja kokonaistilanne suunnittelematon. Haagan ympyrän ja Vihdintien asemakaavan muutoksen sekä Länsi-Haagan asemakaavan muutoksen suunnittelun myötä liito-oravien yhteysreitti suunnitellaan huolella ensimmäistä kertaa, ja asiaa on tarkasteltu faktisesti ja useiden eri asiantuntijoiden toimesta.

Yleissuunnitelman yhteysreitien toimivuustarkastelun sekä kaavaratkaisuun tehtyjen muutosten pohjalta voidaan todeta, ettei kaavaratkaisu heikennä merkittävästi liito-oravan yhteyksiä Etelä-Haagan ydinalueilta muilla ydinalueille. Kaavaratkaisun ei katsota esitetyn ratkaisun myöskään heikentävän liito-oravakannan dispersaalia Talin ja Munkkivuoren ydinalueisiin. Kaavamuutosalueella olevat liito-oravien ydinalueet jäävät pieniä reuna-alueen muutoksia lukuun ottamatta lähes nykyiselleen, joten voidaan katsoa, että kaavaratkaisun myötä liito-oravalla on edelleen edellytykset elää kaavamuutosalueella.

Kaavaratkaisussa on huomioitu lintujen törmäysriskin pienentäminen määräyksellä: lintujen törmäysriskiä tulee vähentää lasipintojen koon, keskinäisen sijoittelun tai muiden suunnitteluratkaisujen avulla.

Alueelle tehdyssä yleissuunnitelmassa on huomioitu puiston ylivalaistuksen välttäminen osoittamalla vain pääulkoilureitit valaistuksi. Suo-
puiston laiturimaiselle reitille ei osoiteta valaistusta.

Radan ali kulkevaa alikulkutunnelia mahdollisesti kehitetään nykyistä toimivammaksi tulevaisuudessa, ja tuolloin on mahdollista huomioida paremmin alikulku eläinten kulkuyhteytenä. Alikulkuyhteys säilyy tois-
laiseksi.

Maailmanlaajuinen lajikato on ilmastonmuutoksen myötä kiihtyvä tiedostettu tilanne. Maailmanlaajuista lajikatoa tarkastellessa Riistavuorenpuiston alue on kuitenkin pieni, ja jo nykytilassa se muodostaa pus-

sinperän metsä- ja puustoisessa verkostossa sekä ekologisena yhteytenä. Vaikka alueen halki on yleiskaava 2016:ssa osoitettu viheryhteys etelä-pohjois-suuntaisesti jatkuen radan pohjoispuolella, muodostaa kahden rata-alueen risteys selvän estevaikutuksen toimivalle ekologiselle tai virkistysyhteydelle. Alueelta ei ole havaittu eläin- tai kasvilajeja, joita ei esiintyisi jossain muualla Helsingissä tai Suomessa.

Asia 3

Mielipiteessä viitataan Länsi-Haagan sijoittumiseen kahden ns. vihersormen väliin (VISTRA, Läntinen vihersormi ja Keskuspuisto) ja Suomen Luonnonsuojeluliiton kommentteihin, joissa on kuvattu miten metsä tuottaa runsaasti ekosysteempipalveluja ja linkittyy muihin tärkeisiin metsäalueisiin. Mielipiteen mukaan alueen ekologiset yhteydet menetetään suunnitellun rakentamisen myötä.

Vastine asia 3

Länsi-Haagan suunnittelualue sijoittuu kaupungin tavoitteellisessa viher- ja virkistysverkosto VISTRA:ssa laajojen viher- ja virkistysalueiden, Helsingin vihersormien Keskuspuiston ja Länsi-puiston väliin. Vihdintie ja Pitäjänmäen yritysalue luovat estevaikutuksen Riistavuorenpuistosta länteen, mikä korostaa suunnittelualueen läpi pohjois-etelä-suuntaisesti kulkevan viher- ja virkistysyhteyden merkitystä. Viher- ja virkistysverkosto liittyy alueen lounaispuolella sijaitsevaan Talin liikuntapuistoon, joka täydentää alueen palvelutarjontaa ja on osa läntistä vihersormea. Suunnittelualueen ja radan pohjoispuolella viherverkosto liittyy Malminkartanoon johtavaan itä-länsi-suuntaiseen viherlinjaan. Alueen eteläpuolella sijaitsee Haaganpuisto, joka on toiminnallisesti monipuolinen kaupunginosapuisto. Muita lähiseudun kaupunginosapuistoja ovat pohjoisessa Alppiruusuapuisto ja lännessä Strömberginpuisto. Nykytilanteessa suunnittelualue on pääosin metsäistä asemakaavoitettua Riistavuorenpuiston aluetta, joka mahdollistaa VISTRA:n tavoitteet. Riistavuoren puiston alue on yksi Haagan metsäisen ja puustoisien verkoston keskeisistä alueista. Nykytilassa metsäinen ja puustoinen verkosto sekä ekologinen yhteys ovat alueen etelä- ja lounaisosien kautta yhteyksissä laajempaan metsäiseen ja puustoiseen sekä viher- ja virkistysverkostoon. Tämä yhteys on alueellisesti tärkeä. Suunnittelualueen pohjoispuolitse ei ole nykyisin toimivaa vastaavaa verkostollista yhteyttä. Riistavuoren pohjoisosat kuuluvat metsäisen ja puustoisien verkoston ydinmetsiin, keski- ja eteläosat metsäisiin ja metsikköisiin alueisiin.

Kaavaratkaisussa on otettu huomioon tavoitteellinen viher- ja virkistysverkosto siten, että yhteys lounaan suuntaan kohti Talin liikuntapuistoa sekä läntistä vihersormea säilyy. Kaavaratkaisussa on otettu huomioon suunnittelualueen läpi osoitettu täydennettävä yhteys viheralueella. Yhteyksien toimivuutta on tarkasteltu tämän kaavamutoksen lisäksi Haagan ympyrän ja Vihdintien asemakaavassa. Näiden kahden kaavan suunnittelutyön yhteydessä ja niiden maankäytön ratkaisuja tukemaan

on teetetty Länsi-Haagan julkisten ulkotilojen yleissuunnitelma -työ (MASU Planning 2023).

Yleissuunnitelmassa on tarkasteltu Länsi-Haagan kaavamuutosalueen maankäytön ja viheralueiden yhteensovittamista nykyiset sekä tavoitteelliset viher- ja virkistysyhteydet huomioon ottaen. Yleissuunnitelmassa on esitetty virkistysverkoston kehittämisen periaatteet, joista asuinkorttelien läpi kulkevan Avokallionkadun kylämäisen aktiivisen pihakadun lisäksi viher- ja virkistysverkoston kannalta keskeiset tavoitteet ovat toimiva ja elämyksellinen virkistysverkosto sekä metsän sisälle muodostuvat kulkua ohjaavat ulkoilulenkit. Toimiva ja elämyksellinen virkistysverkosto pohjautuu olevaan ulkoilureitistöön niin, että olevaa luontoa ja puustoa joudutaan kaatamaan mahdollisimman vähän uusien reittien tieltä. Valaistuja varsinaisia ulkoilureittejä täydentää huolellisesti harkittujen kulkua ohjailevien polkujen verkosto. Kylämäiseen Avokallionkadun pääreittiin liittyvät metsäpolut muodostavat lähivirkistystä tukevia lenkkejä. Polkureitit perustetaan mahdollisimman kevyin ratkaisuin luonnon ehdoilla ja niiden tarkoitus on sekä mahdollistaa luontoaiheiden, kuten kosteikkojen ja avokallioiden äärelle pääseminen, että ohjata kulkua hallitusti suojellen metsänpohjaa kasvavan käyttöpaineen alla.

Kaavaratkaisun myötä alueen metsäinen ja puustoinen verkosto muuttuu, mutta sen keskeiset yhteydet säilyvät. Nykyiseen reitti- ja polkuverkostoon pohjautuvia ja kulunohjaukseen liittyviä suunnitteluratkaisuja käyttäen pyritään vähentämään säilyvien metsäalueiden ylikulumista sekä säilyttämään alueelle jääviä luontoarvoja. Suunnittelualueen pääreittejä esitetään yleissuunnitelmassa talvikunnossapidettäviksi, polkuja tai laiturimaisia reittejä ei.

Kaava-alueen virkistysverkostoa tukemaan on alueella tehtävä valaistussuunnitelma. Julkisten ulkotilojen yleissuunnitelman valaistuksen periaatekaavion mukaan Avokallionkatu sekä muut pihakadut, aukiot sekä pääulkoilureitit valaistaisiin, osa niistä kevyesti. Lisäksi mahdollisesti valaistaisiin Vihdintien varrelle jäävää avokallioaluetta epäsuorasti. Suopuiston halki kulkevaa reittiä ei valaistaisi.

Kaavaratkaisun myötä Riistavuorenpuistoon sekä Avokallionkadun varrelle jää runsaasti erilaisia käyttäjiä hyödyttäviä luonnollisia sekä rakennettuja virkistyskohteita. Säilyvien metsien monipuoliset maastonmuodot avokallioineen, luontoarvot, vaihtelevat metsätyypit, näköalat, suopuisto sekä ulkoilureitit ja polut tarjoavat luonnonläheisempiä virkistysmahdollisuuksia, kun taas Avokallionkadun varren kylämäinen kävelyreitti, kadun varren aukiot erilaisine toimintoineen tarjoavat rakennetun ympäristön virkistysmahdollisuuksia.

Riistavuorenpuisto tuottaa monenlaisia ekosysteemipalveluja. Näitä ovat tuotantopalvelut (esimerkiksi rakennusaineet), ylläpitopalvelu (esimerkiksi yhteyttäminen, ravinteiden kierrätys, maaperän muodostus), sääntelypalvelu (esimerkiksi ilmaston sääntely, veden puhdistus, ilman

puhdistus) sekä kulttuuripalvelut (esimerkiksi esteettisyys, virkistys, innoitus). Kaavaratkaisun myötä nykyinen Riistavuorenpuisto pienenee, mutta alueesta edelleen merkittävä osa säilyy. Kaavaratkaisussa on pyritty sijoittamaan alueelle tavoiteltu rakentaminen tiiviisti Vihdintien varteen, jolloin kaavaluonnosta selvästi laajempi metsäalue säilyy. Kaavaratkaisussa on etenkin pohjoisessa säilytetty aiempaa laajempi alue ydinmetsää sekä pääosin nykyiset ulkoilureittien linjaukset. Suunnittelualueella Vihdintien laidalla kulkevan voimalinjan alueella ekosysteemipalveluita ei juuri ole, pois lukien Riistavuorensuon pohjoisempi alue. Kaavaratkaisussa on kaavamerkintöjä ja määräyksiä, joiden myötä alueen puustoa korttelialueiden rakentuessa pyritään säilyttämään tonteilla. YL-korttelissa piha-alue tulee toteuttaa mahdollisimman vehreänä ja tontin eteläpäädyn puusto tulee säilyttää. Rakennusalojen ulkopuolella sijaitseva puusto tulee koko kaava-alueella suojata työmaa-aikana. Puiden juuristoaluetta sekä avokallioita ei saa käyttää työmaan aikaiseen varastointiin tai koneiden säilytykseen. Näin pyritään vaikuttamaan jo rakennusvaiheen aikana entistä paremmin nykyisen puuston säilymiseen herkillä ja toisaalta haastavilla kasvupaikoilla. Kaavaratkaisussa on määräys, että tonttia rakentaessa tulee syntyvää louhekiveä käyttää tontilla esimerkiksi kivimuureissa, maastonmuotolussa tai kiveyksissä. Tällöin hyödynnetään rakennettavien alueiden tuotantopalveluita, pienentäen samalla selvästi maamassojen siirtämisen hiilijalanjälkeä sekä läjitystarvealuetta. Kaavaratkaisun myötä Riistavuorenpuiston suoalueen pohjoisosa pääosin menetetään, mutta suon eteläosa säilyy ja suoaluetta varaudutaan laajentamaan entisöimällä eteläosaa suopuistoksi, joka aikanaan muodostaa nykyistä kulu nutta ja kuivahkoa kangasmetsää runsaamman biodiversiteetin eteläosaan säilyvää puistometsää. Suopuiston myötä Riistavuorenpuiston eteläosan metsäalue tarjoaa jatkossa nykyistä monipuolisemmin ekosysteemipalveluita, kun huomioidaan kaupunkiympäristössä harvinaisen suopuiston sekä alueen halki suunnitellun laiturimaisen rakenteen mahdollistava lisä kulttuuripalveluihin. Kokonaisuutta tarkastellessa alueen ekosysteemipalveluihin tulee muutoksia, jotka vaikuttavat vähentävästi ylläpito- ja sääntelypalveluihin, mutta kulttuuripalveluiden osuus kasvaa.

Riistavuorenpuisto on metsä- ja puustoisessa verkostossa tärkeä alue, mutta yhteyksiltään ja sijainniltaan pussinperä, sillä alueelta nykytilassa katkonainen metsäinen ja puustoinen yhteys muuhun metsä- ja puustoiseen verkostoon jatkuu ainoastaan etelästä Haagan ympyrän alueen metsiköiden kautta. Eliel Saarisen tien itäpuolella sijaitsevaan Haaganpuistoon on myös yhteys, mutta sillä suunnalla yhteys ei jatku eikä siellä ole metsä- ja puustoisesta verkoston ydinmetsiä, toisin kuin Haagan ympyrästä lounaaseen jatkuvalla Talin ja Munkkivuoren suunnalla, jossa sijaitsevat Munkkivuoren ydinmetsät. Kaavaratkaisussa metsäinen alueellinen yhteys läpi Riistavuorenpuiston säilyy edelleen, vaikkakin kapenee nykytilaan verrattuna. Julkisten ulkotilojen yleissuunnitelmassa on tarkasteltu Haagan ympyrän alueen tulevaa puustoista ja latvustoyhteyttä etenkin liito-oravan liikkumisen ja todennäköisen yhteys-

reitin näkökulmasta. Tarkastelussa on osoitettu, että tarkoin suunnitelmalla liito-oravien yhteysreitti Riistavuorenpuistosta Talin ja Munkkivuoren suuntaan mahdollista säilyttää ja jopa parantaa nykytilanteeseen nähden, kunhan suunnittelu ja toteutus tehdään huolellisesti, riittävän ajoissa ennakoiden ja vaiheistetaan järjestelmällisesti. Liito-oravayhteyden toimivuuden lisäksi tarkastelussa esitetyt katupuut sekä metsiköt muodostavat Riistavuorenpuistolle tärkeän yhteyslinkin metsä- ja puustoisessa verkostossa.

Riistavuorenpuiston metsäalueen kaventuminen ei merkitse ekologisen yhteyden menettämistä. Vaikka metsäinen alue nykytilaan nähden kapeenee, jättää kaavaratkaisu monin paikoin leveämmän metsäisen vyöhykkeen verrattuna kaavaluonnosvaiheessa esitettyyn maankäyttöratkaisuun. Alueen eläinten ekologisista yhteyksistä on niukasti tietoa. Toki metsä- ja puustoinen verkosto toimii lähtökohtaisesti ekologisenä yhteytenä eläimille, mutta Riistavuorenpuisto on alueena nykyisin metsä- ja puustoisesta verkostosta kannalta tarkasteltuna päättyvä tie, jonne jokseenkin pääsee Talin–Munkkivuoren suunnalta. Eläimet saattavat käyttää Riistavuorenpuiston pohjoisosista radan alitusta siirtymiseen pohjois-etelä-suuntaisesti, ja yleissuunnitelmassa onkin esitetty, että radan alituksen suuntaa tutkittaisiin jatkossa ekologisenä yhteytenä.

Asia 4

Mielipiteessä viitataan kaupungin LUMO-ohjelmaan ja kuinka Riistavuorenpuiston metsän pienentyessä luonnon monimuotoisuus häviää (LUMO: ”Monimuotoisuus vähenee merkittävästi, kun kolmasosa metsän pinta-alasta katoaa.”). Lisäksi lisääntyneet käyttäjät kuluttavat jäävän metsäalueen. Mielipiteen mukaan viheralueet ja viheryhteydet ovat liian kapeita. Lähiluonnon monimuotoisuus ei ole korvattavissa rakennetuilla ympäristöillä, puistoilla, materiaalivalinnoilla tai viherkatoilla. Yhdessä mielipiteissä kritisoidaan viherkattoja ”viherpesuna”. Ne eivät sovellu oleskeluun tai virkistykseen, eivätkä ne korvaa poistuvaa luonnonympäristöä. Luontoympäristön poistaminen on korvaamatonta, rakennuksia voidaan muuttaa, purkaa ja rakentaa helpommin. Rakentaminen tuhoaa luonnonvaraisen metsän ekologisen kokonaisuuden ja kalliot.

Vastine asia 4

LUMO-ohjelmassa eli Helsingin luonnon monimuotoisuuden turvaamisen toimintaohjelma 2021–2028:ssa mainitaan, että useiden tutkimusten mukaan lajien häviäminen paikallisesti kiihtyy, kun alkuperäisten elinympäristöjen osuus kokonaispinta-alasta laskee alle kolmasosaan. Kaavaratkaisun myötä Riistavuorenpuiston pinta-ala pienenee noin kolmanneksella. Kaavaratkaisun myötä on siis olemassa mahdollisuus, että kaava-alueen lajien häviäminen paikallisesti kiihtyy. Vaikutukset tapahtuisivat pitkällä aikavälillä ja siksi juuri pinta-alamuutoksista johtuvien vaikutusten seuraaminen ja arviointi on haastavaa.

Kaavaratkaisun myötä alueen metsä- ja puustoisien verkoston alueet kaventuvat nykyisestä, ja nykyinen pohjoisosan ydinmetsän alue pienee. Kaavaratkaisu osoittaa kuitenkin kaavaluonnosvaiheen sekä kaavarungon maankäyttöä laajemmin säilyvän metsäalueen. Kapeimmillaan puistometsä on alueen keskivaiheilla, noin 35 metriä, rakennusten väliin jäisi noin xxx metriä. Helsingin kaupungin julkaisemassa Metsä- ja puustoinen verkosto – Opas verkoston huomioimiseksi Helsingin kaupunkisuunnittelussa on kehittämisen keinoissa mainittu aluemaisen luonteeltaan metsäisen käytävän minimileveydeksi 30 metriä, jonka samaan tilaan voidaan sijoittaa kevyen liikenteen väylä. Kaavaratkaisussa on esitetty noin 35 metrin minimileveydelle ulkoilureitti, joka lähtökohtaisesti vaatii kevyen liikenteen väylää kapeamman ja kevyemmän perustamisen. 30 metrin minimileveys mainitaan vahvaksi kehittämiskeinoksi, ja sen katsotaan olevan runkoverkon minimi ja vastaavan luokkaa metsää ja metsiköitä (ei ydinmetsää, jonka määritelmä on vaativampi). Kaavaratkaisun metsäyhteys on kapeimmastakin kohdasta yhdenmukainen kaupungin oppaassa esitetyn suosituksen suhteen. Muutoin puistoalueen leveys vaihtelee ja laajenee leveämmäksi sekä pohjoisessa että etelässä. Pohjoisessa puistoalueen leveys on monin paikoin reilusti yli sata metriä, paikoin noin kahdensadan metrin paikkeilla, etelässä monin paikoin reilusti yli sata metriä ja leveimmillään jopa noin 160 metriä. Kaavaratkaisun puistoalue säilyy enimmäkseen nykytilassa lukuun ottamatta muutamia alueita, kuten joitakin ulkoilureittien uusia linjauksia tai suopuiston aluetta etelässä. Näin ollen kaavaratkaisun myötä metsä- ja puustoinen yhteys ei etelä-pohjois-suuntaisesti katkea, vaan säilyy laajalti melko leveänä tai todella leveänä. Riistavuorenpuiston suon pohjoisosan poistumisesta huolimatta alueella säilyy topografisesti ja metsätyypeiltään vaihtelevaa ja monipuolista metsää, jossa on erilaisia luonto- ja virkistysarvoja. Liikennemelun kannalta Riistavuorenpuiston virkistyskäytön olosuhteet paranevat nykytilanteeseen nähden, sillä Vihdintien varteen sijoittuvan rakentamisen myötä säilyvän metsäalueen liikennemelutaso pienenee laajalti nykytilaan verrattuna. Näin säilyvästä metsäalueesta tulee hiljaisempi ja melutason lasku vaikuttaa positiivisesti virkistyskäyttökokemukseen. Melutason laskulla on myös pitkällä aikavälillä terveydellisiä vaikutuksia alueen virkistäytyjille. Melutason vähenemisellä on myös positiivinen vaikutus alueen eläimille. Kaavaratkaisun myötä alueen eteläosasta poistuu voimassa olevassa kaavassa Riistavuorenpuiston eteläosan halki osoitetun Eliel Saarisen tien leveän liikennealueen, joka on jäänyt toteutumatta. Kaavaratkaisun pinta-alasta suurin osa on puistoa (VP). Viher- ja virkistysverkoston, metsä- ja puustoisien verkoston sekä ekologisen yhteyden ei katsota tuhoutuvan kaavaratkaisun myötä.

Rakennusten viherkatoilla, vehreillä kansipihoilla ja viherseinillä tai katuviherellä ei varsinaisesti yritetä korvata niiden alta poistuvaa luontoa. Edellä mainitut ratkaisut tuovat kaupunkitilaan vehreyttä ja lisäävät viihtyisyyttä, mutta niillä on myös merkitystä hulevesien imeytymisen ja viivytyksen sekä ilmastomuutoksen myötä kasvavaan sään äärevyyden varautumisen suhteen, kuten rakennetun ympäristön lämpösaarekeil-

miön lieventämisessä. Mitä enemmän kasvillisuutta rakennetun ympäristön pinnoilla on, sitä pienemmäksi jäävät esimerkiksi helleaaltojen aiheuttamat vaikutukset rakennetussa ympäristössä paikallisesti. Kaavaratkaisussa esitetyt sadepuutarhat ja kansipihojen puu- ja pensasistutukset sekä tonteilla säilyvä puusto edesauttavat hulevesien imeytymistä paikan päällä ja toisaalta lisäävät viivytykskapasiteettia. Tonttien rakentamattomilla osilla säilyvä maanpeitekasvillisuus vähentää eroosiota rankkasateiden yleistyessä ja tasaa maapinnan lämpötilaa paikallisesti. Eroosion vähentyminen puolestaan pienentää ravinnekuormitusta alueen pienvesistöissä. Viherkatoilla, vehreillä kansipihoilla, viherseinillä ja katuvihreällä on merkitystä myös ekologisesti, sillä nämä tarjoavat sopivilla kasvualustoilla ja lajivalinnoilla koko kasvukauden ajan ravintoa sekä ympärivuotista suojaa erilaisille pölyttäjille sekä muille hyönteisille. Hyvin toteutettuna edellä mainitut ratkaisut tarjoavat kaupunkimaisessa ympäristössä erilaisia ekologisia lokeroita useille eri kasvi- ja eläinlajeille.

Kaavaratkaisun alueella säilyvään metsään tulee kohdistumaan aiempaa enemmän käyttöpaineita ja kulutusta. Tämä on pyritty huomioimaan alueelta tehdyn julkisten ulkotilojen yleissuunnitelman (2023) yhteydessä, jossa asiaa tarkasteltiin. Pääosin nykyiseen ulkoilureitti- ja polkuverkostoon pohjautuvia ja kulunohjaukseen liittyviä suunnitteluratkaisuja käyttäen pyritään vähentämään säilyvien metsäalueiden ylikulumista sekä säilyttämään alueelle jääviä luontoarvoja. Alueen ulkoilureitit noudattavat pääosin nykyisiä ulkoilureittien linjauksia, joskin joitakin uusia reittilinjauksia tai linjausten suoristuksia korttelialueiden lähellä alueelle tulee. Kulunohjauksen keinot voivat olla hyvinkin hienovaraisia ja paikalliseen maastoon sovitettuja kevyitä ja luonnon säilyttäviä ratkaisua. Suunnittelualueen pääreittejä on esitetty talvikunnossapidettäviksi, polkuja tai laiturimaisia reittejä ei. Hyödyntämällä alueen nykyistä polkuverkkoakin voidaan metsänpohjan kulumista ja uusien polkujen muodostumista vähentää suhteessa suunnittelemaan tilanteeseen.

Kaavaratkaisussa on huomioitu aiempaa maankäyttöluonnosta sekä kaavarunkoa paremmin avokallioalueet, säilyvän metsän keskeiset näkymät sekä paikallisesti tärkeiksi ja arvokkaiksi koetut kallioalat. Kaavaratkaisun myötä alueen kaksi keskeisintä avokallioaluetta pohjoisessa ja etelässä suoalueen koillispuolella säilyvät. Vihdintien laidalla kaavaratkaisu säilyttää yhden keskeisimmistä avokallioalueista. Kaavaratkaisu ei tuhoa alueen kaikkia kallioita, vaan säilyttää nykyisistä paljon nykyisiä kallioalueita ja virkistysarvokkaista keskeisimmät metsäiset kallioalueet.

Asia 5

Mielipiteessä nostetaan esiin Riistavuoren harjun ylimmän, tasaisen kallioalueen laajempi huomioiminen. Kallioalueen säilyttäminen nykyisessä luonnoksessa nähdään positiivisena, mutta säilytettävän alueen tulisi olla laajempi. Rakennusmassojen ei tulisi varjostaa ilta-aurinkoista paikkaa. Esitetään siirtolohkareen suojelua luonnonmuistomerkkinä.

Vastine asia 5

Riistavuorenpuiston ylin tasainen kallioalue on huomioitu kaavaratkaisussa aiempaa paremmin. Kaavaluonnoksessa esitettyä suunnitelmaa on tarkistettu. Kyseisen kallioalueen länsipuolelle lähimpänä sijaitseva päiväkodin tontti sijoittuu nykyisen ulkoilureittien risteyksen länsipuolelle, lähimmillään noin 50 metrin päähän tasaisen kallioalueen länsipäädystä. Luonnoksessa esitettyä uutta ulkoilureitin linjausta ei enää esitetä kaavaratkaisussa, vaan ulkoilureitit kyseisen kallioalueen ympärillä säilyivät entisellään. Keskivaiheilla ulkoilureitin varrella sijaitsevaa siirtolohkareta koskien on määräys säilytettävä siirtolohkare (sl). Siirtolohkareta ei kaavaratkaisussa osoiteta luonnonmuistomeriksi, mutta sellaista on mahdollista ehdottaa oman erillisen prosessin kautta. Prosessissa päätösvalta luonnon muistomerkin rauhoittamisesta on kunnanvaltuustolla, ellei päätösvaltaa ole siirretty esimerkiksi ympäristölautakunnalle.

Asia 6

Mielipiteessä vaaditaan nähtäväksi suunnitelmien lainmukainen ympäristövaikutusten arvioinnin raportti ja muut kaavan perusteena olevat tutkimukset ja selvitykset. Ympäristö- ja kulttuurivaikutusten lisäksi halutaan tietoa mm. maan, maaperän ja veden huomioimisesta alueella.

Vastine asia 6

Kaikkiin kaavatyön aikana maankäytön suunnitteluun vaikuttaneisiin selvityksiin, joissa ei ole salaiseksi luokiteltavaa tai EU:n tietosuojaasetuksen mukaista salassa pidettävää tietoa, voi erikseen pyydettäessä käydä tutustumassa. Asiasta tulee olla ennakkoon yhteyksissä Kaupunkiympäristötalon asiakaspalveluun.

Ympäristövaikutusten arviointimenettelyä sovelletaan hankkeisiin ja niiden muutoksiin, joilla todennäköisesti on merkittäviä ympäristövaikutuksia. YVA-hankkeet voivat olla esimerkiksi moottoriteitä, kaivoksia, jätteenkäsittelylaitoksia tai tuulivoimaloita. YVA-laissa on lueteltu hankkeet, joihin on aina sovellettava arviointimenettelyä. Menettelyä voidaan soveltaa myös tätä pienempiin tai muihinkin kuin lain liitteessä mainittuihin hankkeisiin ELY-keskuksen päätöksellä. Kaavaratkaisu muuttaa Riistavuorenpuiston aluetta paljon verrattuna nykytilanteeseen. Kaavaratkaisun vaikutukset ovat kuitenkin pääosin paikallisia, ja jossain määrin alueellisia, mutta eivät kuitenkaan seudullisia, maakunnallisia tai valtakunnallisia ja siten merkittäviä. Uudenmaan ELY-keskus ei ole vaatinut Länsi-Haagan kaavamuutoksen osalta YVA-menettelyä Riistavuorenpuiston muutosten vuoksi.

Alueen viihtyisyys ja käyttö, virkistys- ja liikuntapalvelut (mielipiteet ja vastineet jaoteltu asiakohdittain)

Asia 1

Muutama mielipide korostaa luontoympäristöjä Helsingin matkailun vetovoimatekijöinä. Riistavuorenpuiston poistumisen tai vähenemisen nähdään vähentävän Haagan alueen virkistykseen ja vehreyteen perustuvaa vetovoimaa. Riistavuorenpuisto on tiivis ja oleellinen osa Etelä-Haagan kulttuurihistoriaa ja maisemakulttuuria. Riistavuorenpuiston uskotaan olevan vuodesta 1952 suojeltu alue. Lähiympäristön lähivirkistys on suunnitelmassa sivuutettu. Haaganpuiston osittainen rakentaminen on jo vähentänyt lähialueen puistoalueita. Virkistysalueen vähentyessä lain mukaan korvaava lähivirkistys- ja suojelualue pitää osoittaa asukkaille ja luonnon eläimille. Lain mukaan asemakaavoitetavalla alueella tai sen lähiympäristössä on oltava riittävästi puistoja tai muita lähivirkistykseen soveltuvia alueita (MRL 54 §). Riistavuorenpuisto on lähialueen noin 5 000–6 000 asukkaan ainoa merkittävä lähivirkistysalue. Riistavuorenpuiston alueen nähdään palvelevan myös laajemmin hyvän saavutettavuutensa takia.

Vastine asia 1

Kaupungin sivuilla todetaan, että urbaanin elämän vetovoimatekijät ovat Helsingin vahvuutena. Tarkemmin on kuvailtu, että Helsingin elämyksellisiä vahvuuksia ovat monimuotoinen tapahtuma- ja kulttuuritarjonta, ravintolakulttuuri, arvokas rakennusperintö sekä merellisyys ja siihen liittyvä luonto. Myös turvallisuus, viihtyisyys ja korkea elämänlaatu ovat kaupungin keskeisiä vetovoimatekijöitä. Helsingin merellinen luonto korostuu ja sitä korostetaan kaupungin ulkopuolelta saapuville matkailijoille. Ulkomailta saapuneita kansainvälisiä matkailijoita käy runsaasti myös Helsingin ulkopuolisissa kohteissa pääkaupunkiseudulle etenkin Nuuksiossa. Haagassa Riistavuorenpuistoa selvästi tunnetumpi kohde on alle 500 metrin päässä suunnittelualueesta sijaitseva Alppiruusupuisto, jota tullaan ihastelemaan jopa ulkomailta saakka. Riistavuorenpuisto tarjoaa toki luonto- ja virkistäytymiselämyksiä sellaisenaan, mutta alue ei matkailu- ja vetovoimakohteena korostu kaupungin mittakaavassa.

Osassa kaavamuuotosaluetta on voimassa asemakaava vuodelta 1952. Aluetta ei kuitenkaan ole millään tavalla suojeltu. Vuoden 1952 voimassa olevilla alueilla Riistavuorenpuisto on osoitettu puistoksi. Samassa asemakaavassa on osoitettu sittemmin poistettu Isonnevantien tielinjaus läpi puiston pohjoisosan sekä nykytilanteessa voimassa oleva Eliel Saarisen tielinjaus alueen eteläosassa. Riistavuorenpuiston alue on säilynyt pitkään rakentumattomana ympäröivien alueiden kehittyessä. Vuoden 1952 asemakaavan puistomerkintä lienee yksi keskeisistä syistä tähän. Riistavuorenpuiston alueella ja etenkin vuoden 1952 asemakaavalla on rooli Haagan seudun kehittymisvaiheissa ja alueella on paikallisia maisema-arvoja, mutta sen laajempia tai erityisiä maisemallisia tai kulttuurihistoriallisia arvoja alueelta ei ole tunnistettu.

Lähiympäristön virkistysmahdollisuudet monipuolistuvat alueen palveluiden parantuessa. Kaavaratkaisun myötä alueen kävelypainotteisen pääkadun Avokallionkadun varrelle tulee erilaisia pysähtymis- ja oleskeluaukioita tai -puistikoita, joissa alueella kulkeva voi levähtää, kuntoilla, leikkiä tai vain nauttia luonnonläheisyydestä kylämäisen raitin varrella. Alueella säilyy laajalti nykyiset ulkoilureitit, joskin osa nykyisistä reiteistä muuttuu luonteeltaan kaupunkimaisemmaksi tai osaksi katualuetta, osa ulkoilureiteistä linjataan uudestaan. Alueen eteläosaan sijoittuvan suopuiston tavoitteena on ennallistaa alueen olosuhteita ja biotooppia nykyistä suomaisemmaksi. Tavoitteena on suopuiston avulla mahdollistaa Riistavuorenpuiston eteläosaan nykyistä monipuolisempi biodiversiteetti ja kaupunkiympäristössä harvinainen suopuistoympäristö, jolla on niin ekologisista, ilmastollisista, virkistysellisiä, terveydellisiä kuin opetuksellisiakin hyötyjä. Kaavaratkaisun myötä edelleen laajana säilyvä Riistavuorenpuiston osuus tarjoaa jatkossakin lähimetsän ja -luonnon sekä virkistysmahdollisuuksia alueen asukkaille.

Luonnonsuojelulain 11 luvun 98 §:n mukaan luonnonarvoja toiminnassaan heikentävä toimija (heikennyksen aiheuttaja) voi hyvittää toiminnastaan luontotyyppille tai eliölajin elinympäristölle aiheutuvan heikennyksen 99 §:ssä mainituilla hyvittäville toimenpiteillä tuotetuilla luonnonarvoilla tai 100 §:ssä mainittujen edellytysten täytyessä suojeluhyvityksellä. Pykälän velvoite perustuu vapaaehtoisuuteen. Ympäristöministeriön asetus vapaaehtoisesta ekologisesta kompensaatiosta sai lainvoiman 15.9.2023, ja siinä määritetään tarkemmin luonnonsuojelulain 11 luvun eli vapaaehtoisen ekologisen kompensaation 101 §:n 3 momentin ja 103 §:n 7 momentin asioita. Asetus perustuu vapaaehtoisuuteen eikä ole pakottava tai velvoittava. Riistavuorenpuisto on Haagan alueella keskeinen, muttei suinkaan ainoa viheralue, jota käytetään lähivirkistykseen. Haagassa suhteellisen lähellä suunnittelualueita muita virkistyskäyttöön soveltuvia laajempia viheralueita ovat Haaganpuisto, Laajasuonpuisto, Alppiruusu- ja Aino Ackten puisto sekä sen metsäiset alueet, suunnittelualueen pohjoispuolella Vihdintien ja radan väliin jäävää metsäaluetta, kaakossa Kauppalanpuisto, etelässä Korppaanpuisto. Lisäksi Haagan alueella on muitakin viheralueita ja puistoja. Toki alueet ja niiden virkistysarvot ja lähtökohdat ovat keskenään erilaisia, mutta virkistyskäytön kannalta Haagan alueella on kaavaratkaisun jälkeenkin hyvin kattavasti erilaisia lähivirkistykseen sopivia alueita. Haagan kohteiden lisäksi Munkkiniemen kaupunginosan suunnalla Munkkivuoren alueella Talin liikuntapuiston metsät ja ulkoilureitit ovat melko lähellä.

Asia 2

Osassa mielipiteitä vaaditaan Riistavuorenpuiston läpi kulkevan ulkoilureitin säilyttämistä katkeamattomana mm. ulkoiluun, pyöräilyyn ja hiihtoon (yhteyslatu Pohjois-Helsingin hiihtoladuille). Mielipiteen mukaan uusi sisäkatu ei toimi virkistysreitinä.

Vastine asia 2

Kaavaratkaisun myötä nykyinen ulkoilureitistö muuttuu eniten Riistavuorenpuiston keskivaiheilla, jossa nykyisen ulkoilureitin linjaus on suunniteltu osittain uudestaan katu- ja korttelialuerakenteen vuoksi. Ulkoilureitit tulevat jatkumaan alueella pohjois-etelä-suuntaisesti lähes katkeamattomana lukuun ottamatta muodostuvaa Avokallionkadun eteläpäädyä ja Kulkukivenkadun aluetta, jossa ulkoilureitiltä on siirryttävä katualueelle. Vaihtoehtona on kulku avokallion kautta. Ulkoilureitin yhteyteen ei ole julkisten ulkotilojen yleissuunnitelmassa mitoitettu tilaa viereiselle erilliselle hiihtoladulle, joten nykyinen Tali-Haaga-Pirkkola latuyhteys tulee kaavaratkaisun myötä heikkenemään tai kaava-alueella osin poistumaan. Lähimmät latuyhteyden kaavaratkaisun jälkeen ovat radan saman latureitin pohjoispääty radan alituksen kohdalta pohjoiseen sekä Huopalahdentien, Pitäjänmäentien ja Vanhan Viertotien väliseltä puistometsiköltä Talin suuntaan jatkuva yhteys. Samalla latureitillä on jo nykyisin usean sadan metrin katkos välillä Vihdintie-Haagan ympyrä-Pitäjänmäentie. Uuden alueen sisäisen katuyhteyden lisäksi kaavaratkaisu mahdollistaa ulkoilureittiyhteyden uusien korttelialueiden itäpuolelle puistoalueelle. Nykyiseen linjaukseen tulee muutoksia, vaikka tuleva pohjois-etelä-suuntainen reitti noudattaakin osin nykyistä linjausta.

Asia 3

Useassa mielipiteessä nostetaan esiin lähimetsien ja lähivirkistysalueiden tärkeys käyttäjille ja terveydelle. Viimeaikainen tutkimustieto on tuonut lisänäyttöä metsän terveysvaikutuksista, lähimetsillä nähdään olevan tärkeää kansanterveydellistä merkitystä. Korostetaan myös luonnon positiivisia mielenterveysvaikutuksia. Taloudellisten vaikutusten lisäksi myös rakentamisen ja ympäristön terveydellisiä vaikutuksia pitäisi arvioida. Osassa mielipiteissä mainitaan covid-1-viruspandemian kaltaisen pandemiatilanteen lisäävän tarvetta virkistysalueille.

Vastine asia 3

Lähimetsät ja -virkistysalueet todella tuovat tutkitusti niin fyysisiä kuin henkisiäkin positiivisia terveysvaikutuksia asukkaille. Kaavaratkaisun myötä säilyy laajoja alueita Riistavuorenpuiston luontoalueista, rakentamisen myötä viheralueen melutaso laskee laajalla alueella. Melutason laskulla on positiivisia terveysvaikutuksia. Kaavaratkaisu tuo lisää lähivirkistyspalveluita muun muassa uusien toiminnallisten aukoiden ja puistikoiden sekä läpi kuljettavan suopuiston kautta.

Asia 4

Mielipiteissä mainitaan uuden rakentamisen tuovan lisää asukkaita, mutta viher- ja virkistysalueet eivät lisäänty. Uudet korttelit ovat tiiviitä ja piha-alueet ovat pieniä, nykyisten virkistysalueiden käyttöpaine kasvaa. Säilytettävä osa Riistavuorenpuistosta ei riitä kaikille asukkaille.

Vastine asia 4

Kaavaratkaisun mukainen maankäyttö säilyttää enemmän Riistavuorenpuiston luontoa kuin mitä kaavarunkovaiheen suunnitelmissa esitettiin säilytettäväksi. Kaavaratkaisussa uudet kortteli- ja katualueet on viety tiiviiksi kokonaisuudeksi Vihdintien laitaan. Osalla rakentamisaluetta on nykyisin 110 kilovoltin ilmajohdot, tällä alueella ei ole varsinaista puustoa. Osa suunnittelualueen länsirajasta johon rakentaminen keskittyy, on nykyisin voimansiirtoalueeksi tai katualueeksi varattua aluetta. Rakentamisen keskittyessä näille kohdille on voitu säästää enemmän Riistavuorenpuiston metsäisiä, luonto- ja virkistysarvoiltaan arvokkaampia alueita. Riistavuorenpuiston alueesta metsäisen säilyy noin kaksi kolmannesta nykytilanteeseen verrattuna. Säilyvä metsäalue on jatkossakin laaja, ulkoilureittejä säilyy ja lisäksi linjataan osin uudestaan. Reittien sekä polkuverkoston kautta alue on monin paikoin saavutettavissa tavanomaisesti ja alueella mahtuu edelleen virkistäytymään.

Asia 5

Nykyinen virkistys- ym. hyötykäyttö estyy: eri päiväkotij- ja koululaisryhmät, liikkujat ja retkeilijät eri vuodenaikoina, läpikulkijat ja lähiasukkaat. Rakennetun puiston käyttö eroaa nykyisen metsän käytöstä. Mielipiteessä nähdään suunnitellut säilyvät viheralueet ja puistoalueet liian kapeina metsän tunnun säilymisen ja virkistykseen kannalta. Mielipiteissä korostetaan lasten ja nuorten suurta määrää Riistavuorenpuiston käyttäjinä. Mielipiteen arvion mukaan eri koulut ja päiväkodit huomioiden Riistavuorenpuistoissa viettää aikaa lähes 3 000 lasta tai nuorta. Toinen mielipide vaatii nähtävälle esitystä kaikista alueen kouluista ja niiden oppilasmäärästä, jotta nähdään, mitkä koulut käyttävät Riistavuorenpuistoa opetuksessa.

Esi- ja perusopetuksen opetussuunnitelmassa korostetaan ympäristökasvatusta ja kestävä elämäntapa nähdään koko perusopetuksen lähtökohtana. Myös Riistavuoren palvelukeskuksen käyttäjille virkistysalue on tärkeä liikkumisen paikka. Huolena esitetään, että Lions Club-järjestön Etelä-Haagan päiväkodin Metsäkerholaisten, Haagan partiolippukuntien ja Riistavuoren palvelukeskuksen asukkaiden käyttöön rahoittaman ja rakentaman kodan pelätään jäävän rakentamisen jalkoihin.

Vastine asia 5

Säilyvä puisto ei tule jatkossakaan olemaan aluskasvillisuudeltaan nurmipintaista edustuspuistoa, vaan puistoa hoidetaan pääosin metsäalueena, jolloin hoitotoimenpiteet ovat yleensä pienimuotoisia ja nykyisen metsäluonnon huomioon ottavia. Yleissuunnitelman hoitoluokkasuunnitelman mukaan valtaosaa puistosta tullaan hoitamaan metsäalueena (hoitoluokka C). Kaavaratkaisun myötä säilyvä metsä tarjoaa nykyistä monipuolisemmin virkistäytymismahdollisuuksia, kun otetaan huomioon Avokallionkadun varrelle tulevat toiminnalliset aukiotilat ja puistikot sekä säilytettävät avokallioalueet ja suopuiston alue laiturimaisen reitin

varrella. Alueelle on yleissuunnitelmassa laadittu alustava talvikunnossapidon suunnitelma. Pääreitit tullaan kunnossapitamaan talvisin. Metsäalueet etenkin pohjois- ja eteläosassa säilyvät sen verran laajoina, että ne toimivat hyvin opetuksellisiin tarkoituksiin päiväkotij- ja koululaisryhmille. Alueella säilyy myös laajalti luontaista metsänpohjaa, jossa voi esimerkiksi marjastaa tai sienestää (pois lukien suopuiston alue maaperän osittaisen pilaantuneisuuden vuoksi). Kaavaratkaisussa alueelle on osoitettu julkisten lähipalvelurakennusten korttelialue (YL), johon tulee päiväkotij. Päiväkotij sijaitsee liikennemelun ja ilmanlaadun kannalta suojaisalla paikalla Vihdintien varren uusien asuinkorttelialueiden sekä kallioisen mäen takana ja on kolmelta taholta säilyvän puiston ympäröimä. Päiväkodin tontille rinteeseen on osoitettu säilytettäviä puita. Tontin itälaitaa kiertää nykyinen ulkoilureitti, joten päiväkotitontilta on suora pääsy ympäröivään säilyvään luontoon ja alueen reiteille. Myös kaava-alueen ulkopuolisista päiväkodeista ja kouluista on kaavaratkaisun myötä helpompi saapua alueen metsäisestä puistosta nauttimaan ja virkistäytymään sekä tekemään päiväkotij- ja kouluretkiä. Eliel Saarisen tien varrelle suunnitellusta koulusta ja nykyisestä ruotsinkielisestä lukiosta sekä Haaganpuiston viereisistä Haagan peruskoulusta ja Helsingin suomalaisesta yhteiskoulusta on lyhyt matka säilyvään osaan Riistavuorenpuistoa. Riistavuoren palvelukeskuksen käyttäjille virkistysalue on jatkossakin tärkeä liikkumisen paikka.

Riistavuoren palvelukeskuksen lähellä sijaitsevan kodan alueelle ei kaavaratkaisussa osoiteta rakentamista, vaan sen kohdalla on kaavaratkaisussa puistoaluetta (VP). Kaavaratkaisu ei siis uhkaa kotarakennusta.

Korttelialueet ja rakentamistapa

Mielipiteen mukaan osa muutoksista aiempiin suunnitelmiin on hyviä, mutta Riistavuorenpuiston säilyttämiseen liittyvät muutokset liian vähäisiä, kosmeettisia. Mieli-pide vaatii kahden kallioalueella olevan kerrostalon poistamista kallioiden säilyttämiseksi. Alueen sisäkadun ympäristön rakennusmassoja ja matalampaa mittakaavaa pidetään onnistuneena, mutta rakentaminen ei kuitenkaan sovi Riistavuorenpuistoon. Mieli-piteessä toivotaan, että bulevardin katukuva on vaihteleva ja tontin riittävänpieniä, jotta myös pienemmät rakennuttajat ja rakennusliikkeet voivat niitä toteuttaa. Mieli-piteessä uskotaan, että viherkatot ja aurinkopaneelit eivät ole mahdollisia katoilla yhtä aikaa. Mieli-piteessä toivotaan, että rakennusvalvontaan ja uudisrakentamisen laatuun kiinnitettäisiin enemmän huomiota, ongelmana mainitaan uudisrakentamisen lyhyt elinkaari n. 40 vuotta.

Useammassa mieli-piteessä Vihdintien ympäristön rakentaminen nähdään perusteltuna tai hyvänä, mutta rakentamisen halutaan sijoittuvan tehokkaana, korkeana ja kapeana kadun reunaan nykyisen puiston säilyttämiseksi. Toista kortteliriviä ei pidetä tarpeellisena ja korttelipihat ovat liian suuria, metsän alkaminen suoraan rakennuksesta nähdään vetovoimana. Erään mieli-piteen mukaan Vihdintien varteen sopii vain matalahkoa rakentamista. Kortteliympäristön pieni rakeisuus tuottaa

viihtyisää ympäristöä ja suurikokoiset rakennusmassat (mm. suuri runkosyvyys) tuottavat yksitoikkoista ja epäviihtyisää ympäristöä. Osassa mielipiteistä Riistavuoren pohjois/luoteisosaan nähdään sopivan korkeaa rakentamista ja pohjakerroksen liiketiloja. Erään mielipiteen mukaan Valimon aseman ja lähiympäristön raideliikenteen saavutettavuutta pidetään erittäin hyvänä ja kehittyvänä, joka tukee tehokasta rakentamista. Joidenkin mielipiteiden mukaan luonnoksessa esitetty alueen rakentaminen ei ole haagalaistyyppistä, vaan liian tehokasta ja korkeaa.

Tiiviin kaupunkirakenteen uskotaan muutamassa mielipiteessä olevan haitallista pandemioiden kannalta. Lisäksi pohditaan tiiviin asumisen lisäävään likaisuutta ja mahdollisesti rikollisuutta. Keskustamainen rakentaminen uhkaa nykyisiä asuinalueita. Mielipiteissä ehdotetaan, että Suomessa tulisi pysyä väljässä rakentamisessa. Mielipiteen mukaan alueen asukkaat ovat toivoneet Haagan alueelle omistusasuntoja perheille, mutta kohteet ovat kaupungin vuokra-asuntoja tai asumisoikeusasuntoja.

Mielipiteen mukaan alueen asuinkorttelit vaikuttavat miellyttäviltä, maanvaraisia korttelipihoja pidetään hyvänä asiana.

Vastine

Suunnitelma on muuttunut merkittävästi nähtävillä olleesta luonnoksesta Riistavuorenpuistoa säilyttävämpään suuntaan. Isot kallioselänteet jäävät puistoalueelle, Vihdintien varren ns. näköalakallio säilytetään laajempaan kortteleiden välissä. Vaihtelevaa korttelirakennetta ja katukuvaa on suunniteltu sekä kävelypainotteiselle sisäkadulle että urbaanille Vihdintielle. Viherkatot ja aurinkopaneelit sopivat hyvin samoilta katoille, mutta kaavamääräyksin niitä ei edellytetä. Asuinkerrostaloissa tulee noudattaa Helsingin asettamaa rakennuksen hiilijalanjäljen raja-arvoa ja Helsingin viherkertoimen tavoiteluvun täyttäminen tulee osaksi rakennusjärjestystä, tavoite tukee viherkattojen syntymistä. Rakentamisen laatutekijöiden korostaminen jatkosuunnittelussa on Helsingin ilmastotavoitteen mukaista.

Tehtäväksi asetetussa erilaisten tavoitteiden yhteensovittamisessa riittää haastetta. Ratkaisussa on pyritty mahdollisimman taitavasti luomaan sekä vetovoimainen haagalainen asuinalue että säästämään kohtuullinen osa Riistavuorenpuistosta. Ratkaisu perustuu vaihteleviin yhteisöllisiin korttelikokonaisuuksiin maastomuotoja noudattaen, ja toiminnalle välttämätön katuyhteys polveilee korttelikokonaisuuden keskellä ikään kuin osana pihatoimintoja. Kadun siirtämisen metsän puolelle arvioidaan aiheuttavan enemmän häiriötä puiston käyttäjille kuin valittu ratkaisu. Alueen tehokkain ja kerrosluvultaan korkein kortteli sijoittuu pohjoisosaan lähelle Valimon asemaa.

Helsinkiläisen kaupunkirakenteen tiivistyminen ei ole haitallista pandemioiden, likaisuuden ja rikollisuuden kannalta, kun pidetään huolta

asuntojen, pihojen ja julkisen tilan laatutekijöistä, sosiaalisesta kontrollista ja lähiluontoverkoston saavutettavuudesta. Tiiviistä korttelirakenteesta huolimatta Länsi-Haagaan ei ole tarkoitus kopioida esimerkiksi Kalasataman keskustamaista rakentamistapaa, vaan suunnittelussa on paneuduttu haagalaisen luonnonläheisen alueidentiteetin luomiseen. Omistusasuntojen ja perheiden houkuttelemiseksi on Länsi-Haaga suunniteltu alueidentiteetiltaan viihtyisäksi, kylämäiseksi ja erityislaituiseksi. Alueelle syntyvät perheasunnot ja palvelut hyödyttävät myös nykyisiä Haagan asukkaita.

Pitäjänmäen yritysalueen huomioiminen

Mielipiteen mukaan Pitäjänmäen työpaikkakeskittymä tulee huomioida Läntisen bulevardikaupungin alueen kehittämisessä. Useammassa mielipiteessä ehdotetaan Pitäjänmäen teollisuus- ja yritysalueen tyhjien, vajaakäyttöisten sekä käytössä olevien toimitilarakennusten muuttaminen asumiseen Länsi-Haagan uudisrakentamisen korvaajina, jotta Riistavuorenpuistoa säilyy enemmän. Mielipiteen mukaan Pitäjänmäen yritys- ja teollisuusalueen suunnitteluperiaatteet ovat vanhentuneet ja aluetta pitäisi tutkia uudestaan mm. asumisen kannalta. Muun muassa pandemiatilanteen ja etätöiden yleistymisen uskotaan vaikuttavan toimitilojen käyttöön.

Vastine

Pitäjänmäen yritysalueen työpaikkaliikenne on huomioitu Länsi-Helsingin raitiotien hankkeessa. Länsi-Haagan uusien asuinkortteleiden ja Pitäjänmäen yritysalueen välillä voi nähdä merkittäviä synergia yhteyksiä. Toiminnoiltaan monipuolinen bulevardivyöhyke on elävä ja sykkivä vuorokauden ympäri ja Vihdintien varteen kaavoitettavat liiketilat pysyvät elinvoimaisina, kun niitä käyttävät sekä asukkaat että työntekijät. Pitäjänmäen yritysalueen toimitilojen, teollisuuskiinteistöjen tai tonttien mahdollinen osittainen muuttaminen asumiseen Vihdintien länsipuolella olisi hidas prosessi, eikä se voi siten korvata Vihdintien itäpuolelle suunnitellun uudisrakentamisen merkitystä kehittyvän vyöhykkeen muutoksen moottorina. Yritysalueen kehittämistä sekä yritystoimintaa että asumista palvelemaan on tarkoitus selvittää erillisessä prosessissa osayleiskaavatasoisesti lähivuosina.

Sähköasema

Mielipiteiden mukaan sähköasemaa ei tulisi kaavoittaa eri kaavalla vaan Vihdintien alueen asunto- ja muuta rakentamista pitäisi pystyä katsomaan ja päättämään kokonaisuutena. Sähköaseman sijaintitar- kasteluista ja sijaintiperusteesta tulisi esittää materiaalia. Mielipiteen mukaan sähköasema siirtäminen Valimosta on perusteltua, sijainti Riistavuoren luoteisosassa kuitenkin aivan yhtä tuhlailtavaa, vie hyvän ja saavutettavan rakennuspaikan. Eri mielipiteissä ehdotetaan sähköaseman rakentamista vaihtoehtoisin paikkoihin puiston säilyttämiseksi tai asuinrakentamisen mahdollistamiseksi sen paikalle: rantaradan päälle,

maan alle, Vihdintien ja rantaradan risteysalueelle tai Pitäjänmäen teollisuusalueelle.

Vastine

Kaava-alueen rajausta on tarkistettu osallistumis- ja arviointisuunnitelmien ja luonnosaineiston nähtävilläolon jälkeen. Saadun palautteen ja tarkentuneen suunnittelun johdosta Pitäjänmäen sähköasema siirretty pois Riistavuorenpuistosta ja kaavoitettu erillisenä kaavahankkeena Pitäjänmäen yritysalueelle, nykyisen sähköaseman pohjoispuolelle.

Alueen julkiset ja kaupalliset palvelut

Alueelta puuttuvat nykyään palvelut, mm. kaupat. Mielipiteessä painotetaan, että yrittäjien tarpeita tulisi kartoittaa alueen kannattavan yritys-toiminnan mahdollistamiseksi. Länsi-Haagan alueen toteutuessa on turvattava riittävät ja monipuoliset palvelut koko Haagan alueelle. Yhden mielipiteen mukaan alueella on jo riittävästi palveluja.

Muutamassa mielipiteessä ehdottaa uuden päiväkodin sijoittamista korttelien kivijalkaan tai muuten integroimaan päiväkotia kortteliin. Esimerkkinä pidetään mm. Jätkäsaaren ratkaisuja. Yksi mielipide ehdottaa päiväkodin sijoittamista Pitäjänmäen puolelle, eikä usko etäisyyden olevan liian suuri käyttäjille. Eliel Saarisen tien varren päiväkotiiin toivotaan tehokkaampaa rakentamista (esim. päiväkodin ulkoilualueet Haaganpuistossa).

Lähialueiden koulujen mielipiteen mukaan Vihdintien bulevardisointiin liittyvä kaavoitus sekä kaava-alueen ympäristön suunnitelmat (Haaganpuisto, Steniuksenkentän suunnittelu) toteutuessaan tekevät alueen liikuntapaikat riittämättömiksi ja estävät edellytykset järjestää liikunnanopetusta opetussuunnitelman mukaisesti. Haagan uuden liikuntapuiston suunnitelmat eivät ole mielipiteen mukaan edenneet kuten on suunniteltu ja mielipiteen mukaan näyttää siltä, että suunnitelmat on poistettu kaavoituksesta.

Vastine

Vihdintien ja Huopalahdentien bulevardikaupungin kaavarungon selvityksiin kuului kaupallinen selvitys, jonka mukaisesti Länsi-Haagan kaava-alueelle ollaan esittämässä isoa päivittäistavarakauppaa sekä Vihdintien varteen ja risteysten tuntumaan runsaasti liiketiloja, joista osa on edellytetty varustettavaksi siten että kahvila- ja ravintolatoiminnot mahdollistuvat.

Rakentamisalueen supistuessa luonnosvaiheesta toinen alun perin luonnostelluista päiväkodeista on jätetty pois Länsi-Haagan asemakaavaehdotuksesta. Eliel Saarisen tien varressa päiväkodille aiemmin osoitettu alue varataan osaksi elvytettävää suopuistoa. Toiselle päiväkodille on löytynyt lapsia ajatellen turvallinen sijainti melua torjuvan kal-

liomuodostuman kupeesta metsän reunasta. Päiväkodin pihasta muodostetaan ns. metsäpiha, jossa säilytetään olemassa olevaa puustoa ja metsänpohjaa.

Haaganpuiston liikuntapaikkojen järjestelyt eivät kuulu Länsi-Haagan asemakaavaan. Tarkoituksena on pitää huolta siitä, että myös Riistavuorenpuisto palvelee osaltaan jatkossa liikunnan harrastajia.

Liikennejärjestelmä ja pysäköinti, melu- ja ilmanlaatu

Mielipiteiden mukaan bulevardisointi lisää ruuhkia, päästöjä ja ilman saasteita. Rakentamisen haittoja tulee minimoida liikenteelle, asukkaille ja yrityksille. Mielipide nostaa esiin Riistavuorenpuiston metsän tärkeyden naapurialueille Vihdintien ympäristöhäiriöiden (melu ja ilmanlaatu) vähentämisen kannalta. Vihdintien levennyksistä tulee karsia. Vihdintien linjauksen reuna on levoton risteyksien vaatimasta kaista- ja pysäkkitalasta, talouskaistat voisivat olla selkeämpi, kompaktimpi ja nättimpi ratkaisu.

Mihin alueen liiketilat sijoittuvat ja miten jalankulkijavirtoja ohjataan bulevardilta ja pysäkeiltä sisäkaduille? Pysäkkiympäristöjen ja pysäkeille johtavien jalankulkureittien tärkeyttä korostetaan. Pysäköintilaitoksen ympäristö ei ole nyt luonnoksessa hyvää jalankulkuympäristöä ja katu on liian leveä. Mielipiteen mukaan jalankulku, ajo pysäköinteihin ja huoltoliikenne toivotaan ohjattavan bulevardin puolelle viihtyisän ja ihmisen kokoisen mittakaavan saavuttamiseksi. Toisen mielipiteen mukaan katualue ei ole Suomessa oloissa viihtyisää oleskelutilaa. Joissakin mielipiteissä sisäkatu nähdään turhaksi. Mielipiteen mukaan alueen sisäkadun ”oleskelupaikkojen ja viihtyisyyden” tavoittelusta tulisi luopua, sillä vain harvat erikoisuudentavoittelijat käyttävät sellaista ympäristöä.

Pysäköintilaitos ja kauppa nähdään paremmiksi sijoittaa muualle puiston säilyttämiseksi. Vaihtoehtoina pidetään mm. integroimista kortteliin, maanalaisia tiloja, Vihdintien alle rakentamista tai Pitäjänmäen yritysalueelle vajaakäyttöisiin rakennuksiin rakentamista. Pysäköintilaitos on liian korkea ja umpinainen. Mielipiteessä halutaan pysäköintilaitoksen kohdalle tehokkaampaa asuinrakentamista. Pysäköinti tulisi toteuttaa markkinaehtoisen pysäköintikysynnän mukaan ja ilmasto- ja liikkumistapatavoitteet huomioiden. Mm. autottomiksi suunnitellut alueet ovat mielipiteen mukaan olleet asukkaille ongelmallisia.

Mielipiteessä huomautetaan kaupunkiympäristölautakunnan päätöksestä, jonka mukaan Isonnevantien kohdalta suunnitellaan kaupunkibulevardin suuntaan kävelyreitti ja varaudutaan neuvottelemaan Riistavuoren vanhustenkeskuksen kanssa tontin reunan lunastamisesta jalakäytävän rakentamista varten. Luonnoksessa tätä ei ole.

Vastine

Kaavaratkaisu ei laadittujen melu- ja ilmanlaatuselvitysten tulosten mukaan heikennä melu- ja ilmanlaatuilannetta Riistavuorenpuistossa ja lähiasuinalueella, vaan paikoin parantaa sitä selvästikin. Länsi-Haagan asemakaava ei käsittele Vihdintien bulevardisoinnin liikenneratkaisuja, jotka on suunniteltu Haagan ympyrän ja Vihdintien asemakaavassa.

Jalankulkumahdollisuuksia edistetään luomalla Vihdintien pysäkeiltä pihakadun suuntaan poikittaisia kulkuyhteyksiä. Pysäköintilaitos maantasokerroksen kauppoineen on siirtynyt luonnoksesta, aiemmalla kohdalla on tehokas asutokortteli. Nykyisellä paikalla pysäköintilaitos luo eri puolien sisäänkäynteineen sujuvia reittejä joukkoliikennepysäkeiltä palveluiden luokse. Alueen toiminnallisuuden vuoksi joukkoliikennepysäkit, pysäköinti, päivittäistavarakauppa ja päiväkotit ja on sijoitettu lähemmäksi. Muuta liiketilaa sijoituu Vihdintien varrelle asuinrakennusten pohjakerroksiin.

Autoton ratkaisu ei sovellu Länsi-Haagan alueelle, toisaalta ei myöskään täysin markkinaehtoinen pysäköinti. Haasteellisessa ympäristössä on valittu kantakaupunkimaisen alueen pysäköintinormi ja suunniteltu pysäköinti tarkasti, topografia huomioon ottaen sijoitettuihin pihakannen alaisiin pysäköintilaitoksiin sekä pysäköintitaloon.

Tonteille ajo toteutetaan suunnitteluperiaatteiden mukaisesti matalamman katuluokituksen kadulta. Vihdintie on päätie ja ei siksi ole perusteltua, että huolto- ja tonteille ajo toteutettaisiin sen puolelta sellaisessa tapauksessa, kun muu vaihtoehto on olemassa. Ajo pysäköintilaitoksiin toteutetaan pääasiassa Vihdintien ja pihakadun väliin jääviltä katuosuuksilta, näin ollen pihakadun liikennemääriä saadaan vähennettyä ja ympäristöä rauhoitettua. Polveilevat aukoiden rytmittämät pihakadut on suunniteltu osaksi korttelikonaisuutta ikään kuin kyläraitiksi. Aujat on pihakadulla hyvin vähän, oleskelun paikat tuovat yhteisöllisyyttä ja viihtyisyyttä. Vihdintien urbaani katumiljöön sen sijaan on aktiivinen ja toiminnallinen asioinnin ja paikasta toiseen siirtymisen miljöön.

Riistavuoren vanhuskeskuksen suunnasta Riistavuorenpuistoon kulkevaa kävelyreittiä on alustavasti suunniteltu tontin eteläreunaan, jossa jo kulkee puiston kalliorinteeseen välittömästi liittyvä raitti. Tarkoituksena on jatkaa neuvotteluja ja laittaa vireille alueen liittämistä puistoon koskeva asemakaavamuutos sen jälkeen, kun viereisen Eliel Saarisen tielle suunnitteilla olevan kouluhankkeen ratkaisut ovat varmistuneet.

Ilmastonmuutos

Osassa mielipiteistä Riistavuoren alueen kaavoituksen nähdään olevan ristiriidassa Helsingin kaupungin strategiaan ilmastonmuutoksiin, hiilineutraalisuuteen v. 2030 sekä kaupungin julistamaan ilmastohätätilaan nähden. Nämä edellyttävät kiireellisiä tuloksia ilmastonmuutoksen kannalta, esim. hiilinielujen kasvattamista, eikä kaupungin tule tehdä pää-

töksiä, joiden välittömät ilmastovaikutukset ovat negatiivisia vuosikymmenten ajan. Ilmastonmuutoksen etenemisen nähdään lisäävän lähiviheralueiden tarvetta.

Riistavuorenpuiston alue tai rakentamiselta säilyvän puiston osa tulisi säilyttää mahdollisimman luonnonmukaisena, ei muokata rakennetuksi puistoksi. Hiilinieluina ja hiilivarastoina merkittävimpiä ovat metsät. Hiilensidontaan tähtäävien toimenpiteiden kuten puuston lisäämisen vaikutus on pieni suhteessa rakentamisen myötä menetettyihin hiilivarastoihin. Luonnonmukaisten viheralueiden hiilensidontapotentiaali on suurempi kuin rakennettujen viheralueiden. Helsingin hiilivarastot ja hiilinielut ovat Vantaata ja Espoota pienemmät. Helsingin hiilinielujen suhde sen kasvihuonekaasupäästöihin on pääkaupunkiseudun pienin. Joidenkin mielipiteiden mukaan kaavassa täytyy esittää laskelmia ja selvityksiä alueen rakentamisen ilmastovaikutuksista. Alueelle vaaditaan hiilinielutaseen laskemista, poistettavien puiden ja niiden tilalle istutettavien puiden (hiilinielujen) suhteen laskelmaa.

Kaavahankkeen tavoiteltu ilmastoviisaus pyydetään mielipiteessä määrittelemään selkeämmin tai vaihtoehtoisesti poistamaan kaavan viestinnästä.

Vastine

Lähiluonnon säilymisen, kaupungin kasvun ja hiilineutraaliustavoitteen yhteensovittaminen on Helsingin suunnittelun keskeinen ja kenties vaativin haaste. Nykyinen rakentamistapa aiheuttaa päästöjä. Vuoden 2040 jälkeen Helsinki tähtää hiilinegatiiviseksi, johon pääsemiseksi hiilivarastoja ja hiilinieluja on lisättävä. Toisaalta jossain tapauksissa myös rakentaminen luontoalueen reunaan voi tukea kaupunkirakenteen kehittämistä siten että kaupungin väkiluvun kasvu kohdistuu tiiviisti rakennetuille ja joukkoliikenteellä hyvin saavutettaville vyöhykkeille, mikä puolestaan vähentää asumisen ja liikkumisen päästöjä.

Länsi-Haagan kaava-alueita on tarkasteltu ns hava-työkalun avulla, eli sitä on arvioitu Helsingin vähähiilisyyden arviointimenetelmällä. Menetelmä ei tuota mielipiteessä toivottua poistettavien puiden ja niiden tilalle istutettavien puiden suhteen laskelmaa. Asemakaavavaiheessa ei vielä ole tarkkaa tietoa istutettavien puiden määrästä. Riistavuorenpuiston säilyvä osa tullaan pitämään mahdollisimman luonnonmukaisena alueena jossa puusto ja maaperä toimivat hiilinieluina ja hiilivarastoina. Suopohjaisella mutta kuivuneella Riistavuorenpuiston eteläisellä metsänosalla pyritään ennallistamaan suoluontoa hulevesiä ohjaamalla, ja näin voidaan vahvistaa myös sen vaikutusta hiilinieluna.

Vihdintien ja Huopalahdentien bulevardikaupungin suunnitteluperiaatteissa v. 2018 linjattiin alueen tavoitellusta ilmastoviisaudesta näin: Bulevardikaupungista suunnitellaan Helsingin ilmastoviisain uusi rakentamisalue sekä ilmastonmuutoksen hillinnän että resilienssin kannalta. Alueella edistetään vähäpäästöistä rakentamista, uusiutuvan energian

tuotantoa ja energiatehokkuutta. Kaupunkitulvien ehkäisemiseksi hulevesiä hallitaan sekä korttelipihoilla että katu- ja puistoalueilla. Rakennekset ja kansirakenteet varustetaan pääosin viherkatoilla.

Asemakaavoitusta koskevat linjaukset ovat Helsingissä muuttuneet Länsi-Haagan kaavaprosessin aikana siten, että rakentamisen vaatimusten tulee olla alueilla tasapäiset, asuinrakentamisen päästöjä ohjaa kaavamääräys asuinkerrostalon hiilijalanjäljen raja-arvosta ja resilienssiä ohjaa Helsingin viherkerroin. Luonnosvaiheessa esiteltiin Länsi-Haaga puurakentamiskohteena, tavoitteena menetettävän puuston hiilivaraston kompensointi kerrostalojen puurakenteisiin sitoutuvalla hiilivarastolla, sekä ns. ilmastokorttelikatu-tavoite, tavoitteena kiertotalouspilotiksi kaavaillut katualueet. Asemakaavoitusta koskevan linjauksen mukaan asemakaavaan ei tule puurakentamismääräystä eikä yleisten alueiden kiertotaloustavoitteita koskevaa määräystä.

Vuorovaikutus ja asukasosallisuus

Usean mielipiteen mukaan asukkaiden laajasti esiin nousutta kaavahanketta vastustavaa kantaa, palautetta ja adresseja ei ole huomioitu, palautteella ei ole vaikutusta, eikä asukkaita ole todella otettu mukaan suunnitteluun. Alueen kehittämisestä kysytään asukkaiden mielipidettä siinä vaiheessa, kun suunnitelmat on jo pitkälti hyväksytty. Verkossa järjestetty tapahtuma Uutta Länsi-Helsinkiä ei ollut riittävä kaavan asukastilaisuus eikä koko kaavaa vastustavaan palautteeseen vastattu tilaisuudessa riittävän kattavasti.

Joidenkin mielipiteiden mukaan koko Vihdintien bulevardiosuuden ympäristön aluetta pitäisi pystyä tarkastelemaan yhtenä kaava-alueena, joten esitetään alueen suunnittelua ja päätöstä yhtenä asemakaavana. Alueiden kaavoittajien ei uskota tekevän yhteistyötä tai käsittävän kokonaisuutta. Epäillään päättäjien tuntemusta suunnittelualueesta ja tietoisuutta kaavahankeen vastustuksesta alueella. Mielipiteen mukaan on vaikeaa pysyä tietoisena alueen kaavoitustilanteesta. Alueen kaavarungon (2019) selostus ja ”Kerro kantasi”-kysely tulisi linkata nähtävillä oleviin suunnitelmiin. Muutama mielipide näkee ”Länsi-Haagan asemakaavan muutos” nimen harhaanjohtavana.

Vastine

Asukasmielipide on voimakkaasti vaikuttanut esitettyyn kaavaratkaisuun, joka on kehittynyt prosessin aikana merkittävästi enemmän metsä- ja kallioalueita säästäväksi. Ratkaisu noudattaa kuitenkin yhä kaupunkiympäristölautakunnan hyväksymän kaavarungon pääperiaatetta, Vihdintien varteen on suunniteltu tiiviiseen korttelirakenteeseen perustuva vetovoimainen ja yhteisöllinen uusi asuinalue.

Pandemiatilanteen vuoksi kaupunkiympäristön toimiala siirtyi käytäntöön, jossa asukastilaisuudet järjestetään pääsääntöisesti verkossa. Tammikuussa 2021 järjestettiin Uutta Länsi-Helsinkiä-asukastilaisuus verkossa, siinä esiteltiin sekä Haagan liikenneympyrän ja Vihdintien

että Riistavuorenpuiston alueen (Länsi-Haagan asemakaavamuutos) luonnosaineistoa. Tilaisuudessa chatin kautta esitettyjen kysymysten ja niihin annettujen vastausten koontiaineisto on tämän vuorovaikutusraportin liitteenä. Myöhemmin toukokuussa 2021 järjestettiin kaupungin edustajien ja Pro-Haaga-seuran pienimuotoinen tapaaminen ulkona Riistavuorenpuistossa, jossa tutkittiin alueen lähtökohtia ja keskusteltiin alueen kaavoituksesta, mm asukkaiden teettämästä vaihtoehtosuunnitelmasta.

Vihdintien ja Huopalahdentien bulevardikaupunki on laaja maankäytön ja liikennejärjestelmän suunnittelukokonaisuus, joka perustuu voimassa olevaan, kaupunginvaltuuston hyväksymään yleiskaavaan. Kaupunkiympäristölautakunta hyväksyi hankkeen suunnitteluperiaatteet vuonna 2018 ja koko bulevardikaupungin kokonaisuutta tarkastelevan kaavarungon vuonna 2019 asemakaavoituksen pohjaksi. Kaavarungon materiaali löytyy Helsingin karttapalvelusta kohdasta Kaavoitus ja liikennesuunnittelu/Muut suunnitelmat. Vihdintien osuus tästä kokonaisuudesta on liian suuri käsiteltäväksi yhdessä asemakaavassa, mutta Riistavuorenpuiston osalta on palautteen johdosta tehty tarkistuksia kaavarajauksiin niin, että se käsitellään yhtenä asemakaavana.

Kerro kantasi-verkkokyselyllä kerättiin kysymyksiä, joihin on vastattu suullisesti Uutta Länsi-Helsinkiä -tilaisuudessa. Prosessin eri vaiheissa on kuultu ja tullaan jatkossakin kuulemaan osallisia ja asukkaita, saadut mielipiteet ja kannanotot sekä mahdolliset muistutukset käsitellään päätöksenteon yhteydessä ja alueen asemakaavojen voimaantulosta päättää kaupunginvaltuusto.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelman nähtävilläolon jälkeen saadut 5 mielipidettä

Pro Haaga on lähettänyt kirjeenä yhdistyksen teettämän suunnitelman Riistavuorenpuiston asemakaavan kehittämiseksi. Aineistona on viistokuva rakennusmassoittelusta ja kaupungin esittämän havainnekuvaluonnoksen päälle luonnostellut vaihtoehtoiset korttelit.

Yhdessä mielipiteessä pidetään hanketta yleisesti ottaen terveenä tiivistämisenä katujen reunoille. Korttelit tulisi kuitenkin olla umpikortteleita ja pihakatu korttelien välissä hukkaa puistopinta-alaa. Toivotaan katutilan elävyyteen ja viihtyisyyteen panostamista ja vähemmän kääntyviä kaistoja risteyksiin, jotta katupuilla olisi enemmän tilaa. Toisessa mielipiteessä esitetään yritysalueelle rakentamista tai sen tyhjien tilojen käyttöä metsän sijaan. Esitetään että Riistavuoren kaavoitusalueeseen liitettäisiin Etelä-Haagaan kuuluva rantaradan, kehäradan, korkeajännitejohdon ja Vihdintien väliin jäävä alue. Jotta radan eteläpuolen kaavallista ratkaisua voidaan arvioida, tulisi tietää miten kaavoittaja on ajatellut yhteensovittavaksi alueen rakentamistarpeet tärkeiden virkistys- ja ekologisten tarpeiden kanssa.

Läheisen koulun opettaja pitää rakentamissuunnitelmia pelottavana ja on kerännyt oppilailta näkemyksiä metsän tärkeydestä. Metsää käyttävät monipuolisesti monet sen lähellä olevat koulut ja asukkaat vauvasta vaariin.

Vastine

Suunnittelijat ovat tutustuneet mielenkiinnolla ja huolellisesti Pro Haaga-kaupunginosayhdistyksen mielipiteenään jättämään suunnitelmaan Länsi-Haagan asemakaavan kehittämiseksi. Suunnitelmaa on tutkittu Riistavuorenpuistossa yhdessä yhdistyksen edustajien kanssa. Tavoitteet rakentamisen sijoittamisesta Vihdintien reunaan sekä korttelipihojen ja metsän suojaamisesta Vihdintien liikennemelulta todettiin samansuuntaisiksi. Tavoite metsän säästämistä nähtävillä ollutta kaupungin luonnosta enemmän välittyä hyvin asukas-yhdistyksen suunnitelmasta. Asemakaavaehdotusta onkin kehitetty siihen suuntaan, kuitenkin niin ettei rakennusoikeudesta ja asukasluvusta ole tingitty yhtä paljon. Pro Haagan ehdotus perustuu ajatukseen, että Vihdintieltä voisi kääntyä suoraan kullekin tontille pysäköintiin ja huoltoajoon. Tätä ei liikennesuunnittelussa katsota pääkadulla mahdolliseksi, korttelit tarvitsevat toimiakseen Vihdintien suuntaisen sisäkadun. Yhdistys on esittänyt, ettei raitiotiehankkeeseen varauduttaisi Vihdintien tilavarauksessa. Länsi-Haagan asemakaavaehdotus perustuu Länsi-Helsingin pikaraitiotie-hankkeeseen varautumiseen.

Länsi-Haagan kaupunkirakenteessa on oltava puiston ja korttelien lisäksi myös katu. Puistopinta-alaa säästyisi suunnilleen saman verran, jos rakennukset ja katu vaihtaisivat paikkaa. Kaavaratkaisussa on panostettu vetovoimaisen kylämäisen lähiympäristön ja yhteisöllisyyden syntymiseen. Rakennukset sovitetaan hienovaraisesti korkeusasemiltaan haasteelliseen maastoon ja kävelypainotteisesti aktiivinen pihakatu rikastaa korttelikokonaisuuden identiteettiä.

Pitäjänmäen yritysalueen tonttien käyttötarkoituksia ja mahdollisuuksia bulevardikaupunkia täydentävään asuntorakentamiseen selvitetään lähivuosina Länsi-Haagan asemakaavaehdotuksesta erillisenä prosessina. Aluetta rantaradan pohjoispuolella suunnitellaan osana Valimon asemaseudun asemakaavan muutosta, joka tulee vireille ja vuorovaikutettavaksi arviolta keväällä 2024, kaavan tavoitteena on yhteensovittaa alueen rakentamistarpeet tärkeiden virkistys- ja ekologisten yhteyksien kanssa.

Riistavuorenpuiston merkitys koululaisten ja päiväkotilasten oppimisympäristönä ja eri asukasryhmien ulkoiluun on tunnistettu kaavaprosessin aikana ja siihen on reagoitu. Alueella säilytetään monipuolista lähivirkistysaluetta. Suunniteltu rakentaminen kaventaa nykyistä puistoa, mutta pahimmalle melualueelle rakentaminen tulee suojaamaan lapsia ja muita säilyvän puistoalueen käyttäjiä melulta. Nykytilanteessa lähes koko Riistavuorenpuistossa ylittävät turvalliseksi määritellyt meluarvot Vihdintien liikennemelun takia.

Haagan ympyrän ja Vihdintien kaavahankkeen (kaupunginvaltuusto 30.8.2023) yhteydessä saadut ja käsitellyt mielipiteet

Riistavuorenpuiston pohjoisosassa ja aivan eteläisimmässä kärjessä asemakaavoitus tuli vireille jo 27.3.2020 yhdessä Haagan liikenneympyrän ympäristöä ja Vihdintien katualuetta koskevan kaavahankkeen kanssa. Alueille tutkittiin sähköaseman sekä asumisen ja työpaikkojen sijoittamista. Nämä alueet on sittemmin useassa asukaspalautteessa esitetyn toiveen mukaisesti liitetty osaksi Länsi-Haagan asemakaavamuutosta.

Länsi-Haagan asemakaavamuutoksen osallistumis- ja arviointisuunnitelman nähtävilläoloaikana tammikuussa v. 2021 oli esillä mielipiteitä varten myös luonnosaineisto, jossa Haagan ympyrän, Vihdintien ja sähköaseman kaavahankkeen sekä Länsi-Haagan kaavahankkeen suunnitelmia esiteltiin kokonaisuutena. Haagan ympyrän ja Vihdintien kaavahankkeen yhteydessä saaduissa mielipiteissä vastustettiin suunnitelmaluonnoksessa esitettyä Riistavuorenpuiston rakentamista. Riistavuorenpuisto kokonaisuudessaan koettiin tärkeäksi virkistysalueeksi ja sen toivottiin säilyvän luonnonvaraisena metsä- ja kallioalueena sekä osana ekologista verkostoa. Riistavuoren metsän hävittämisen sanottiin olevan ristiriidassa kaupungin hiilineutraalisuustavoitteiden saavuttamisen ja luonnon monimuotoisuuden säilyttämisen kanssa. Jos rakennetaan, tulisi rakentaa vain Vihdintien reunaan ilmajohtojen alueelle, Valimon aseman välittömään läheisyyteen tai esitettyä kevyemmin Eliel Saarisen tien varteen. Sähköaseman haluttiin sijoittuvan muualle kuin Riistavuorenpuistoon.

Kaava-alueiden rajauksia on tarkistettu osallistumis- ja arviointisuunnitelmien ja luonnosaineiston nähtävilläolojen jälkeen. Saadun palautteen ja tarkentuneen suunnittelun johdosta sähköasema on kaavoitettu erillisenä kaavahankkeena Pitäjänmäen yritysalueelle, nykyisen sähköaseman pohjoispuolelle. Riistavuorenpuiston pohjoisosa ja Riistavuorenpuiston eteläkärki rajattiin Haagan ympyrän ja Vihdintien kaava-alueesta osaksi Länsi-Haagan kaavahanketta, jotta Riistavuorenpuiston suunnitelmia voidaan arvioida kokonaisuutena.

12.2.2021

Kaupunkiympäristön toimiala

Uutta Länsi-Helsinkiä -verkkotilaisuus, illan kysymys – vastaus -palstan koonti

Aika 27.1.2021 klo 17.30 – 20.00

Paikka verkkotilaisuus

Asiantuntijoiden vastaukset koonnut yhteen
vuorovaikutussuunnittelija Tiina Antila-Lehtonen

1 Tilaisuuden kulku

Uutta Länsi-Helsinkiä -tilaisuudessa esiteltiin Länsi-Helsingin ajankohtaisia suunnitelmia ja hankkeita. Kysymyksiä tilaisuutta varten oli voinut esittää etukäteen kerrokantasi.hel.fi -palvelussa, jolloin niihin pyrittiin vastaamaan osana esityksiä. Tilaisuudessa oli käytössä chat (kysymykset – vastukset -palsta), johon tullessiin kysymyksiin vastattiin tilaisuuden aikana suoraan chatissä tai suullisesti.

Tilaisuutta seurasi ja siinä oli samanaikaisesti paikalla maksimitilanteessa lähes 520 kaupunkilaista. Chattiin tuli tilaisuuden aikana yli 500 viestiä.

Tähän dokumenttiin on koottu chattiin tulleet kysymykset ja kysymyksiin on vastattu. Osallistujien kysymykset on lihavoitu ja ne ovat suoraan siinä muodossa kuin ne tilaisuudessa kirjoitettiin. Kysymykset on ryhmitelty aiheotsikoiden alle. Otsikoinnit löytyvät seuraavan sivun sisällysluettelosta.

Samansisältöisiä kysymyksiä on saatettu niputtaa peräkkäin ja niihin on tuolloin kirjoitettu yhteinen vastaus. Vastaukset ovat lihavoimattomia.

Sisällysluettelo

Uutta Länsi-Helsinkiä -verkkotilaisuus, illan kysymys – vastaus -palstan koonti.....	1
1 Tilaisuuden kulku.....	1
2 Kysymykset ja kommentit sekä vastaukset	3
Länsi-Helsingin kehitys yleisesti, väestöennusteet, kaupungin tiivistäminen ja rakentamisen ulkonäkö, asunnot Länsi-Helsingissä, ilmastoviisaus, viherkatot.....	3
2.1.1 Koulujen ja päiväkotien tilat, liikuntapalvelut ja niiden riittävyys Länsi-Helsingissä ja erityisesti Haagan alueella	12
2.1.2 Maauimala / uimahalli Länsi-Helsinkiin	19
2.1.3 Luonnon monimuotoisuus, viher- ja liikuntaverkostot, ladut, metsäverkosto, liitoravat	20
2.1.4 Raide-Jokeri.....	25
2.1.5 Bussilinjat, runkolinjat.....	26
2.1.6 Liikenne Vihdintiellä tulevaisuudessa, Länsi-Helsingin raitiotiet, sähköbussit, pysäköinti	27
2.1.7 Tietullit / maksut	33
2.1.8 Hämeenlinnanväylä, muita liikennekysymyksiä, pyöräverkosto	34
2.1.9 Munkkiniemi	39
2.1.10 Munkkivuori.....	40
2.1.11 Tali ja Talin liikuntapuisto.....	41
2.1.12 Huopalahdentie, Niemenmäki.....	42
2.1.13 Kuninkaantammi.....	43
2.1.14 Honkasuo.....	46
2.1.15 Malminkartano.....	47
2.1.16 Kannelmäki	50
2.1.17 Meilahti	51
2.1.18 Pitäjänmäki	51
2.1.19 Kivihaka ja Huopalahdenportti	54
2.1.20 Reimarla	54
2.1.21 Pohjois-Haaga.....	54
2.1.22 Etelä-Haaga	55
2.1.23 Lassila.....	55
2.1.24 Havainnekuvat kaipaavat selkeyttämistä.....	56
2.1.25 Haagan ympyrä, Vihdintie ja sähköasema	57
2.1.26 Länsi-Haaga ja Riistavuorenpuisto	59
2.1.27 Steniuksen kenttä, Kylätie	69
2.1.28 Mielipiteiden vaikuttavuus kaupungin toimintaan.....	78

12.2.2021

Kaupunkiympäristön toimiala

2.1.29	Palauteta stadiluotsille.....	79
2.1.30	Kysymyksiä ja palautetta tilaisuudesta.....	79

2 Kysymykset ja kommentit sekä vastaukset

Länsi-Helsingin kehitys yleisesti, väestöennusteet, kaupungin tiivistäminen ja rakentamisen ulkonäkö, asunnot Länsi-Helsingissä, ilmastoviisaus, viherkatot

Yleisesti kysymyksiin asuntorakentamisen tarpeesta:

Kaupungistumisen vahva trendi on johtanut siihen, että asunnoista on pääkaupunkiseudulla pulaa. Paine kohdistuu erityisen paljon Helsinkiin. Asumiskustannukset ovat korkeat ja ne kasvavat entisestään, jos asuntoja ei riitä kaikille. On tärkeää, että pystymme tarjoamaan asuntoja nykyisille ja tuleville, eri elämäntilanteissa oleville kaupunkilaisille. Viime vuosina rakentamiskäyttöön on ensisijaisesti otettu vanhoja satama-alueita (kuten Jätkäsaari ja Kalasatama) sekä teollisuus- ja logistiikka-alueita. Alueiden huvettua avataan uusia mahdollisuuksia kaupunkikehitykselle, kuten Malmin entisen lentokentän alue. Yleiskaava 2016 runkona ovat raideliikenneyhteydet, kuten Vihdintien pikaraitiotie, ja rakentamista keskitetään niiden varsille. Iso osa tarvittavasta rakentamisesta tapahtuu täydennysrakentamalla eli tiivistämällä nykyisiä asuin- ja työpaikka-alueita. Tavoitteena on, että palvelut ovat mahdollisimman monella kävelyetäisyydellä.

Mihin perustuu oletamus, että täydennysrakentaminen on tärkeää kaupungin kestävä kehityksen kannalta? Uusimmat tutkimukset eivät tätä käsitystä tue.

On totta, että rakentaminen synnyttää aina ilmastopäästöjä. Asumisen päästöt syntyvät kuitenkin myös muusta, kuin pelkästä rakentamisesta. Sillä, mihin rakennetaan, vaikutetaan myös esimerkiksi liikkumisen päästöihin. Koska ihmisten täytyy asua jossakin, ei realistinen vaihtoehto ole verrata täydennysrakentamisen päästöjä siihen, että ei rakennettaisi ollenkaan, vaan esimerkiksi siihen, että vastaava rakentaminen toteutettaisiin koskemattomille alueille, joissa ei ole vielä kunnallistekniikkaa tai vaikkapa kehyskuntiin, joissa asuminen kasvattaa liikkumistarvetta.

Täydennys- ja lisärakentamisen päästöt on tunnistettu ja niitä pyritään pienentämään kokonaisvaltaisesti. Ilmastomuutoksen torjumisen lisäksi on kuitenkin tärkeää edistää kohtuuhintaista asumista ja muita arvoja, joten lisärakentamisen välttäminen ilman, että sillä aiheutetaan muita haittoja tai että päästöjä ei siirrettäisi kuntarajojen ulkopuolelle, on vaikeaa.

Näkemyks täydennysrakentamisen kestävydestä erityisesti ilmastönäkökulmasta liittyy kolmeen seikkaan: Täydennysrakennusalueilla on suurelta osin kestävä joukkoliikenteen infra sekä kadut ja kunnallistekniikka olemassa. Täydennysrakentamisalueilla esirakentamisen ilmastopäästöt ovat usein huomattavasti pienemmät kuin uusilla alueilla ja lisäksi täydennysrakentamisen yhteydessä on mahdollisuus kokonaisvaltaiseen kaupunkisuudistukseen, jossa voidaan toteuttaa myös olemassa olevan kaupunkirakenteen energiatehokkuustoimia, joilla on suuri merkitys kaupungin ilmastotavoitteiden toteutumisen kannalta.

12.2.2021

Kaupunkiympäristön toimiala

Mitä ilmastoviisasta on siinä, että läntisen raitiotien tieltä raivataan merkittävä osa alueen hiilinieluista?

Lisää autoliikennettä Steniuksen kentän lähistölle ei vähennä päästömääriä ainakaan meille alueella asuville. Miten tämä on siis meille Haagalaisille ilmastoviisasta? Lisäksi alueen keuhkot poistuvat, kun Riistavuoren metsä hakataan.

Valitettavasti ilmastoviisaus on terminä sellainen, että sillä käännetään luontoa rakastavia ihmisiä kohtapuoliin ilmastoskeptikoiksi, jos sillä ilmastoviisaudella perustellaan näin laajamittainen lähiluonnon tuho. Näyttää, että ilmasto ja lähiluonto on kaupungin toimesta laitettu vastakkain. Mikä on laskettu näiden raidehankkeiden ja niihin liittyvän oheisrakentamisen puoliintumisajaksi (=aika, jolloin oletetaan niiden positiivisten ympäristövaikutusten ohittavan hankkeiden takia pienenevät hiilinielut)?"

Kaupungin sisäisten moottoriväylien muuttamisessa uusiksi kaupunginosiksi ilmastoviisaudella viitataan ennen kaikkea kaupunkirakenteelliseen muutokseen, jossa moottoritieympäristöä muutetaan erityisesti liikkumisen kannalta pienempiin ilmastopäästöihin ohjaavaan suuntaan. Moottoriväylien lähistöllä on usein, kuten myös Vihdintien tapauksessa, metsää tai muuta viheraluetta, joka osaltaan toimii hiilinieluna ja hiilivarastona. Nämä pienenevät rakentamisen myötä. Viimeaikaisten selvitysten mukaan Helsingin viheralueiden osalta hiilen varastoituminen ei ole kovin merkittävää koko elinkaaren päästöjen muodostumisessa (vrt. Vartiokylänlahden alueiden elinkaaripäästöjen selvitys) suhteessa muihin päästölähteisiin, mutta tämä näkökulma on silti myös suunnittelussa ja sen sisältöön kytkeytyvässä harkinnassa mukana. Katso myös vastaus edelliseen kysymykseen.

Miten yhdistetään 1,8 miljoonaa lisää kerrosneliötä hiilineutraaliuteen kun rakentaminen tuottaa 40 % päästöistä."

Kaupungin suorista päästöistä yli puolet syntyy lämmityksestä ja noin neljännes liikenteestä. Rakentamisen osuus kaupungin kokonaispäästöistä (=suorat ja epäsuorat päästöt yhteensä) on noin 5 %.

Kerrosalatoitteen ja ilmastotavoitteen yhdistäminen on haastavaa. Rakentamisen aikaisen hiilipiikin merkityksellisyys on todettu ja nykyisessä Hiilineutraalin Helsingin toimenpideohjelmassa on tästä linjauksia, vaikkakaan määrällistä tavoitetta ei ole toistaiseksi määritetty. Käytännössä merkittävimiksi keinoiksi rakentamisen hiilipiikin pienentämiseen on todettu olevan ohjaaminen puurakentamiseen sekä esirakentamisen aikaisten päästöjen pienentäminen alueellisella maamassakoordinaatiolla.

Kuinka Helsingin kaupungin julistama ilmastohätätila sopii yhteen suunnitellun mittavan luonnon tuhoamisen ja rakentamisen kanssa?

Kuinka hiilineutraalin kaupungin tavoitteisiin sopii näin massiivinen rakentaminen, joka itsessään on valtava hiilipäästöjen lähde?

Onkos Steniuksen kentän rakentaminen hiilineutraalia? Miten perustamisolosuhteet vaikuttavat? Eikö parempi olisi rakentaa matala kortteli, rivitaloa tms. uutta innovatiivista ja hiilineutraalia ja leventää metsäkaistaa? Mihin

12.2.2021

Kaupunkiympäristön toimiala

laskelmaan perustuu se, että tämäkin alue tulisi rakentaa, kun jokerin varteen on jo paljon rakennettu, myös Haagassa."

Ks. edellinen vastaus. Lisäksi: Kyse on pitkälti uuden rakentamisen sijoittumisesta. Mahdollistamalla uusi rakentaminen jo rakennettujen alueiden yhteyteen vähennetään uudisrakentamisen hajautumista laajemmalle ympäri seutua, mikä lisäisi tarvittavan tie- ja katuverkon sekä kunnallistekniikan tarvetta, tuottaisi lisää liikennepäästöjä ja vähentäisi näillä alueilla viheralueita ja hiilinieluja. Helsingin kerrosalatuotantotavoitteella pyritään omalta osaltaan vastaamaan olemassa olevaan kysyntään, josta osoituksena ovat mm. kohonneet asuntojen hinnat erityisesti keskeisesti sijaitsevilla alueilla. Helsingissä uutta rakentamista on sijoitettu ja sijoitetaan ensisijaisesti entisille satama-, teollisuus- ja liikennealueille sekä täydennysrakentamisena jo rakennetuille alueille. Keskeiset viheralueet on yleiskaavassa osoitettu säilytettäväksi ja ne muodostavat sekä ekologisia yhteyksiä että asukkaiden virkistystä tukevan verkoston.

Helsingin kaupunki on sitoutunut hiilineutraaliuteen (HNH 2035). Rakennusten energiatehokkuus ja lämmitys ovat iso osa tätä kehitystä ja paikalla tuotettava, uusiutuva energia (esim. aurinko- ja geoterminen energia) on yksi tulokulma tähän.

Helsingin kasvihuonekaasupäästöjen merkittävimpiä lähteitä ovat rakennusten lämmitys, sähkönkäyttö ja liikenne. Päästöjen vähentäminen edellyttää mm. merkittävää panostusta rakennusten energiatehokkuuteen, uusiutuvaan energiaan, vähäpäästöiseen liikkumiseen ja päästöttömään energiatuotantoon. Esitetty rakentaminen, kuten mm. Steniuksen kentän alue, tukeutuu vähäpäästöiseen liikkumiseen, uudisrakentamisessa tullaan edellyttämään panostusta rakennusten energiatehokkuuteen. Uusiutuvan energian hyödyntämistä tutkitaan uudisalueilla.

Kaupungilla on erittäin kunnianhimoinen hiilineutraalisuusohjelma, jonka toteutumisen etenemistä voi seurata täältä <https://ilmastovahti.hel.fi/>. Hiilineutraalisuusohjelman yhtenä toimenpiteenä on kaupungin yhdyskuntarakenteen täydentäminen. Tällä edistetään joukkoliikenteen ja muiden kestävien kulkumuotojen käyttöä. Uusi maankäyttö voi hyödyntää olemassa olevaa infrastruktuuria ja päästöjä voidaan vähentää myös tätä kautta.

Miten kestävä kehityksen tavoitteet toteutuvat näissä uusissa bulevardikaupungin suunnitelmissa SDG 15, 15.2 ja 15.5, Metsäkatu ja luonnon monimuotoisuuden heikkeneminen?

Hyvä kysymys, mikä otettu esille jo Helsingin yleiskaavaa laadittaessa. Sen pohjalta bulevardeja nyt suunnitellaan. Kaikkia kaupungin metsiä ei voida säilyttää, mutta tavoitteena on turvata merkittävimmät alueet ja keskeiset yhteydet.

Mitä tarkoittaa, että viheryhteyksiä pyritään vahvistamaan, kun olemassa olevien metsien päälle rakennetaan? Istutukset eivät ole sama kuin metsä.

Metsäisten runkoyhteyksien vahvistamisella tarkoitetaan sitä, että yhteyksien metsäalueita tulisi pyrkiä erityisesti säilyttämään rakentamiselta. Alueellisten yhteyksien osalta metsät ovat jo nykyisellään paikoin eristyneitä ja alueiden välillä istutukset helpottavat ajan kanssa eläinten mahdollisuuksia liikkua ja levittäytyä alueilta toisille. Istutuksilla ei ole tarkoitus korvata metsiä.

12.2.2021

Kaupunkiympäristön toimiala

Liian tiivistä ei saa tehdä: jokaisella lapsella ja koirallakin pitää olla päivittäin lähiviheriö luontoyhteyden muodostumiseksi ja säilymiseksi. Muut kuin liito-oravatkin tarvitsevat vihreää.

Onko bulevardihakkeessa otettu huomioon asukkaiden ja kaupunkilaisten näkemykset siitä, millainen on viihtyisä ja toimiva asuinympäristö? Puusto- ja viheralueet ovat tässä merkittävässä osassa. Nyt suunnitelmassa oleva rakentaminen on liian tiivistä, mikä laskee alueen viihtyvyyttä.

Tätä on tutkittu mm. Läntisen bulevardikaupungin kaavarungon valmistelun yhteydessä laaditussa viher-, virkistys- ja metsäverkostosuunnitelmassa, jossa tarkasteltiin mm. viheralueiden saavutettavuutta ja käyttöpaineen kasvua kasvavan asukasmäärän myötä. Olevien viheralueiden kehittämistarpeita pyritään tunnistamaan ja edistämään edelleen suunnittelun edetessä.

Onko suunnitteilla tuleviin rakennuksiin maalämpö?

Vihdintien ja Huopalahdentien bulevardikaupunkialueen tekeillä olevassa energiaselvityksessä maalämpö on yksi merkittävä energiavaihtoehto. Myös muita energiaratkaisuja kuitenkin tarvitaan ja energiamuotojen yhdistelmiä tutkitaan.

Mahdollistamalla enemmän asumista Helsingissä, erityisesti raideliikenteen solmukohdissa ehkäistään turhaa autoliikennettä ja vältetään keskustatunnelin kaltaiset typeryydet

Taloyhtiöklubi on hieno ajatus ja suosittelen jo hallitukselle seuraavassa kokouksessa, vaikka koealueelle Pohjois-Haaga ei kuulukaan mutta idea on loistava"

Mikä merkitys taloyhtiöklubilla on, jos Stenkiuksen kenttä rakennetaan siitäkin huolimatta, että kaikki naapuritaloyhtiöt sitä yhteisesti vastustavat!"

Miksei tässä tilaisuudessa ole kerrottu mitään kaupungin ja valtion tekemästä MAL-sopimuksesta, jonka ideana on se, että kun valtio subventoi ratikkaa, tämä käytännössä sitoo kaupungin käsiä, sillä ratikan subvention ehtona on Helsingin voimakas kaavoituspanos? Halutaanko tämä yhteys peitellä?"

Ei haluta peitellä. Tavoite on kaupungin ja valtion yhteinen. Helsingin seudun MAL-sopimus 2020-2031 liitteineen löytyy verkosta osoitteesta <https://ym.fi/maankayton-asumisen-ja-liikenteen-sopimukset>.

Mikä on AM-ohjelma?

Asumisen ja siihen liittyvän maankäytön toteutusohjelma:

<https://www.hel.fi/uutiset/fi/kaupunginkanslia/uusi-am-ohjelma-ohjaa-helsingin-asumisen-rakentamista-seuraavat-nelja-vuotta>

Helsingissä asumisen pitkäjänteistä suunnittelua ohjaa valtuustokausittain laadittava asumisen ja siihen liittyvän maankäytön toteutusohjelma (AM-ohjelma). Helsingin kaupunginvaltuusto hyväksyi uuden AM-ohjelman kokouksessaan 11.11.2020. AM-

12.2.2021

Kaupunkiympäristön toimiala

ohjelma linjaa kuinka paljon ja millaista asumista Helsingissä rakennetaan seuraavan neljän vuoden aikana.

Helsingin tavoitteena on, että kaupunkiin syntyy 7000 uutta asuntoa vuoteen 2022 asti. Vuodesta 2023 eteenpäin tavoite nousee 8000 asuntoon vuodessa. Kaupungin oman asuntotuotannon tavoite on 1 500 asuntoa vuodessa vuoteen 2022 saakka ja 25 prosenttia toteutuvasta asuntotuotannosta vuodesta 2023 eteenpäin.

Kuten pormestari Jan Vapaavuori on todennut: "Yksi Helsingin kaupungin päättäjien tärkeimmistä tehtävistä on varmistaa, että kaupungissa on tarpeeksi kohtuuhintaisia asumisvaihtoehtoja muuttuviin elämäntilanteisiin sekä täällä jo asuville, että Helsinkiin lähivuosina muuttaville tuhansille uusille asukkaille. Kestävään kaupunkikehitykseen kuuluu lisäksi, että kaupungista pidetään huolta kokonaisvaltaisesti – myös vanhemmat kaupunginosat pidetään kehityksessä mukana. Näihin haasteisiin uusi AM-ohjelma vastaa mielestäni hyvin."

Olen kiinnostunut Hason asumisoikeusasunnoista lännen alueella. Miksi asotalot ovat painottuneet itään? Onko mahdollista saada Kehäradan läheisyyteen länteen asoja tai muuten kohtuullisen hintaisia asuntoja? Tarpeessa olisi tilava kaksio hyvien yhteyksien päästä Myyrmäestä.

Asuntotuotanto rakennuttaa omalta osaltaan asumisoikeusasuntoja Helsinkiin - ja myös lännen alueelle. Esimerkiksi Kuninkaantammen on tulossa Asetelmankadulle kohde ja lisäksi myös mainitsemaasi Honkasuon alueelle (mutta se on vasta lähtökuopissa).

Mihin perustuu käsitys siitä, että Helsingin asukasmäärä kasvaa eksponentiaalisesti, kun se on edelliset kolme vuotta laskenut?"

Väestön kokonaismuutokseen vaikuttavat luonnollinen väestönmuutos eli syntyneiden ja kuolleiden välinen ero sekä nettomuutto eli alueelle muuttavien ja sieltä poismuuttavien välinen ero. Helsingin väestönkasvu ovat viime vuosina ylläpitäneet paitsi muualta Suomesta tuleva muuttovoitto ja syntyneiden enemmisyys, myös ulkomailta tuleva muuttovoitto. On totta, että esimerkiksi Helsingistä Vantaalle ja Espooseen suuntautuva muuttoliike on viimeisen kahden vuoden aikana kiihtynyt. Kokonaisuutta tarkasteltuna Helsingin asukasmäärä kuitenkin kasvaa.

Helsingin SEUDULLE väestönlisäystä vuonna 2020 tuli yhteensä 14 096, josta Helsingin osuus n. 3860.

Mikäli Helsinkiin tarvitaan lisää veronmaksajia, niin miksi kaavoitetaan pieniä asuntoja, joiden asukkaat eivät juuri maksa kunnallisveroa? Eikö olisi parempi kaavoittaa isompia perheasuntoja, jolloin veronmaksajat jäisivät Helsinkiin eivätkä muuttaisi ympäristökuntiin?

Kaupunginvaltuuston marraskuussa 2020 hyväksymässä asumisen ja maankäytön ohjelmassa (AM-ohjelma) linjataan, että perheasuntojen (vähintään 2 makuuhuonetta) riittävä osuus omistusasuntotuotannosta turvataan. Kerrostalotuotannossa Hitas-omistusasuntotuotantona toteutettavien tonttien asuinrakennusoikeudesta keskimäärin 60-70 prosenttia toteutetaan perheasuntoina. Kerrostaloissa sääntelemättömässä omistusasuntotuotannossa tontin asuinrakennusoikeudesta keskimäärin 40-50 prosenttia

12.2.2021

Kaupunkiympäristön toimiala

toteutetaan perheasuntoina. Perustelluista syistä tavoitteesta voidaan poiketa alueilla, joilla perheasuntojen määrä on jo riittävä.

Kaavoissa vaaditaan yleensä, että 50% huoneistoalasta on rakennettava huoneistoina, joissa on keittiön/keittotilan lisäksi 3 asuinhuonetta. Mutta kotitalouksien keskikoko on Helsingissä nykyisin pieni ja yksinasuvien osuus suuri, joten kysyntää on myös pienille asunnoille.

Tuleeko Länsi-Helsinkiin tiivistä ja matalaa puurakentamista?

Tiivistä ja matalaa puurakentamista on tulossa lisää mm. Honkasuolle ja Kuninkaantammeen. Nämä asuinalueet sijaitsevat Luoteis-Helsingissä.

Älkää rakentako monotonisia, tasakattoisia laatikoita, jotka ovat kaikki samannäköisiä ja samanvärisiä ja kaikki ikkunat samankokoisia muurina kadulle päin. Eikö ole mahdollista suunnitella ja rakentaa kauniita kerrostaloja? Värejä ja vaihtelua, kiitos!

Voitteko perustella miksi voittopuolisesti tai lähes yksinomaan suunnitellaan tasakattoisia laatikkomaisia taloja rakennettaviksi? Paitsi rumia ne eivät ole fiksuja näillä leveysasteilla!

Miksi tuollaisia laatikoita kaikki, ei mitään ominaispiirteitä rakennuksilla eri alueilla?

Ominaispiirteet syntyvät yleensä vasta, kun yksittäiset rakennukset suunnitellaan asemakaavoituksen jälkeen rakennuslupavaiheessa. Kaavoitus on yleispiirteisempää ja antaa raamit rakennuksen tarkemmalle suunnittelulle. Kaavoituksessa voidaan ohjata rakennusten arkkitehtuuria erilaisilla kaavamääräyksillä ja merkinnöillä tarvittaessa myös kattomuotojen osalta.

Kuinka moni muu on harkinnut vakavasti Helsingistä poisuuttamista kaupunki- ja kulttuuriympäristön tuhoamisen takia?

Tästä ei liene tutkimustietoa olemassa.

Malmin lentokentältä lähteneillä koneilla kuvattuja kuvia! Se alue kannattaa ehdottomasti säilyttää modernisoituvan ja sähköistävän ilmailun myötä!

Vermon ravirata lienee Länsi-Helsinkiä. Voisiko alueelle rakentaa asutusta tai jotain muuta järkevää? Ravirata on suuri alue ja verrannollinen malmin lentokenttään eli toiminto, jonka ei olisi pakko sijaita näin keskeisellä kaupunkialueella ja hyvien liikenneyhteyksien varrella.

Vermon ravirata on Espoon puolella. Espoo vastaa kehittämisestä Perkaalla ja Vermossa Raide-Jokerin vaikutusalueella.

Voitaisiinko välttää riskejä ja tehdä viherkattoja vain matalien rakennusten katoille? Kerättäisiin kokemuksia toimivista viherkattorakenteista ja lisättäisiin niitä, kun on löydetty toimivimmat. Ettei 2070-luvulla pidettäisi 2040-luvun rakentajia niin hölmöinä kuin me nyt pidämme valesokkelien rakentajia.

12.2.2021

Kaupunkiympäristön toimiala

Helsingissä on laadittu viherkattolinjaus ”Stadin katot elävät – Helsingin kaupungin viherkattolinjaus”. Kaupunki on sitoutunut edistämään viherkattojen rakentamista viherkattolinjauksessa esitetyin keinoin. Linjaukseen voi tutustua tarkemmin täällä: <https://dev.hel.fi/paatokset/media/att/08/08ad9d722e708c4e5ff9aeb3a8c291137aeeab6f.pdf>

Linjauksen mukaan ”uudisrakentamiseen tähtäävissä asemakaavoissa edellytetään viherkattojen rakentamista, kun määräys on paikalliset olosuhteet huomioon ottaen perusteltu viherkattolinjauksen päämäärien täyttämiseksi.”

Onnistuneita esimerkkejä viherkatoista Helsingissä mm. Jätkäsaaren Vihreistä vihrein - kortteli, jossa tavoitteena oli koerakentamisen avulla selvittää viherrakentamisen toimivuutta kerrostalon katoissa. Hankkeesta on saatu hyviä kokemuksia siitä, kuinka viherkatot voivat lisätä asumisviihtyvyyttä sekä tukea kaupunkiluonnon monimuotoisuutta. Hankkeeseen voi tutustua tarkemmin täällä: <https://www.hel.fi/kanslia/kehittyva-kerrostalo-fi/hankkeet/vihreista-vihrein>

Viherkatoissa on se ongelma, että ainoastaan siinä rakennuksessa asuvat pääsevät sinne virkistäytymään. Jos Jätkäsaarta käytetään hyvänä esimerkkinä viherkattojen hyödyntämisestä, niin se ei kovin hyvää kuvaa anna viihtyisästä asuinalueesta... koko alue on aika moinen betoniviidakko. Viheralueet katutasolla ovat olennainen osa viihtyisää asuinalueetta.

Viherkatot toimivat ensisijaisesti hulevesien hallinnan välineenä. Toki viherkatot lisäävät parhaimmillaan ympäristönsä viihtyvyyttä kattomaiseman vehreyttäjinä (kts. vastaus edellä).

Viherkatot voivat toki olla ekosysteemipalveluita: ne voivat olla jonkinlaisia hiilinieluja ja hulevesien imeyttäjiä. Mutta eivät ne ole virkistysalueita!

Hyvä, näin me suunnittelijatkin ajattelemme. Viherkatot eivät korvaa virkistysalueita, mutta niillä on muita etuja.

Ilmastotavoitteet ovat korkeat, kuinka paljon viherkatot auttavat kompensoimaan rakentamista? Voisiko jonkun uuden rakennuksen katolle tehdä toimitila palveluita varten esim. ravintola? Hienot näkymät uudelle bulevardille.

Näköalaravintola yhdistettynä viherkattoon on hyvä idea, kiitos siitä!

Onko uusien rakennuksien viherkatoille mahdollista rakentaa minigolf-radat?

Hauska idea. Yleisesti toiminalliset viherkatot voivat parantaa esimerkiksi asukkaiden viihtymistä. Tässä tulisi toki ottaa huomioon, katon rakenteellisten ratkaisujen lisäksi, minigolf-ratojen saavutettavuus ja käyttäjien turvallisuus. Tämä on asia, jota voidaan tarvittaessa tutkia rakennussuunnitteluvaiheessa. Asemakaavaa laadittaessa tai muutettaessa ei tehdä näin yksityiskohtaista suunnittelua.

Puhujan logiikalla kannattaa myös Keskuspuisto Pirkkolantien molemmilta puolilta kaataa ja rakentaa paljon taloja hyvien liikenneyhteyksien äärelle. Keskuspuiston tilalle viherkatot, niin näyttää ilmasta edelleen vihreältä...”

12.2.2021

Kaupunkiympäristön toimiala

Kaavoittaja perusteli Steniuksen kentän rakentamista sillä, että ""sillä on hyvä sijainti"" ja ""se kannattaa rakentaa"". Nämä eivät voi riittää perusteeksi rakentamiselle. Keskuspuistollakin on hyvä sijainti ja sen rakentaminen olisi kannattavaa (rakennusliikkeille). Steniuksen kentän rakentaminen ei vaan ole hyvää kaupunkisuunnittelua!

Kaavoittajan esittämän logiikan perusteella kannattaisi siis täydennysrakentaa esim. Hesperian puisto, Töölön lahti ja kaikki mahdolliset viheralueet, koska nehan ovat hyvien kulkuyhteyksien varrella. Järkyttävää kuunneltavaa!

Kestävässä kaupunkisuunnittelussa on kyse suurien kokonaisuuksien hahmottamisesta. Asemakaavoitusta ohjaa kaupunginvaltuuston hyväksymä Yleiskaava 2016, jossa nuo suuret kokonaisuudet on hahmoteltu. Yleiskaavan mukaan esimerkiksi Keskuspuisto jatkuu Pirkkolantien pohjois- ja eteläpuolella virkistys- ja viheralueena, samoin Töölönlahden ympäristö on merkitty virkistys- ja viheraluemerkinnällä. Vihdintien ympäristöön ja Steniuksen kentälle Yleiskaava sen sijaan osoittaa uutta rakentamista.

Miten rakennetut alueet korvaavat luontoalueita? On eri asia puhua ilmastotavoitteista, kun myös monimuotoisuuden köyhtyminen kaupungeissa pitäisi pysäyttää. Viherkatot eivät mitenkään korvaa metsää Riistavuorella. Viherkatot ovat pääasiassa yksityistä tilaa, niille ei pääse virkistymään metsästä vapaasti nauttineet eikä oikeastaan muut eliöt kuin lentävät.

Viherkatot eivät korvaa virkistysalueita, mutta niillä on muita etuja. Linjaukseen voi tutustua tarkemmin:
<https://dev.hel.fi/maatokset/media/att/08/08ad9d722e708c4e5ff9aeb3a8c291137aeeab6f.pdf>

Mistä voi hakea korvauksia oman asunnon arvon alenemisesta?

Alueen kehittyminen yleensä nostaa alueen asuntojen arvoa. Kaupungin kehittäminen valtuuston hyväksymän yleiskaavan pohjalta ei yleisesti muodosta korvausperustetta, mikäli asemakaavoitus ei aiheuta kohtuutonta haittaa.

Kuinka paljon Länsi-Helsingin suunnittelijat tekevät yhteistyötä ja kokonaissuunnittelua? Tästä keskustelustakin näkee, mitkä suunnitelmat sopivat helsinkiläisten elämään ja mitkä eivät. Pitäisikö ottaa oppia niistä suunnitelmista, joita ei yleisesti ole kritisoitu tai on jopa keuhuttu?

Asemakaavoihin liittyvää suunnittelua tehdään yhteistyössä monien kaupungin asiantuntijoiden ja eri viranomaisten kanssa. Lisäksi neuvotteluja käydään hankkeesta riippuen myös useiden yksityisten tahojen, kuten maanomistajien kanssa. Keskustelua Länsi-Helsingin eri suunnittelijoiden välillä käydään jatkuvasti. Erilaisista suunnitelmista on tärkeää oppia. Eri kaavahankkeiden lähtökohdat kuitenkin myös vaihtelevat. Kaavahankkeisiin vaikuttavat monet asiat, esimerkiksi sijainti, olemassa oleva rakennuskanta ja infrastruktuuri, alueen luonnonympäristö, rakentamisolosuhteet ja maanomistajien tavoitteet. Asemakaavoitukseen vaikuttavat myös useat kaupunkitaso suunnitelmat ja linjaukset, kuten yleiskaava ja kaupungin strategia.

Miksi nuo uudet talot on niin rumia, esim. erikokoisia ikkunoita yms.

12.2.2021

Kaupunkiympäristön toimiala

Esitetyt suunnitelmakuvat ovat asemakaavan suunnittelijan ja mallintajan näkemys siitä, miltä uudet talot voisivat mahdollisesti näyttää. Rakennusten ulkonäön suunnittelu tarkentuu kaavavaiheen jälkeen rakennussuunnittelussa.

Kun kaupunkirakennetta tiivistetään ja joutomaan määrä vähenee esim. katujen varsilla, minne lumisina talvina lumet kasataan? Miten paljon rekkaralli tulee tämän johdosta lisääntymään

Helsingin kaupunki kuljettaa aurattua lunta seitsemälle maalla sijaitsevalle lumenvastaanottopaikalle ja yhdelle merivastaanottopaikalle. Länsi-Helsingissä sijaitsee yksi lumen vastaanottopaikka Maununnevalle.

Lumi aurataan kadun reunaan ja niillä alueilla, joilla kadulla on lumivalleille tilaa, lumi saa jäädä paikoilleen. Kun nämä lumitilat alkavat täytyä ja on ennustettu lumisateita, lumivalleja kuljetetaan virallisille lumen vastaanottopaikoille.

Tiheästi rakennetuilla alueilla ei kadulla yleensä ole tilaa lumivalleille ja lumen varastoimiselle. Tällaisilta alueilta lumi täytyy kuljettaa pois.

Tähän mennessä (3.2.) talvella 2021 Helsingissä on viety lumen vastaanottopaikoille noin 60000 kuormaa lunta, kun normaalitalvina kuormia viedään 50000.

Lisätietoja Helsingin lumen vastaanottopaikoista voi lukea täältä: [hel.fi/lumenvastaanotto](https://www.hel.fi/lumenvastaanotto)

Koska näiden asuntorakentamisen perusteena olevat asukasluvun kasvu- ja asuntorakentamisennusteet on tehty? Ennuste pitäisi tarkastella uudelleen, kun tiedetään koronan vaikutus muuttoliikkeeseen. Nykyään koronan vaikutuksesta muutetaan paljon pienemmillekin paikkakunnille, kun etätöitä voi tehdä mistä vain ja moni haluaa nimenomaan asua enemmän luonnon lähellä. Helsingissäkin olisi siis syytä säilyttää nykyisille ja tuleville asukkaille vielä jäljellä olevat luonnontilaiset viheralueet!

4.11.2020 päivätyn julkaisun mukaan Helsingin kasvu jäi vuonna 2020 Koronaepidemian vuoksi alle 5000 asukkaan, mutta jo tänä vuonna (2021) kasvun oletetaan palautuvan lähelle tavanomaista. Vuosina 2021–2030 Helsingin keskimääräiseksi vuosikasvuksi ennustetaan 6 250 asukasta, kun viime vuosikymmenen keskimääräinen kasvu oli 7000 asukasta. 2030-luvun jälkipuolelta alkaen kasvu hidastuu niin, että ennustejakson loppupuolella Helsinki kasvaa 4 500 asukkaalla vuosittain. Lisätietoja julkaisusta löytyy täältä:

https://www.hel.fi/hel2/tietokeskus/julkaisut/pdf/20_11_04_pahkinankuoressa_vaestoennuste_vuori_kaasila.pdf

Hienoja suunnitelmia, kiitos jo tässä vaiheessa kaikille suunnittelijoille! Helsinki kehittyi hienosti!

Onko tutkittu kuinka paljon HASO:n taloissa asuvat maksavat keskimäärin kunnallisveroa? Eli rakennetaanko asuntoja VERONmaksajille?

12.2.2021

Kaupunkiympäristön toimiala

2.1.1 Koulujen ja päiväkotien tilat, liikuntapalvelut ja niiden riittävyys Länsi-Helsingissä ja erityisesti Haagan alueella

Hyvä, että saadaan lisää asukkaita ja palveluja Länsi-Helsinkiin! Palvelujen mitoitus kuitenkin mietityttää: miten turvataan lähipalvelujen kuten päiväkotien saavutettavuus esim. kävelen yksikköjen kasvaessa?"

Miten kaupunki aikoo ratkaista Etelä-Haagan suomenkielisen peruskoulun tilaongelman, kun Haagan peruskouluun ei nykyisellä asukasmäärälläkään kaikki oppilaat mahdu?

Haagan peruskoulu on alueen keskeinen peruskoulu, joka ei nytkään mahdu tiloihinsa. Kuinka kaupunki ratkaisee perusopetuksen ja mahdollisesti myös päiväkotipaikkojen puutteet kun Steniuksen kentän kaavassa suunnitellaan uusia asuntoja?

Mikäli Steniuksen kentän asunnoista 50% on perheasuntoja, kuinka koulupaikat alueella saadaan kunnallisessa peruskoulussa riittämään, kun Haagan peruskoulu nykyiselläänkin on melko lailla täynnä?"

Haagan peruskoululla opetustiloja käytössä Isonnevan toimipisteen lisäksi Vanhan Viertotien toimipisteessä, jonne on mahdollisuus lisätä oppilaspaikkoja.

Miten kaupunki ratkaisee etukäteen ennen uusia talojen rakentumista Haagan alueelle ja bulevardikaupungin valmistumista Läntisen-Helsingin päiväkotipaikka asian? Alueen päiväkodit täynnä eikä nykyisetkään asukkaat saa lapsilleen päiväkotipaikkaa ja alueelle tulossa runsaasti lisää asukkaita, perheitä.

Bulevardikaupungin kaavarungossa on osoitettu varauksia uusille kouluille ja päiväkodeille. Läntisen suurpiirin alueella on tehty v. 2020 aikana palveluverkkoselvitys, jossa on tarkasteltu mm. Läntisen Helsingin alueen koulujen ja päiväkotien palvelutilaverkoston kokonaisuutena. Selvityksessä on otettu huomioon mm. Raide-Jokerin, Vihdintien bulevardikaupungin, Kaarelan kehittymisen ja muutenkin tiivistyvän kaupunkirakenteen (esim. Steniuksen kenttä) vaikutukset väestönkasvuun.

Kaupungintalonrakentamisen ohjelmassa vuosille 2021-30 on reilut 20 koulujen/ päiväkotien ja leikkipuistojen rakennushankkeita: perusparannuksia, laajennuksia ja uudishankkeita. Lisäksi kasvatuksen ja koulutuksen toimiala tekee paljon yhteistyötä kaavoituksen kanssa riittävien palvelutonttien varaamiseksi asemakaavoituksen yhteydessä.

Kysymyksiä liikuntapalveluista:

Palvelutilaverkkoon liittyen: sisältyykö suunnitteluun myös asukasmäärien kasvun edellyttämät urheilukentät ja muut ""ilmaiset"" ulkoliikuntapaikat? Niitäkin tarvitaan ohjattujen leikkipaikkojen ohella lisää. Tuleeko jonnekin nyt käsittelyssä olevan läntisen Helsingin alueelle esim. uusi tekojääkenttä? Sellaiselle kaupungin järjestämälle palvelulle olisi myös kysyntää.

OmaStadissa 40% haluaisi liikuntapaikkoja, Etelä-Haagasta liikuntapaikkoja aiotaan vähentää. Miksi ihmeessä?

12.2.2021

Kaupunkiympäristön toimiala

Haagan osin rakentamaton liikuntapuisto? Voitteko ystävällisesti selventää? Lainasin siis Tuomas Eskolaa

No voisitteko käsitellä urheilualueita kokonaisuutena, johon Steniuksenpuisto kuuluu. Nyt kuittasitte aika ylimielisesti, että hyvin on noita urheilualueita. Ihan kuin asukkaat eivät nyt jotain ymmärtäisi?

Miksi vastaavat henkilöt eivät ole paikalla. Se mitä nyt sanot ei ole totuutta haagalaisille!!! Haagassa ei ole vapaata tilaa. Kommenttisi on aika ikävää kuultavaa meille asukkaille. Huoli kentästä on aito!!! Edelliseenkään kaavaan EI kukaan ollut iloinen silloinkaan

Steniuksen kenttä aiotaan poistaa urheilu- ja virkistyskäytöstä, vaikka se on siihen tarkoitukseen lahjoitettu. Mistä Helsingin kaupunki osoittaa korvaavan alueen Vihdintien itäpuolelta. Pienille lapsille se ei voi olla Talin urheilualue.

Eipä Talin liikuntapuisto tai Laajasuonkaan puisto ole tarpeeksi lähellä pienille tai vanhemmille.

Mistä se korvaava kenttä löytyy? Eikö se poistettu suunnitelmasta?

Vuoden 2013 suunnitelmassa Steniuksenkentälle jäi sentään nappulakenttä!

Steniuksen ja muidenkin kenttien osalta olisi suotavaa että joku niistä tehtäisiin tekojääksi koska kouluja ja päiväkoteja paljon alueella ja käyttöä asukkaitten lisäksi myös. Jääratkaisu voisi olla muunneltavissa vain talveksi ja muuten normikäytössä kesäisin

Toistuvasti esitetään, että Steniuksenkenttä ei olisi aktiivikäytössä. Tämä väite ei pidä paikkaansa. Kenttää käytetään haagalaisten toimesta hyvin monimuotoisesti kaikkina vuoden päivinä, joskus enemmän joskus vähemmän. Havaittuja lähiliikkumisen muotoja ovat ainakin jalkapallo, pesäpallo, pipojääkiekko, luistelu, dronelennätys, liitokiekko (ultimate ja pituus), pituushyppy, juoksu, pyöräilynopettelu, petanque jne jne. Kysymykseni on, miksi haagalaisten lähiliikkumista ei haluta jatkossa mahdollistaa vaan lisätä yksityisautoilua liikuntapaikoille?

FB:ssä oli haagalapalstalla kuva Steniuksenkentästä viime viikolla, kun siellä oli noin 80-100 koululaista luistelemassa kamalassa lumipyryssä ja auraamattomalla kentällä. Kenttää halutaan käyttää. Tekstinä: Haagalaisten kenttä! ...ja näytti saaneen 350 tykkäystä puolessa vuorokaudessa. Haagassa taitaa olla noin 10500 asukasta, joten aika iso osa heti tykkäsi lähiliikuntakentästä. Miksi ehdotatte meitä lähtemään autoilla kauemmas?

Jos ja kun Steniuksenkentälle rakennetaan asuntoja, millä aikataululla Haagan puiston kenttä uudistetaan? Onko Haagan puiston suunnitelma jo olemassa? Toivottavasti Puistoon jäisi mahdollisimman paljon vihreää. Korkeita taloja ei enää yhtään lisää puiston alueelle kaivata.

12.2.2021

Kaupunkiympäristön toimiala

Keskeinen kysymys on, miten Haagan alueen liikuntamahdollisuudet turvataan samalla, kun väkimäärä kasvaa. Tähän toivoisin tarkempia laskelmia/vastausta.

Voitteko vihdoinkin selventää Haagan puistoon suunnitellun ja Steniuksenkentän korvaavan urheilukentän tilanteen? Miksi ylipäätään kenttä siirretään 100m päähän? Eikö olisi kustannustehokkaampaa käyttää varat nykyisen kentän kunnostamiseen?

Hei! Toivottavasti verkkotilaisuudessa mukana on edustajat ennalta pyydetyn mukaisesti myös Helsingin Kasvatus ja koulutus -toimialalta samoin kuin Liikunta ja ulkoilupalveluista. Me etelä-haagalaiset tahdomme kuulla, että kuinka etelä-haagalaisten koulujen ja esikoulujen ulkoliikuntatunnit tullaan järjestämään sitten, kun Steniuksenkenttä (Etelä-Haagan urheilukenttä) ja Riistavuorenpuisto on rakenteilla ja rakennettu. Nykyisellään ulkoliikuntapaikat ovat juurikin nuo. Molemmat ovat olleet varsin suosittuja lähiliikuntapaikkoja myös asukkaiden joukossa."

Kyllä niihin ulkoliikuntapaikkoihin pitää etelä-haagalaisten koululaisten ja esikoululaisten pitää päästä ilman julkisia liikennevälineitä huomioiden ajankäyttö siirtymisissä ja lukujärjestysten näkökulmasta. Miksei tilaisuuteen pyydetty mukaan asianomaisia viranomaisia vastaamaan, vaikka tätä jo ennakkoon pyydettiin?

Steniuksenkentän säilyttäminen tukee Helsingin kaupungin Helsinki Liikkuu – ohjelmaa, jonka päämääränä on, että liikkuminen Helsingissä on helppo ja houkutteleva arjen valinta. Ulkoliikuntapaikan hävittäminen kaupunkisuunnittelun nimissä ei tue yllä mainittua ohjelmaa, eikä lisää asumismukavuutta tai -viihtyisyyttä.

Kannatan toki tiivistä kaupunkirakentamista, mutta nyt hiukan ihmettelen Etelä-Haagan suunnitelmaa. Täällä on kolme koulua aivan Steniuksenkentän vieressä ja kenttä suunnitellaan rakennettavan täyteen. Missä koulut ja lähiasukkaat harjoittavat tulevaisuudessa ulkoliikuntaa? Toinen huoli on Riistavuoren puisto. Käsittääkseni sitä nakerretaan rakennuksille. Eli tännehan ei jää juuri viheraluetta. Miten se on perusteltavissa, kun koirienkin määrä kasvaa koko ajan ja lähistöllä on yksi koirapuisto.

Haagan kolme, enimmillään yli tuhannen oppilaan nykyistä koulua ja tuleva englantilainen koulu sekä päiväkodit tarvitsevat urheilukentän. Minkä takia Steniuksenkentän rakennussuunnitelmaa ei ole vielä kukaan hylätty, vaikka nyt bulevardikaupungin suunnitelman yhteydessä paljastettiin ettei luvattua uutta urheilukenttää Haagan puistoon tule? Haagan puiston tärkeys oleskelualueena siis jo tunnustettiin kuten haagalaiset ovat jo vuosikausia kertoneet, mutta miksei urheilukentän parantamisen eikä hävittämisen tarvetta kaupunkisuunnittelussa vielä kukaan tunnusteta?

Jos/kun Steniuksenkenttä rakennetaan minne on tulossa Etelä-Haagalaisille lähiliikuntapaikka? Kenttää käyttää säännöllisesti alueen koulut (3), lukuisat läheiset päiväkodit ja asukkaat. Helsingillä menossa HelsinkiLiikkuu kampanja mutta lähiliikunta mahdollisuudet heikkenee Etelä-Haagassa. Ristiriitaisaa. Miten kaupunki on huomionnut että HelsinkiLiikkuu kampanja voi toteutua jatkossa myös Etelä-Haagassa?

12.2.2021

Kaupunkiympäristön toimiala

Missä nämä kolme koulua harjoittavat ulkoliikuntaa jatkossa? En oikein hyväksy vastausta.

Entisenä Lärkanin oppilaana voi vain valittaa Steniuksenkentän häviämistä! Samoin muiden alueen koulujen puolesta harmittaa! Missä on korvaava kenttä? Hävettävä hanke sen sijaan, että kenttä kunnostettaisiin kuten tehtiin Munkkiniemessä."

Itse asiassa Steniuksenkentän yhteyteen tulee vielä neljäs (englantilainen) koulu. Kaksivuotiaan kävelyetäisyydellä on neljä päiväkotia!

On aika erikoista sanoa, että haagalaisten ei tarvitse olla huolissaan liikuntamahdollisuuksista. Lähialueella on Haagan peruskoulu, Lärkan, Syk, tulevaisuudessa englantilainen koulu ja toivottavasti vielä viides koulu jos asukasmäärä kasvaa suunnitellusti. Järjestääkö liikkatunnit siis Talissa jatkossa?

Kestävän kasvun turvaamisen lisäksi myös liikkumisen edistäminen on kaupungille tärkeä teema. Kaupunkia suunnitellaan ja rakennetaan erilaiset käyttäjät huomioon ottaen. Yhteistyötä toimivan kokonaisuuden löytämiseksi tehdään eri toimialojen kesken.

Liikuntapalveluiden sijoittamista kaupunkitasolla suunnitellaan ja pyritään kehittämään siten, että liikuntapalveluita on riittävästi ja tasapuolisesti kaikissa eri kaupunginosissa. Liikunta- ja virkistysalueiden mitoituksista ja toiminnoista käydään kaavoituksen aikana keskustelua kulttuurin ja vapaa-ajan sekä kasvatuksen ja koulutuksen toimialojen kanssa. Helsingin kaupunkistrategian ja yleiskaava 2016 ohjaamana Etelä-Haagan kaupunkirakenne tulee tiivistymään ja kaavoitettujen puistojen pinta-ala vähenee jonkin verran. Vastapainona säilyviä ja olevia puistoja pyritään jatkuvasti kehittämään monipuolisena verkostona. Viheralueiden kehittämisessä ja riittävän viherrakenteen turvaamisessa hyödynnetään yleiskaavan yhteydessä laadittua, koko kaupungin kattavaa viher- ja virkistysverkostosuunnitelmaa, VISTRAA.

Steniuksen kenttäalue on jo voimassa olevassa asemakaavassa kaavoitettu pääasiassa asumiseen. Korvaava kentän sijaintia on tarkoitus tutkia tarkemmin Haaganpuiston eteläosasta. Alueelle on laadittu alustavat suunnitelmat jo vuonna 2013 vahvistuneen asemakaavan yhteydessä, jolloin myös uusi kenttäalue sekä huoltorakennus merkittiin asemakaavaan. Etelä-Haagan liikuntapaikkoihin liittyen Länsi-Haagan ja Haaganpuiston julkisten ulkotilojen yleissuunnittelu on käynnistämässä ja siinä tarkastellaan näiden alueiden virkistyspalvelut kokonaisuutena. Yleissuunnitelmassa tutkitaan muun muassa Haaganpuiston ja syntyvien uusien puistojen toimintoja ja tarkastellaan muun muassa kenttien sijoittamista alueelle.

Keväällä 2020 Steniuksenkentän vaihtoehtoisia suunnitelmia esiteltiin Kerrokantasi – palvelussa ja samalla asukkaat saivat jättää terveisensä ja toiveensa Haaganpuiston yleissuunnitelman tarkistukseen ryhtyville suunnittelijoille. Palautteesta ilmeni, että osa kyseenalaisti uuden urheilukentän tarvetta alueelle ja toivoi puiston säilyvän puistomaisena, mutta toisaalta tuon samaisen uuden kentän tarve tunnistettiin erityisesti lähellä olevien koulujen liikuntapaikkatarpeiden näkökulmasta.

Haaganpuiston suunnitelmia ja toiminnallisia tarpeita on tarkoitus tarkentaa ja päivittää yhteistyössä kulttuuri- ja vapaa-ajan toimialan kanssa jatkossa mm. saadun palautteen pohjalta. Tänä vuonna on käynnistymässä Länsi-Haagan ja Haaganpuiston julkisten

12.2.2021

Kaupunkiympäristön toimiala

ulkotilojen yleissuunnitelma. Kulttuuri- ja vapaa-ajan toimiala on ajoittanut puiston rakentamisen vuoden 2019 talousarviossaan vuosille 2025-26.

Talin liikuntapuisto on alueellisesti merkittävä ja Länsi-Helsingin alueen suurin liikuntapuisto, jonka liikuntapaikkojen monipuolisuutta ja tarjontaa pyritään kehittämään ja sen tarjoamia liikuntapalveluita hyödyntävät kaikkien ympäröivien alueiden asukkaat, kuten myös Haagan alueen koulut.

Liian tiivistä ei saa tehdä: jokaisella lapsella ja koirallakin pitää olla päivittäin lähiviheriö luontoyhteyden muodostumiseksi ja säilymiseksi. Muut kuin liito-oravatkin tarvitsevat vihreää.

Läntisen bulevardikaupungin kaavarunkovaiheessa laadittiin Vihdintien- ja Huopalahdentien viher-, virkistys- ja metsäverkostaselvitys. Työssä tarkasteltiin alueen ekologisten verkostojen toimivuutta ja kartoitettiin olemassa olevien viheralueiden ja virkistyspalveluiden riittävyttä ja saavutettavuutta suhteessa suunniteltuun maankäyttöön ja lisääntyvän väestön tarpeisiin. Olevien viheralueiden kehittämistarpeita on tunnistettu jo kaavarunkovaiheessa ja tullaan tunnistamaan asemakaavoituksen yleissuunnittelun edetessä. Talin liikuntapuiston kehittämiseksi on laadittu yleissuunnitelma 2020, jonka tavoitteena on kehittää liikuntapuistoa myös lähialueen asukkaita palvelevaksi kaupunginosapuistoksi. Olevien viheralueiden kehittämistarpeita pyritään edistämään ja sijoittamaan kaupungin talousarvioon määrärahojen puitteissa. Nykyisessä taloustilanteessa puistoinvestointien rahoitusta on supistettu ja se vaikuttaa merkittävästi myös siihen mitä ja millä aikataululla tunnistettuja tarpeita voidaan toteuttaa.

Koen, että asukkaiden huolta kentistä (Haaga Stenius ja Munkan Kivitorppa) ei lainkaan kuulla. Kyseessä on kuitenkin ihan keskeiset kentät ja jo nyt suuret käyttäjäjoukot, joiden pitäisi siis rakentamisen myötä vielä kasvaa. Miksi hyvät kentät hävitetään? Miksei kritiikkiä kuulla?

Kivitorpanpuiston ylemmällä kentällä sijaitsee tällä hetkellä tilapäinen rakennus, joka toimii päiväkotien ja koulujen väistötilana. Rakennus tulee poistumaan lähivuosina, jolloin kenttä vapautuu takaisin julkiseen liikunta- ja virkistyskäyttöön. Asemakaavoituksen yhteydessä on tavoitteena tarkastella tarkemmin puiston toimintoja ja tilarakennetta. Alemman kentän alueesta osa jää edelleen puistoksi ja tälle alueelle tutkitaan pienempien kenttien sijoittumista suunnittelun edetessä. Uutta rakentamista suunnitellaan Huopalahdentien bulevardin varrelle osittain alemman kentän paikalle.

Olen varhaiskasvatuksessa töissä. jos päiväkodissa on 200 lasta, heistä noin puolet käyvät metsissä leikkimässä pari kertaa viikossa. Eli metsäisiä alueita pitäisi olla päiväkodin ympäristössä laajalti. Samoilla alueilla käyvät myös kouluryhmät. Miten siis jättipäiväkotien ryhmien retkeily järjestetään?

Miten aiotaan turvata Haagan alueen koulujen ympäristökasvatus? Kestävän kehityksen kasvatus ja ympäristökasvatus kulkevat opetussuunnitelmassa läpileikkaavana. Se tarkoittaa sitä, että monessa oppiaineessa käydään ulkona oppimassa. Opettajia on koulutettu ulkoluokkatoimintaan. Luokat ja päiväkodit

12.2.2021

Kaupunkiympäristön toimiala

ovat käyvät enemmän ulkona koronnan aikana. Opetukseen ei riitä vain piha-alue. Tarvitaan metsää hehtaareja.

Länsi-Haagan ja Haaganpuiston julkisten ulkotilojen yleissuunnitelma on käynnistymässä. Yleissuunnitelmassa tutkitaan muun muassa viher- ja virkistysverkostojen toteutumista ja alueen korkeimpien kalliometsien säilyttämistä, rakennetun ympäristön uusien kaupunkitilojen lisäksi. Lisäksi Haagan alueen koulujen ympäristökasvatuksessa voidaan hyödyntää lähiympäristön muita metsäalueita mm. Runar Schildtin puistossa. Myös Keskuspuisto, Talin liikuntapuisto ja Korppaanpuisto mahdollistavat Haagan alueella koulujen ja päiväkotien retkeilyn laajemmilla metsäisillä ja puustoisilla viheralueilla.

Hei! Vihdintien alueelle tulee 1000 uutta peruskoululaista. Menevätkö nämä Etelä-Haagan vai Pohjois-Haagan kouluun? Tänään julkaistussa kaavassa ei ole uutta koulua alueelle.

Koulu - ja päiväkotitonttien määrä Läntisen bulevardikaupungin Vihdintien osuudella noudattaa aiemmin hyväksytyin Vihdintien ja Huopalahdentien bulevardikaupungin kaavarunkoa. Kaavarungossa koko Vihdintien ympäristön alueelle olisi tulossa yksi uusi peruskoulu (Rantaradan pohjoispuolelle) ja kolme uutta päiväkotia. Suunnitelmat tarkentuvat asemakaavoituksen edetessä.

Nyt käynnissä olevissa Länsi-Haagan sekä Haagan ympyrän, Vihdintien ja sähköaseman kaavamuutoksissa tulee olemaan varaukset kahdelle uudelle päiväkotitontille. Alustaviin suunnitelmiin voi tutustua verkkosivuilla: www.hel.fi/suunnitelmat

Onko kaupungilla tarkoitus tukea ainoastaan maksullista urheilutoimintaa? Ilmeisesti kaikki kentät ja metsät toissijaisia suunnittelussa. Omaehtoisen liikunnan tukeminen ei kuulu Kaupungin prioriteetteihin (urheilukentät, kuten Kivitorpan kentän alakenttä, Sahara)

Varsin suuri osa Helsingin kaupungin ulkoliikuntapaikoista on koulujen ja kaikkien kaupunkilaisten käytössä ja vain osa liikuntapaikoista on osittain tai kokonaan varatun toiminnan piirissä tai vuokrattuna seuratoimintaa varten. Myös Länsi-Helsingin alueella on runsaasti maksuttomia ulkoliikuntamahdollisuuksia, vaikka alueelle on suunnitteilla erilaista uutta rakentamista. Mainitusta Kivitorpan alemman pelikentän alueesta osa jää edelleen puistoksi ja alueelle pyritään tutkimaan pienempien kenttien sijoittamista suunnittelun edetessä.

Kaupunki pyrkii kannustamaan omaehtoiseen liikkumiseen myös erilaisten palveluiden kautta. Helsinki Liikkuu- liikkumishjelma on Helsingin kaupungin hanke, jonka tavoitteena on saada kaupunkilaiset liikkumaan enemmän ja istumaan vähemmän. Liikkumishjelmaan voi tutustua verkkosivuilla: <https://helsinkiliikkuu.fi/>

Jos Kivitorpan kentällä oleva väliaikainen päiväkotirakennus poistuu 2022/2025 mennessä, niin mahtuvatko siellä tällä hetkellä tilanpuutteen vuoksi olevat lapsimäärät + kaikki uusien talojen lapset Elkan kasvaviin tiloihin?

Läntisen bulevardikaupungin aiemmissa suunnitelmissa (Vihdintien ja Huopalahdentien bulevardikaupungin kaavarunko, hyväksytty 2019) on esitetty paikat useammalle

12.2.2021

Kaupunkiympäristön toimiala

päiväkotitontille. Koko Läntisen bulevardikaupungin alueella näitä uusia tai kehitettäviä päiväkotij- ja/tai koulutontteja on kaavarungossa yhteensä viisi. Myös Pikku-Huopalahden alueen on kaavoitettu uusi päiväkotihuopalahdenportin alueelle sekä siellä tutkitaan myös nykyisten päiväkotien laajennusmahdollisuuksia.

Elkan nykyisen rakennuksen paikalle suunnitellaan iso kaksikielinen päiväkotihuopalahdenportin alueelle. Tarve tälle suuremmalle päiväkodille perustuu Munkkiniemen peruspiirin varhaiskasvatusikäisten lasten määrän kasvuun. Munkkiniemen ja Munkkivuoren päiväkotij- ja koulutilatarpeita selvitetään tällä hetkellä, jolloin myös tuleva väistötilarpe otetaan huomioon.

Onko Hakuninmaa/Maununneva alueille tulossa jossain vaiheessa lisää rakennettuja vapaa-ajanviettomahdollisuuksia (leikkipuistot, liikuntapaikat) jossain vaiheessa lapsille ja nuorille?

Hakuninmaan tai Maununnevan alueille ei ole tällä hetkellä vireillä uusien leikkipuistojen tai liikuntapaikkojen suunnittelua. Vireillä olevassa Kaarelan aluesuunnitelmassa Esikaisenpuiston kehittämis- ja kunnostustarpeet on tunnistettu ja tavoitteena on nostaa se yhdeksi hankkeeksi. Hanke etenee aluesuunnitelman kautta tulevan kymmenen vuoden investointiohjelmaan lautakuntakäsittelyn jälkeen ja toteutetaan seuraavan kymmenen vuoden aikana kaupungin taloudellisten resurssien puitteissa. Tavoitteena on saada aluesuunnitelma loppuvuonna lautakuntaan. Erityisesti Hakuninmaan osalta lähiympäristön vapaa-ajanviettomahdollisuuksia parantaa Kuninkaantammen puistoalueiden ja -toimintojen rakentaminen.

Kaarelan raitti 1:een rakennettavan uuden koulun ja päiväkodin monipuolinen piha tulee olemaan iltaisin ja viikonloppuisin asukkaiden käytettävissä. Suomalais-Venäläisen koulun naapuritontille rakennetaan yksityisenä hankkeena hallia salibandyn ja futsalin harrastajille.

Mitä lajeja uudessa Huopalahdentien liikuntahallissa voidaan harrastaa tulevaisuudessa??

Sitä ei ole päätetty, mutta ajatuksena on monitoimihalli eli monen lajin saleja ja kenttiä kolmeen tasoon. Toimija on kuitenkin näillä näkymin yksityinen ja selviää kilpailutuksen kautta.

Vastattiin kysymykseen liikunta-alueista. Korostaisin, että ympäristökasvatukseen eli ympäristötiedon oppiaineiden ja suunnistuksen toteuttamiseen eivät riitä puistomaiset alueet. Niitä voidaan toteuttaa vain monimuotoisissa metsäalueilla. Myös muissa oppiaineissa käydään hakemassa virikkeitä ja tietoa metsistä - taideaineet, matematiikka, maantieto...

Miksi kerrotte, että palvelujen pitäisi sijaita kävelymatkan päässä, kun alueen terveys- ja sotepalvelut ollaan keskittämässä Haagan liikenneympyrään? Näin palveluiden pääkäyttäjät vanhukset ja lapsiperheet joutuvat matkustamaan pitkiä matkoja julkisilla liikennevälineillä usein ruuhka-aikoina. Myös henkilökunta vastustaa yleisesti tällaisia jättikeskuksia, joten vaihtuvuus ja huono palvelutaso seuraavat tätä ns. uudistusta

Kuinka monta uutta myymälätilaa on tiivistettävän Etelä-Haagan uudisrakennusten kivijalkoihin kaavoitettu? Lisärakentamista on argumentoitu myös palveluiden

12.2.2021

Kaupunkiympäristön toimiala

lisääntymisellä ja näistä toivotuimpiin kuuluvat varmastikin mm. laadukkaat ruokaravintolat, kahvilat ja erilaiset erikoisliikkeet. Näitä saisi Etelä-Haagassa saisi olla lisäksi.

Steniuksenkentän pohjoisosaan ollaan kaavoittamassa liiketilaa joka soveltuisi mm. ravintolatoiminnalle.

2.1.2 Maaumala / uimahalli Länsi-Helsinkiin

Ihmettelen, että koko Länsi-Helsingissä ei ole uimahallia. Itäpuolella niitä on useita. Miksi sitä ei katsota tarpeelliseksi?"

Onko suunnitteilla uimahallia tai maaumalaa Länsi-Helsinkiin?

Uimahalli Kannelmäen-Malminkartanon alueelle?

Jos Steniuksenpuisto on pakko rakentaa täyteen, niin eikös sinne voisi tehdä yhteiskäyttöinen uimahalli?"

Kai kaikki tietävät SYK:n uimahallin Isonnevantiellä?

SYKin uimahalli on pikkuinen ja aukiolot hyvin rajoitetut.

Talin liikuntapuiston asemakaavaa ollaan parhaillaan uudistamassa. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS) ja kaavan valmisteluaineisto oli julkisesti nähtävillä 2-20.11.2020. Alueelle on suunnitteilla tenniskeskuksen laajennus, minkä ohella pyritään luomaan mahdollisuus uuden urheiluhallin rakentamiselle. Tavoitteena on monitoimihalli eli monen lajin saleja ja kenttiä kolmeen tasoon. Hallien lähialueelle on teetetty yleissuunnitelma, jonka mukaan alueen ulkotenniskenttiä, paikoitusalueita ja ulkoilureittejä on tarkoitus järjestellä uudelleen. Suunnitelmassa on myös esitetty paikkoja koirapuistoaitaukselle ja hulevesialtaille. Koirapuiston osalta on kyse korvaavasta varauksesta Haagan puistosta mahdollisesti poistuvaa koira-aitausta varten. Alueella olevan seikkailupuiston sijainnille ei ole tulossa muutoksia. Alueelle ei ole myöskään suunniteltu uimahallia tai maaumalaa.

Tällä hetkellä Talin liikuntapuiston osalta työestetään kaavaehdotusta, joka laitetaan julkisesti nähtäville syksyllä 2021 (arvio). Tästä ilmoitetaan verkkosivuilla www.hel.fi/kaavakuulutukset.

Uimahalleja tai maaumaloita suunnitellessa on hyvä sisäistää, että yksittäisten ja erillisten vesiliikunta-aitaiden tai -tilojen ylläpito on toiminnallisesti sekä taloudellisesti haastavaa. Tämän seurauksena on viime vuosina suljettu muun muassa useita yksityisten tahojen ylläpitämiä pieniä vesiliikunta-, kuntoutus- ja terapia-aitaita. Yksittäisten vesialtaiden tai -tilojen sijaan uimaharrastusmahdollisuuksia tulisi parantaa keskittämällä toimintoja suuremmiksi kokonaisuuksiksi.

Helsingin uintiedellytykset paranevat, kun Pirkkolän Plotin peruskorjaus etenee kuluvan vuoden aikana ja Jätkäsaaren Bunkkerin uimahallitilat valmistuvat vuonna 2023 (arvio). Vastaavien liikuntapaikkojen rakentaminen ei ole mahdollista liikuntapaikkarakentamisen

12.2.2021

Kaupunkiympäristön toimiala

nykyisillä investointi- ja ylläpitomäärärahoilla, vaan edellyttäisi niiden merkittävää kasvattamista.

Talin liikuntapuiston nykyisten toimintojen kehittämistä halutaan tulevilla kaavamuutoksella edistää, ja lisäksi mahdollistaa Huopalahdentien varteen uusi, n. 35 x 45 m kokoinen monitoiminen liikuntarakennus. Uimahallin tai maauimalan tilavaatimus on huomattavasti laajempi eikä se mahtuisi puistoon ilman, että menetettäisiin merkittäviä virkistys- ja luontoarvoja alueella. Metsä- ja viherverkostot ovat tärkeitä pyöräilyä, kävelyä ja lenkkeilyä varten.

Voisiko Talin liikuntapuistoon saada maauimalan!

Uimahallillehan olisi paikka Talin urheilupuiston parkkipaikkojen päällä! Autot maan alle!

Talin liikuntapuiston nykyisten toimintojen kehittämistä halutaan tulevilla kaavamuutoksella edistää, ja lisäksi mahdollistaa Huopalahdentien varteen uusi, n. 35 x 45 m kokoinen monitoiminen liikuntarakennus. Uimahallin tai maauimalan tilavaatimus on huomattavasti laajempi eikä se mahtuisi puistoon ilman, että menetettäisiin merkittäviä virkistys- ja luontoarvoja alueella. Metsä- ja viherverkostot ovat tärkeitä pyöräilyä, kävelyä ja lenkkeilyä varten.

2.1.3 Luonnon monimuotoisuus, viher- ja liikuntaverkostot, ladut, metsäverkosto, liito-oravat

Mikäli viher- ja virkistysverkostoa pidetään tärkeänä, kuinka aiotaan huomioida Munkkiniemi-Haaga alueelta katoavat viheralueet? Kaavassa hahmotellut viherkäytävät, katot ym. eivät riitä korvaamaan menetettyjä viheralueita."

Asemakaavoituksen rinnalla on käynnistymässä muun muassa Länsi-Haagan ja Haaganpuiston julkisten ulkotilojen yleissuunnitelma. Siinä tarkastellaan näiden alueiden virkistyspalvelut kokonaisuutena. Yleissuunnitelmassa tutkitaan muun muassa Haaganpuiston ja syntyvien uusien puistojen toimintoja. Myös Munkkivuoren - Niemenmäen ja Munkkivuoren osalta on tarkoitus tehdä tarkempia viheraluetarkasteluja kaupunkibulevardin asemakaavojen yhteydessä (kts. vastaus alla).

Ei tullut selväksi, miten viheralueet kohenevat, kun ne tuhoataan? Viherkatoilla on hieman vaikea käydä lenkkeilemässä. "

Olevien viheralueiden kehittämistarpeita on tunnistettu jo kaavarunkovaiheessa ja tullaan tunnistamaan asemakaavoituksen ja yleissuunnittelun edetessä.

Yhtenä konkreettisena esimerkkinä näistä voi tässä vaiheessa nostaa Talin liikuntapuiston, jonka yleissuunnitelma valmistui elokuussa 2020. Sen tavoitteena on kehittää puistoa liikunta- ja urheilutoimintojen lisäksi myös lähialueen asukkaita palvelevana kaupunginosapuistona. Tavoitteena on kehittää ja selkeyttää puiston reitistöä, valaistusta ja toimintoja. Mm. nykyistä keilahallin ja pysäköintialueen välistä

12.2.2021

Kaupunkiympäristön toimiala

päävirkestysyhteyttä on tavoitteena kehittää kasvillisuuden avulla viihtyisämmäksi, samoin kuin Huopalahdentien alittavaa alikulkua on tavoitteena kehittää kadun rakentamisen yhteydessä avarammaksi ja viihtyisämmäksi. Reittien varrelle on esitetty penkkejä ja mm. koira-aitaukselle varaus mahdollisesti Haaganpuistosta poistuvan aitauksen tilalle. Myös puistoon esitetyt hulevesialtaat monipuolistavat puiston maisema- ja tilarakennetta.

Seuraavana on käynnistymässä muun muassa Länsi-Haagan ja Haaganpuiston julkisten ulkotilojen yleissuunnitelma, jonka yhteydessä tarkastellaan näiden alueiden virkistyspalvelut ja -reitit kokonaisuutena. Yleissuunnitelmassa tutkitaan esimerkiksi Haaganpuiston ja alueelle syntyvien uusien puistojen toimintoja.

Lisäksi myöhemmin on tavoitteena tarkastella Läntisen vihersormen kehittämistarpeita mm. Korppaanpuistossa, Kangaspellonpuistossa ja Mätäjäkivarressa.

Olevien viheralueiden kehittämistarpeita pyritään edistämään ja sijoittamaan kaupungin talousarvioon määrärahojen puitteissa. Nykyisessä taloustilanteessa puistoinvestointien rahoitusta on supistettu ja se vaikuttaa merkittävästi myös siihen mitä ja millä aikataululla tunnistettuja tarpeita voidaan toteuttaa.

Miten metsien ja puistojen hakkaaminen sopii yhteen luonnon monimuotoisuuden turvaamisessa, joka on yksi Hki kaupunkistrategia?"

Kaupunkisuunnittelu ja kaupunkialueiden kunnossapito on monien eri tavoitteiden yhteensovittamista, myös luonnon monimuotoisuus –tavoitteen osalta.

Liito-orava tarvitsee vähintään 15 metriä korkeaa puustoa voidakseen käyttää sitä liikkumiseen. Istutettavat yhteydspuut tuskin lienevät niin korkeita?

Liito-oravayhteyksien kehittäminen on käytännössä niiden vahvistamista sekä esimerkiksi yhteyksien poistamista. Pääasiallinen keino on puustoistutukset. Sekä nykyisissä yhteyksissä että kehitettävissä yhteyksissä kulkuyhteyden toimivuus ei saisi olla yksittäisestä puusta riippuvainen. Kulkuyhteyksien vahvistamisessa puita istutetaan siten, että puiden väliin ei jää puiden korkeutta pidempiä aukkoja. Puiden on saavutettava riittävä korkeus (minimi 6-8 m), yhteyden toimivuuden takaamiseksi. Kehittämiskohteissa, joissa puustoistutuksin tavoitellaan nopeaa yhteyden kehittämistä, on syytä suosia nopeakasvuisia puulajeja, kuten haapaa.

Ennen puiden kasvamista riittävän korkeiksi liito-oravia ajatellen voidaan asentaa liito-oravien liikkumista mahdollistavia tolppia. Näitä löytyy esimerkiksi Kuopiosta, jossa niistä on saatu hyviä kokemuksia. Hyppypuita löytyy nykyään myös Espoossa, ehkä joskus myös Helsingissä.

Tarkemmin aiheeseen voi tutustua 2020 valmistuneessa Helsingin liito-oravaverkosto 2019. Menetelmäkuvaus ja suunnitteluohjeita -raportissa:

<https://www.hel.fi/static/liitteet/kaupunkiymparisto/julkaisut/aineistot/aineistoja-02-20.pdf>

Ulvilantien itäpuolella on erittäin arvokas kääpääalue, jossa mm valtakunnallisesti hyvin harvinainen kuusensitkokääpä. Kuinka tämä otetaan suunnitelmissa huomioon?

12.2.2021

Kaupunkiympäristön toimiala

Ulvilantien itäpuolen asemakaavatyö käynnistyy myöhemmin 2020-luvulla. Uutta rakentamista tullaan sijoittamaan Ulvilantien ja Menuetto-yrityspuiston rakennuksen väliselle, Vihdintien ja Huopalahdentien kaavarungossa määritetyille, alueelle. Nykyisen metsän kallioinen lakialue ja liito-oravien nykyinen ydinalue tulevat säilymään. Rakennusten sijoittelu ja puistoreitin uusi sijainti tullaan ratkaisemaan asemakaavatyön yhteydessä.

Suunnittelijoille ja arkkitehdeille on näköjään täysin vieras fakta, kuinka rakas ja tärkeä lähiluonto ja metsät ovat helsinkiläisille.

Tämä fakta on erittäin tuttu. Joudumme kaupunkisuunnittelussa yhteensovittamaan monia eri tavoitteita.

Tehdäänkö kaikille rakennettaville luontoalueille ajantasainen luontoselvitys ennen lopullisen kaavan vahvistamista?

Asemakaavan luontovaikutusten arvioinnin pohjana ovat normaaliin tapaan Helsingin ympäristöpalveluiden ylläpitämän luontotietojärjestelmän tiedot. Suunnittelun aikana seurataan järjestelmään mahdollisesti tulevia uusia tietoja. Erillisten luontoselvitysten tarpeellisuus arvioidaan tapauskohtaisesti, siihen vaikuttavat paitsi alueen luontoarvot, myös kaavan sisältö.

Mitä tapahtui läntiselle vihersormelle?

Vihersormista unohtui esityksessä kokonaan Talin-Munkkivuoren-Pajamäen vihersormi, siis Mätäjokea seuraileva. Tarkoituksellako, sillä sehän tässä projektissa tuhoetaan?"

Miksi ei mainittu Munkkivuoren viheralueen läpi aiemmin suunniteltua vihersormeaa?

Läntinen vihersormi on luonteeltaan erilainen kuin esim. vahvasti metsäinen Keskuspuisto. Tämän vuoksi se ei ollut mukana esityksessä, jossa näytettiin metsä- ja puustoisien verkoston runkoyhteydet. Länsipuistossa ekologisesti merkittävät viher- ja virkistysalueet koostuvat metsä- ja puustoisten alueiden lisäksi mm. niityistä, rakennettujen puistojen ja erityisesti Mätäjoen ja muiden pienvesien ympäristöistä.

Kaupungeille tulisi asettaa velvoite kompensoida metsärakentaminen! Metsät ovat tärkeitä ja ainutlaatuisia kun vaaditaan hiilineutraalisuuden jälkeen hiilinegatiivisuutta. Metsää ja metsämaata ei synny lisää muutamassa vuodessa tai edes vuosikymmenessä!

Kaupungin uudessa LUMO-ohjelmassa on nostettu toimenpiteeksi ekologisen kompensaatiomallin kehittäminen Helsinkiin.

Nyt olen täysin erimieltä liito-orava alueista sekä metsä ja puusto verkostosta! Liito-orava havaintoja on ollut jonkun verran sosiaalisessa verkostossa ja kuvia. Kyllä metsät ja puustot pitää myös säilyttää! ajatuksena uudis rakentamisessa on ottaa huomioon luonnon muodot ja rakentaa sen mukaan, tiedän että tulee kalliimmaksi huomioda maanperä ""kalliot"" mutta uskon että kiinteistöjen ja talojen arvo nousee myöhemmin kun asiat huomiota ?

12.2.2021

Kaupunkiympäristön toimiala

Alueen luonnonmaisemien arvokkaiden ominaispiirteiden, kuten kallioiden, säilyttäminen on kaavoituksen yhtenä lähtökohtana kuten liito-orava- ja metsä- ja puustoinen verkostokin. Liito-orava- ja metsä- ja puustoinen verkoston avulla voidaan tutkia, missä puiden/metsien säilyttäminen ja istuttaminen on erityisen tärkeää. Kaavoitus on monien erilaisten tavoitteiden yhteensovittamista, joten tiivistyvässä kaupungissa ei kaikkea metsää ja puustoa ei aina pystytä yrityksistä huolimatta pystytään säilyttämään, mutta toki yritämme parhaamme.

Voisiko keskuspuiston pohjoisosan talviulkoilumahdollisuuksia kehittää myös muuten kuin pelkän hiihdon kannalta?

Huomioidaanhan rakentamissuunnitelmissa, että nykyiset loistavat latu-yhteydet Keskuspuisto-PohjoisHaaga-Riistavuoren- Tali sekä Etelä-Haaga-Lassila-Malminkartanon-Kaivoksela-Hakuninmaa-Keskuspuisto säilyvät !!! Tänä vuonna kun on lunta, niin on ollut todella upeaa, että Etelä-Haagasta pääsee näitä reittejä pitkin ilman autokyytejä keskuspuiston latuverkostoon.

Piirrätkö Riistavuorenpuiston maankäyttösuunnitelmaan reitin myös hiihtoladulle talvisaikaan? Kiitos.

Keskuspuiston pohjoisosassa on tällä hetkellä suunnitteilla useita liikuntatoimintojen ja – palveluiden sekä puiston reittiverkoston ja sen opastuksen muutoksia ja täydennyksiä toimialojen välisinä yhteissuunnitteluhankkeina. Näiden nyt suunnittelussa olevien hankkeiden toteutuessa 2020-luvun aikana tulevat Keskuspuiston pohjoisosan liikuntapalvelut paranemaan ja monipuolistumaan nykyisestäään. Keskuspuiston alueella pyritään kehittämään ja parantamaan mahdollisimman monien lajien, liikuntamuotojen ja eri ulkoilumuotojen harrastusmahdollisuuksia.

Käynnistyvässä Länsi-Haagan ja Haaganpuiston julkisten ulkotilojen yleissuunnitelmassa tarkastellaan alueen virkistyspalvelut ja -reitit kokonaisuutena, samoin kuin niiden liittyminen ympäröivien alueiden reitistöihin ja reittien muodostamaan kokonaisuuteen, niin kesä kuin myös talviajan ulkoilumahdollisuuksien osalta.

Pidättekö huolta, että Konalasta pääsee vastaisuudessaakin hiihtäen keskuspuistoon ja esim. Pitkälän majalle? Autottomille tärkeä yhteys.

Pyrimme ottamaan tämän yhteyden huomioon aluetta koskevissa suunnitelmissa.

Miksei asukkaiden virkistysalueita arvosteta, ja ainoa keino vedota virkistysalueiden puolesta ovat liito-oravat? Viheralueet ovat yksi tärkeimpiä syitä valita asuinalue.

Kiitos kommentista. Viher- ja virkistysalueiden arvo tunnustetaan. Joudumme kaupunkisuunnittelussa yhdistämään monia eri tavoitteita yhteen.

Miksi kaupunki katkaisee Keskuspuiston runkoyhteyden Pirkkolan uimahallin ympäristön rakentamisella? Onko ko rakentamisen vaikutuksia arvioitu?

12.2.2021

Kaupunkiympäristön toimiala

Alueen rakentaminen tapahtuu kaupunginvaltuuston vuonna 2014 hyväksymän asemakaavan mukaisesti. Kaavassa varattiin mahdollisuus rakentaa liikuntapuistoon uusia toimintoja. Luontovaikutuksia arvioitiin kaavatyön osana. Kaupungin karttapalvelussa voi tutustua Keskuspuiston keskiosan kaavaselostukseen, jossa taustoja avataan tarkemmin.

Rakennetut puistot eivät millään asteella korvaa luonnollista metsää. Ei ihmisille eivätkä todellakaan kurreille. Niin kovin surullista, että Helsinki menee euronkuvat silmissä.

Kiitos kommentista. Metsien arvo tunnustetaan. Joudumme kaupunkisuunnittelussa yhdistämään monia eri tavoitteita yhteen.

Kirjoitin Mentiin vanhat puut: lasken puuston ja metsiköt parhaaksi palveluksi, mitä voi olla. Tutkimuksesta tiedetään, että esim. metsässä tai viheralueilla oleskelu edistää terveyttä mm. laskemalla sydämen sykettä ja stressiä jne. Kun metsiköitä tuhoaan, sitä ei korvaa mitkään kahvilat kivijalassa tai raideliikenne. Surettua, ettei kaupunkisuunnittelussa nähdä viheralueiden suunnatonta arvoa. Juuri mainittu tehostaminen on pahinta mitä asukkaana tiedän.

Kiitos kommentista. Puiden ja metsien arvot tunnustetaan. Joudumme kaupunkisuunnittelussa yhdistämään monia eri tavoitteita yhteen.

Mitä parannusta tuovat toiminnalliset puistot, kun lapsille olisi tarjolla metsää ja kallioita?

Kiitos kommentista. Luonnonmukaisten alueiden, kuten metsien ja kallioiden arvot tunnustetaan viheralueiden suunnittelussa.

Erikoista kohdentaa rakentamista liito-oravien ydinalueille, vaikka se on EU-direktiivien suojeltu laji. Ensisijaisestihan pitäisi löytää rakennusala muualta kuin ydinalueilta. Ette ole tehneet riittävästi työtä sen eteen.

Kiitos kommentista. Tarkemmin aiheeseen voi tutustua 2020 valmistuneessa Helsingin liito-oravaverkosto 2019. Menetelmäkuvaus ja suunnitteluohjeita -raportissa: <https://www.hel.fi/static/liitteet/kaupunkiymparisto/julkaisut/aineistot/aineistoja-02-20.pdf>

Sanapilven vastauksissa ehti näkyä useaan kertaan vilahtaa metsät, vehreys, puut, puistot. Aika ironista, että nyt kokoajan nakerretaan juuri näitä, tehokkaiden talokolossien tieltä. Asukkaiden sana ei taida painaa yhtään mitään. :(

Kiitos kommentista. Puiden, metsien, vehreyden ja puistojen arvot tunnustetaan. Joudumme kaupunkisuunnittelussa yhdistämään monia eri tavoitteita yhteen.

Luulisi viestin olleen selkeä: suurin vahvuus Länsi-Helsingissä on luonto. Miksi tätä ollaan heikentämässä, ja siis heikentämässä alueen vetovoimaa ja viihtyisyyttä?

Kiitos kommentista. Luonnonmukaisten alueiden arvo tunnustetaan. Joudumme kaupunkisuunnittelussa yhdistämään monia eri tavoitteita yhteen.

12.2.2021

Kaupunkiympäristön toimiala

Alueen vetovoima tulee laskemaan, jos luontoarvoja ja lähimetsiä ei kunnioiteta.

Kiitos kommentista. Lähimetsien ja luontoarvojen arvot tunnustetaan. Joudumme kaupunkisuunnittelussa yhdistämään monia eri tavoitteita yhteen.

Mitkä ovat vihersormien kriteerit? Kuinka leveitä tulisi metsäalueiden olla?

Vihersormet ovat luonteeltaan erilaisia. Keskuspuisto on vahvasti metsäinen. Länsipuistossa taas ekologisesti merkittävät viher- ja virkistysalueet koostuvat metsä- ja puustoisten alueiden lisäksi mm. niityistä, rakennettujen puistojen ja erityisesti Mätäjoen ja muiden pienvesien ympäristöistä. Lisätietoja vihersormista löytyy Helsingin viher- ja virkistysverkoston kehittämissuunnitelma, VISTRA osa II -julkaisusta (https://www.hel.fi/hel2/ksv/julkaisut/aos_2016-2.pdf)

2.1.4 Raide-Jokeri**Onko jo päätetty voiko raidejokerin kyydissä kuljettaa polkupyörää, siis samaan tapaan kuin on mahdollista paikallisjunissa?**

Näillä näkymin polkupyörien kuljettaminen ei ole mahdollista. Raitiovaunu on huomattavasti pienempi kuin lähijuna ja tiukkoihin kaarteisiin taipuvaan vaunuun ei teknisistä syistä saa yhtä paljon avointa tilaa kuin junaan. Lopullisen päätöksen HSL tekee lähempänä liikennöinnin alkua.

Miksi 46 sekuntia laskettua matka-aikaa on niin tärkeä, että Helsinki on ollut valmis seisottamaan Raide-Jokerin työmaata Pajamäessä sen takia 1 v 8 kk? Yhteys olisi jo valmis Pajamäessä, jos korvaavaa Takkatien vaihtoehtoa oltaisiin alettu valmistelemaan.

Hankkeiden toteuttamisen lähtökohta on, että demokraattisesti tehtyjä päätöksiä ratkaisuihin noudatetaan niin kauan kuin pakottavaa estettä ei ilmene. Takkatien kautta näin pienellä ajoajan lisäyksellä ei selvittäisi. Arinatien kautta ajoajan pidennys voisi jäädä 46 sekuntiin. Arinatien vaihtoehto olisi hankkeen varovaisen arvion mukaan seitsemän miljoonaa euroa kalliimpi rakentaa ja liikennöinti vähemmän luotettavaa kuin hyväksytyyn asemakaavan mukaisella ratkaisulla.

Kuinka paljon raide-Jokerin Patterinmäen valituskierre on jo tullut maksamaan? Kuinka paljon liikenteen aloittaminen tulee viivästymään, jos KHO myöntää asiasta valitusluvan?

Tunnelin louhiminen hiekkasiilon ajotunnelin kautta maksaa joitakin miljoonia euroja enemmän kuin tunnelin päistä louhiminen. Summa on kuitenkin merkittävästi vähemmän kuin viivytys olisi muutoin maksanut tai vaihtoehtoiset reitit olisivat maksaneet. Koska rakentaminen on edennyt muualla hyvin, koko hankkeen budjetti ei toistaiseksi näytä ylittyvän tämän takia. KHO:n mahdollisen valitusluvan kustannus- tai aikatauluvaikutusta on tässä vaiheessa mahdotonta arvioida, koska prosessin kestoa ei voi tietää ennalta.

12.2.2021

Kaupunkiympäristön toimiala

Miksi Raide-Jokeri -allianssi ei ole missään vaiheessa esittänyt niitä tekemäksi väittämiään Pajamäen liito-oravakartoituksia, jos se vetoaa että se on tehnyt niitä? Sen sijaan yksittäiset kansalaiset ovat niitä tehneet.

Allianssin asiantuntijat kartoittivat tilannetta ennen rakentamisen aloitusta ja ilmoittivat havainnoistaan asiasta vastaaville viranomaisille. Viranomaiset puolestaan tarkistivat havaintoja maastossa oman harkintansa mukaan. Erillisten kartoitusraporttien laatiminen tai teettäminen on ensisijaisesti viranomaistyötä.

Kaupunkiympäristön toimialan allianssin pyynnöstä keväällä 2020 teettämän kartoituksen raportti on julkinen asiakirja, joka on pyynnöstä saatavilla.

Raidejokerin liikennejärjestelyt on hoidettu todella hyvin, kiitos!

2.1.5 Bussilinjat, runkolinjat

Asuntorakentamisen lisäämisen yhteydessä on tärkeä lisätä joukkoliikenteen kapasiteettia. Teimme viime vuonna Haagassa/Kannelmäessä adressin kautta kovan työn siinä, että saimme viime vuonna bussilinjan 41 lakkauttamisen peruutettua.

Eri linjojen lukumäärän lisäksi kapasiteettia tarjotaan runkolinjoilla, joilla on lyhyt vuoroväli ja laajat liikennöintiajat. Osalla linjoista otetaan myös käyttöön suurempaa sähkönivelbussikalustoa. Tänä vuonna perustetaan Haagaan uusi runkolinja 40 ja vuonna 2022 Vihdintien runkolinja 300. Nämä tuovat lisää kapasiteettia tälle suunnalle jo ennen ratikkahanketta ja näillä näkymin jatkavat liikennöintiä sen jälkeenkin.

Säilyvätkö nykyiset bussilinjat Konalantiellä ja Vanha Hämeenköyläntiellä?

Konalantiellä / Vanhalla Hämeenköyläntiellä tulee ensi syksynä muutoksina linjan 39 muuttuminen runkolinjaksi 30, lakkautettavan linjan 38 korvautuminen linjalla 53 sekä linjan 59 uusi palvelu Konalantiellä linjan päätepysäkin siirtyessä Pajamäestä Malminkartanoon. Lisäksi Vihdintielle tulee uusi runkolinja 300 vuonna 2022. HSL:n liikennöintisuunnitelma vuosille 2021–2022 löytyy linkistä: <https://hslfi.oncloudos.com/kokous/202175-2-5806.PDF>

Bussin 66 voisi jatkaa Kuninkaantammen alueelle parin pysäkin välin verran niin alueelle saataisiin vielä sekin suunta julkisella liikenteellä niin että edes kakkosautojen tarve alueella vähenisi. 66 voisi ajaa sitä tunnelia pitkin kuninkaantammen puolelle ja sinne järjestää kunnan taukotilat päätepysäkille

HSL:n hyväksymien linjastosuunnitelmien perusteella Kuninkaantammea palvelevia linjoja ovat runkolinja 560, linja 52 Haagan-Munkkiniemen suuntaan sekä 431 keskustan suuntaan. Linjan 66 jatkamiseen tunneliin ja edelleen Kuninkaantammeen on varauduttu, mutta tämä ei ole HSL:n tämänhetkissä suunnitelmissa. Linjojen muutokset perustellaan alueen palvelutasotavoitteiden, ennustettujen kysyntämuutosten ja kustannustehokkuuden näkökulmista.

12.2.2021

Kaupunkiympäristön toimiala

Kaikki vaihdollisuus huonontaa liikkumista. myös kun 51 poistuu. Huonompaan mennään

Vaihdoton yhteys on monesti ihanteellinen, mutta sellaisia on mahdollista tarjota vain rajalliseen määrään kohteita. Bussilinjaston muutosten tavoitteena on yleensä se, että mikäli linjojen lukumäärä vähenee, niiden vuorovälit tihtenevät ja reiteissä painotetaan erityisesti yhteyksiä palvelukeskuksiin ja liikenteen solmukohtiin, kuten juna-asemille. Näin myös vaihdollisten yhteyksien laatu paranee ja tarjolla olevat käyttökelpoiset yhteydet monipuolistuvat.

Miksi Kuninkaantammesta katkaistaan ainoa suora yhteys keskustaan, kun bussi 43 lopetetaan? Vastaavaa yhteyttä ei ole tulossa moneen vuoteen tilalle.**Kannattaa varmaan mainita tässä yhteydessä bussilinjojen muutos. 43 korvautuminen 52:lla.**

Kuninkaan tammi on menettämässä suoran bussiyhteyden keskustaan (bussi 43), miten tämä sopii kuvaan alueesta, joka suosii julkista liikennettä?

Kuninkaantammen esittelyssä oli bussilinja 43. HSL on tiedottanut vuoden 2020 lopussa että tämä linja lopetetaan syksyllä 2021 ja korvataan uudella linjalla mikä menee Otaniemeen eikä keskustaan. Tässä ei nyt kaupungin suunnittelu ja HSL keskustelee keskenään. Tuon linjan 43 lopettaminen on muutenkin huono päätös sillä uusi korvaava linja kun ei palvele esim Töölössä, Mannerheimintien loppupäässä työskenteleviä, tulee pidentämään työmatkoja ja vaikeuttamaan koululaisten koulumatkoja. Ehdottaisin että Helsingin kaupunki nyt keskustelisi asiasta HSL:n kanssa kun tämä linja 43 on kaavoissa ja suunnitelmissa edelleen. Onko linjan muutoksessa mitään hyötyä ja järkeä, kun Kuninkaantammessa muutaman vuoden sisällä asuu 5500 ihmistä?

Käyttäjäkyselyn perusteella HSL totesi linjan 43 ongelmiksi hitaan ja mutkittelevan reitin. Kuninkaantammeen tulee suuremmin Hämeenlinnanväylää pitkin kulkeva linja 431 uuden liittymän myötä. Otaniemeen kulkeva linja 52 kulkee myös nykyistä 43:a tiheämmin ja tarjoaa samat yhteydet mm. Kannelmäen juna-asemalle ja Kaarelle.

Kun 43:n palvelu Kuninkaantammessa on korvautumassa linjoilla 52 ja 431, onko toinen näistä jatkumassa ulkoilumajalle kuten 43:n piti?

Linjan 43 lakkautuksen vuoksi Kuninkaantammentielle viedään tulevaisuudessa todennäköisesti juuri linja 52 (tai sen pidennetty variantti), mutta tästä ei ole vielä tarkempia suunnitelmia.

2.1.6 Liikenne Vihdintiellä tulevaisuudessa, Länsi-Helsingin raitiotiet, sähköbussit, pysäköinti

Minkä vuoksi jo viime viikolla kaupunki päätti raideyhteyksien lisärakentamisesta, eikä tämä syö pohjan aidolta Rakennuslain vaatimalta asukkaiden kuulemiselta?

12.2.2021

Kaupunkiympäristön toimiala

Miksi tämä tilaisuus järjestetään vasta nyt, 20.1. kaupunginvaltuuston kokouksen jälkeen? Kokouksessa käsiteltiin alueen rakenteeseen oleellisesti liittyviä asioita.

Hyvä tilaisuus. Tämä olisi kuitenkin ollut hyvä järjestää jo aikaisemmin. Valtuusto hyväksyi jo viime viikolla Länsi-Helsingin raitioteiden yleissuunnitelman. Jatkossa näitä voisi järjestää useammin.

Tämän tilaisuuden ajoitus ei liity yhteenkään yksittäiseen suunnitteluprosessiin. Länsi-Helsingin raitioteiden yleissuunnitelma valmistui ja sen päätöksentekoprosessi aloitettiin viime syyskuussa kaupunkiympäristölautakunnassa. Yleissuunnitelmalla oli vuorovaikutusta useaan otteeseen vuosina 2018-2019.

Raitioteiden yleissuunnitelman päätöksentekoprosessi alkoi jo syyskuussa ja oli sattumaa, että valtuustokäsittely ajoittui tilaisuutta edeltävälle viikolle. Suunnitelmaa vuorovaikutettiin useissa tilaisuuksissa vuosina 2018-2019.

Lisäksi läntisen bulevardikaupungin (Huopalahdentie-Vihdintie) maankäytön suunnittelun eri vaiheissa on järjestetty useampia Kerro kantasi -nettikyselyjä ja asukastilaisuuksia vuosien 2018-2020 aikana. Länsi-Helsingin raitioteiden yleissuunnitelmaan kuuluva Vihdintien pikaraitiolinja on alusta asti ollut keskeinen osa Läntisen bulevardikaupungin kehittämistä.

Huom! Ratikkasuunnitelmaa EI hyväksytty valtuustossa vaan kaupunginhallotuksessa!

Kaupunginhallitus päätti suunnitelmasta 11.1. ja kaupunginvaltuusto 20.1.

Kun raideliikenteen yletön lisääminen johtaa taloudellisesti hallitsemattomiin seurauksiin ja myös ympäristöepäyhtävällisiin tuloksiin, niin eikö missään vaiheessa ajateltu sähköbussuja hoitamaan liikennettä Vihdintietä? Kaupunkibulevarditkin konseptina Suomen oloihin sopimattomia: pysäköintirajoituksia ja jos raideliikenne rajoituksineen mukana, niin liikkeit kuolevat, kadut autioituvat ja ainakin konttoristuvat. Ajateltiinko tätä? Arkkitehtikuvat näyttävät aina kauniilta, mutta miten on käynyt Aleksanterinkadun, Hämeentien jne. Kivijalkaliikkeet kuoluvat. Raideliikenneprojektint maksavat satoja miljoonia. Näin suurta muutosprojektia ei tarvita, eli on turha, ja siinä säästöt olisat suuretn."

Vihdintien pikaraitiotien vaihtoehtona tarkasteltiin sähköbussuihin perustuvaa liikennejärjestelmää. Sen keskeisimmät ongelmat ovat kantakaupungin bussikaistojen ja terminaalien puutteellinen kapasiteetti ja siten bussiliikenteen sujuvuus. Raideliikenteellä on riittävän suuri kapasiteetti ja autoliikenteen ruuhkautuminen vaikuttaa siihen vähemmän.

Kannelmäen pikaraitiotie tuhoaa nykyisen 4:n reitin. Onko perusteltua merkittävästi heikentää olemassa olevan asutuksen palveluja kun suunnitellaan uusia alueita. On kysymys kaupungin suosituimmasta ratikkalinjasta!

Linjalla 4 on nykyään mainio reitti, mutta verkoston laajentuessa on väistämättä tarkasteltava linjastoa kokonaisuutena. Muutosten myötä on mahdollista tarjota myös

12.2.2021

Kaupunkiympäristön toimiala

usia hyviä ratikkayhteyksiä. Linjaston suunnittelutyö on käynnissä HSL:n toimesta, tästä lisätietoja: <https://www.hsl.fi/hsl/suunnittelu/raitiovaunut-2020-luvulla>.

Onko näköpiirissä 10-ratikan jatkamista Etelä-Haagan puolelle tai mahdollisesti junalle saakka? Auttaisi paljon verkottumista, liikkumista joka suuntaan

Tällainen kehittäminen on mahdollista. Siitä ei ole kuitenkaan olemassa hanketta. Suunnittelussa varataan tilaa Vihdintielle mahdollisesti sijoittuvaa raitiotielinjaa varten Haagan ympyrästä Mannerheimintien suuntaan.

Mihin perustuu utopianne että kaikki täydennysrakentamisen ongelmat ratkaistaan raideliikenteellä?? Miten ratkaisette rakennusajan massiiviset ruuhkat jo valmiiksi Suomen pahimmissa ruuhkasumpuissa. Miksi olette unohtaneet suunnitelmissanne kaikkein tärkeimmän eli asumisviihtyisyyden?? Kuka haluaa asua Suomen ruuhkaisimmassa liikenneympyrässä??

Ei raideliikenne varmasti kaikkea ratkaise, mutta tarjoaa alueelta sujuvat ja ruuhkista riippumattomat yhteydet eri suuntiin. Työnaikaiset haitat ovat myös tosiasia, mutta niiden hillintään panostetaan ja hyödynnetään opit esim. viimeaikaisista katuhankkeista.

Liikenneympyrän sisään on suunnitteilla toimitiloja ja itäpuolelle asumista.

Tällä hetkellä Helsingin asukasmäärä ei kasva, päinvastoin. Miksei odotettaisi pari vuotta koronatilanteen yli ennen kuin kaikki tuhotaan niin kutsutun pikaratikan tieltä. Parin vuoden kuluttua olisimme viisaampia kaupungin asukasmäärän muutoksen suunnasta.

Vuonna 2020 Helsingin väestö kasvoi 3861 hengellä (käsittääkseni ennakkotieto, koska yleensä viralliset tilastot valmistuvat syksyllä). Viidessä vuodessa Helsingin seudulle tulee yhden ""Vaasan"" verran uusia asukkaita.

Länsi-Helsingin raitioteiden rakentamisen aloitus on lisäksi useamman vuoden päässä, joten tilannetta ehditään seuratakin.

Millä varmistetaan, että jatkossa ei tule yhtä räikeitä budjettiylityksiä kuten Kruunusiltojen osalta on ennustettu? Nyt Länsi-Helsingin ratikan suunnittelun jatko torpattiin, vaikka tiedot ovat vajavaiset.

Kustannusarvion laatimisessa huomioitiin Raide-Jokeri-hankkeesta saatuja oppeja ja esimerkiksi riskivaraus on suurempi. Raitiotien suunnittelu jatkuu myös nyt tehdyn päätöksen myötä.

Onko suunnitelmilla vaikutusta tunnelivaraukseen joka on Hakamäentieltä Turunväylälle. Mahdollistaako suunnitelma täydennysrakentamisen esim. Ulvilantien alussa (esim. Kiinteistö Ulvilantie 2).

Suunnitelmat eivät ole ristiriidassa ns. Korppaan tunnelin kanssa. Päätöksenteossa on parhaillaan Helsingin uusi maanalainen yleiskaava, josta näkee maanalaiset tilavaraukset, jotka huomioidaan muussa suunnittelussa.

12.2.2021

Kaupunkiympäristön toimiala

Voisi ratikkasuunnitelmaa jatkaa samalla Kaaren kauppakeskuksesta Kannelmäen asemalle asti? Samalla saataisiin hyvä vaihtoyhteys kehäradalle.

Voisiko Kannelmäen pikaratikka jatkua myöhemmin esim. Malminkartanoon asti?

Tällä erää on päätetty toteuttaa Kantelettarentielle asti, mutta jatkamiseen Pelimannintien ja Klæettitien kautta kohti Sitratoria on varauduttu yleiskaavatasolla. Vaihto ratikasta kehäradalle tulee Pohjois-Haagan asemalle. Kannelmäessä säilyy toisaalta myös useita bussilinjoja, joilla pääsee juniin ja ratikkaan.

Malminkartanon suuntaan pikaraitiotielle on mahdollista löytää reitti myös jatkamalla raidetta Vihdintiellä Kaupintiestä pohjoiseen mikäli tällainen raideliikennehanke tulisi ajankohtaiseksi.

Julkisen liikenteen houkuttelevuuden tärkeimmät tekijät ovat ainakin omasta mielestäni lyhyt kävelymatka pysäkillä ja vaihdottomuus (tai vaihtojen vähäisyys ja sujuvuus). Onko näitä mietitty uusissa suunnitelmissa? Pelkään että jo nyt ruuhkainen Vihdintie/Huopalahdentie ruuhkautuu entisestään, kun asukasmäärätkin kasvavat.

Mainitsemasi asiat ovat tärkeitä. Raitiotien pysäkit sijaitsevat hyvin saavutettavissa kohdissa ja sujuvuus on varmistettu sillä, että ratikka kulkee omalla kaistallaan erillään muusta liikenteestä. Mahdolliset vaihdot ratikasta toiseen tapahtuvat helposti samalla tai viereisellä pysäkillä, ja monen pysäkin kohdalla on myös bussipysäkit rinnakkain.

Vaihdottomia yhteyksiä on mahdollista tarjota vain rajalliseen määrään kohteita. Bussilinjaston muutosten tavoitteena on yleensä se, että mikäli linjojen lukumäärä vähenee, niiden vuorovälit tihenevät ja reiteissä painotetaan erityisesti yhteyksiä palvelukeskuksiin ja liikenteen solmukohtiin, kuten juna-asemille. Näin myös vaihdollisten yhteyksien laatu paranee ja tarjolla olevat käyttökelpoiset yhteydet monipuolistuvat.

Miten turvataan katupysäköintipaikkojen riittävyys Taka-Töölössä uusien ratikkareittien varrella? Taloyhtiöillä ei ole riittävästi parkkipaikkoja eikä tiloja, mihin rakentaa niitä. Katupysäköinti on monessa kohdassa ainoa vaihtoehto. Oikea vastaus ei ole 300 €/kk maksava Töölöntorin pysäköintihalli.

Voitaisiinko Töölön pulaa autopaikoista korjata nostamalla asukaspysäköintimaksuja? Helpottaisi myös autolla asiointia kivijalkakaupoissa, kun parkkipaikan löytäisi helpommin.

Kadunvarsipysäköintipaikkoja lisätään uusille kaduille aina mahdollisuuksien mukaan, mutta valitettavasti tämä on tilanne suurimmassa osassa erityisesti kantakaupunkia, että kadunvarsipysäköintipaikkoja on ja tulee olemaan rajallisesti.

Paljonko pikaraitiotien arvellaan tässä vaiheessa maksavan ja paljonkohan se toteutuessaan maksaa

Länsi-Helsingin raitiotiehanke on 160 miljoonaa euroa.

Kustannusarviossa on päästy hyödyntämään jo rakenteilla olevan Raide-Jokerin kokemuksia, joten tietopohja on aikaisempia vastaavan vaiheen suunnitelmia parempi.

12.2.2021

Kaupunkiympäristön toimiala

Bulevardisointi ja pikaratikka eivät ratkaise ruuhkia. Lisärakentaminen aiheuttaa vain lisää ruuhkaa, kun ihmisiä sullotaan samalle pienelle alueelle. Lisäksi parkkipaikoista puolet lähtee huopalahdentiellä. Mikä järki tässä on?

Pikaraitiotien kapasiteetti kuljettaa ihmisiä on erittäin suuri. Jos Vihdintielle tuleva raitiovaunu (pituus n. 45 m) on täynnä matkustajia vastaa se vallitsevalla matkustajakuormituksella varustettujen henkilöautojen osalta noin 1,8 km pitkää autojonoa. Jos asuminen ja taajamissa esiintyvät toiminnot sijoittuisivat muualle kun raitioliikenteen tai muun tehokkaan joukkoliikenteen palvelualueille toteutuisi autoliikenteen kasvu, joka ei ole toivottavaa, eikä oikeastaan edes mahdollista. Parkkipaikkojen tarkka määrä Huopalahdentiellä ratkaistaan jatkosuunnittelussa, mutta arvioitu paikkojen väheneminen ei ole puolta vaan noin kolmasosa nykyisestä.

Perustetaan facebook-ryhmä raidehurmasta vastaan kertomalla syyt julkisesti! Haluamme katumme takaisin!

Talin keilahallin eteen tulee saada ratikkapysäkki!

Keilahallin on katsottu olevan kävelyetäisyydellä nykyisen liikenneympyrän alueelle suunnitellusta pysäkistä. Vanhan viertotien risteykseen on tältä pysäkiltä vain noin 200 metriä, mikä on liian lyhyt etäisyys pikaratikan pysäkkiväliksi.

Liikenneinsinöörin vastaus huoleen liikenteen tukkeutumisesta oli koominen. Älkää ihmiset hankkiko autoa, niille ei ole tulevaisuuden kaupungissa sijaa. Mites sitten matkat mökille tai maaseudulle tai muut autoa vaativat asiat??

Pikaratikkaan mahtuu 220 henkilöä, joten se on tilankäytön kannalta fiksu ratkaisu. Alueella säilyy myös autoliikenteen edellytykset, vaikka tilaa järjestetään myös muille liikkumisen tavoille.

Kiva kun tulee ratikka! (Vähän positiivistakin tähän sekaan, yleisesti mahtava asia)

Ei voi leikkiä, että uusilla alueilla ei tarvita autoja lainkaan. Millähän ne mökkimatkat yms sitten tehdään? Autotalleja taloihin, jos niitä ei todella kukaan enää tarvi, niin ne helposti on muutettavaksi varastoiksi tai harjoitustiloiksi.

Huopalahdentien ja Vihdintien maankäytöstä ei suunnitella kokonaan autotonta, vaan joukkoliikenteen puolesta autottoman elämisen mahdollistavaa. Alueelle tulee pysäköintiä laitoksiin ja asuinkortteleihin.

Kustannukset pikaraitiotielle nyt 170 e, ja todellisuudessa kaksinkertaiset-kuten kaavailtu raideliikennesilta itään osoittaa? Onko tässä tilanteessa varaa nostaa kunnallisveroa näiden suunnitelmien takia?

170 miljoonaa euroa

Onko edelleen tarkoitus myllätä Topeliuksenkatu raideliikenteelle? Eikö järki ja talous sano, että sähköbussit ovat parempi vaihtoehto täälläkin?

12.2.2021

Kaupunkiympäristön toimiala

Topeliuksenkadun raitiotie sisältyy raitiotiehankkeeseen. Sen avulla saadaan muodostettua taloudellisempi joukkoliikennelinjasto, kun kantakaupungin liikennettä pystytään hoitamaan pääosin ratikoilla ja rinnakkaisen bussiliikenteen määrä vähenee.

Hei muut haagalaiset! Autoilu alueella vähenee, kun alueelle muuttaa asukkaita, jotka arvostavat mahdollisuutta liikkua tehokkaalla joukkoliikenteellä. Tämä projekti nimenomaan lisää lasten ja muiden liikkujien turvallisuutta autoliikenteen rauhoituessa.

Ei voi leikkiä, että uusilla alueilla ei tarvita autoja lainkaan. Millähän ne mökkimatkat yms sitten tehdään? Autotalleja taloihin, jos niitä ei todella kukaan enää tarvi, niin ne helposti on muutettavaksi varastoiksi tai harjoitustiloiksi.

Pelkään, ettei täältä Konalasta pääse järkevästi mihinkään pitkään aikaan näiden rakennussuunnitelmien takia, eikä raitiotiekään tänne saakka tule.

Paljonko tavoitteena saada ihmisiä liikkumaan päivisin Helsingin keskustaan tulevaisuudessa?

Ratikat eivät kulje joka paikkaan ja ihmiset tarvitsevat edelleen autoja.

Utopiaa, että asukkaat jäävät pelkän raideliikenteen varaan.

Vihdintien pikaraitiotien suunnittelukustannus on nyt 200 M€. Toteutusvaiheessa jotakin muuta. Liikenteen hoitaminen (sähkö)busseilla maksaisi 63 M€. Haaroittamalla nykyisen nelosen ratikan reitti kulkemaan myös Munkkivuoreen saataisiin paljon edullisempi ratkaisu jolla Mvuoreen saataisiin ratikkayhteys. Tämä palvelisi nykyisiä asukkaita. Pikaraitiotie tuohaa 4:n reitin eli on karhunpalvelus Munkan asukkaille.

Se, että ratikka on kiva, ei riitä perusteeksi. Vaan hinta, vaikutusalueen lyhyys, ylläpitokin pitää ottaa huomioon, eikö?

Autoilu on useimmille välttämättömyys, ei hupi, eikä sen hankaloittaminen entisestään ole järkevää. Kaikki eivät voi liikkua julkisilla tai pyöräillen.

Alueella säilyy myös autoliikenteen edellytykset, vaikka tilaa järjestetään myös muille liikkumisen tavoille. Pikaraitiovaunun tilatehokkuus on autoa huomattavasti parempi. Mitä useampi siirtyy joukkoliikenteeseen, sitä enemmän tilaa jää niille, jotka haluavat kulkea autolla.

Odotapa kun seisot raideliikenteen pysäkillä ja yksi vaunu hajoaa tai sähköyhteyksille tapahtuu jotain. Koko liikenne seisoo ja pitkään, kun takana tulevatkaan eivät pääse ohi. Olisikin kiva tietää, miten tähän varaudutaan suunnittelussa. Esimerkiksi tällä hetkellä, kun yksi 550 bussi hajoaa, seuraavat tulevat jo takana ja porhaltavat iloisesti ohi - tätä ei raiteilla tehdä.

Raideliikenteen luotettavuuden varmistaminen vaatii luonnollisesti omat toimenpiteensä esimerkiksi mainitsemasi kalustorikon varalta. Kahteen suuntaan ajettavat vaunut pikaraitioiteilla mahdollistavat erilaisia tapoja hoitaa poikkeustilanteita. Sekä raitio- että bussiliikenteen luotettavuus on yli 99%.

12.2.2021

Kaupunkiympäristön toimiala

Raitiovaunukalusto on mahdollista varustaa myös akuilla, jolloin niillä voi ajaa syöttövirrattoman osuuden ohi akun kapasiteetista riippuen. Kalustohankinnoissa (artic) on huomioitu myös tämä optio. Mikään järjestelmä ei voi kuitenkaan olla täysin 100% häiriötön.

Miksi kustannuskysymystä ei käsitellä enemmän ottaen huomioon kustannusten suuruus ja arvioiden paikkansapitämättömyys? Satoja miljoonia sen sijaan, että Vihdintien raideliikenne hoidettaisiin sähkölinja-autoilla..?

Linja-autoihin perustuvaa liikennejärjestelmää on tarkasteltu raitiotien vaihtoehtona. Suurin ongelma on se, että bussiliikenteen kapasiteetti kantakaupungissa on jo käytetty ja sujuvuus vaihtelee paljonkin. Raitiotiellä saadaan riittävästi kapasiteettia hyvällä sujuvuudella keskustaan asti.

Meillä ainakin odotetaan uusia raidelinjoja innolla! Odotuksena on, että arjen liikkuminen helpottuu ja monipuolistuu.

Odotan innolla Huopalahdentien bulevardisointia ja pikaratikkaa.

2.1.7 Tietullit / maksut

Voidaanko tietullit käyttöön ottamalla vähentää autoliikennettä Vihdintiellä, erityisesti Vihdintien liikenneympyrän ja Hakamäentien risteuksen välillä parantaen tien varrella nykyisellään asuvien asuinolosuhteita?"

Tiemaksut vähentäisivät autoliikennettä ja niitä on käsitelty mm. MAL-suunnitelmassa sekä Hiilineutraali Helsinki-toimenpideohjelmassa. Päätöksenteko tiemaksuista on kuitenkin erillinen iso kysymyksensä, ja suunnittelussa huomioidaan esim. liikennemäärien osalta myös tilanne, jossa tiemaksuja ei ole.

Ei tietullia/maksua voi sijoittaa esim Vihdintien ja Kehä 1:n risteykseen, sillä Malminkartanon ja Konalan asukkaat joutuvat käyttämään kyseistä reittiä kauppakäynti liikenteeseen Kannelmäen Kaareen ja työpaikoille muualle helsinkiin.

Mitään tietulleja ei tarvita Helsinkiläisten liikkumista karsimaan vaan kaupungin ulkopuolelta tulevat ovat ongelma ja haaste!

Tiemaksuista ei tehdä päätöksiä tässä yhteydessä.

HEI mode! miksi et päästä läpi näkemyksiä tiemaksuista/tuuleista??

Viestejä tuli illan aikana niin paljon, että niitä julkaistiin minkä kerettiin. Kaikki asialliset julkaistiin.

Suunnitelmissa on mainittu ""tiemaksut"" pikaraitiotien kannattavuuden parantamiskeinona. Mitä konkreettisesti tällä tarkoitetaan??

Tiemaksujen vaikutus raitiotien kannattavuuteen on arvioitu, ja ne itse asiassa heikentäisivät sitä jonkin verran. HSL on selvittänyt ns. porttimaksun tiemaksumallia,

12.2.2021

Kaupunkiympäristön toimiala

jossa maksut kerättäisiin suunnilleen kehä ykkösen tasalla sijaitsevilla pisteillä. Tiemaksuista ei tehdä päätöksiä tässä yhteydessä.

Eikö Hämeenlinnanväylän liikennemäärien kasvua voitaisi rajoittaa käyttämällä ruuhkamaksuja?

Ruuhkamaksujen käyttöönotto on isomman tason kysymys, joka on tällä hetkellä liikenne- ja viestintäministeriön selvitettävänä.

2.1.8 Hämeenlinnanväylä, muita liikennekysymyksiä, pyöräverkosto

Eikö Hämeenlinnanväylän epäekologiset ja vanhentuneet lisäkaistat voisi korvata vain madaltamalla ajonopeuksia? Kyseessä on kuitenkin lyhyt tieosuus. Samalla vähenisi tiestä meille Kannelmäkeläisille kuuluva järkyttävä ja epäterveellinen melu.

Pysyvä nopeusrajoituksen alennus on iso päätös Ely-keskukselle, mutta kun nykyään rakennetaan yhä enemmän muuttuvia nopeusrajoituksia, niin toivottavasti sellaiset järjestelmät saadaan tähänkin. Se lisää sujuvuutta etenkin ruuhka-aikoina. Mutta ei poista kaahaamisen hetkellistä meluhaittaa hiljaisina kesäöinä ... Valitettavasti.

Mistä kohdasta muuten ne Hämeenlinnanväylän levennyksessä rakennettavat melusteet tarkalleen alkavat (etelän suunnassa)? Kaavakuvat ovat usein suttuisia ja niistä on vaikea hahmottaa mikä kohta on kyseessä. Olisi kiva jos joku ehtii vastaamaan jonkin maamerkin.

Kaarelantieltä, eli uudet tulevat nykyisten jatkoksi.

Tämä Kuninkaantammen liittymä niin, että se toimii vain Helsingin suuntaan, tuntuu aika erikoiselta. Jo nykyisellään on haasteita pohjoisesta tultaessa päästä turvallisesti kääntymään Kuninkaantammen Kaivokselan liittymän kautta.

Kun Kaivokselan liittymästä vähennetään etelän suunnan liikennettä (eli annetaan toinen mahdollinen reitti), mahtuu siihen enemmän pohjoisen suunnan liikennettä. Liittymä on moniongelmainen ja siinä on aivan liikaa lähekkäisiä ramppi- ja katuliittymiä.

Ei kai moniongelmainen Kaivokselan ramppi sillä korjaannu, että viereen rakennetaan ramppi? Kun nytkin on liittymiä jo liian lähekkäin. Kaivokselan ramppi pitäisi korjata yhteistyössä Vantaan kanssa.

Kaivokselan liittymän suunnittelu on Ely-keskuksella ja Vantaan kaupungilla työn alla. Suunnittelussa on tutkittu myös erilaisia valo- ja kaistajärjestelyjä. Erytisen hankala on ollut Helsingin suunnasta Silvolaan ja Vantaanlaaksoon, joka nyt korjaantuu.

Suunnitelmissa näyttää, että Hämeenlinnanväylän varrelta poistuisi pyörätietä länsipuolelta - tämä on outoa. Kevyenliikenteenväyliä pitäisi kehittää, ei poistaa.

12.2.2021

Kaupunkiympäristön toimiala

Hämeenlinnanväylä on lähempänä länsipuolen tontteja. Kustakin valtatie viereisestä tontista on jo nipistetty kaavassa 4 m kaistale, jotta lisäkaista ja melusteet mahtuvat. Jalkakäytävä ja pyörätie rakennetaan leveämmälle itäpuolelle.

Miksi Hämeenlinnanväylälle tarvitaan kolmannet kaistat? Haluaako Helsinki lisätä yksityisautoilua?

Tällainen tarve on tunnistettu Kannelmäen ja Martinlaakson välille Hämeenlinnanväylän kehittämisselvityksessä 2018. Suunnittelu tehdään kahdessa osassa, ensin siis Kaivokselan eteläpuoli.

Onko Hämeenlinnanväylän yli mietitty vihersiltaa? Sehän parantaisi suunnitelmaa aivan huikeasti.

Eli vihersilta nykyisen Palotien ylikulkukäytävän viereen? Jolloin se myös yhdistää Palotien pientaloalueen ja Kuninkaantammen puolelle suunniteltavan yrityskorttelin, eli ei juurikaan viheralueita. Viheryhteyden jatkuvuuden kannalta leveä alikulkukäytävä notkoon olisi toimiva ratkaisu, mutta valtavan kallis. Toimivuudesta eläinten kannalta en osaa sanoa. Idän puolella se päättyisi rampin ja valtatie väliin. Eikä tunneli helpottaisi myöskään ladun jatkuvuutta.

Vanhan Kaarelantien itäpuolella Mätäjoen yli kulkeva kevyenliikenteenväylä, jossa joen ylittävä silta on matalalla ja sekä pohjoisesta että etelästä sillalle tullaan jyrkkää mäkeä. Silta on jäisenä ja märkänä ollessaan liukas, ja mäet vaaralliset ja hankalakulkuiset esim. polkupyörällä, näkyvyys on rajallinen. Kovilla sateilla maainesta on valunut kevyenliikenteenväylälle rinteestä. Lisäksi mäen vierellä on koulu, tässä kulkee paljon lapsia, mäkisyyden vähentäminen helpottaisi kulkua. Kevyenliikenteenväylä tulisi nostaa samaan tasoon autotien kanssa eli nostaa silta korkeammalle.

Paikan korjaaminen laadukkaammaksi ja pyöräliikenteen tavoiteverkon mukaiseksi edellyttäisi suuria muutoksia laajalla alueella. Kaupungilla ei ole todennäköisesti lähitulevaisuudessa resursseja tehdä remonttia alueen pyöräteille, sillä resursointi on suunnattu tällä hetkellä kantakaupungin alueelle ja baanaverkolle.

Kysyin jo aiemmin Vanhan Kaarelantien itäpuolella Mätäjoen yli kulkevan kevyenliikenteenväylään sillan parantamisesta, jolle ei vastauksenne perusteella ole resursseja. Viereistä autotietä ja läheistä risteystä ollaan kuitenkin muuttamassa, joten olisiko mahdollista tarkastella asiaa lisää ja ottaa viereinen kevyenliikenteenväylä mukaan muutostyöurakkaan?

Tähän katusuunnitelmaan Mätäjoen ylittävä jalkakäytävä ja pyörätie eivät sisälly.

Onko Myyrmäenbaana -pyörätie millaisessa vaiheessa, onko se yhä suunnitelmissa toteuttaa?"

Miten etenee suunnitelmat pyöräilyreitien kehittämisestä junaradan vartta Malminkartanosta Kannelmäen, Haagan ja Huopalahden kautta kohti Pasilaa? Aloittoa voisi rakentamalla pyörätien esim. Kannelmäen ja Malminkartanon välisen junaratasillan levennykselle."

12.2.2021

Kaupunkiympäristön toimiala

Myyrmäenbaanasta on tehty alustavia tarkasteluja, mutta tarkempia suunnitelmia ei ole (pl. pieni katusuunnitelmaosuus Kehä I:ltä pohjoiseen). Sen edistäminen on ajankohtaista Malminkartanon ja Kannelmäen kehittämishankkeisiin liittyen ja tavoitteena olisi saada edistettyä sitä ennen 2030-lukua. Nyt suunniteltu linjaus sisältää monia siltoja ja muita haasteita, joten suunnittelu kestää, vaikka rahoitusta saataisiinkin nopeammin. Ensin tehdään yleissuunnitelma, jonka jälkeen sitten tarkemmat suunnitelmat. Seuraavaksi keskitymme Pohjoisbaanan ja Itäbaanan yleissuunnitteluun.

Onko missään vaiheessa tarkoitus parantaa tieliikenneyhteyttä Turun moottoritien pään ja Hakamäentien välillä?

Onko Turuntien ja Hakamäentie tunnelista mitään suunnitelmia?

Siitä on yleiskaavatasoinen varaus, mutta se ei ole muuten ajankohtainen.

Länsi-Helsingissä on todella paljon tilaa varattu autojen säilyttämiseen. Milloin asukaspysäköintitunnukset tulevat myös Pohjois-Haagaan ja Kannelmäkeen? Miksi autoilijat eivät voi säilyttää autojaan omilla tonteillaan tai pysäköintihalleissa?

Asukaspysäköinnin laajennetaan vähitellen keskustasta ulospäin. Seuraavana ovat vuorossa ovat todennäköisesti Kumpula, Käpylä ja Toukola ja niidenkään asukaspysäköinnistä ei ole vielä tehty päätöstä. Asukaspysäköintiä ei siis lähitulevaisuudessa laajenneta Pohjois-Haagaan ja Kannelmäkeen. Asukaspysäköinnin laajentamisen tarkemmat linjaukset ratkaistaan paraikaa tekeillä olevassa Helsingin pysäköintipolitiikassa.

Asukaspysäköintiä laajennetaan vanhoille alueille, joita rakennettaessa ei tonteilla varauduttu asukkaiden nykyisiin automääriin. Näillä alueilla asukkaiden pysäköinti on suurelta osin kadunvarsipaikkojen varassa.

Miten kaupunki ratkaisee sujuvan ja turvallisen liikenne asian Etelä-Haagassa? Etelä-Haagan laidalla liikenne lisääntyy väistämättä, jossa hyvin kapeita mutkaisia katuja. Kaduilla pitäisi pystyä muutosten jälkeen liikkumaan edelleen kaikkien turvallisesti ja sujuvasti. Esimerkkinä Haagan urheilutie ei kestä enää enempää läpiajo liikennettä. Tie toimii monesta suunnasta tullessa läpiajokatuna. Erityisesti raskas ajoneuvoliikenne lisääntynyt tällä kadulla. Tietä ajaessaan ne joutuvat pysähtymään, jotta toinen mahtuu eli pääsee ohi. Tie on kapea ja mutkittava sekä huonossa kunnossa. Sen varrella-lähellä on paljon kouluja ja päiväkoteja ja näin ollen jalkaisin päivittäin paljon lapsia ja perheitä liikkumassa. Läntinen kaupunkibulevardi suunnitteilla alueelle ja Steniuksenkentän (Etelä-Haagan kentän) täyteen rakennus tämän tien varrella. Eli nämä lisäävät entisestään tämän kadun läpiajoliikennettä. Miten kaupunki ottaa huomioon tämän asian? Onko kaupunki miettinyt päiviyksiä liikenteen reitityksiin?

Länsi-Haagan uudella asuntoalueella on suunnitelmassa esitetty kolme tonttiliittymää. Kaksi tonttiliittymää on Vihdintien suuntaan, ja ne välittävät suurimman osan uuden asuinalueen liikenteestä (pysäköintitalo, päiväkotit ja kaupat). Kolmas tonttiliittymä avautuu Eliel Saarisen tielle, mutta siitä on ajoyhteys vain kahteen taloon. Alueen sisällä ei ole ajoyhteyttä Vihdintieltä Eliel Saarisen tielle. Näin ollen Länsi-Haagan uudelta asuntoalueelta ei pääse ajamaan suoraan Etelä-Haagaan.

12.2.2021

Kaupunkiympäristön toimiala

Steniuksen kentän asemakaavan mahdollistama lisärakentaminen tuottaa lähikatuverkkoon vajaat 400 ajoneuvoa vuorokaudessa. Käytännössä tämä tarkoittaa 40 autoa vilkkaimman tunnin aikana eli alle 1 auto minuutissa. Kylätiellä liikennemäärän arvioidaan lisääntyvän noin 100:lla ajoneuvolla vuorokaudessa, eli vilkkaimpaan aikaan noin 1 auto 6 minuutin välein. Isonnevanttiellä puolestaan lisäys olisi noin 300 ajoneuvoa vuorokaudessa eli noin 1 auto 2 minuutin välein. Liikennemääränlisäykset ovat siis hyvin maltillisia, eikä niillä ole merkittäviä liikenteellisiä vaikutuksia.

Haagan Urheilutien liikennemäärä viimeisimmän laskennan (2018) mukaan on noin 4800 ajoneuvoa vuorokaudessa. Sitä edellinen laskenta on tehty vuonna 2007 ja siinä liikennemäärä on ollut noin 6800 ajoneuvoa vuorokaudessa. Eli noiden noin 10 vuoden aikana liikennemäärä on laskentojen mukaan vähentynyt eikä kasvanut.

Onko suunnitelmissa talvipyöräilyreittiä (harjasuolattua tms.), joka alkaisi jo Mannerheimintien/Vihdintien liittymän tienoilta? Nythän se alkaa vasta Pikku Huopalahden eteläreunasta. Etelä-Haagasta talvipyöräily keskustaan on vaikeaa, kun reitti osuu kahden baanan väliin (Munkasta kulkevat ja Käpylä-Pasila-reitin).

Kiitos kysymyksestä, selvitetään tämä asia ylläpitoyksiköstä. Pyöräliikenteen talvihoidosta voi lukea osoitteesta [hel.fi/talvipyöräily](https://hel.fi/talvipyoraily) ja palautelomakkeen kautta voi myös mm. näitä asioita tiedustella. /Silja Hurskainen, liikenne- ja katusuunnittelu

Onko Malminkartanon täydennysrakentaminen tuomassa uutta ajoyhteyttä Malminkartanon ja Kannelmäen välille?

Liikennesuunnittelun yksi tärkeä tavoite on ohjata asuntoalueiden läpi ajava pitempimatkainen liikenne pääkatuverkkoon. Uuden katuyhteyden rakentaminen olisi parannus Kannelmäen ja Malminkartanon väliseen liikenteeseen, mutta ohjaisi liikennesuunnittelun tavoitteiden vastaisesti pääkatujen liikennettä asuntoalueiden läpi. Asiaa käydään läpi Malminkartanon suunnitteluperiaatteiden yhteydessä.

Miksi katuremontit kestävät niin kauan? Hämeentien, Mechelinkadun ja Pitäjänmäentien remontit aiheuttavat kohtuuttomasti haittaa yrityksille, kaupunkilaisille ja liikenteelle. Ymmärrän hyvin remonttien laajuuden, mutta rakentamisvaiheen toteuttaminen kestää kohtuuttoman pitkään!

Lapinmäentiestä ei ole taitanut juurikaan tulla kysymyksiä. Se kuitenkin on normaalisti varsin ruuhkainen katu aamulla Haagaan päin ja illalla takaisin. Muistelen, että liikennesuunnittelijoiden tarkoitus oli aikanaan saada ohjattua läpikulkuliikenne kulkemaan Haagan ympyrän kautta. Tämä ei ole kuitenkaan toteutunut kuin ehkä pieniltä osin. Nyt uudessa bulevardisuunnitelmassa Haagan ympyrä muuttuu ja ainakin suurenee. Autoliikenteen kanssa tulee myös risteävää ratikkaliikennettä neljään eri suuntaan. Oletettavasti ympyrän kierto autolla siis hidastuu. Lisäksi Turuntien T-risteys saattaa hidastaa liikennettä lisää. Samoin bulevardi ympyrästä Turuntielle ja päinvastoin voi liikennettä hidastaa. Miten suunnitelmassa varmistetaan liikenteen sujuvuus Haagan paloaseman kulmalta Turuntielle kun tunneli ei edelleenkään ole konkreettinen osa suunnitelmaa?

Kaupunkia kehitetään myös muista näkökulmista, kun autoliikenteen näkökulmasta. Autoliikenteen osalta toistaiseksi ei ole suunnittelussa tullut esiin seikkoja, jotka osoittaisivat etteikö myös autoliikenne toimisi. On selvää, että kun kaduille tulee

12.2.2021

Kaupunkiympäristön toimiala

autoliikenteen lisäksi myös muita liikennemuotoja, jotka osaltaan palvelevat myös autoliikenteen etua hilliten sen kasvua syntyy risteämiä sekä matka-aikaviiveiden kasvua.

Korppaantunnelin rakentaminen on mahdollista, mutta se ei ole investointiohjelmassa. Turuntien liittymä on nyt jo T-liittymä. Sen muoto hieman muuttuu. Itse liittymässä välityskykyä heikentävät suojatiet poistuvat.

Lapinmäentiessä on voimassa läpiajokielto helmikuun loppuun. Onko mitään toivoa, että läpiajokieltoa jatkettaisiin tai siitä tehtäisiin pysyvä?

Läpiajokielto tuli työmaan toimesta. Tutkitusta Tom-Tom-aineistosta selvisi, että Korona-aika vähensi liikennemääriä, mutta työmaan läpiajokielto ei.

Lapinmäentie on alueellinen kokoojakatu, minkä vuoksi sen läpiajoa ei voi kieltää. Haagan liikenneympyrän toimivuus olisi esimerkiksi uhattuna, jos sen kautta kulkisi myös Lapinmäentien liikenne.

Uusia läpiajokieltoja ei myöskään juurikaan tehdä, sillä niiden valvonta on hankalaa ja resursseja vievää toimintaa. Valvojalla tulee olla näköyhteys läpiajavaan autoon koko katujaksolla, jolla läpiajokielto on. Läpiajokieltojen valvonta kuuluu poliisille ja poliisilla on hyvin vähän resursseja tämän tyyppiseen liikenteen valvontaan.

Lapinmäentiellä on tehty paljon toimenpiteitä, joilla sen houkuttelevuutta läpiajoon on pyritty vähentämään ja liikenne on opastettu pääkatuja pitkin Haagan ympyrän kautta. Lapinmäentien parannustoimenpiteiden vaikutuksia liikennemääriin tullaan seuraamaan, kun kaikki remontit ovat valmistuneet. Ja niiden pohjalta harkitaan, onko vielä jotain parantamistoimenpiteitä tehtävissä.

Onko missään suunnitelmassa Turunväylän varustaminen kunnollisilla melusteilla kaupungin rajalle asti. Nykyiset matalat lasilevyt ovat lähinnä vitsi, tai paremminkin aikanaan tuhlattuja verovaroja.

Älkää toistako samaa virhettä, kuin esim. Kivistössä, jossa autopaikeista on huutava pula. Tehkää niitä autopaikeja kunnolla!!

Tämähän on juuri toteutunut Kivistössä

Ei Kivistössä ole pysäköintiongelmaa. Ongelma on autoilijoilla, jotka haluavat vyöryttää pysäköintinsä kustannukset muiden maksettavaksi.

Pyörille myös rekisteröinti ja vakuutukset, koska ympäristöä rakennetaan ja ylläpidetään pyöriäkin varten? Myös vakuuttamisvelvollisuus? "

Onko Huopalahdentien uudessa suunnitelmassa huomioitu valtatie 1:n liikennemäärät. Eli vetääkö T-risteys liikennemäärät keskustaan ja Munkkivuoren suuntaan? Käsittääkseni Huopalahdentiellä ei tule olemaan autoille kaistoja nykyistä määrää, kun siihen tulee raitiovaunut."

Huopalahdentieltä ei poistu autoliikenteen kaistoja. Liikennejärjestelyt muuttuvat toki risteyksissä ja raitiotien tilatarpeista johtuen. Turunväylän liittymästä poistuu suojatiet ja ne korvataan Turunväylän ylittävällä jalankululle ja pyöräilylle varatulla sillalla tai

12.2.2021

Kaupunkiympäristön toimiala

Turunväylän alittavalla alikululla. Huopalahdentietä ei ole tarpeen ylittää Turunväylän liittymän kohdalla vaan jatkossa ylittävät kulkuyhteydet sijaitsevat seuraavien poikkikatujen liittymien kohdalla. Liittymän sujuvuutta on myös tarkasteltu simuloimalla ja se huomioidaan suunnitteluratkaisuissa.

2.1.9 Munkkiniemi

Hei! Vastaava kysymys Kivitorpan puistosta: luistinrata on ollut viime päivät aivan täynnä, ja muulloinkin aktiivisessa käytössä. Minne kävelyetäisyydelle koululaiset ja lapset pääsevät sitten kun siihen tulee taloja?"

Kivitorpan kenttä on erittäin tärkeä lähiliikuntapaikka, jossa myös perheiden pienimmät jäsenet pystyvät turvallisesti ulkoilemaan. Talin liikuntapuisto ei korvaa tätä kenttää. "

Kivitorpantien kenttä ja viereinen Saharaksi kutsuttu kenttä, nyt tilapäisrakennuksen alla, ovat molemmat tarpeen. Ympärillä on kolme kasvavaa koulua, pari tuhatta oppilasta. Miten on voitu laskea, että Kivitorpan kentälle rakennetaan? Kenttä on pitkä. Se on mahdollistanut myös täysimittaisen pesiksen peluun. Talvella se on voitu jakaa jääkiekkokaukaloon ja vapaaseen luistelutilaan. Vastaavia kenttiä ei ole lähellä. Säilytetään nämä kentät!

Munkkiniemessä oleva Kivitorpankenttä tulee ehdottomasti säilyttää virkistyskäytössä, eikä sille saa rakentaa. Kenttä on käytössä läpi vuoden ja se on erittäin tärkeä alueen lapsiperheille, kouluille ja harrastusjärjestöille. Ilmastoviisasta ei ole tuhota olemassa olevia ulkoilualueita ja rakentaa niiden paikalle liiketiloja.

Kivitorpanpuiston ylemmällä kentällä sijaitsee tällä hetkellä tilapainen rakennus, joka toimii päiväkotien ja koulujen väistötilana. Rakennus tulee poistumaan lähivuosina, jolloin kenttä vapautuu takaisin julkiseen liikunta- ja virkistyskäyttöön. Asemakaavoituksen yhteydessä on tavoitteena tarkastella tarkemmin puiston toimintoja ja tilarakennetta. Alemman kentän alueesta osa jää edelleen puistoksi ja tälle alueelle tutkitaan pienempien kenttien sijoittumista suunnittelun edetessä. Uutta rakentamista suunnitellaan Huopalahdentien bulevardin varrelle osittain alemman kentän paikalle.

Pysykö Kivitorpan puiston kohdalla Huopalahdentien ylikulkusilta? Siitä kulkee aika paljon koululaisia päivittäin, eikä uusi liikennekamera välttämättä kata kaikkea turvallisuusnäkyvästä...

Kivitorpan kentän kohdalla nykyisin oleva Huopalahdentien ylikulkusilta poistuu. Tilalle toteutetaan liikennevaloin ohjattu suojatie.

Mihin Munkkiniemessä tullaan rakentamaan?

Vanhan Munkkiniemen alueella ei ole suuria rakennushankkeita tällä hetkellä. Kaavamuutoksia on valmisteilla Huopalahdentien varrella ja Munkkivuoren ostoskeskuksen alueella.

12.2.2021

Kaupunkiympäristön toimiala

Onko vielä mahdollista että Kivitorpankentälle sijoitetaan päiväkotia? Tämä oli ilmeisesti jossain vaiheessa harkinnassa.

Munkkiniemen ja Munkkivuoren päiväkotia- ja koulutilatarpeita selvitetään parhaillaan. Myös tuleva väistötilarave tullaan ottamaan huomioon.

Aiemmassa vastauksessa on todettu, että Kivitorpan ylempi kenttä palautetaan liikunta- ja virkistyskäyttöön. Päiväkotien uudisrakentamista suunnitellaan Munkkiniemessä Riihitielle ja Huopalahdessa Jasmiinikujalle.

2.1.10 Munkkivuori

Noin klo 18 mainittiin Ulvilantien itäpuolen rakentamisesta tai kaavoituksesta. Mitä tällä tarkoitettiin? Säilyykö Munkkivuoren arvokas metsä tulevaisuudessa?

Onko Ulvilantien ulkokehällä kaavailtu lisärakentamista?

Milloin Munkkivuoreen saadaan uutta rakentamista, eli milloin kaava voisi olla valmis?

Ulvilantien itäpuolen asemakaavatyö käynnistyy myöhemmin 2020-luvulla. Uutta rakentamista tullaan sijoittamaan Ulvilantien ja Menuetto-yrittäjäpuiston rakennuksen väliselle, Vihdintien ja Huopalahdentien kaavarungossa määritetyille, alueelle. Nykyisen metsän kallioinen lakialue ja liito-oravien nykyinen ydinalue tulevat säilymään. Rakennusten sijoittelu ja puistoreitin uusi sijainti tullaan ratkaisemaan asemakaavatyön yhteydessä.

Uutta rakentamista tutkitaan Munkkivuoreessa pääosin Munkkiniemen ja Talinrannan väliin siten, että etelä-pohjoissuuntainen viheryhteys säilyy. Munkkivuoreen laaditaan ensin suunnitteluperiaatteet. Vasta hyväksytyjen suunnitteluperiaatteiden pohjalta laaditaan osa-alueiden kaavamuutoksia. Ulvilantien ulkokehällä rakentamismahdollisuuksia rajoittavat mm. liito-oravat.

Munkkivuoren taakse/viereen Talinrantaan rakennetaan asuntotuotannon toimesta hitaskohde, As Oy Muusanpolku (hankkeesta oli tilaisuuden esityksessä yksi dia). Muusanpolun asemakaava on saanut lainvoiman 2018 ja rakentamisen arvioidaan valmistuvan vuonna 2023.

Turunväylän alku on linjattu lähemmäksi Munkkivuoren asuintaloja kuin nykyisin. Tällä linjauksella saadaan tilaa toimitilataktentamiselle mutta riskit meluhaittojen kasvulle ovat ilmeiset. Miten melunhallinta on ajateltu tehtävän. Korvataanko haitta jotenkin? Miten dialogia käydään jatkossa ao. yhtiöiden kanssa?

Turunväylän (Vt1) ja Huopalahdentien liittymän suunnittelua tehdään yhteistyössä Uudenmaan ELY-keskuksen ja Väyläviraston kanssa. Melusuojausten suunnittelu on osa liittymän suunnittelua. Melusuojausten toteutustapa ratkaistaan suunnittelun edetessä. Suunnitelmia tullaan esittelemään asukkaille työn edetessä.

12.2.2021

Kaupunkiympäristön toimiala

2.1.11 Tali ja Talin liikuntapuisto

Talin/Munkkiniemen välillä oleva viheralue/golf-kenttä yms tulisi säilyttää. Korona-aika on nostanut ihmisten liikkumista virheralueilla, jopa ruuhkaan asti. Toivottavasti huomioitte ihmisten viihtyvyyden viheralueidenkin osalta. Kerrostaloissa asuvat haluavat virkistyä viheralueilta. Toivottavasti säilytätte viheralueet vähintäänkin nykyisellään.

Alue on säilymässä virkistys- ja viheralueena. Talin liikuntapuiston itäosasta on laadittu yleissuunnitelma, joka valmistui elokuussa 2020. Liikuntapuistoa on tavoitteena kehittää tulevaisuudessa liikunta- ja urheilupalveluiden lisäksi alueen asukkaita palvelevana kaupunginosapuistona. Liikuntapuiston yleissuunnitelmassa on tutkittu mm. keilahallin editse kulkevan päävirkistysreitit parantamista, pysäköintialueen kehittämistä, muutoksia liikuntatoimintojen sijaintiin, hulevesien viivytystä sekä varaus koira-aitaukselle. Tältä alueelta on asemakaavamuutos käynnissä.

Mitä tarkoittaa Talin liikuntapuiston (Munkkivuoren pohjoispuolen metsä) kaavoittaminen? Eikö jo yleiskaavassa tänne suunniteltu rakentaminen kaatunut?

Talin liikuntapuiston itäosan kaavassa rakennushankkeita ovat nykyisten liikuntahallien laajennukset ja uusi liikuntahalli Huopalahdentien varteen. Liikuntapuiston metsäalueisiin ei tässä kaavamuutoksessa kosketa.

Haetaanko tällä jokerin rakentamisella syytä Talin golfkentän asuttamiseen-toivottavasti ei

Ei haeta, alue on yleiskaavassa virkistys- ja viheraluetta.

Talin Kutomotie on aivan liian kapea, huonokuntoinen ja ihmiset pysäköivät autojaan miten sattuu (myös kielletylle alueelle). Pihoilta kääntyminen Kutomotielle on haasteellista, parkissa olevat autot estävät näkyvyyden. Levennetäänkö Kutomotietä?

Kutomotien itäpäähän ajoradasta tulee 6 metriä leveä, eli puoli metriä leveämpi kuin länsipäästä. Kun nopeusrajoitus on 30 km/h, ei ajorata voi olla kovin leveä, ettei ajonopeudet vastaavasti kasva. Eli tämä on tasapainottelua.

Miten Talin liikuntapuiston sisäliikuntapaikkoihin on ajateltu päästä yksityisautoilla. Liittymät ovat nykyisellään hankalia ja autoilla tullaan jatkossakin paljon (painavat uurheiluvälineet, tulijoita myös kauempaa ym). Ymmärsin, että liikennesuunnittelun pääpaino on julkisessa raide- ym. liikenteessä, mutta tähän ei tule toimimaan hyvin.

Talin liikuntapuistoon on jäämässä yli 400 autopaikkaa, joita jatkossa voidaan käyttää kaikkia. Paikkojen käyttöä voidaan tehostaa monella tavalla, jotta ne, joille auto on välttämätön, olisi mahdollisuus asioida alueella. Talin käyttäjille on tehty kysely. Sen mukaan noin puolet tulee nyt autolla, mutta tästä puolet ilmoitti, että voisivat siirtyä joukkoliikenteen käyttäjiksi, kun raideliikenteen yhteydet paranevat.

Uimahallillehan olisi paikka Talin urheilupuiston parkkipaikkojen päällä! Autot maan alle!

12.2.2021

Kaupunkiympäristön toimiala

Talin liikuntapuiston nykyisten toimintojen kehittämistä halutaan tulevilla kaavamuutoksella edistää, ja lisäksi mahdollistaa Huopalahdentien varteen uusi, n. 35 x 45 m kokoinen monitoiminen liikuntarakennus. Uimahallin tilavaatimus on huomattavasti laajempi eikä se mahtuisi puistoon ilman, että menetettäisiin merkittäviä virkistys- ja luontoarvoja alueella. Metsä- ja viherverkostot ovat tärkeitä pyöräilyä, kävelyä ja lenkkeilyä varten.

Talin liikuntapuiston merkitys on suuri lähialueiden asukkaille, mutta myös kauempaa tuleville. Alueelle tulisi päästä niin jalan, pyörällä, julkisilla kuin autollakin. Näiden ei tulisi sulkea toisiaan pois, vaan mahdollista monipuolinen alueelle saapuminen. Se kun varmasti on hyvin mahdollista, jos tahtotila on kohdillaan :). Autoilu ei lopu rajoituksilla, tosin sen muoto muuttuu toivottavasti ekologisemmaksi.

Pyritään huomioimaan kaikki liikuntamuodot myös Talin liikuntapuiston suunnittelussa.

Kiva kun Munkkivuoreen/Taliin suunnitteilla koirapuisto! Huomioitahan myös pienet koirat, esim Viikinrannassa erittäin onnistunut koirapuisto.

Talin liikuntapuiston itäosan yleissuunnitelmassa on tosiaan esitetty varaus koira-aitaukselle. Aitauksen toteuttaminen tulee ajankohtaiseksi, jos nykyinen Haaganpuiston koira-aitaus poistuu tulevan rakentamisen myötä. Yleissuunnitelmassa on varauduttu Helsingin koirapalvelulinjauksen mukaiseen kaksiosaiseen aitaukseen, jossa omat aitauksensa sekä isoille että pienille koirille.

2.1.12 Huopalahdentie, Niemenmäki

Länsi-Haagan suunnitelmat ovat menneet hyvään suuntaan. Uudessa suunnitelmassa on aiempaa paremmin otettu huomioon yleiskaavassa osoitetun viheryhteyden säilyminen. Samaa ei valitettavasti voi sanoa Huopalahdentien suunnitelmasta, jossa taloyhtiöiden ja asukkaiden palaute ei ole vaikuttanut suunnitelmaan. Annettu palaute on siis otettu hyvin eri tavoin huomioon eri alueilla.

Huopalahdentien reunoille suunniteltu rakentaminen on liian tiivistä ja massiivista.

Kommentti: Huopalahdentien suunnitelma erittäin hyvä ja lisäksi Turun moottoritien lähellä asuvana hienoa nähdä, että nopeudet moottoritienpäässä pienenevät. Lisäksi haluaisin mainita, että Munkkiniemi-Munkkivuori-Niemenmäki alueella on riittävästi virkistys- ja ulkolualueita. Uudella suunnitelmalla ei tähän negatiivista vaikutusta. Kannatan ehdottomasti raideliikenteen lisäämistä ja bussiliikenteen vähentämistä sekä liikkumisen sujuutta. Hienoa, että ostariamme kehitetään vastaavaan kasvavan asukasmäärän vaatimia palveluita.

Maankäytön suunnittelua valmistellaan useiden lähtökohtien, tavoitteiden ja reunaehtojen pohjalta. Osallisten kaikkia, usein keskenään ristiriitaisiakin, mielipiteitä valitettavasti aina ole mahdollista ottaa huomioon.

Vihdintien ja Huopalahdentien kaavarungossa, joka hyväksyttiin kaupunkiympäristölautakunnassa vuonna 2019, on esitetty aluevaraukset eri toiminnoille.

12.2.2021

Kaupunkiympäristön toimiala

Kaavarunko tulee toimimaan lähtökohtana mm. Huopalahdentien alueelle osa-alueittain laadittaville asemakaavoille. Rakentamisen määrä ja rakennusten sijoittelu ratkaistaan asemakaavahankkeiden yhteydessä.

Säilyykö Huopalahdentien asuntokatu vai ei?

Huopalahdentien rinnakkaiskatujärjestelmä tulee säilymään

Haluaisin kuulla tarkemmin Huopalahdentien eteläpään liittyvistä muutoksista, ainakin tarkemman havainnekuvan miltä katu tulee näyttämään (missä autotie, kävelykadut, pyöräilytiet, raidejokeri yms) - voisitteko näyttää sellaisen kuvan?

Huopalahdentien eteläosasta on laadittu havainnekuva:
<https://api.hel.fi/kerrokantasi/media/images/2019/08/sKuK6TCS.jpeg>

Päivitetty kuvat Huopalahdentien eteläpäästä eivät ole vielä valmiit. Kadulle tulee raitiotie keskelle ja keskilaiturillinen pysäkkijärjestely. Yhtenäiset puurivit molemmille puolille ja rinnakkaiskadut säilyvät. Oikeastaan hieman pitenevät pohjoispäästä. Rinnakkaiskatuja varten on likipitään saman verran tilaa mitä tällä hetkellä. Pysäköintipaikkojen järjestäminen on yksi tärkeä lähtökohta rinnakkaiskaduilla. Lisäksi itäiselle rinnakkaiskadulle suunnitellaan pyöräkatua, joka toimii osana pyöräliikenteen baanaverkostoa.

Niemenmäen pohjoisosa on liito-oravien esiintymis- ja levähdysaluetta. Miten nyt esitelty rakentaminen sovitetaan yhteen liito-oravien suojelun kanssa?

Helsingin liito-oravaverkoston (<https://kartta.hel.fi/>) tarkoituksena on edesauttaa liito-oravan suotuisan suojelun tason säilymistä ja sen arvioimista Helsingissä. Verkostossa on huomioitu ydin- ja elinalueiden ohella alueiden väliset kulkuyhteydet ja kehitystarpeet.

Niemenmäen täydennysrakentamiseen liittyen pyritään Korppaanpuistoa ja Kangaspellonpuistoa kehittämään liito-oravien kulkuyhteytenä. Asemakaavatoiden yhteydessä tullaan myös arvioimaan liito-oravan suotuisan suojelun tason säilyminen.

2.1.13 Kuninkaantammi

<https://www.uuttahelsinki.fi/fi/kuninkaantammi>

Kun 43:n palvelu Kuninkaantammessa on korvautumassa linjoilla 52 ja 431, onko toinen näistä jatkumassa ulkoilumajalle kuten 43:n piti?

Kuninkaantammi on menettämässä suoran bussiyhteyden keskustaan (bussi 43), miten tämä sopii kuvaan alueesta, joka suosii julkista liikennettä?

Kuninkaantammessa on niukasti autopaikkoja sekä ymmärtääkseni alue on suunniteltu luontoystävälliseksi, näihin em. asioihin liittyen asukkaiden on ajateltu ilmeisesti liikkuvan pääosin muilla keinoin kuin henk.koht autoilla. Miten kuninkaantammelaisten julkisen liikenteen käyttöä tuetaan tulevaisuudessa?

12.2.2021

Kaupunkiympäristön toimiala

Nykyiset suunnitellut muutokset julkisessa liikenteessä vaikuttavat vain hankaloittavan esim. keskustaan kulkemista.

Linjan 43 ongelmaksi on todettu hidas ja mutkitteleva reitti. Alueelle tulee kulkemaan Hämeenlinnanväylän eritasoliittymän myötä linja 431, jolla pääsee suuremmin keskustaan. Lisäksi alueelle tulee 43:a tiheämmin kulkeva linja 52, joka tarjoaa vaihtoyhteyden Kannelmäen juna-asemalle. Keskustaan pääsee kätevästi myös junalla Myyrmäen ja Kannelmäen asemien kautta, joihin on jatkossa nykyistä tiheämmät liityntäyhteydet.

Kuninkaantammesta: sen piti alun alkaen olla joukkoliikenteeseen tukeutuva kaupunginosa, ja nyt näyttää, että Kuninkaantammen liittymä palauttaisi Helsingin aiemmin tyrmäämän Kehä kakkosen jatkon jälleen ajankohtaiseksi. Miksi on hyväksyttävää, että Helsinki pirstoo tieyhteydellä itse peltomaiseman (ja lisäksi Keskuspuiston), kun pelkkä peltomaiseman pirstominen aiemmin Espoon ja Vantaan ehdottamana on ollut vastustettavaa?

Kehä II on poistettu Helsingin ja Vantaan yleiskaavoista ja Helsingin maanalaisesta yleiskaavasta. Kuninkaantammen eritasoliittymä Hämeenlinnanväylälle on osoitettu Kuninkaantammen osayleiskaavassa. Liittymä tulee palvelemaan muun liikenteen ohella myös joukkoliikennettä sekä jalankulkua ja pyöräilyä.

Hämeenlinnanväylän ylittävä Kuninkaantammenrinne-katu on linjattu kulkemaan peltoaukean pohjoispuolella. Osalle peltoaukeaa tutkitaan pientaloja, loppuosa kaavoitetaan viheralueeksi. Lisäksi pellolle rakennetaan jalkakäytävä ja pyörätie, mutta ei tietä tai katua. Keskuspuistoon ei myöskään.

Onko alueelle tulossa yhteistä parkkihallia? Taloyhtiöillä ei ole asukkaille tarjolla tarpeeksi autopaikkoja eikä niitä alueella muutenkaan ole.

Kuninkaantammen ei ole tulossa yhteistä parkkihallia. Kuninkaantammen pysäköinti on järjestetty saman periaatteen mukaisesti kuin kaikilla muillakin uusilla alueilla Helsingissä: kadunvarsipaikat on tarkoitettu lyhytaikaiseen vieras- ja asiointipysäköintiin ja paikat pitempiaikaiseen pysäköintiin ovat tonttien omissa pysäköintihalleissa tai keskitetyissä pysäköintilaitoksissa. Rakennusyhtiöt päättävät asuintaloja rakennuttaessaan, kuinka paljon pysäköintipaikkoja asukkaiden käyttöön toteutetaan. Kaupunki määrittelee asemakaavoissa, kuinka paljon paikkoja pitää vähintään rakentaa, mutta ei aseta paikkamäärälle ylärajaa.

Kuninkaantammen katujen rakentaminen on vielä kesken, joten alueelta puuttuu sinne suunniteltuja kadunvarsipaikkoja. Tämän takia alueelle on tehty tilapäisiä pysäköintialueita muun muassa Ultramariininkujalle Kuninkaantammenkierrolle, joilla on voimassa samat aikarajoitukset kuin kadunvarsipaikoilla. Kadunvarsipaikkoja lisätään sitä mukaa, kuin talojen ja katujen rakentaminen etenee.

Ollaanko Kuninkaantammessa aikataulussa rakentamisen suhteen?

Kuninkaantammen rakentaminen on edennyt suunnitellussa aikataulussa ja käytettävissä olevien investointimäärärahojen ja tavoitteiden mukaisesti. Lisätietoja esityksestä klo 18.40 ja verkkosivuilta: <https://www.uuttahelsinki.fi/fi/kuninkaantammi>

12.2.2021

Kaupunkiympäristön toimiala

Milloin kylätalo Kuninkaantammessa on valmis?

Valmistumistavoite on kesäkuu 2023. Ks. lisätietoja:
<https://www.uuttahelsinki.fi/fi/uutiset/2020-11-12/kuninkaantammen-koulun-ja-paivakodin-suunnittelu-ja-toteutuskilpailun-voittaja>

Voisiko Kuninkaantammeen tulla skeittipuisto?

Kaupungin skeittiohjelman päivitys on käynnissä. Skeittiohjelman asukaskyselyn analysointi on alkanut. Analyysin valmistuttua voidaan aloittaa suunnittelu. Alustavasti arvion mukaan mahdolliset investoinnit kohdistetaan olemassa oleviin skeittipaikkoihin. Kuninkaantammea lähinnä olevat skeittipaikat ovat Malminkartanossa ja Kannelmäessä.

Onko Kuninkaantammen Helene Schjerfbeckin puisto jo täysin valmis? Vaikuttaa ainakin keskeneräiseltä.

Puiston länsiosaan tulee puistosuunnitelman tarkistus, koska kadun paikkaa on siirretty hieman pohjoiseen ja jalkakäytävät ja pyörätiet myös muuttavat paikkaa.

Puiston pohjoisreuna on vielä keskeneräinen. Puisto rajautuu Etelärinteen kaava-alueen asuintontteihin, joiden rakentaminen alkaa 2021. Puistoa viimeistellään vaiheittain tonttien valmistuttua, jotta tonttien lähellä/rajapinnoissa ei tarvitse tehdä viimeistelytyötä kahteen kertaan. Eli joitakin vuosia vielä kuluu täysin valmiiseen puistoon.

Kuninkaantammen tammitaloon kuntosali 😊👍?

Viedään viestiä hankkeen suunnitteluryhmälle. Valitettavasti en kuitenkaan sitovasti luvata onnistuuko. -Kimmo Kuisma, kaupunginkanslia/alueraikentaminen

Milloin Kuninkaantammeen kauppa?

Tavoitteena on vuosi 2023. Tuleva kauppa liittyy asuinrakentamishankkeeseen, joka tällä hetkellä suunnitteluvaiheessa, ja tahdistaa kaupankin rakentamisaikataulua.

Kuninkaantammi: Rakennetaanko sinne puoli-hitas taloja?

Kuninkaantammen Etelärinteen kaava-alueen korttelissa 33399 tontti 4 on varattu puolihiitas-rakentamiseen. Keskustan kaava-alueella puolihiitas-hankkeet tonteilla 33382/1 ja 33384/1 ovat rakenteilla. Lammenrannan kaava-alueelle esitetään yhtä tonttia myös varattavaksi puolihiitas-rakentamiseen. Kaupunginhallitus päättää tontinvarauksesta nyt alkuvuodesta.

Miten taataan Kuninkaantammen lapsille riittävästi päiväkotipaikkoja, kun uusi päiväkotito valmistuu vasta vuonna 2023 syksyllä? Jo nyt ei kaikki lapset mahdu alueen päiväkotiin ja koko ajan rakennetaan lisää asuntoja.

Kaupunki pyrkii järjestämään lisäpaikkoja alueelta mutta selvitämme myös väliaikaistiloja lähialueilta.

Milloin Kuninkaantammen uintipaikalla päästään uimaan?

12.2.2021

Kaupunkiympäristön toimiala

Tavoite on, että viimeistään 2025, mutta nyt tutkitaan vielä, miten Ellen Thesleffin puiston rakentamista voisi vaiheistaa niin, että uintipaikka saataisiin puiston toteutuksen ensimmäiseen vaiheeseen ja aiemmin käyttöön.

Kuninkaantammeen kunnan urheilukenttä johon saisi näin talvella jäädytettyä luistelukentän.

Valitettavasti Kuninkaantammessa ei ole tilaa kunnan urheilukentälle. Tulevaa koulua ja päiväkotia varten on rakennettu pieni kenttä Kuninkaantammenkierron varten.

Kiitos Kuninkaantammen eritasoliittymän aikataulun nopeuttamisesta :)

Havainnekuviissa taas paljon enemmän puita kuin valokuvassa joka oli otettu Kuninkaantammesta. Puita tulee säilyttää enemmän!

Parasta Kuninkaantammessa on lyhyt matka luontoon ja luontopoluille. Kävely, pyöräily ja hiihtoreiteistä tulee pitää huoli että lisärakentamisen jälkeenkin kuninkaantammesta pääsee jalkaisin keskuspuistoon ja laduille.

Kuninkaantammen värimaailma miellyttää kovasti silmääni :) Lisää tällaista.

2.1.14 Honkasuo

Koska Honkasuon päiväkotia ja koulu rakennetaan?

Honkasuon lapset käyvät koulua Pihkapuiston ala-asteella. Päiväkodin suunnitelmia vielä tarkennetaan, rakentaminen käynnistyy mahdollisesti ensi vuonna.

Toinen asia, joka ihmetyttää on Honkasuon hidas rakentaminen Malminkartanon nurkalla. Miksi yhteystietä Myyrmäkeen ei ole avattu Raappavuorentien kohdalta vaikka tie on olemassa.

Honkasuon alueen kohdalla on tehty suuri virhe kun yhtenäinen suometsäalue on halkaistu keskeltä ja raivattu tieksi. Tieyhteys kun oli jo vieressä olemassa. Kolmen kaupungin liittymäkohdassa tulisi kaupunkien luontoasiantuntijoiden yhdessä arkkitehtien kanssa tehdä suunnittelutyötä jotta arvokkaat viheralueet ja niiden väliset yhteydet saadaan säilymään jatkossa. Arkkitehteillä ei näytä olevan ekologista koulutusta ja sen myötä ymmärrystä. Parempaa ja tiiviimpää yhteistyötä eri osajien kesken tarvitaan.

Honkasuon asuinalueen suunnittelun alkuvaiheessa on Helsingin ja Vantaan kesken yhdessä sovittu liikennejärjestelmän kannalta sopivin paikka, jossa Honkasuon asuinalue liittyy Vantaan katuverkkoon: nyt rakenteilla oleva Honkasuontie tulee liittymään Rajatorpantielle lähellä Vantaan Lastutien liittymää.

Käynnissä olevassa Honkasuontien kaavamutoksessa rakentamisalue pienenee ja metsän määrä lisääntyy voimassa olevaan asemakaavaan verrattuna.

12.2.2021

Kaupunkiympäristön toimiala

2.1.15 Malminkartano

Malminkartanon alueelle suunnitellaan jopa kolmanneksen lisää asutusta. Mihin kohtiin aluetta rakentaminen on suunniteltu? Määrä kuulostaa hurjalta, varsinkin kun alueella on jo viime vuosina rakennettu useita uusia kortteleita. Alue on omaleimainen ja tunnettu arkkitehtuuristaan, mm. Erskinen kortteli. Esim. kovin korkeat ja tiheät kerrostaloalueet eivät sovi alueen ilmeeseen. Kartanonmetsä on vanha metsäalue ja erittäin tärkeä virkistys- ja viheralue, samoin mm. Mätäojan viereiset pellot. Miten alueen ilme mataline rakennuksineen ja luonnonläheisyyss säilytetään jos rakentamista suunnitellaan lisää?

Tutkimme tätä suunnitteluperiaatteissa, jossa tarkastellaan aluetta kokonaisuutena. Huomioimme alueen omaleimaisuuden ja olemassa olevan rakenteen. On kuitenkin hyvä muistaa, että esim. alueen palveluiden säilymisen edellytyksenä on riittävä asukasmäärä. Kaupungin tavoitteena on lisätä alueen elinvoimaa ja turvata alueen palvelut. Haluamme myös nostaa alueen laatutasoa, ja kaupunki on sitoutunut satsaamaan Malminkartanoon. On hyvä muistaa, että Helsinki tiivistyy kaikissa kaupunginosissa. Voit seurata ja kommentoida suunnitteluperiaatteita karttapalvelussamme.

Malminkartanon näkökulmasta kiinnostaa: Onko suunnitteilla rakentamista Kartanonkaaren ulkopuolelle?

Tällä hetkellä ei ole ajankohtaisia hankkeita Kartanonkaaren ulkopuolelle käynnissä, eikä myös lähitulevaisuudessakaan. Yleiskaavaa mahdollistaa sinne rakentamista, mutta siellä on paljon tärkeitä viher- ja virkistysalueita ja muita arvoja, jotka tiedämme hyvin. Suunnitteluperiaatteissa tästä lisää.

Kysyin jo Kartanonkaaren ulkopuolelle rakentamisen suunnitelmista Malminkartanossa. Toinen siihen liittyvä kysymys: Miten Kartanonmetsän alueen (aseman yläpuolisen kalliot) luonnontila turvataan?

Yleiskaavassa sinne on osoitettu ns. viherpikseleitä, mikä tarkoittaa, että sinne osoitetaan viheralue. Alue on yksityisessä omistuksessa ja sinne on osoitettu myös rakentamista. Kaavoitus ei ole sillä alueella käynnissä. Kun suunnittelu tulee ajankohtaiseksi, tutkimme ratkaisua, jossa on huomioitu viheryhteys.

Miksi Malminkartanon kadut ovat niin huonokuntoisia? Alue vaikuttaa aivan slummilta.

Kysymyksesi välitetään ylläpidolle..

Onko Malminkartanossa kaavailtu rakentamista Kartanonkaaren, Ruosilantien, Vihdintien ja Malminkartanontien rajaamalla alueelle? Sehän ei liene erityisen arvokas sen paremmin luonto- kuin kulttuuriarvoiltaan. Esitimme rakentamista sinne jo noin 30 vuotta sitten.

Sille alueelle ei ole kaavahankkeita käynnissä. Tuo alue on osa läntistä viheryhteyttä, joka toimii viherkäytävänä Malminkartanonhuipun alueelle. Näillä näkymin tämä tulee säilymään viheralueena. Tutkimme tätä toki tarkemmin suunnitteluperiaatteiden yhteydessä. Alueen alla kulkee myös tärkeää infraa kuten esim. kaasuputki.

12.2.2021

Kaupunkiympäristön toimiala

Kannatan uudisrakentamista Malminkartanon alueella sekä alueen elinvoiman ja palvelujen kehittämistä, tietysti viheralueita ja arkkitehtuuria huomoiden. Asemakaavaehdotuksia (paitsi AEL:in alue) ei ole kuitenkaan vielä olemassakaan. Milloin voi olettaa että vahva uudisrakentaminen alkaa? Ja millä tavalla uudisrakentaminen toteutetaan (vanhojen rakennuksien purkamisella vai uudisrakentaminen rakentamattomilla alueilla)?

AEL:n alueelle on tosiaan kaava käynnissä ja se on tulossa nähtäville tämän kevään aikana. Suunnitteluperiaatteissa tutkitaan mm. mahdollisia paikkoja uusille rakennuksille. Kaavoitus edistyy sitä mukaa, kun joko yksityiset maanomistajat haluavat lähteä tutkimaan alueensa kehittämistä tai kaupunki käynnistää omalla maallaan hankkeen. Kaavoitus toki vie aikaa, koska työ edellyttää tarkkaa tutkimista. Suunnitteluperiaatteet auttavat asiaa, koska siinä on tutkittu aluetta jo valmiiksi kokonaisuutena. Karttapalvelusta saa lisätietoa.

Malminkartanossa tiivis uudisrakentaminen on järkevintä aivan aseman tuntumassa, missä joukkoliikenteen käyttäminen on helpointa. Kartanonkaaren varsikin on jo niin kaukana asemasta, että käytännössä suuri osa asukkaista käyttää omaa autoa. Myös AEL:n alue taitaa valitettavasti olla sellaista lievertä, jolta ei junalle enää kovin paljon kävellä. 1. Onko aseman läheisyydessä riittävästi rakentamatonta tilaa? 2. Onko ajateltu polkupyöräparkkien (ehkä jopa vartioitujen) lisäämistä asematunnelin molemmille puolille?

1. Olet oikeassa, että alueiden tiivistäminen on järkevää (ja myös kaupungin strategian mukaista) tehdä hyvien kulkuyhteyksien läheisyydessä. Aseman läheisyydessä on yleiskaavan osoittamaa rakentamista. Aluetta tutkitaan suunnitteluperiaatteiden yhteydessä. 2. Pyöräpysäköintiä on tulossa lisää uusien Eino Kattilakosken esittelemien suunnitelmien mukaisesti asematunnelin molemmin puolin. Voit olla häneen yhteydessä tarvittaessa. Vartioituja pyöräpysäköintejä ei tosin ole tulossa.

Miksi kehitetään AINA vain Malminkartanon aseman eteläpuolta muttei KOSKAAN pohjoispuolta?

Eino Kattilakosken esittelemissä suunnitelmissa on molemmat asematunnelin päädyt mukana. Myös pohjoispuolta tullaan kunnostamaan ja sinne tullaan tekemään uudistuksia.

Tarkennan sen verran, että asematunnelin pohjoispuolesta laadittiin vastaavanlainen viitesuunnitelma ja hankeohjelma, mutta se ei ole vuosien 2020-2022 investointiohjelmassa. Toivottavasti myös pohjoispuolelle saadaan määrärahoja tulevaisuudessa.

Marjut kysyi uimahallista. Joskus oli esillä mielenkiintoinen hanke, jossa Kartanonmetsän alle olisi louhittu kallioon jää- ja uimahalli, joista uimahalli olisi hyödyntänyt jäähallin hukkalämpöä. Onko tästä jotakin tietoa vielä kaupungin muistissa?

Malminkartano 2035 visiossa väläyteltiin virkistysrakentamisesta Malminkartanon juna-aseman kallion sisään. Onko tämä mukana suunnitelmissa?. Joskus vuosia sitten tuonne kuulema suunniteltu jopa uimahallia?

12.2.2021

Kaupunkiympäristön toimiala

Tätä on paljon toivottu. Kallioresurssin käyttäminen on aina haasteellista, mutta asiaa varmasti tutkitaan. Nyt tässä vaiheessa kuitenkin vielä mahdoton sanoa, että onko se edes teknisesti mahdollista. Tutkimme asiaa.

Odotin enemmän suunnitelmia Malminkartanon alueelta. Jossain on ollut enemmän suunnitelmia. Milloin niistä kuulee lisää?

Tällä hetkellä ei ole tämän enempää kaavahankkeita vireillä. Teemme kaavahankkeita sitä mukaa, kun niitä käynnistetään. Suunnitteluperiaatteiden kautta saattaa uusia hankkeita käynnistyä. Kerromme niistä aina heti, kun kaava käynnistyy. Karttapalvelusta voi tilannetta seurata.

Miksi Malminkartanossa uusitaan Puustellinaukiota, joka on juuri muutamia vuosia sitten uudistettu, uusine penkkeineen ja kivipatsaineen?

Puustellinaukiollakin on joitakin rakenteita, jotka kaipaavat kunnostusta (ovat huonossa kunnossa tai rikki). Myös valaistus kaipaa päivitystä ja samalla aukiolle voidaan tuoda esim. tapatumasähkö. Mitään isoja toimenpiteitä ei sille aukiolle olla esitetty, mutta kunnostusta ja päivitystä myös tämä aukio kaipaa. Eino Kattilakoski osaa kertoa näistä enemmän.

Juuri näin. Pieniä ja nopeasti toteutettavia kohdennettuja kehittämistoimenpiteitä.

Huopalahden terassitalo on hauska ja sellainen voisi olla hauska mm. Malminkartanossa. Kiitokset vielä kaikille kaupungin henkilöille ja erityisesti tälläisen tilaisuuden järjestämisestä ja osallistumisesta!

Malminkartanon alueelle oli yllättävän vähän suunnitelmia. Jossain on esitetty paljon enemmän suunnitelmia. Milloinkahan ne menevät eteenpäin? Kiva, että aukioita kunnostetaan!

Kaavoja tulee varmasti vireille tässä lähitulevaisuudessa enemmän. Toivottavasti myös suunnitteluperiaatteet vauhdittavat asiaa. Karttapalvelusta voi seurata tilannetta. Teemme kaavoja sitä mukaa, kun niitä meille tulee. Aukion kunnostaminen varmasti parantaa alueen ilmettä ja lisää viihtyisyyttä.

Malminkartanossa erittäin suuri osa asuinrakennuksista vuokratontilla. Ollaanko omistustonttien osuutta kasvattamassa näillä uusilla hankkeilla? Entä uudisrakentamisen kerrostalojen asuntojen koot, tuleeko myös perheasuntoja?

Molempiin kysymyksiin lyhyesti: kyllä. Uusia tontteja on tulossa myös yksityiselle maalle. Kaupungin maalle tulevat hankkeet ovat useimmiten vuokratonteilla. Tavoitteenamme on, että etenkin tuettua vuokra-asumista ei tulisi enää alueelle lisää, vaan lisäämme mahdollisuuksiemme mukaan omistusasuntorakentamista. Lisäksi vähintään puolet asunnoista tulee olla perheasuntoja (eli kolme huonetta ja keittotila). Malminkartano on suosittu alue perheille ja suunnittelemme aluetta tämä mielessä.

Malminkartanon aseman pohjoispuolella, radan länsipuolella, ei ole valoja kävelytien varrella asemalta alas aukiolle ja tuo alamäki on liukkaalla säällä tosi vaarallinen, kun ei edes näe mihin astuu. Olisi hyvä saada sinne joku tuikku :)

12.2.2021

Kaupunkiympäristön toimiala

Valaistusta tullaan parantamaan näiden aukoiden parantamisen yhteydessä. Antakaa palautetta puutteellisesta ulkovalaistuksesta: <https://kymp.keyuv.keypro.fi/fi/>

2.1.16 Kannelmäki

Millaisia suunnitelmia on olemassa Kannelmäen asema-alueen ja Sitratorin viihtyisyyden parantamiseksi ja jos näitä on niin millä aikataululla toteutetaan?

Kannelmäen asema-alueella ja Sitratorilla mm. puhdistetaan, korjataan ja tarvittaessa uusitaan nykyiset muurit ja istutusalueet, asennetaan lisää penkkejä ja pyörätelineitä ja parannetaan valaistusta. Toteutus tänä ja ensi vuonna.

Joko vihdoinkin Kannelmäen aseman ""vastuujako"" saadaan kuntoon? Nyt hoito ja huolto, sekä lumienpoisto yms. on ollut onnetonta, kun vastuutahoja on ollut kolme eri tahoa !

Hienoa, että Sitratoria ja Maltsun aseman seutua nyt kohennetaan! Jatkossa kannattaa pitää huolta myös näiden ympäristöjen hyvästä siivouksesta. Siivou kun on ollut ainakin Sitratorilla viime vuosina retuperällä. Johtuu kuulema useiden eri taloyhtiöiden kiinteistöjen huoltosopimusten koordinoinnin puutteesta. Tätä kannattaisi siis tarkastella eri toimijoiden kanssa ja niitä siivoukseen sitouttaen samalla kun korjaukset tehdään. Ottaisko joku kopin tästä?

Kannelmäen asemanseudun ylläpitoalueet ja -vastuut ovat kieltämättä sekavat. Myös sitä pyritään kehittämään tässä yhteydessä.

Miten Kannelmäen asemanseudun uudistukset lisäävät alueen viihtyvyyttä?

Nopeasti toteutettavien toimenpiteiden määrärahat ovat valitettavan rajalliset ja isoja muutoksia ei pystytä tekemään. Valaistuksen parantamisella ja rakenteiden ja istutusten kunnostamisella pyritään kohentamaan nykytilannetta ennen isompia uudistuksia.

Koska Kannelmäen asema korjataan ja/tai kunnostetaan?

Koronapandemian vaikutus kaupungin talouteen on ollut sellainen, että aseman omistaja HKL on joutunut lykkäämään tulevaisuuteen useita kunnostushankkeita. Valitettavasti asemaan isommalle kunnostamiselle ei ole päätettyä aikataulua. Tarve on ilmeinen.

Eteneekö Halsuantien mittaisen kerrostalon rakentaminen Kantelettarentien varteen kauppakeskus Kaarta vastapäätä? Asia ollut kaavoituksessa kesällä 2016, mutta sen jälkeen projekti ei ole näyttänyt etenevän.

Kaavaehdotus ei valitettavasti ole edennyt kaupunginhallituksen ja valtuuston käsittelyyn. On osoittautunut vaikeaksi solmia alueen yksityisten maanomistajien ja kaupungin välinen nk. maankäyttösojimus, jossa mm. sovitaan uuden usean kiinteistön yhteiseen käyttöön tulevan pysäköintilaitoksen rahoittamisesta. Neuvottelut kuitenkin jatkuvat, toivottavasti pääsemme eteenpäin!

12.2.2021

Kaupunkiympäristön toimiala

Muistanko väärin, vai oliko jossain vaiheessa vielä kauppakeskus Kaaren viereen suunniteltu toimistorakennuksia? Kun ABC on nyt siirretty tuolle paikalle, vanha suunnitelma lienee hyllytetty?

Kaaren alueen voimassa oleva asemakaava on vuodelta 2008. ABC-pesukadun eteläpuolella Kehään päin on kolme tonttia, jolle kaavan mukaan voi rakentaa toimistorakennuksen. Toistaiseksi yksityinen maanomistaja on käyttänyt niistä kahta pysäköintialueina. Laulukujan kulmaan kaavoitettiin 2008 varaus terveysasemalle. Viimeksi mainittua tullaan tulevaisuudessa todennäköisesti tarkastelemaan uudelleen, koska Sote-toimialan tavoitteet ovat muuttuneet.

2.1.17 Meilahti

Onko Meilahden sairaalan edustalle tarkoitus rakentaa vaihtopaikka edelleen matkustajille? Onko kustannusarviota pikaraitiotieksi markkinoidulle projektille? Mitkä ovat perusteet Meilahden jo ennestään hyvin liikenne-ruuhkaisen paikan muutokselle? Kestääkö projekti tavalliseen suomalaiseen tapaan 4-6 vuotta?

Meilahden sairaalalla ratikkapysäkit säilyvät nykyisillä paikoillaan. Ratikkahankkeen kustannusarvio on 160 miljoonaa euroa. Hankkeen peruste on juuri se, että ruuhkaiseen paikkaan saadaan lisättyä joukkoliikenteen kapasiteettia ja sujuvia yhteyksiä esim. lähijunilta. Projektin toteutusaikataulua suunnitellaan seuraavissa vaiheissa, mutta noin neljä vuotta on hyvä arvio koko kokonaisuuden toteutukselle. Hankkeessa tullaan luonnollisesti kiinnittämään erityishuomiota työnaikaisten haittojen vähentämiseen.

Voisiko Meilahdessa olla jotain paikkaa missä vierasveneilijät voivat hetkeksi käydä pyshtymässä, kahvilla tms.? Ja siis esim. 1-2 tunnin ilmaisia venepaikkoja

Seurasaaren eteläosaan suunnitellaan uutta vierasvenelaituria. Meilahden huvila-alueen asemakaavan muutosehdotuksessa on esitetty reittiveneen laiturin paikkaa Seurasaaren sillan viereen, mutta ei vierasvenelaituria.

Miten taataan nopea yhteys ambulansseille ruuhka-aikana?

Hälytysajoneuvot voivat tarvittaessa ajaa raitioiteillä, jalkakäytävillä yms. ja autot ovat velvollisia antamaan niille tilaa.

2.1.18 Pitäjänmäki

Miten Pitäjänmäen teollisuusaluetta on tarkoitus kehittää, se on Länsi-Helsingin merkittävin työpaikkakeskittymä?

Pitäjänmäen yritysalueesta tehtiin 2014 maankäytön kehittämisperiaatteet. Suurin osa yritysalueesta säilyy niiden ja yleiskaavan mukaan edelleen työpaikkakäytössä. Kutomotieellä on nyt suurimmat muutokset, mutta myös siellä pyritään varmistamaan, että suunnitellaan asuntojen lisäksi myös uusia liike- ja toimitiloja.

12.2.2021

Kaupunkiympäristön toimiala

Kutomotien suunnitelma näyttää kovin matalalta, ollaan kuitenkin raideliikenteen vieressä. Eikö alueelle voisi rakentaa korkeampaakin?"

Kutomotien 1 osoitteeseen suunnitellut asuinrakennukset ovat 6 - 11 kerroksisia, niitä on sopeutettu ympäröivään kaupunkirakenteeseen. Korkeimmat rakennukset, 8 - 11 kerroksinen pitkä nk. hybriditalo on pääkadun eli Pitäjänmäentien varressa.

Pitäjänmäen aseman seudun kehittämiseksi olisi tarpeen, että Teknoson tehdas muuttaisi muualle ja sen alue saataisiin tehokkaampaan asukkaiden käyttöön. Toivottavasti tätä harkitaan kun vuokrasopimus on seuraavan kerran katkolla!

Tämä on hyvä huomio ja asia on myös kaupungilla huomioitu. Teknos on kuitenkin tärkeä yritys ja työnantaja monille helsinkiläisille. Jos maaliitehdas päättäisi muuttaa teollisia toimintojaan muualle, alue kaavoitetaan Pitäjänmäen asemaan liittyvänä, toiminnoiltaan sekoittuneena alueena.

Sama kysymys Pitäjänmäen asemanseutuun liittyen. Loistava sijainti. Miksi kaavamateriaalissa näytetään noin paljon aivan tarpeettomia autopaikkoja ja rakennusten korkeus noin matalana?

Asemanseudun suunnitelmassa asuinkorttelin ajoyhteys on sijoitettu radan puolelle. Pitäjänmäentien liikenne on vilkas ja sieltä ei voi järjestää suoria tonttiliittymiä. Autopaikat ovat pääosin pihakansien alla. Alueelle on suunniteltu uusi aukio liiketiloineen, jonka varteen tulisi 11-kerroksinen kerrostalo. Uudesta korttelista tulee urbaani ja tiivis kokonaisuus suojellun asemapuiston kupeessa.

Asuntojen rakentaminen, työpaikkojen luominen ja palvelujen parantaminen ovat luontoarvojen suojelemisen ohella tärkeitä. Vaikka yksityiskohdista voidaan keskustella niin yleisesti ottaen tämä on ainakin Pitäjänmäellä onnistunut hyvin. Toivottavasti Raide-Jokerin työmaa pystytään nopeasti viedä loppuun niin että Pitäjänmäentien kaaos saataisi pois.

Raide-Jokerin valmistuminen on näillä näkymin kesäkuussa 2024.

Takkatien teollisuusalue on tosi outo ja unohtunut. Mitä sille tapahtuu? Siellä olisi tilaa rakentaa yrityksille tai asukkaille

Takkatiellä toimii useita erityyppistä yritystä ja myös teollisuutta. Alue on pääosin säilytetty työpaikka-alueena Helsingin yleiskaavassa. Kaupungissa tarvitaan myös Takkatien tyyppistä työpaikka-aluetta, jossa on pienempiä yritystontteja ja tilaa halleille.

Voisiko Pitäjänmäkeen suunnitella korkeaa toimistorakentamista asemien yhteyteen?

Tällä hetkellä Pitäjänmäellä kysyntä on aika pientä korkeille toimistotaloille. Mutta Valimon läheisyyteen tulee varmaankin tulevaisuudessa korkeata rakentamista.

Pitäjänmäen yritysalue siis tutkittiin 6v. sitten? Aika pitkä aika sitten kun maailmantilannekin muuttunut valtavasti. Se pitäisi tutkia uudestaan, sillä etätyö on lisääntynyt ja tulee lisääntymään. Yritysalueelta voisi ottaa att ilaa, jotta Riistavuorta säilyisi enemmän. Epäreilua sanoa, että ""kun yritysalue kaavoitetaan asumiseen, sitä ei saa koskaan takaisin""- kun samaan aikaan

12.2.2021

Kaupunkiympäristön toimiala

metsään rakennetaan. Ei sitä metsääkään saa koskaan takaisin, kun se kaavoitetaan asunnoiksi.

Komppaan puheenvuoron esittäjää ""Metsä"". Tosiaankin Pitäjänmäen yritysalueella on varmastikin vähenevä toimitilojen tarve, siellä kun työskentelee paljon sellaisia toimijoita, jotka siirtävät ja ovat jo siirtäneet toimintoja etätyöksi. Kuten HUS:in toimisto Valimotiellä. "

Pitäjänmäen yritysalueesta tehtiin 2014 maankäytön kehittämisperiaatteet. Suurin osa yritysalueesta säilyy niiden mukaan edelleen työpaikkakäytössä. Alueen kehittämisperiaatteita päätettiin tuolloin noudattaa noin kymmenen vuotta eteenpäin ja ne vastaavat myös vuoden 2016 yleiskaavaa. Eli toistaiseksi noudatamme kaavoituksessa näitä päätöksiä.

Vihdin bulevardisuunnitteluun liittyen on pidetty tapaaminen yrittäjien kanssa. Pitäjänmäen työpaikkamäärä on kasvanut viimeisimpien saatavilla olevien tietojen mukaan ja se on Helsingin suurin työpaikka-alue kantakaupungin ulkopuolella. Alueella on tehty käyttötarkoituksen muutoksia asumiseen suunnitteluperiaatteiden ja voimassa olevan yleiskaavan mukaisesti. Kaupungin toimivuuden ja vetovoiman kannalta työpaikat ja vetovoimaiset yritysten sijaintialueet ovat avainroolissa ja työpaikka-alueiden toimivuus tulee kaavoituksessa myös huomioida. Toimitilatarpeita ja niiden muutostarpeita seurataan ja arvioidaan toimintaympäristön muuttuessa.

Oli mielenkiintoista kuulla, onko Vihdintien bulevardisoinnissa käyty keskustelua esim. Pitäjänmäen yritysalueen yritysten kanssa sen järjestyksestä/toimivuudesta. Alueella sijaitse esim. sellainen harvinaisuus kun tuotteita (moottoreita, taajuusmuuttajia) rakentava tehdas. Osa näistä tuotteista vaati järeää kalustoa kuljetukseen, joka jo nykyisellään melkoisen haastavaa. Onko oikeasti ymmärretty, että jos kuljetusmahdollisuudet muuttuvat mahdottomaksi edes voi olla tehtaan siirto. Ja kyseinen yritys ei sitä tehdasta rakenna enää Suomeen. Samalla menee työpaikka kohtalaisen monilta helsinkiläiseltä veronmaksajalta. Kyse kuitenkin yhdestä suurmista yrityksistä verontulojen suhteen.

Hyvä että yritysten merkitys on ymmärretty Pitäjänmäen yritysalueen osalta. Mutta onko ymmärretty myös oikeasti se, ettei bulevardiksi muuttuva Vihdintie välttämättä tarjoa edellytyksiä yritysten siellä säilymiseen. Kaikki tavara ei kätevästi kulje julkisilla. Eikä kaikki työntekijät asu kävelymatkan päässä.

Pitäjänmäestä lähtee yritykset, kun sinne ei pääse enää autoilla.

Ks. edellinen vastaus. Lisäksi: Autoliikenteen yhteydet Pitäjänmäen yritysalueelle säilyvät näillä näkymin pitkälti nykyisen kaltaisina. Kaupunkibulevardin ja Vihdintien ympyrän toimivuus on mallinnettu erikseen liikenne-ennusteiden pohjalta.

Vihdintiellä huomioidaan erikoiskuljetusten reitit vallitsevan erikoiskuljetusten virallisen reitistön mukaan. Liittymät, joissa po. kuljetukset kääntyvät mitoitetaan erikoiskuljetusten vaatiman tilan mukaan. Linjaosuuksilla tilaa on riittävästi. Perusmitoituksessa kaistojen ym. osalta Vihdintiellä ja Huopalahdentiellä on täysperävaunullinen rekka siten, että ne mahtuvat samanaikaisesti vierekkäisille kaistoille.

12.2.2021

Kaupunkiympäristön toimiala

2.1.19 Kivihaka ja Huopalahdenportti

Milloin Kivihakaan kaupunkia? Hukattu alue erittäin saavutettavissa ja lähellä keskustaa.

Hämeenlinnanväylän bulevardisointia ehdotettiin yleiskaavaan, mutta bulevardisuunnitelma kaatui oikeuskäsittelyssä.

Eikö Huopalahdenporttiin olisi voinut kaavoittaa enemmän asuntoja? Sijainti on täydellistä ja nimenomaista kantakaupungin jatketta

Huopalahdenportti asuinalue on suunniteltu n. 2 500 asukkaalle. Alueella tulee olemaan tiivis, kantakaupunkimainen korttelirakenne. Pääväylien varrella on 8-14-kerroksisia rakennuksia. Pikku Huopalahden vanhan asuinalueen suuntaan on matalampia, pääosin 4-6-kerroksisia rakennuksia. Alueen tehokkuus on yleiskaavan tavoitteiden mukainen. Kadunvarsille sijoitetaan liiketiloja. Alueelle tulee myös päiväkotia ja päivittäistavarakauppa. Hammaslääketieteen ja oikeuslääketieteen toiminnot siirretään Meilahden ja Tilkanmäen alueille. Alueen nykyiset laitosrakennukset puretaan.

Paljonko Huopalahdenporttiin kaavoitetaan kaupungin vuokra-asuntoja? Miten varmistetaan, että ns. kovan rahan asunnot eivät mene sijoittajille vaan myös asukasomistajille riittää asuntoja? Vievätkö kaupungin vuokra-asunnot asuntoja sijoittajilta vai asukasomistajilta?

Huopalahdenportin alueella ei ole kaupungin omistamaa maata, jonka takia alueelle ei ole tulossa kaupungin vuokra-asuntoja. Alueelle rakennetaan kuitenkin asumisen eri hallintamuotoja, ts. tuettuja vuokra-, omistus- ja ns. välimuodon asuntoja Helsingin AM-ohjelman tavoitteiden mukaisesti.

2.1.20 Reimarla

Säilyykö Muonamiehentien alue ennallaan?

Muonamiehentien yritysalue on yleiskaavassa merkitty toimitila-alueeksi, eli sinne ei näillä näkymin suunnitella asuntoalueita.

2.1.21 Pohjois-Haaga

Missä vaiheessa on Näytelijäntien täydennysrakentamisajatus entisen päiväkotia Ellan paikalle ja taakse? Ei taida vahvistaa yhteyttä vihersormeen?

Näytelijäntie 15-17 kaavahanke seisahtui alueella 2018 tehtyjen liito-oravahavaintojen takia. Tänä vuonna on tarkoitus tehdä alueelta uusi liito-oravainventointi ja neuvotella luonnonsuojelua valvovien viranomaisten kanssa. Yritämme päästä jatkamaan alueen suunnittelua. Tyhjän päiväkodin tontille tarvitaan joka tapauksessa ratkaisu.

Miten pitkään tyhjä Dansken (Leonian, Pöyryn) talo Kaupintielle mahtaa seistä tyhjillään ennen purkamista?

12.2.2021

Kaupunkiympäristön toimiala

Peruskorjaaminen tai muut toimenpiteet ovat rakennuksen omistajan harkinnassa.

2.1.22 Etelä-Haaga

Mitä suunnitelmia on Strömstadinpuiston kehittämiseksi? Alueella paljon seniori-ikäisiä. Onko heille suunnitteilla ulkoliikuntapaikkoja lähialueelle?

Strömstadinpuistoon on laadittu puistosuunnitelma, mutta alueen rakentamisen aikataulu ei ole vielä varmistunut. Puistosuunnitelmassa muun muassa puiston läpi kulkeva Kylätien osuus on muutettu kevyenliikenteenreitiksi, alueen pensas- ja perennaistutuksia täydennetään sekä osa puistopenkeistä uusitaan. Puistoon ei ole esitetty uusia toimintoja, mutta alueelle sijoittuva pelikenttäalue on suunnitelmassa säilytetty. Käynnistyvässä Länsi-Haagan ja Haaganpuiston julkisten ulkotilojen yleissuunnitelmassa tutkitaan muun muassa ulkoliikuntapaikkojen sijoittamista Haaganpuiston alueelle.

Voidaanko Isonnevantien vanha puurivistö säilyttää?

Isonnevantien varteen sijoittuu useampia puurivistöjä. Länsi-Haagan ja Haaganpuiston julkisten ulkotilojen yleissuunnitelmaan kuuluu myös Isonnevan leikkipuiston alue ja sen viereinen puurivi. Yleissuunnitelman tavoitteena on säilyttää Haaganpuiston nykyistä puustoa mahdollisimman paljon. Steniuksenkentän reunalle sijoittuvat puut ovat osa viireillä olevan asemakaavan muutoksen aluetta. Näiden puiden osalta jatkosuunnittelussa tutkitaan tarkemmin puiden säilyttämismahdollisuuksia. Isonnevantien varteen on joka tapauksessa tarkoitus tulla istutuksia.

2.1.23 Lassila

Hopeatien kaavasta: Milloin Hekan asuintalot on tarkoitus purkaa/peruskorjata? Rakennetaanko Mariankodin tontille korvaavat talot Hekalle? Järjestääkö Heka asukkailleen oman tilaisuuden hankkeesta?

Uuden seniorikeskuksen rakentaminen on tarkoitus aloittaa vuonna 2023. Purkamisten aikataulua ei ole vielä suunniteltu. Seniorikeskus tulee Hekan hallintaan, jonka takia Hekan muu asuntokanta alueella tulee todennäköisesti vähenemään nykytilanteeseen verrattuna. Kaupungin tavoitteena on, että alueelle rakennettavia uusia asuntoja tulee muidenkin kuin Hekan hallintaan. Heka on luvannut tiedottaa asukkaitaan.

Lassilasta esitettiin aika lyhyesti. Mitä on suunnitteilla Kaupintien pohjois- ja eteläpuolelle välillä Vihdintie-Vaakatie?

Vihdintien ja Vaakatien välinen alue kuuluu Vihdintien bulevardikaupungin myöhempään asemakaavavaiheisiin. Alueelle hyväksytty kaavarunko (kaupunkiympäristölautakunta 4.6.2019) antaa osviittaa siitä, mitä alueelle jatkossa tullaan suunnittelemaan.

12.2.2021

Kaupunkiympäristön toimiala

2.1.24 Havainnekuvat kaipaavat selkeyttämistä

Havainnekuviissa on erittäin vähän autoja, joka on harhaanjohtavaa.

Havainnekuviissa kesäisiä, aurinkoisia päiviä, harhaanjohtavaa jopa. Miltä nämä viherkattoalueet mahtavatkaan näyttää harmaana marraskuisena päivänä?

Jatkaisin edelliseen kysymykseen toiveena, että renderöinti-/näkökuviissa rakennukset näytettäisiin ilman vihreitä värejä (viherkatot, vihreä pinnan väri yms.), sillä nämä voivat johtaa harhaan siinä, missä määriin viheralueet ympäristössä vähenevät.

Asemakaavojen alustavaan luonnosmateriaaliin liittyvissä näkökuviissa on esitetty yksi mahdollinen kuvitus suunnittelun ja keskustelun tueksi siitä, miltä alue voisi tulevaisuudessa näyttää. Kuitenkin esimerkiksi mainitut vuoden- ja vuorokaudenaikojen vaihtelu, säätila, liikenne ja ihmisten toiminta kaupunkitilassa vaikuttavat kuvituksiin. Kysymysten kommentit ovat hyviä ja ne kannattaa ottaa jatkossa huomioon näkökuvia tehtäessä.

Näkökuviissa ei ole esitetty informaatiota kaikista kaupunkiympäristöön todellisuudessa tulevista asioista, esimerkiksi kadun kalusteista (roska-astiat, sähkökaapit, pollarit, valaisimet jne.) esimerkiksi kuvan lukemisen helpottamiseksi ja varhaisen suunnitteluvaiheen takia. Myös rakennusten arkkitehtuuria suunnitellaan tarkemmin asemakaavoituksen jälkeen rakennuslupavaiheessa.

Havainnekuviissa esitettyjen viherkattojen ei ole tarkoitus korvata alueiden viher- ja virkistysalueita, vaan niistä saadaan muunlaisia hyötyjä. Viherkattokysymyksiin ja viherkattojen etuihin on vastattu tarkemmin viherkattoja koskeissa kysymyksissä.

Helsingin viherkattolinjauksessa ”Stadin katot elävät – Helsingin kaupungin viherkattolinjaus” kaupunki on sitoutunut edistämään viherkattojen rakentamista viherkattolinjauksessa esitetyn keinoin mm. uudisrakentamisessa. Viherkattolinjaukseen voi tutustua tarkemmin täällä: <https://dev.hel.fi/paatokset/media/att/08/08ad9d722e708c4e5ff9aeb3a8c291137aeeab6f.pdf>

Huomioin että havainnekuviista puuttuu (edelleen) Huopalahdentiellä Kivitorpankentälle sijoittuva asuinrakennus. Tämä on aika harhaanjohtavaa... vaikutelma muuttunee aika lailla kun puisto nyt sitten luultavasti rakennetaan täyteen.

Huopalahdentien ympäristön näkökuvat ovat aiemmin tehdystä kaavarunkovaiheesta.

Tilapäinen rakennus Kivitorpankentän Laajalahdentien päässä toimii koulujen/päiväkotien väistötilana kesään 2024 asti, jonka jälkeen ylempi kenttä palautetaan liikuntakäyttöön. Myös lähempänä Huopalahdentietä oleva kenttä tulee osittain säilymään pienempänä pelikenttänä. Uusi rakentaminen sijoittuu Huopalahdentien bulevardin varrelle.

tehkää noi grafiikat kunnolla eri väreillä eikä saman värin eri sävyillä

Yritämme ottaa tämän jatkossa paremmin huomioon!

12.2.2021

Kaupunkiympäristön toimiala

2.1.25 Haagan ympyrä, Vihdintie ja sähköasema

Havainnekuvan perusteella Länsi-Haagassa Vihdintien ja teollisuusalueen rakennusten väliin jää tyhjä kaistale kuten nykyisinkin. Eikö katua voisi linjata lähemmäksi teollisuusalueen taloriviä, jolloin säästyvä osa puistosta levenisi?

Pääosa Vihdintien länsipuolen teollisuusalueen olemassa olevista rakennuksista on rakennettu irti Vihdintien nykyisestä katualueesta. Tonteilla sijaitsee pihakansi- ja kellarirakenteita, jotka on rakennettu vaihteleviin korkeusasemiin. Kaupunkibulevardin rakentaminen aivan tonttien rajaan aiheuttaisi todennäköisesti huomattavia kustannuslisäyksiä kaupungille. Nyt tekeillä oleva kaavamuuotos ei kuitenkaan estä tulevia muutoksia Vihdintien länsipuolen tonteilla, mikäli niin jatkossa halutaan ja asiasta päätetään. Nyt katualueen ja rakennusten välille jäävällä kaistaleella säilyy tai sinne istutetaan kasvillisuutta, jolla on vehreyttävä vaikutus Vihdintien kaupunkikuvaan.

Haagan liikenneympyrään näytti olevan suunnitellussa korkeintaan 6-7 -kerroksista rakentamista. Eikö tuollaisessa monen julkisen liikenteen linjan risteyskohtaan kannattaisi rakentaa korkeampaa?

Haagan ympyrän alueen suunnittelussa on noudatettu kantakaupunkimaista, maltillista rakennuskorkeutta. Sen sijaan Valimon juna-aseman ympäristöä suunnitellaan jatkossa alueeksi, jossa on tehokkaampaa ja korkeampaa rakentamista laadukkaan joukkoliikenteen vaihtopaikan (juna-pikaratikka-bussi) varrella.

Suunnitellaanko Vihdintien liikenneympyrään joitain uusia sote-alan kohteita?

Haagan liikenneympyrän alueelle, tulevien pikaraitiotiepysäkkien läheisyyteen, suunnitellaan perhe- sekä terveys- ja hyvinvointikeskusta.

Toivoisin että Haagan liikenneympyrän ""sisäpuoli"" pyhitettäisiin autoilta. Olisi hienoa jos talojen ympäröimällä aukiolla olisi vain jalankulkijoita ja ratikoita".

Haagan ympyrän sisäosiin muodostuu suunnitelmassa jalankulkupainotteisia alueita, joille sijoittuvat myös raitioteiden pysäkit.

Pikku-Oodi Haagan liikenneympyrään?

Alueelle suunnitellaan liike- ja toimitiloja sekä sote-keskusta. Kaupunki ei tällä hetkellä suunnittele esim. kirjaston sijoittumista Haagan ympyrän alueelle.

Miksi kerrotte, että palvelujen pitäisi sijaita kävelymatkan päässä, kun alueen terveys- ja sotepalvelut ollaan keskittämässä Haagan liikenneympyrään? Näin palveluiden pääkäyttäjät vanhukset ja lapsiperheet joutuvat matkustamaan pitkiä matkoja julkisilla liikennevälineillä usein ruuhka-aikoina. Myös henkilökunta vastustaa yleisesti tällaisia jättikeskuksia, joten vaihtuvuus ja huono palvelutaso seuraavat tätä ns. uudistusta.

12.2.2021

Kaupunkiympäristön toimiala

Alueella varaudutaan sote-keskuksen rakentamiseen. Sote-keskuksen sijainti kahden raitiotien ja lukuisten bussilinjojen risteyskohdassa on mahdollisimman hyvin saavutettava.

Kertoisitteko miksi Riistavuoren puistoon tarvitaan valtavan kokoinen sähköasema? Eikö tälle olisi tilaa Pitäjänmäen teollisuusalueen puolella?

Uusi sähköasema palvelee laajaa aluetta osana sähköverkkoa. Uusi asema korvaa nykyisen Pitäjänmäen sähköaseman, jonka paikalle suunnitellaan tehokasta rakentamista joukkoliikenteen solmukohdassa. Uuden sähköaseman sijaintia on tarkasteltu yhdessä Helen Sähköverkon kanssa.

Minne asti tuota 110 kW verkkoa tullaan laittamaan maan alle, matkalla Haagasta Kaarelaan?

Poistuuko ilmajohtot siis myös Mätäjoen varrelta Kannelmäen ja Konalan/Malminkartanon välistä?

110 kV ilmajohtojen kaapeloinnin jatkosuunnittelun lähtökohtana on kaapeloida koko Huopalahdentien ja Vihdintien suuntainen osuus Korppaanpuistosta Lapinmäentien eteläpuolelta Länsi-Haagan uudelle sähköasemalle ja sieltä edelleen Kannelmäen sähköasemalle asti. Ilmajohtot poistuvat siis Mätäjoen varresta Kannelmäen ja Malminkartanon välistä.

Ei näytä paljon luontoa jäävän jäljelle.

Miksi nuo uudet talot on niin rumia, esim. erikokoisia ikkunoita yms.

Rakennusten tarkempi ulkonäkö, johon esimerkiksi ikkunoiden koko, sijainti ja tyyli vaikuttavat, tarkentuu yleensä vasta, kun yksittäiset rakennukset suunnitellaan asemakaavoituksen jälkeen rakennuslupavaiheessa. Kaavoitus on yleispiirteisempää ja antaa raamit rakennuksen tarkemmalle suunnittelulle. Kaavoituksessa voidaan kuitenkin ohjata rakennusten arkkitehtuuria erilaisilla kaavamääräyksillä ja merkinnöillä. Sopivat ratkaisut ja kaavamääräysten tarkkuus pohditaan kuitenkin tapauskohtaisesti. Esimerkiksi Vihdintien ympäristön käynnissä olevat asemakaavat ovat vasta alkuvaiheessa. Asemakaavojen alustavaan luonnosmateriaaliin liittyvissä näkymäkuvissa on esitetty yksi mahdollinen visio, miltä alue voisi tulevaisuudessa näyttää.

Mitä tarkoittaa käytännössä akustisen suunnittelun korostaminen alueella?

Akustinen suunnittelu tarkoittaa mm. Vihdintien liikenteen ym. meluhaittojen vähentämistä esimerkiksi erilaisia suojaavia rakennusosia, akustisia materiaaleja, pintoja ja muotoja tai vaikkapa kasvillisuutta hyödyntäen. Sopivat ratkaisut tarkentuvat suunnitelmien edetessä.

Miten väyliä melu ja liikenteen vaikutus ilmanlaatuun on selvitetty Etelä-Haagassa?

Ilmanlaatu ja meluselvitykset ovat vakiintuneita asemakaavan selvityksiä. Niiden perusteella voidaan parantaa suunnitelmia kaavamääräyksillä ja toimintojen sijoittumista ohjaamalla. Myös suurista liikennehankkeista tehdään vastaavia suunnittelua ja toteutusta osaltaan ohjaavia selvityksiä.

12.2.2021

Kaupunkiympäristön toimiala

Kuka näkee hymyileviä ihmismassoja vyörymässä kahviloihin ja ravintoloihin nykyisilläkään bulevardilla kuten Huopalahdentien?

Kaupunkirakenteen tiivistäminen tuo alueelle runsaasti asukkaita ja asiointia, mikä parantaa palveluiden sijoittumismahdollisuuksia ja menestymistä alueella. Hymyileviä ihmisiä on mukava kuvitella tulevaisuuteenkin.

2.1.26 Länsi-Haaga ja Riistavuorenpuisto**Voisiko saada selkeän esityksen, mitä Riistavuoren puistoon on suunnitteilla?"**

Riistavuorenpuiston alueelle on käynnistynyt Länsi-Haagan asemakaavamuutos. Suunnitelmaa voi seurata mm. kaupungin nettisivuilla <https://www.hel.fi/helsinki/fi/asuminen-ja-ymparisto/kaavoitus/ajankohtaiset-suunnitelmat/suunnitelmat>

Asemakaavamuutos kaupungin karttapalvelussa: <https://kartta.hel.fi>
(Kaavoitus ja liikennesuunnittelu – Valmisteilla olevat – Asemakaavat)

Kaavamuutos on alkuvaiheessa. Karttapalvelussa voi tutustua alustavaan luonnosmateriaaliin.

Riistavuori oli aiemmissa kaupungin kartoissa RUNKOViheryhteys. Nyt liikenneympyrän kohdalla yhteys katkeaa kokonaan ja kapea kaistale kalliometsää jää. Mihin tarve runkoviheryhteydelle tuolla alueella on kadonnut?

Nykyisen liikenneympyrän alueelle suunnitellaan puustoinen yhteys, jonka on tarkoitus yhdistää Talin ja Riistavuorenpuiston alueet. Riistavuorenpuiston alueella on tarkoitus säilyttää olemassa olevaa metsäaluetta nykyisen asuinalueen ja uuden, suunnitteilla olevan rakentamisen välillä. Viheryhteyksiä tutkitaan jatkosuunnittelussa osana Länsi-Haagan ja Haaganpuiston julkisten ulkotilojen yleissuunnitelmaa.

Esityksissä puhuttu Riistavuoren puistosta. Miksi puhua mm. virkistysalueiden kehittämisestä, jos puiston alta kaadetaan arvokas metsä?

Esityksissä viitataan Riistavuorenpuistoon alueella nykyisin voimassa olevassa asemakaavan mukaan (Asemakaava numero 3261, alueen ensimmäinen asemakaava vuodelta 1952). Vihdintien itäpuolen metsäalue on voimassa olevassa kaavassa merkitty puistoalueeksi (Riistavuorenpuisto). Kaavamuutoksessa on tarkoitus säilyttää osa olemassa olevasta metsäalueesta. Kaavoituksen yhteydessä käynnistyneessä Länsi-Haagan ja Haaganpuiston julkisten ulkotilojen yleissuunnitelmassa suunnitellaan alueen erilaisia viheralueita ja viheryhteyksiä tarkemmin.

Miten Talin urheilupuiston ja Aino Ackten puiston välille (mm. Riistavuoren puisto) yleiskaavassa osoitettu viheryhteys tullaan ottamaan jatkosuunnittelussa huomioon?

12.2.2021

Kaupunkiympäristön toimiala

Viheryhteyden jatkosuunnittelu on osa käynnistyvää Länsi-Haagan ja Haaganpuiston julkisten ulkotilojen yleissuunnitelmaa. Työtä tehdään rinnakkain alueella vireillä olevien asemakaavojen kanssa.

"Riistavuorenpuistolla on vahvistettu puistoasemakaava, joka on oikeusvaikuttisempi kuin yleis- tai maakuntakaava, ja MRL 54. pykälän mukaan luonnonarvoja ei saa kaavoituksessa hävittää. Kuitenkin bulevardikaupungin toteuttamisen ja raideliikennesuunnitelman myötä, Pitäjänmäen liikenneympyrän rakentaminen ja Riistavuoreen suunniteltu rakentaminen katkaisee esimerkiksi liito-oravan yhteyden. Tämä merkinnee melkoisella varmuudella Pohjois-Haagan liito-oravakannan tuhoa. Miten voidaan sanoa, että läntisen Haagan virkistyskäytön edellytykset paranevat, jos metsästä katoaisi 2/3?"

Länsi-Haagan ja Haaganpuiston julkisten ulkotilojen yleissuunnitelmassa tarkastellaan muun muassa liito-oravayhteyden kehittämistarpeita. Katujen ylityksissä yhteyttä voidaan tukea uusin puuistutuksin ja hyödyntämällä esimerkiksi hyppytolppia.

Julkisten ulkotilojen yleissuunnitelmassa tarkastellaan liito-oravayhteyden kehittämistarpeiden lisäksi myös alueen virkistyspalvelut ja -reitistöt kokonaisuutena. Virkistyskäytön edellytyksiä pyritään tukemaan ja kehittämään viheralueena säilyvillä alueilla huomioiden alueen luontoarvot.

Mitä ovat ruskealla olevat tontit nyt oikeassa kuvassa?

Hei! Jos tarkoitat Länsi-Haagan suunnittelualueen itäreunan, Eliel Saarisen tien varren ruskealla ""viivoitettuja"" tontteja, on kyse jo voimassa olevan kaavan tonteista, joita ei ole kuitenkaan vielä rakennettu (eivät kuulu kaavamuutosalueeseen). Alustavaan materiaaliin voi tutustua verkossa karttapalvelussa <https://karta.hel.fi> -> Länsi-Haaga

Miksi englantilaisen koulun laajennus ja senioriasunnot tulevat Riistavuoreen juuri niille alueille, jotka ovat liito-oravien ydinalueita? "

Nämä tontit ovat jo voimassa olevassa asemakaavassa. Elinkeino- liikenne- ja ympäristökeskus (ELY) on myöntänyt poikkeamisen rakentamisen toteuttamiseksi. Lajin suojelutason katsottiin säilyvän suotuisana. Raide-Jokeri ja sen vyöhykkeen täydennysrakentamisen edistäminen katsottiin myös merkittäväksi syyksi.

Riistavuori on puhuttanut täälläkin paljon. Meitä pikaraitiotien varteen asumaan haluavia on varmasti runsaasti, joten toivottavasti hanke etenee joutuisasti (vaikka täällä äänekkäitä soraääniä onkin). Milloin Munkkivuoreen saadaan uutta rakentamista, eli milloin kaava voisi olla valmis?"

Läntisen bulevardikaupungin pikaraitiotieyhteyden ympäristön alueiden asemakaavamuutoksia tehdään osissa Huopalahdentien ja Vihdintien ympäristöissä, Munkkiniemen aukiolta Lassilan Kaupintielle asti. Huopalahdentien alueella on juuri käynnistynyt Huopalahdentien katualueen ympäristön kaavamuutos. Vuonna 2020 on käynnistynyt Munkkiniemen ostoskeskuksen kaavamuutos. Kaavamuutoksien valmistumisessa kestää useampia vuosia.

12.2.2021

Kaupunkiympäristön toimiala

Kokonaisuudessaan Läntisen bulevardikaupugin Huopalahdentien ja Vihdintien ympäristön kaavoituksen on arvioitu valmistuvan 2020-luvun lopulla.

Monessa kysymyksessä on noussut esille Pitäjänmäen toimistoalueen rakentaminen Riistavuoren puiston sijaan. Nämä kysymykset kuten muutkin Riistavuoren puiston säilyttämiseen liittyvät kommentit on sivuutettu. Toivoisin vastausta onko Pitäjänmäen puolen rakentamista harkittu ja perusteluja miksi Riistavuoren puistoa esitetään rakennettavaksi sen sijaan?

"Mitä me asukkaat voisimme tehdä, jotta Riistavuoren puistoa ei kaadeta? Miksi ei Vihdintien toista puolta ole otettu asuntorakentamisessa ollenkaan huomioon? "

Onko sellaista vaihtoehtoa alettua tutkimaan, että Riistavuoreen rakentamisen sijaan otettaisiin käyttöön Vihdintien länsipuolta asutokäyttöön? Siellä on pian autoituvia toimitiloja, esim. HUS:illa. Toinen ongelmaton paikka rakentaa on Kaupintien eteläpuolelle. sielläkin on käsittääkseni hylättyjä toimitaloja (kunhan vain varotaan liito-oravien ydinalueita, jotka tulevat vastaan 20-30 metrin päässä toimitilatonttien rajoista). Kaupintien eteläpuoleinen metsä on koko Helsingin liito-oravatiheimpiä alueita."

Kun etätyö välttämättä nyt lisääntyy, ei puoliakaan Pitäjänmäen yritysalueen toimistotaloista enää tarvita. Eikö sille puolelle Vihdintietä voisi rakentaa asuntoja, jotta Riistavuoren metsää säilyisi enemmän. Päivittäin siellä lenkkeilevänä en voi uskoa, että sitä todella aiotaan uhrata noin paljon!

Toimistotiloja on tyhjäkäytöllä. Työtavat muuttuvat. Voisiko Riistavuoren arvokkaan metsän säilyttää ja kehittää Vihdintien toisen puolen jo rakennettua aluetta. Vihersormet näyttävät varsin repaleisilta jo nyt.

Huopalahdentien varren suunnitelma vaikuttaa hyvältä. Vihdintien osalta tulisi uudistaa tosiaan tuota toista puolta ja jättää Riistavuoren metsät rauhaan. Metsiä tarvitaan, paras ympäristö ja edullinen virkistytymiseen ja puhdistavat ilma.

Riistavuoren rakentamispainetta voisi hyvin hellittää kehittämällä Pitäjänmäen teollisuusalueen uudistamista ja asuntorakentamista sille puolelle Vihdintietä. Ihmiset ovat tehneet kaavat joten ihmiset voivat muuttaa kaavat edistämään paremmin kestävä kehitystä. Ei enää metsäkatoa! Säilytetään luontoa ihmisille.

Pitäjänmäen yritysalue on tärkeä työpaikka-alue. Alue on yleiskaavassa merkitty toimitila-alueeksi, jonka mukaan aluetta kehitetään ensisijaisesti mm. toimitilojen, tuotannon, varastoinnin ja julkisten palveluiden käyttöön. Pitäjänmäen yritysalueesta tehtiin 2014 maankäytön kehittämisperiaatteet, joiden pohjalta alueelle on tehty käyttötarkoituksenmuutoksia asumiseen. Suurin osa yritysalueesta säilyy näiden periaatteiden mukaan edelleen työpaikkakäytössä. Periaatteet vastaavat vuoden 2016 yleiskaavaa.

Pitäjänmäen työpaikkamäärä on kasvanut viimeisimpien saatavilla olevien tietojen mukaan ja se on Helsingin suurin työpaikka-alue kantakaupungin ulkopuolella. Vihdintien kaupunkibulevardin suunnitteluun liittyen on pidetty tapaaminen yrittäjien kanssa.

12.2.2021

Kaupunkiympäristön toimiala

Työpaikat ja vetovoimaisille yrityksille soveltuvat alueet ovat tärkeitä kaupungin toimivuuden ja vetovoimaisuuden kannalta. Tämä pitää ottaa huomioon asemakaavoituksessa. Toimitilojen tarvetta ja niihin liittyviä muutoksia ja trendejä kuitenkin seurataan ja tarkastellaan toimintaympäristön muuttuessa.

Lassilassa, Kaupintien ympäristössä on käynnistynyt asemakaavamuutos (Laurinmäenkuja 3 ja Sentnerinkuja 2 ja 4), jossa suunnitellaan sekä toimistorakennuksen osittaista muuttamista asumiskäyttöön sekä uudisasuinrakentamista.

Kaupunki puhuu paljon raiteiden tärkeydestä. Riistavuoren metsään on kuitenkin suunnitelman mukaan tulossa jättimäinen parkkitalo. Mihin sitä tarvitaan, jos ihmiset kulkevat raiteilla?

Parkkitalon rakentaminen metsän tilalle (sekä lisäksi suunnitellun päiväkodin viereen) on kyllä melko räikeää luontoarvoista piittaamattomuutta. Haluaisin kuulla perustelut tälle?

Kysyisin myös Länsi-Haagan parkkitalosta. Miksei pysäköintiä laiteta maan alle ja käytetä vapautuvaa tilaa tiiviimpään asuinrakentamiseen niin, että puistoa voisi säästää lisää? Ei kai puistoa ole järkeä jyrätä parkkitalon takia?

Miten perustellaan Riistavuoren metsän kaataminen parkkitalon ja sähköaseman osalta? Riistavuoren puisto on alueen tärkeä virkistysalue, jota varmasti alueen uudetkin asukkaat haluaisivat tulevaisuudessa käyttää."

Kaikkia liikennetarpeita ei toteuteta joukkoliikenteellä, vaikka sen kulkumuoto-osuus lisääntyy. Myös autojen pysäköintiin ja liikkumiseen varataan tilaa tarvittaville järjestelyille osana liikennejärjestelmäkokonaisuutta.

Tällä hetkellä nähtävillä olevat suunnitelmat ovat alustavia luonnoksia ja kehittyvät jatkosuunnittelussa. Länsi-Haagan kaavamuutosalueelle tutkitaan sekä pysäköintilaitosta että kortteleihin sijoitettavaa pysäköintiä, esimerkiksi maanpäällisten tai osittain maanalaisen pysäköintikansien alle. Alustavassa luonnoksessa olevan Valimokujan risteyksen pysäköintilaitoksessa on suunniteltu olevan asukkaiden sekä alueen palveluiden käyttäjien pysäköintiä. Monikerroksinen pysäköintilaitos on yksi mahdollinen tapa keskittää alueen pysäköintiä tehokkaasti - myös viheralueiden säilyttämisen kannalta. Lisäksi esimerkiksi toimitilojen yhdistäminen pysäköintilaitokseen on mahdollista. Massiivisia, monikerroksisia maanalaisia pysäköintilaitoksia/pysäköintiluolia ei ole suunnitteilla alueelle. Maanalaisen pysäköinnin rakentaminen aiheuttaa myös paljon ilmastopäästöjä.

Pitäjänmäen korvaava uusi sähköasema on tärkeä hanke koko läntisen alueen sähköverkon kannalta ja palvelee aluetta laajasti. Sähköaseman sijaintia on tarkasteltu yhdessä Helen Sähköverkon kanssa.

12.2.2021

Kaupunkiympäristön toimiala

Käytetäänhän Vihdintien tontinluovutuksissa markkinaehtoista pysäköintipaikkavaadetta?

Vihdintien ympäristön käynnissä olevat kaavahankkeet ovat alkuvaiheessa. Asemakaavamuutoksen pysäköintipaikkoja koskevat määräykset tulevat tarkentumaan, kun kaavan valmistelu etenee. Myös tontinluovutusehdot tehdään myöhemmin. Tätä ohjaa erityisesti kaupunginvaltuuston vahvistama asumisen ja siihen liittyvän maankäytön toteutusohjelma (AM-ohjelma) sekä sitä tarkentavat päätökset. Ensimmäiset markkinaehtoisen pysäköinnin kokeilualueet ovat Hernesaassa, Hakaniemenrannassa ja Nihdissä. Odotamme kiinnostuksella kokemuksia.

Att: onko Riistavuoreenkin tavoite rakentaa 50% hekan vuokra-asuntoja?

Länsi-Haagan suunnittelu on vielä alussa. Alueella tavoitellaan kaupungin strategian ja AM-ohjelman mukaisesti monipuolista asumisen hallinta- ja rahoitusmuotojakaamaa.

Aiotaanko tulevien rakennuksien sisäpihat tehdä mahdollisimman luonnonmukaisiksi? Kun luontoa häviää väistämättä, olisi järkevää istuttaa esim.ketoja ja niittyjä pihoille. Ei päällystetä asvaltille, eikä tasanurmikoilla, jotka leikataan vaan lyhyeksi. Hyönteisille ja hyönteisyöjille (kuten linnut ja siilit) tulisi myös jättää mahdollisuus elämän jatkumiseen. Istutettavien puiden pitäisi olla myös tarpeeksi isoja, jotta niistä olisi kenellekään hyötyä. Ei kiitos niitä ruikulapuita, joita on kaikkialla mukakompensoimassa menetettyjä metsiä."

Monimuotoisempaa pihaympäristöä peräänkuuluttavassa kysymyksessä on monia hyviä huomioita. Länsi-Haagan asemakaavamuutos on alkuvaiheessa ja suunnitelma tulee tarkentumaan muun muassa pihojen osalta kaavaehdotusvaiheessa. Asemakaavassa piha-alueita voidaan ohjata esimerkiksi kaupungin viherkerrointa käyttämällä. Viherkertoimella pyritään varmistamaan riittävän viherpinta-alan säilyminen tonteilla ja samalla ehkäisemään hulevesitulvia. Viherkertoimen käyttö on myös osa Hiilineutraali Helsinki 2035 –toimenpideohjelma.

Suunnittelussa pyritään tutkimaan, miten asemakaava voi ohjata asuinkorttelipihojen rakentamista monimuotoisemmiksi ja vehreämmiksi. Kaupungin uudessa LUMO-ohjelmaluonnoksessa on nostettu yhdeksi toimenpiteeksi rakennetun ympäristön luonnon monimuotoisuuden rikastamisen. Helsingin luonnon monimuotoisuuden turvaamisen toimintaohjelma 2021–2028 (LUMO) luonnokseen voi tutustua verkkosivuilla: <https://www.hel.fi/helsinki/fi/asuminen-ja-ymparisto/luonto-ja-viheralueet/monimuotoisuus/>

Miksi Riistavuoren puistoa ei säilytetä?

Länsi-Haagan asemakaavamuutoksen suunnittelualueella on tarkoitus säilyttää olemassa olevaa metsää. Vihdintien varsi on osoitettu strategisesti tärkeäksi kaupunkikehittämisen ja uuden asuntorakentamisen vyöhykkeeksi. Kaavoitus on monien erilaisten tavoitteiden yhteensovittamista, joten tiivistyvässä kaupungissa ei kaikkea metsää ja puustoa ei aina pystytä yrityksistä huolimatta säilyttämään. Alueen viher- ja virkistysalueita tutkitaan

12.2.2021

Kaupunkiympäristön toimiala

tarkemmin asemakaavoituksen yhteydessä käynnistyvässä Länsi-Haagan ja Haaganpuiston julkisten ulkotilojen yleissuunnitelmassa.

Minkä verran Riistavuoreen jää puistoa? Havainnekuvasta ei saa käsitystä siitä, paljonko jää. Säästykö upeat, jylhät kalliot?"

Mitä tarkoittaa ilmaisu ""Riistavuoren puistoa säästetään enemmän""? Mikä on enemmän, verrattuna mihin ja minkä verran oikeasti?

Paljonko Riistavuoren puistosta jää jäljelle alkuperäisenä metsä- ja kallioalueena hehtaareissa ja prosenteissa?

Onko tarkoitus muuttaa luontoalueet, tasaiseksi nurmikko ja muutama puu puistoalueiksi?

Asukkaat toivovat Riistavuorenpuiston säilyttämistä. Havainnekuvat näyttävät kovin urbaaneilta. Voisiko metsää säilyttää mahdollisimman paljon ja mahdollisimman luonnonmukaisena? Rakennettavat puistot ja viheralueet eivät korvaa luonnontilaista metsää, niinkuin Riistavuorenpuisto, virkistys tai terveysvaikutuksiltaan eikä luonnon tai eläinten kannalta.

Haagalaista rakentamista on tyypillisesti tehty huomioiden maa-alueiden korkeuserot eli taloja on rakennettu myös kallioiden ja mäkien päälle. Tämä olisi toivottavaa myös Riistavuorenpuistossa niin, ettei kallioita räjäytellä vaan kaupunkibulevardin talot rakennetaan tarvittaessa kallioiden päälle, kalliot säilyttäen.

Suunnittelun tavoitteena on säilyttää myös Riistavuorenpuiston olemassa olevaa metsäaluetta. Alueen luonnonmaisemien arvokkaiden ominaispiirteiden, kuten kallioiden, säilyttäminen on kaavoituksen yhtenä lähtökohtana. Aiempaan kaavarunkovaiheen suunnitelmaan verrattuna Riistavuorenpuistoa on alustavassa luonnoksessa säilytetty enemmän. Alueen viher- ja virkistysalueita tutkitaan tarkemmin asemakaavoituksen yhteydessä käynnistyvässä Länsi-Haagan ja Haaganpuiston julkisten ulkotilojen yleissuunnitelmassa.

Länsi-Haagan suunnittelussa pyritään tutkimaan asemakaavan keinoja ohjata rakennetun ympäristön luonnon monimuotoisuutta. Kaupungin uudessa LUMO-ohjelmaluonnoksessa on nostettu yhdeksi toimenpiteeksi rakennetun ympäristön luonnon monimuotoisuuden rikastamisen. Helsingin luonnon monimuotoisuuden turvaamisen toimintaohjelma 2021–2028 (LUMO) luonnokseen voi tutustua verkkosivuilla:

<https://www.hel.fi/helsinki/fi/asuminen-ja-ymparisto/luonto-ja-viheralueet/monimuotoisuus/>

Alueen suunnitelmat tarkentuvat jatkossa, nyt karttapalvelussa ovat nähtävillä juuri käynnistyneen Länsi-Haagan kaavamuutoksen alustavat suunnitelmat. Suunnitelma tulee tarkentumaan jatkosuunnittelussa. Nyt nähtävillä oleviin alustaviin suunnitelmiin voi tutustua tarkemmin <https://www.hel.fi/Helsinki/fi/asuminen-ja-ymparisto/kaavoitus/ajankohtaiset-suunnitelmat/>

Miten tätä kaavoittamista voidaan sanoa ilmastoviisaaksi? Ei ole ilmastoviisasta kaataa hiilinieluna toimivaa metsää. Jos koko metsää ei voida säästää, niin ainakin suurin osa. Bulevardin toteuttamiseksi riittää talorivi Vihdintien varteen. Ei tarvitse

12.2.2021

Kaupunkiympäristön toimiala

rakentaa koko metsää eikä varsinkaan laittaa sinne parkkitaloa. Parkkitalon voi laittaa maan alle. Ei sen takia kaadeta tärkeää lähiluontoa!

Kaupungin sisäisten moottoriväylien muuttamisessa uusiksi kaupunginosiksi ilmastoviisaudella viitataan ennen kaikkea kaupunkirakenteelliseen muutokseen, jossa moottoritieympäristöä muutetaan erityisesti liikkumisen kannalta pienempiin ilmastopäästöihin ohjaavaan suuntaan. Moottoriväylien lähistöllä on usein, kuten myös Vihdintien tapauksessa, metsää tai muuta viheraluetta, joka osaltaan toimii hiilinieluna ja hiilivarastona. Nämä pienenevät rakentamisen myötä. Viimeaikaisten selvitysten mukaan Helsingin viheralueiden osalta hiilen varastoituminen ei ole kovin merkittävää koko elinkaaren päästöjen muodostumisessa (Vartiokylän lahden alueiden elinkaaripäästöjen selvitys) suhteessa muihin päästölähteisiin, mutta tämä näkökulma on silti myös suunnittelussa ja sen sisältöön kytkeytyvässä harkinnassa mukana. Suunnittelun tavoitteena on säilyttää Riistavuorenpuiston olemassa olevaa metsäaluetta.

Vihdintien ympäristöön tutkitaan suunnittelussa sekä pysäköintilaitosta että osittain maanalaisia pihakansiratkaisuja. Keskitetty maanpäällinen pysäköintilaitos tällaisessa tiivistyvän maankäytön tilanteessa on usein tilankäytön kannalta tehokas ja puustoa säästävämpi ratkaisu. Massiivisia, monikerroksisia maanalaisia pysäköintilaitoksia/pysäköintiluoja ei ole suunnitteilla alueelle. Maanalaisen pysäköinnin rakentaminen aiheuttaa myös paljon ilmastopäästöjä.

Alueen suunnittelussa on tavoitteena rakentaa uusi viihtyisä ja toimiva asuinalue, jossa on julkista tilaa ja palveluita myös naapurustolle. Korkea, yksittäinen rakennusrivi Vihdintien varressa ei muodosta toivottua laadukasta asumisen ympäristöä eikä tuota väestöpohjaa palvelujen syntymiseksi. Kadun varren rakennusten korkeus vaikuttaa myös Vihdintien katuympäristön viihtyvyyteen. Rakennusmassojen ja rakentamisen määrän tutkiminen ja suunnittelu kuitenkin jatkuu edelleen.

Kuinka kapea Riistavuorenpuisto on suunnitelmassa kapeimmillaan?

Puistoaluetta tutkitaan tarkemmin asemakaavoituksen yhteydessä käynnistyvässä Länsi-Haagan ja Haaganpuiston julkisten ulkotilojen yleissuunnitelmassa. Nyt tehdyissä alustavissa luonnoksissa on hahmoteltu tavoitellun rakentamismäärän massoitteua ja sijoittumista alueelle. Puistoaluetta on levennetty aiemmasta Vihdintien ja Huopalahdentien kaavarungon suunnitelmasta. Puiston viheryhteyden leveysvaatimuksia ei ole vielä arvioitu tarkemmin, vaan sitä tutkitaan osana käynnistyvää yleissuunnitelmaa.

Miksei asukkaiden virkistysalueita arvosteta, ja ainoa keino vedota virkistysalueiden puolesta ovat liito-oravat? Viheralueet ovat yksi tärkeimpiä syitä valita asuinalue.

Olen edelleen todella pahoillani Pirkkolan metsän kaatamisesta uuden hallin vuoksi. Keskuspuisto siltä osin hyvin kapea ja kaventui entisestään. Tämä on ollut aivan käsittämätön farssi paikallisten mielestä ja toistumassa Riistavuoren kohdalla. Mitä tästä ollaan oppimassa?

12.2.2021

Kaupunkiympäristön toimiala

Aiemmissa Kerro kantasi-palveluissa on selkeästi tullut esille asukkaiden toive Riistavuoren puiston säilyttämiseksi. Miksi tällä ei ole ollut mitään merkitystä?

Miten ja missä määrin asukkailta tulleet palautteet on otettu huomioon Länsi-Haagan asemakaavan muutoksissa.

Onko Riistavuoren metsän osalta vielä mahdollista vaikuttaa esiteltyihin rakennussuunnitelmiin, vai rajoittavatko julkisen liikenteen tuleviin ratkaisuihin liittyvät, jo tehdyt päätökset liikkumavaraa rakentamisen toteutumisen osalta? "

Suuri osa kommentteista koskee Riistavuorenpuistoa. Voitaisiinko joku näistä kysymyksistä nostaa tähän keskusteluun?

Asukkaiden huoli Riistavuorenpuiston menettämisestä on suuri. Miten nämä monessa yhteydessä annetut lukuisat kannanotot Riistavuorenpuiston säilyttämiseksi otetaan huomioon? Tähän kaivataan vielä vastaus tässä tilaisuudessa.

Miksei Riistavuoren metsän tuhoamiseen liittyviin kysymyksiin haluta vastata?

Alueen suunnittelu pohjautuu yleiskaavaan bulevardisointieineen ja sen perusteella laadittuun kaavarunkoon. Asemakaavamuutosten suunnittelu on nyt käynnistetty ja suunnitelmat ovat alustavia luonnoksia.

Otamme vastaan palautteen Riistavuoren puiston pienenemisen aiheuttamasta huolesta ja ymmärrämme myös sen aiheuttamaa mielipahaa, se ei ole jäänyt suunnittelijoilta huomiotta. Teemme parhaamme sovitellaksemme ratkaisua, jossa Riistavuoren puistossa säilyisi luonnonmukaista aluetta ja virkistysarvoja, vaikka Vihdintien puolella osa aluetta muuttuisi asumiseen.

Asukkailta tullutta palautetta on otettu huomioon tässä vaiheessa siten, että aiempaan kaavarunkovaiheen suunnitelmaan verrattuna Riistavuorenpuistoa on alustavassa luonnoksessa säilytetty enemmän. Viher- ja virkistysalueita tutkitaan tarkemmin asemakaavoituksen yhteydessä käynnistytävissä Länsi-Haagan ja Haaganpuiston julkisten ulkotilojen yleissuunnitelmassa.

Alueen suunnitelmat tarkentuvat jatkossa. Nyt karttapalvelussa ovat nähtävillä juuri käynnistyneen Länsi-Haagan kaavamuutoksen alustavat suunnitelmat. Suunnitelmiin voi tutustua tarkemmin esimerkiksi karttapalvelussa verkkosivulla: <https://kartta.hel.fi/> (Kaavoitus ja liikennesuunnittelu – Valmisteilla olevat – Asemakaavat)

Hyvin monet näyttävät olevan huolissaan Riistavuorenpuiston rakentamisesta. Hiukan huonosti näkyneen karttakuvan perusteella ei lainkaan turhaa. Riistavuorenpuistossa on kauniita puita ja komeita kallioita, joista valtaosa tuhoutuu. Miksi ihmeessä asuntorakentamista ei rajoiteta Vihdintien varteen ja lisätä asuntoja pikaraitiotien varteen sinne, missä luontoarvot ovat vähäisemmät? Siksihän raitiotielinjoja rakennetaan yhä pitemmälle ettei kaikkia tarvitse tunkea samaan paikkaan ja autoliikenne vähenisi."

12.2.2021

Kaupunkiympäristön toimiala

Onko mahdollista lisätä kerroslukua jokaiseen rakennettavaan taloon/tonttiin? Enemmän asukkaita vähemmälle pinta-alalle. Esim. Vihdintien varteen korkeampaa, ikäänkuin Riistavuoren puiston erillistalot niiden tienvarren kortteleiden päälle korkeammaksi kokonaisuudeksi. "

"Havainnekuivissa Riistavuorenpuiston paikalle oli suunniteltu matalaa rakentamista. eikö korkea rakentaminen bulevardin vieressä olisi parempi ratkaisu, sillä silloin sisempi talorivi voitaisiin jättää kokonaan rakentamatta ja puistoaluetta säilyisi enemmän?"

Huoli Riistavuoren puiston pienenemisestä on tiedostettu, ja me suunnittelijat pyrimme tekemään parhaamme sovitellaksemme eri intressejä ja arvoja. Syntyvän alueen, uusien haagalaisten kotiympäristön, tulee muodostaa toimivaa ja viihtyisää korttelikaupunkia, julkista ulkotilaa ja palveluita. Korkea rakennusrivi Vihdintien varressa ei yksinään mahdollista tätä tavoitetta. Massoittelua ja rakentamisen määrää tutkitaan kuitenkin edelleen. Kadun varren rakennusten korkeus vaikuttaa myös Vihdintien katu ympäristön viihtyvyyteen.

Koottuja kommentteja Riistavuoren alueelta:

Esitys on Riistavuoren puiston osalta ongelmallinen. Riistavuoren puisto on erittäin tärkeä metsäalue virkistys- ja liikuntamahdollisuuksien näkökulmasta Haagan alueella. Tätä esitystä on muutettava jatkovalmistelussa siten, että Riistavuoren puisto säilytetään mahdollisimman suurelta osin.

Hienoa, että Talin ja Riistavuoren puiston välinen viheryhteys on huomioitu! KIITOS!"

Länsi-Haagan suunnitelmat ovat menneet hyvään suuntaan. Uudessa suunnitelmassa on aiempaa paremmin otettu huomioon yleiskaavassa osoitetun viheryhteyden säilyminen. Samaa ei valitettavasti voi sanoa Huopalahdentien suunnitelmasta, jossa taloyhtiöiden ja asukkaiden palaute ei ole vaikuttanut suunnitelmaan. Annettu palaute on siis otettu hyvin eri tavoin huomioon eri alueilla.

Etelä-Haaga on meluisien väylien rajaama. Alueen keskellä tulee olla ulkotilaa, kallioita, metsiä - aluetta, joka palvelee kaikkia asukkaita ja ilma

Vihdintien bulevardin rakentaminen vähentää olemassa olevia viheralueita ratkaisevasti. Istutettavat puut eivät korvaa Riistavuoren metsäistä virkistysaluetta.

Suht. uutena haagalaisena löysin Riistavuoren puiston viime keväänä kun koronan vuoksi jouduin jäämään etätöihin. Kävin puistossa/metsässä/kalliolla kahdesta kolmeen kertaan päivässä. Nämä käynnit pitivät minut, kaupunkilaisen, järjissäni. Edelleen käyn puistossa päivittäin.

Ei näytä paljon luontoa jäävän jäljelle

12.2.2021

Kaupunkiympäristön toimiala

Asuinalueen sisäkatu ei korvaa Riistavuoren ulkoilureittiä. Suunniteltu rakentaminen on aivan liian laaja-alaista nykyisen ja tulevan väestön ja koulujen ulkoilutarpeita ajatellen.

Mikään ei voi korvata vanhaa metsää!! Riistavuoren rakentamisessa ei todellakaan kuunnella asukkaita!!! Muutama säilyvä pläntti, korttelipuistot jne eivät missään määrin korvaa oikeaa metsää ja sen monimuotoisuutta."

Riistavuoren puiston osalta säästettävä alue ei näissä suunnitelmissa ole läheskään riittävä. Jos viheralueita ei säästetä, eivät asukkaatkaan viihdy.

Nyt on hyvä kaupunkiilme taustalla. Matalaa, inhimillistä puutalomiljöötä tännekin.

Onpa kurjaa että keskustelua ei avata (ainakaan vielä) Riistavuoreen liittyvistä asioista - olisi todella kiva ymmärtää, mitä vaikutusmahdollisuuksia alueen rakennussuunnitelmiin vielä on ja onko Helsingin kaupungilla tahtotilaa harkita vielä alueen suunnitelmia ennen toteutusta.

Riistavuoren puiston osalta säästettävä alue ei näissä suunnitelmissa ole läheskään riittävä. Jos viheralueita ei säästetä, eivät asukkaatkaan viihdy.

Arkkitehtien on tärkeä ymmärtää, että osa Riistavuoren puiston säilyttämistä ja 3000 asukasta lisää (vanhojen lisäksi) tarkoittaa metsän virkistys, opetus, monimuotoisuus ym arvojen täydellistä tuhoutumista.

**Riistavuorenpuiston säilyttämisen puolesta on allekirjoittanut adressin yli 1400 henkilöä. Vielä ehtii allekirjoittaa!
https://www.adressit.com/riistavuoren_puisto_sailytettava**

https://www.adressit.com/riistavuoren_puisto_sailytettava?a=165057

Riistavuoren rantamisen vastustus on hieman kummallista. Tien viereen voi hyvin rakentaa, sen virkistyskäyttö on vähäistä.

Riistavuoren suunnitelmassa on hienosti yhteensovitettu asuminen, joukkoliikenne ja Riistavuoren luontoarvot, kiitos, hyvää työtä suunnittelijat! Toivon vielä joskus pääseväni nauttimaan mahdollisuudesta asua noin hyvässä paikassa!

Riistavuoren puiston lyhytnäköinen suunnitelma on palautettava suunnittelupöydälle ja nyt kaupunkisuunnittelijoiden on todella laitettava ammattitaitonsa peliin, jotta metsä saadaan säilytettyä! Peräänkuulutan vastuuta, jotta meillä on vihreitä ja viihtyisiä asuinalueita jätettäväksi myös jälkipolville."

Kiitos palautteista! Olemme paneutuneet niistä jokaiseen ja arvioimme mahdollisuuksia ottaa paljon huolta herättäviä teemoja vielä paremmin huomioon intressien yhteensovittelussa. Kysymyksiä sisältäneisiin viesteihin on vastattu koosteen muissa kohdissa. Näissä palautteissa ei ollut suoria kysymyksiä, vaikka ne käsittelevätkin paljon esiin nousseita aiheita. Teemoihin on pyritty vastaamaan kysymysten yhteydessä.

12.2.2021

Kaupunkiympäristön toimiala

2.1.27 Steniuksen kenttä, Kylätie

Etelä-Haagan kaavoitusperiaatteiden (1998) suhde Steniuksenkentän kaavamuutokseen

Haagan täydennysrakentamista varten on Helsingin kaupunki laatinut täydennysrakentamisen periaatteet. Niiden mukaan Steniuksen kenttä säilytetään. Miksi kaupunki ei noudata itselaaomiaan ja hyväksymiään periaatteita?

Steniuksenkentän kaava vuodelta 2013 laadittiin vastaamaan kaupunkikuvallisia tarpeita, ja oli mitoitukseltaan matalahkoa rakentamista. Kuinka vuosien 2013-2020 kentän ympäristö muuttui, jotta on perusteltua kaupunkikuvan kannalta kaavoittaa kaksikerroksisten rivitalojen sijasta viisikerroksia pistetaloja?

Etelä-Haagan kaavoitusperiaatteet vuodelta 1998 pohjautuvat tuolloin voimassa olleen yleiskaava 1992:n antamiin mahdollisuuksiin kehittää aluetta. Täydennysrakentamisperiaatteet ovat luonteeltaan ohjeellisia, eivät oikeusvaikutteisia. Ne voivat myös vanhentua olosuhteiden ja tavoitteiden muuttuessa. Ohjeellisesti näihin periaatteisiin perustuneessa, vuonna 2013 voimaantulleessa kaavamuutoksessa Steniuksenkentälle kaavoitettiinkin asumista, vaikka vuoden 1998 periaatteissa näin ei oltu vielä ajateltu.

Vuoteen 2021 mennessä maailma on muuttunut periaatteiden laatimishetkestä. Tällä hetkellä kaupungin maankäytöllisiä tavoitteita ohjaavat mm. yleiskaava 2016 sekä Helsingin seudun kuntien ja valtion yhteinen suunnitelma maankäytön, asumisen ja liikenteen osalta (ns. MAL-sopimus). Myös päätös Raide-Jokerin rakentamisesta on muuttanut paikan sijaintia entistä keskeisemmäksi.

Monet vuoden 1998 periaatteiden yleisistä tavoitteista, kuten esimerkiksi nykyisen ympäristön hyvien ominaisuuksien ja kaupunkirakenteen arvojen säilyttäminen, ovat toki edelleen relevantteja ja niitä pyritään ottamaan myös Steniuksenkentän suunnittelussa huomioon.

Maaperän haasteet

Oliko kaupungille yllätys, että Steniuksen kentän suopohjalle (huom: IsonNEVAntie) rakentaminen on paalutuksineen kallista? Haagalaisille matala rakentaminen (asemakaava vuodelta 2013) oli ehkä jotenkin vielä ymmärrettävissä, mutta nyt on annettu vain kaksi vaihtoehtoa, jotka ovat viisikerroksia vaikka Haagassa muu rakennuskanta on kolme ja nelkakerroksista?

Toivottavasti ei

Helsingissä ns. parhaat rakennuspaikat on jo rakennettu – eli kaupunki joutuu rakentamaan myös heikommille perustamisolosuhteille ja sitä myöten myös rakentamisen kustannukset nousevat.

12.2.2021

Kaupunkiympäristön toimiala

Maaperän haasteet ovat olleet tiedossa jo edellistä kaavaa laadittaessa. Jo tuolloin mm. kiinteistölautakunta totesi muistutuksessaan rakentamisen tulevan liian kalliiksi johtuen mm. pienestä tehokkuudesta ja haastavasta maaperästä.

Rakentaminen, kaupunkikuva, kerrosluvut, suunnitelmien muuttuminen

Steniuksen kentän ARK-house-vaihtoehto näyttää paremmalta kuin MUUAN-vaihtoehto. Oliko se MUUAN-vaihtoehto kuitenkin valittu?! Toivottavasti ei!

Jos ja kun Steniuksentielle rakennetaan, toivoisin sen olevan vastaavaa kuin rakentaminen Haagassa muutenkin. Matalia taloja ja väljyyttä. Ei koko kenttää täyteen. Nyt kentän toiselle puolelle rakennetut talot ovat liian korkeita ja massiivisia suhteessa muihin alueen taloihin,

Mikäli Steniuksen kentän hävittämiseen vastustuksesta huolimatta päädytään, tulevat alueella asuvat vastustamaan uudisrakennussuunnitelmia, koska uusien suunnitelmien korkeammat kerrostalot eivät sovi Etelä-Haagan tarkasti varjeltuun kaupunkikuvaan, vaan rikkovat alueelle tyypillisen ja yhtenäisen arkkitehtuurin.

Miksi ei näytä haagalle, eikä kaupunkikuvalla ole mitään merkitystä?

Myötäilee räystäskorkeuden mukaista linjaa, mutta ovat kuitenkin selvästi korkeampia kuin muut rakennukset ympärillä. Miksi?

Miksi Steniuksen kentän rakennukset ovat suunniteltu alueen yleisilmeestä poiketen viisikerroksiseksi ja tuliko uudessa kaavamuutoksessa yksi talo jopa lisää alueelle?. Näin häviää alueen maastonmuotojen tuoma vaihtelevuus ja luonnonmukaisuus sekä kaupungin osan puistomaisuus.

Pohjoisin talo Steniuksen kentällä siirrettiin vain kauemmaksi Urheilutie 10:stä, koska Urheilutien taloyhtiö käytti omaa rahaa suunnitelman tekemiseen. Rakennukset tulisi keskittää kentän lounaisosaan ja länteen, jossa vanhaa rakennuskantaa on vähän. Uusia asuntoja ostaessa asukkaat tietäisivät, mitä ovat ostamassa. Piha-alue tulisi sijoittaa uusien asuntojen ja vanhan rakennuskannan väliin. Mitä tulee räystäskorkeuteen on turha vedota siihen, ettei se ylitä viereisten talojen kattoja - ei kai, kun viereiset talot sijaitsevat kallion päällä ja rakennukset montussa. Ympäröivät rakennukset ovat kolmikerroksisia, joten uusienkin tulisi olla. Näin maaston vaihtelukin tulisi esiin.

Siirtämällä Steniuksen kentän taloja toisille naapureille parempiin sijainteihin, samalla heikkeni toisten naapuritalojen osalta. Miksi?

Steniuksen kentän kaava: Miksi kaupunki kysyy asukkaiden mielipiteitä jos niitä ei kuitenkaan oteta huomioon? Kysytään näennäisesti mielipidettä uusista kaavoista joissa oli kaksi valmista mallia jotka ovat miltei identtisiä loppupeleissä. Ilmoitetaan mikä valittu ja kuinka hienosti muutoksia tehty kun käytännössä kenttä kaavoitettu yli täyteen taloja joita liikuteltu muokatussa kaavassa milli. Ja ei pidetä

12.2.2021

Kaupunkiympäristön toimiala

lupauksia mitä tehty aiemmin, voimassa olevan kaavan suhteen (2013). Ei huomioida mitä alueen asukkaat toivovat ja ovat esittäneet. Eli että säilyttäisiin alueella liikunta ja virkistys mahdollisuudet (pieni kenttäalue pohjois-päädyssä), rakennettaisiin haagan identiteetin mukaisesti ja että saataisiin lisää isompi asuntoja, perheasuntoja joista kovin pula alueella.

Kestävä perustelu ei ole se, että kenttä pitää ahtaa täyteen, koska muutoin rakentaminen epäekonomista. Tällä perusteella kaikkien uusien talojen pitäisi olla 20-kerroksisia! Suunnitelman pohjoispäädyssä talot ovat 12 - 15 metriä itäpuolella olevasta talosta ja omien suunnitelmien mukaan jo rakennettu talo on varjossa kesät talvet kello 16:sta eteenpäin. Valo on ihmiselle yhtä elintärkeää kuin ruoka ja uni."

Eikö tuonne Steniuksenkentälle mahjtuisi vielä lisää taloja, sillä kyseessä oli arkkitehdin mukaan syytä rakentaa mahdollisimman täyteen?

Laittakaa lisää kerroksia, koska Steniuksenkenttä on matalalla ja mieluummin korttelikaupunkia!

Steniuksentien kaava näyttää hienolta, hyvää työtä, kiitos!

Koska mahdollisesti Steniuksenkentän kaava tulee voimaan ja kun se tulee, niin milloin ehkä rakentaminen alkaa Ollaan iloisia, että Etelä-Haagaan rakennetaan. :)

Kaupungin suunnitteluryhmä arvioi suunnitelmia keväällä saatuun palautteeseen peilaten, ja jatkosuunnitteluun kaavaluonnoksen pohjaksi valittiin arkkitehtitoimisto MUUANin vaihtoehto.

Steniuksenkentän suunnittelussa pyritään luomaan alueen ympäristöön ja kaupunkikuvaan sopiva uusi etelähaagalainen kerrostuma taloudellinen toteuttamiskelpoisuus huomioiden. Korkeampia rakennuksia alueelle ei ole haluttu esittää, jotta esimerkiksi räystäskorkeudet pysyvät alueella suunnilleen samoissa lukemissa. Alueita suunnitellaan aina kunkin alueen ominaispiirteet huomioon ottaen.

Steniuksenkentän viitesuunnitelmaa on kehitetty saadun palautteen pohjalta ja pyritty huomioimaan naapureita paremmin. Kaavaluonnoksen pohjaksi valitussa viitesuunnitelmassa on lähdetty siitä, että alueen sisälle saadaan muodostettua selkeät piha-alueet. Kylätien rakennusten suuntaan jää Strömstadinkujan metsäinen vyöhyke. Maastonmuodot mahdollistavat osaltaan viisikerroksiset rakennukset kentällä – näin uusi alue ei nouse olemassa olevaa rakennuskantaa merkittävästi korkeammaksi.

Haagan rakennuskanta on pääosin 3-5-kerroksista. Lisäksi on huomioitava, että etenkin vanhoissa asemakaavoissa määriteltyjen kerroslukujen lisäksi rakennuksissa on usein maanpäälliset kellarikerrokset, jotka tuovat rakennuksiin lisää korkeutta usein lähes jopa kokonaisen kerroksen verran. Esimerkiksi vuoden 2013 kaavassa sallitaan kaavassa määritellyn kerrosalan lisäksi rakentaa kerrosluvun estämättä mm. kokonainen kerros, joka voi sisältää maantasossa olevan autotalli-, huolto- ja palvelutilakerroksen (ns. maanpäällinen kellari, joka on ollut Haagassa melko tyypillinen ratkaisu). Nykyään

12.2.2021

Kaupunkiympäristön toimiala

maanpäällisiä kellareita ei rakenneta, vaan uusiin kaavoihin merkitään tosiasialliset kerrosluvut.

Suunnitelmassa pohjoisimpien pistetalojen rakennusalojen itäisimpien nurkkien etäisyydet Kylätiellä sijaitsevaan olemassa olevaan rakennukseen ovat n. 15-18 metriä. Lisäksi uusien ja vanhan rakennuksen väliin jää puistoaluetta. Varjostustutkielman mukaan uudisrakennukset varjostavat Kylätien rakennusta osittain n. klo 16 eteenpäin. Viitesuunnitelmassa esitetyssä varjostustutkielmassa ei ole esitetty olemassa olevan puuston varjostavuutta.

ATT:n (Helsingin asuntotuotanto) on tarkoitus toteuttaa alueelle kaikesta kerrosalasta vähintään 50 % perheasuntoja. Rakennus- ja asuntosuunnittelu tarkentuvat rakennuslupavaiheessa.

Talojen rakentaminen voisi alkaa arviolta noin vuoden päästä kaavan saatua lainvoiman. Lainvoimaiseksi kaava voisi tulla aikaisintaan arviolta 2022 syyspuolella, mutta mahdolliset valitukset voivat tätä viivästyttää.

Steniuksen kentän viereisen palveluasunnon alueelta hakattiin KAIKKI puut kesällä 2020 lintujen pesintäaikaan. Miksi? Senkö takia että oli tarve lisärakentamiselle, jota ei nyt enää olekaan? Hakattiinko puut turhaan? Miten se korvataan? "

Rakennusvalvonnasta kysyttäessä selvisi, että tontille 29096/7 (Kylätie 16) on toukokuussa 2020 annettu lupa kaataa 14 puuta. Hakija on perustellut puiden kaatamista sillä, että osa puista on todettu huonokuntoisiksi ja osa kasvaa liian lähellä rakennusta. Tontille on myönnetty toimenpidelupa maalämpöjärjestelmän asentamiselle ja puiden juuristot tulevat vaurioitumaan poraamisen yhteydessä. Perustelut on katsottu riittäviksi ja puut on saatu kaataa ehdolla, että niiden tilalle istutetaan uusia puun taimia ja muuta kasvillisuutta esitetyn istutussuunnitelman mukaisesti. Uudet taimet on määrätty istuttamaan viimeistään kaatotyötä seuraavan kesän aikana. Kyseisessä maisematyölausunnossa on erikseen mainittu, että lintujen pesäpuita ei saa kaataa, eikä puuta kaadettaessa saa häiritä pesiviä lintuja 1.4.-15.8. välisenä aikana. Puiden kaataminen pesimäaikaan on mahdollista, mikäli nämä ehdot toteutuvat. Rakennusvalvonnan lähtökohtainen oletus on se, että ehtoja on noudatettu. Kaadetut puut ovat sijainneet palvelutalon tontilla, eivät vuoden 2013 kaavassa lisärakentamiseen kaavaillulla lunastamattomalla tontin osalla.

Steniuksen kentän status

Mutta miksi kaupunki rikkoo lakia (liittyen Steniuksen kentään, se kun on lahjoitettu)?

Miksi Helsingin kaupunki ei kunnioita Steniuksen kentän lahjoittajan toivetta siitä, että lahjoituksensa eli kenttä on liikuntakäytössä?

Käsittämätöntä on tuo Steniuksen kentän merkityksen vähättely. Kenttä on lahjoitettu aikoinaan ulkoliikuntapuistoksi ja nyt kaupunki rikkoo tietoisesti lahjoittajan tahtoa. Lisärakentaminen on vastoin kaupungin omiakin

12.2.2021

Kaupunkiympäristön toimiala

ulkotilas suunnitelmia, jotka on tarkoitus tarjota asukkaille lähialueelta. Steniuksen kentän rakentaminen lisää nimenomaan kaupunginosan siällä tapahtuvaa autoliikennettä.

M.G. Stenius myi Gröna Lund –palstan (0,685 ha) yhdellä markalla Haagan huvilayhdyskunnalle urheilukentäksi v. 1912. Haagan kauppala liitettiin Helsinkiin v. 1946. Kenttä on nykyään Helsingin kaupungin omistuksessa. Vuoden 1912 kauppakirjan ehto kentän säilyttämisestä urheilu- ja juhlaikäyttöä ei sido kaupunkia, sillä kaupunki ei ole kyseisen sopimuksen osapuoli. Sopimusehdolla ei ole vaikutusta kaupungin alueiden käytön suunnitteluun tai suunnittelun vaihtoehtoihin. Kaupungilla on oikeus ja velvollisuus suunnitella alueidensa maankäyttöä. Laki edellyttää kaupunkia pitämään asemakaavat ajan tasalla sitä mukaa kuin kunnan kehitys tai maankäytön ohjaustarve sitä edellyttää. Ohjaustarvetta arvioitaessa on erityisesti edellytetty ottamaan huomioon asuntotuotannon tarve. Kaupungilla on vastuu kaupungin kestävästä kasvun turvaamisesta ja eri tavoitteiden, määräysten ja ohjeiden yhteensovittamisesta. Näistä, ja aiemmissa vastauksissa mainituista kaupungin kestävästä kehittämiseen liittyvistä syistä kentälle on päätetty osoittaa asuinrakentamista.

Havainnekuvat

Steniuksen kentän havainnekuvista puuttuu Isonnevantien toiselle puolelle rakennetut haagalaisittain erittäin tehokkaasti toteutetut viisikerrokset asuinrakennukset, näin ollen kaavoitusprosessin keskeiset vuorovaikutusmateriaalit ovat selkeästi harhaanjohtavia. Täyttääkö vuorovaikutusprosessi Rakennuslain edellytykset?

Steniuksen kentän itälaidalla (Strömstadinkuja) sijaitsevat puut on sovittu jo edellisessä kaavassa 2013 säilytettävän, miksi niitä ei näy havainnekuviin jotka esitetty meille haagalaisille...?

Kun vaihtoehtoisia suunnitelmia laadittiin keväällä 2020, ei ollut saatavilla sellaista ilmakuvaa, jossa rakenteilla olevat uudisrakennukset näkyisivät. Arkkitehtitoimisto MUUAN oli oma-aloitteisesti mallintanut rakentamassa olevat uudisrakennusten hahmot ko. viistoilmakuvaan, arkkitehtitoimisto ARK-housen työstä nämä puuttuivat.

Tuoreempaa ilmakuvaa ei edelleenkään ole saatavilla, joten kaavaluonnoksen viitesuunnitelmaan päivityksiä syksyllä laatinutta arkkitehtitoimisto MUUANia pyydettiin mallintamaan ympäristöä tarkemmin viitesuunnitelmassa olevaan ilmakuvatasoitukseen.

Kaavaluonnoksen liitteenä olevaan viitesuunnitelmaan on esitetty Strömstadinkujan ympäristön puusto. Kaavaluonnoskarttaan puolestaan noita puita ei ole merkitty, koska puuta ei yleensä merkitä erikseen puistoalueille. Vuonna 2013 lainvoiman saaneessa kaavassa tuo samainen Strömstadinkujan alue oli merkitty katualueeksi, jolloin istutettava alueen osa oli tarkoituksenmukaista esittää kaavakartallakin. Alueen puusto ja kalliot on tarkoitus säilyttää niiltä osin kuin ulkoilutien rakentaminen mahdollistaa.

Asuntokoot, hallintamuodot

12.2.2021

Kaupunkiympäristön toimiala

Haagassa on pulaa isoista perheasunnoista, joita vuoden 2013 kaavassa olikin suunnitteilla. Minkä vuoksi Steniuksen kentän kaavassa suunnitellaan pieniä ja pienehköjä asuntoja, eikä isoja perheasuntoja joista on pulaa?

Steniuksen kentälle tullaan rakentamaan tasapainoisesti asuntoja, mukaan lukien isommat perheasunnot.. Att:n tuotanto on nimenomaan tasapainoista huoneistoiden koon suhteen (toisin kuin useasti ns. gryndipuolen tuotanto).

Tuleeko äsken kerrotun Huopalahden aseman läheisyyteen suunnitellulle alueelle asoja?

Oletettavasti tällä tarkoitettiin Steniuksen kentän suunnitelmia? Alueelle tulevista asunnoista noin puolet tulisi olemaan vuokra-asuntoja ja puolet ns. välimallia, mikä voi tarkoittaa esimerkiksi asumisoikeusasuntoja. Myös entinen hitas-järjestelmä on välimallia. Hitas tullaan korvaamaan jollain uudella muodolla.

Liikenne

Strömstadin puiston suunnitelmat, miten etenee? Suljetaanko Kylätie puiston kohdalta?"

Haaga: onko Kylätien katkaiseminen eli puistojen yhdistäminen vielä suunnitelmissa?

Puistojen yhdistäminen on vielä suunnitelmissa ja puistosuunnitelma on hyväksytty. Strömstadin puistolle on varattu rahoitusta tämän hetkisen tiedon mukaan vuodelle 2024, jolloin Kylätien katkaisu voisi olla mahdollinen. Karttapalvelusta löytyy lisätietoa osoitteesta: <https://kartta.hel.fi/link/9rZg7i>

Steniuksen kentän rakentamisen kautta liikenne lähikaduilla tulee merkittävästi lisääntymään kaavaselosteen mukaan noin 400 autolla vuorokaudessa. Miksi Kylätie ei kuulu kaava-alueeseen vaikka suuri osa autoista tulee purkautumaan Kylätielle, jossa useat raput aukeavat suoraan kadulle kun ei ole jalkakäytävää.

Steniuksen kentän rakentaminen tehostetulla suunnitelmalla lisää autoliikennettä Etelä-Haagassa- Miten liikennejärjestelyt turvataan niin että läpikulkuliikenne Kylätiellä ei kasva turvattomaksi. Kylätie on katu, jos käynti taloista on suoraan kadulle ja siten turvaton lapsille, jos liikennemäärät lisääntyvät.

Kylätien liikennemäärät ovat jo nyt kohtuuttomat, useat raput aukeavat kadulle ja suurin osa liikenteestä tapahtuu kun lapset liikkuvat kouluihin, sillä juuri samaan aikaan SYK ja Haaganpk sekä päiväkotien autoralli on käynnissä eli ei pidä tuijottaa keskiarvoja kuinka monta autoa minuutissa päivän aikana, vana piikkejä. De facto automäärät Kylätiellä kaksinkertaistuvat. Kysymys on: Miksi Kylätie EI kuulu Steniuksen kentän kaava-alueeseen???"

Steniuksen kentän rakentaminen tehostetulla suunnitelmalla lisää autoliikennettä Etelä-Haagassa- Miten liikennejärjestelyt turvataan niin että läpikulkuliikenne

12.2.2021

Kaupunkiympäristön toimiala

Kylätiellä ei kasva turvattomaksi. Kylätie on katu, jos käynti taloista on suoraan kadulle ja siten turvaton lapsille, jos liikennemäärät lisääntyvät.

Vuoden 2013 kaavassa Steniuksen kentän liikenne purkautui Isonnevan kadulle, miksi nyt Kylänevantielle, jolloin liikenne pysäköintitalosta kohdentuu väistämättä Kylätielle? Miksi RobertHermanssonintie on pihakatu, vaikka sen varressa ei rappuja aukea suoraan kadulle kuten Kylätiellä?

Kylätie E-Haaga on hyvin kapea tie, siihen ei mahdu uuden Steniuksen kentän liikennettä, onko tutkittu? Tielle ei mahdu kahta autoa rinnakkain yhtä aikaa.

Steniuksen kentän asemakaavan mahdollistama lisärakentaminen tuottaa lähikatuverkkoon vajaat 400 ajoneuvoa vuorokaudessa. Käytännössä tämä tarkoittaa 40 autoa vilkkaimman tunnin aikana eli vähemmän kuin 1 auto minuutissa.

Kylätiellä liikennemäärän arvioidaan lisääntyvän noin 100:lla ajoneuvolla vuorokaudessa, eli vilkkaimpaan aikaan noin 1 auto 6 minuutin välein. Isonnevantiellä puolestaan lisäys olisi noin 300 ajoneuvoa vuorokaudessa eli noin 1 auto 2 minuutin välein.

Liikennemäärälisäykset ovat siis hyvin maltillisia, eikä niillä ole merkittäviä liikenteellisiä vaikutuksia.

Kylätie on ollut mukana aiemmin tehdyssä asemakaavassa ja sen liitteenä olleessa liikennesuunnitelmassa. Tästä liikennesuunnitelmasta on tehty jo hyväksytyt katusuunnitelmat ja puistosuunnitelmat. Niissä on esimerkiksi esitetty hidasteita ja kadunkavennuksia Isonnevantielle, Kylätien katkaisua ja jalkakäytävää osalle Haagan urheilutien eteläreunaa. Suunnitelmien mukaisten toimenpiteiden toteuttaminen yhdistetään todennäköisesti Steniuksen kentän rakentamiseen. Lisätietoa katu- ja puistosuunnitelmista löytyy karttapalvelusta osoitteesta: <https://kartta.hel.fi/link/9rZq7i>

Kylätie on vähäliikenteinen tonttikatu, jonka liikennemääriä kadun katkaiseminen tulee todennäköisesti tulevaisuudessa vähentämään.

Tuleeko Kylänevantiestä Isonnevantien ja Kylätien välillä pihakatu?

Tällaisia suunnitelmia ei ole.

Haagan urheilutie on kapea ja mutkikas tie, jota käytetään läpiajooon idästä länteen ja lännestä itään. Kauhulla katselen, kun kadulla ajetaan rallia ja vain toisella puolella olevalla kapealla jalkakäytävällä koululaiset ja monet iäkkäät yrittävät kulkea lumisohjossa ja vältellä vettä roiskivia autoja. Nyt kun urheilukentälle suunnitellaan asuntoja, ku8nka "

Milloin 2013 kaavan mukaiset jalkakäytävät saadaan Haagan Urheilutien toisellekin puolelle?

12.2.2021

Kaupunkiympäristön toimiala

Jalkakäytävästä on tehty ja hyväksytty katusuunnitelma. Jalkakäytävän toteuttaminen kytketään aikataulultaan todennäköisesti Steniuksen kentän rakentamiseen. Jalkakäytävän rakentamiselle ei ole investointiohjelmassa varattu rahaa lähivuosille.

Parkkitalo Haagaan tuntuu vieraalta, voisiko kaavassa vapauttaa parkkipaikkatarpeen ja tehdä kadunvarsipaikoitus. Monikaan ei tarvitse tai halua omaa autoa ja voisiko varata yhteiskäyttöisiä sähköautoja muutamaan talliin. Rakennuksia on liikaa ja kevyen liikenteen reitin varrelle tulisi varata leveämpää puistoa kaikille Haagalaisille.

Miksi Riistavuoren puistoon ja Steniuksen kentälle rakennetaan parkkitalot, mikäli sinne on tarkoitus muuttaa vain autottomia ihmisiä? Eikö silloin olisi parempi jättää turhat parkkitalot pois ja ihmisten käyttöön?"

Uusista asuinkortteleista ei olla suunnittelemassa autottomia, vaan lähtökohtaisesti noudatetaan lautakunnan hyväksymää autopaikkojen laskentaohjetta. Ohje määrittelee, kuinka paljon autopaikkoja on rakennettava kullekin alueelle. Jos alueella on hyvät joukkoliikenneyhteydet, paikkoja tarvitsee rakentaa vähemmän, ja päinvastoin. Yhteiskäyttöautot ovat yksi hyvä ratkaisu siihen, että kaikilla ei tarvitse olla omaa autoa, mutta ne niillä ei voida kokonaan ratkaista autojen säilytyksen tilatarvetta.

Vuorovaikutus

Minkä takia Steniuksen kentän kaavoitusprosessi esitti vain kaksi vaihtoehtoa haagalaisille? Olisi ollut tärkeää kuulla haagalaisten mielipide myös se osalta josko kenttä jätettäisiinkö kenttä haagalaisten käyttöön. Se olisi varmasti ollut kaikkein suosituin vaihtoehto.

Missä vaiheessa kaavoittaja kuuntelee ja kuulee haagalaisia Steniuksen kentän kaavan osalta. Tänäpäinhän me kuuntelemme kun te kerrotte, vuorovaikutus ei tunnu kahdensuuntaiselta.

Tosiaan tämä vuorovaikutus on hyvin yksipuolista. Nytkin ylimielisesti lytättiin Haagalaisten huoli Steniuksen kentän suhteen.

Mikä merkitys kuulemisellamme on? Kuinka lukkoonlyötyjä suunnitelmat ovat? Olen osallistunut useampaankin kuulemiseen, missä lopulta toteutettu hanke on ollut täysin vastakkainen, kuin kuulemistilaisuudessa olleiden asukkaiden mielipide.

Kuulette asukkaita, mutta ette kuuntele.

Keskeinen kysymys olisi ollut onko mielipiteillämme mitään merkitystä?

Onko tämä Steniuksen kentän suunnitelma siis nyt lukkoon lyöty? Eli ihmisten mielipiteitä ei kuunnella eikä lakia noudateta?

12.2.2021

Kaupunkiympäristön toimiala

Steniuksenkentän adressi on päivitetty.Tiedotteet -osiossa kommentteja uuteen kaavaluonnokseen liittyen <https://www.adressit.com/a/267899>

https://www.adressit.com/me_allekirjoittaneet_vastustamme_etela-haagassa_steniuksenkentalle_haagan_urheilukentalle_suunniteltua_taydennysrakentamisen_tehostamista

Kuinka Steniuksenkentän osalta laadittu adressi on otettu huomioon kaavoituksessa?

Steniuksenkentäm adressissa erinomainen kuvaus kaavoitusprosessista, joka kaupungin kannalta on kaikkea muuta kuin imarteleva. itsekin asiaa seuranneena.

Jotenkin tuli tuosta Steniuksenkentän kaavan esittelystä heti mieleen fake news ajattelu, mitä vain voi sanoa kun on jo päätetty mitä tehdään. Haagalaisten ylitse on kävelty. Tylsää.

On ollut mielenkiintoista seurata haagalaisena Steniuksen kentän kommentteja ja surullisena kaavaehdotuksen esittelyä. Kaavoitukseen erikoistuneena maanmittaus DI:nä en voi kuin ihmetellä prosessia ja lopputulosta, joka on mielestäni ollut kaikkea muuta kuin kuuluisi olla. Olisi kiva tietää ketä ja/tai mitä puoluetta pitäisi nyt keväällä äänestää, jotta tähän farssiin puututtaisiin.

Haagalaiset ovat yleisesti ottaen sitä mieltä (palautteet Ota kantaa -sivustolla), että Steniuksenkenttää ei tulisi monesta syystä rakentaa niin tiiviiksi, kuin viime keväänä esitettiin. Haagalaisten kuulemisen jälkeen taloja siirrettiin muutama metri ja koko kentän rakennusten pinta-aloja vähennettiin huikeat 800 m2 eli viisi prosenttia (ja puolet tästä pihasaunoista ja autohallista). Siltikin uudessa suunnitelmassa on kaksi kertaa niin paljon neliöitä kuin vuoden 2013 suunnitelmassa, joka NEUVOTELTIIN haagalaisten kanssa. Millä perustein kaupunki väittää, että kaupunkilaiset voivat vaikuttaa asuinympäristöönsä tai että asukkaita on kuunneltu? (Menemättä nyt sanojen semantiikkaan)"

kommentti: maailma on tosiaan muuttunut, mutta pikemminkin liikuntapalvelujen säilyttämisen ja lisäämisen suuntaan. Kaavasta saamane palaute ei myöskään ollut voimakkaasti jakautunutta, vaan pääasiassa suunnitelmat saivat täystyrmäyksen.

Onko Steniuksenkentän kaavan kuuleminen tapahtunut Rakennuslain edellyttämällä tavalla nyt korona aikana? Kaikki ollut etämuodossa, joka ei ole kaikille kaupunkilaisille mahdollista.

Miksi tämän tilaisuuden tekstitetty versio ja kommentit julkaistaan kaupungin sivuilla vasta sen jälkeen, kun kommentointimahdollisuus esimerkiksi Steniuksenkentän suhteen on suljettu? Kommentoinnille pitää jättää enemmän aikaa.

12.2.2021

Kaupunkiympäristön toimiala

Steniuksenkentän osalta tässä tilaisuudessa ei tarjottu meille asukkaille mitään uutta, luettiin vain päivitetty suunnitelma joka on ollut jo pitkään nähtävillä. Ei vastattu kysymyksiimme joita runsaasti kaupungille jätetty.

Steniuksenkentälle on kaavoitettu asuinrakentamista jo vuonna 2013 lainvoiman saaneessa asemakaavassa. Alueen käyttötarkoituksenmuutos takaisin urheilukentäksi ei ole kaupungin ja alueen kehittymisen tavoitteiden mukaista, eikä sellaista vaihtoehtoa siksi nostettu keskusteluun.

Kaupunki vastaanottaa, lukee ja paneutuu kaikkeen saatuun palautteeseen, joka voi olla joskus myös hyvin jakautunutta. Kaikki haagalaiset eivät vastusta täydennysrakentamista, eivät myöskään Steniuksenkentän suunnittelua. Myös tulevat helsinkiläiset tarvitsevat koteja. Vaikuttamismahdollisuudet voivat vaikuttaa näennäisiltä, jos kaavan tavoitteet eivät mahdollista kaikkien palautteiden huomioon ottamista. Kaupungilla on vastuu kaupungin kestävästä kasvun turvaamisesta ja eri tavoitteiden, määräysten ja ohjeiden yhteensovittamisesta.

Alueen täydennysrakentamista vastustava adressi toimitetaan päätöksentekijöille tiedoksi normaalin käytännön mukaisesti osana kaavoitukseen liittyvää vuorovaikutusta.

Maankäyttö- ja rakennuslakia täydentävässä asetuksessa todetaan, että osallisilla tulee olla mahdollisuus esittää ”mielipide määräajassa kirjallisesti tai suullisesti taikka erityisessä kaavaa koskevassa tilaisuudessa taikka muulla sopivaksi katsottavalla tavalla”. Steniuksenkentän vaihtoehtoisia suunnitelmia piti käsitellä asukastilaisuudessa keväällä 2020, mutta koronapandemian takia tilaisuus jouduttiin perumaan. Kuuleminen kuitenkin voitiin järjestää KerroKantasi –sivustolla, minkä lisäksi osallisilla on ollut koko ajan mahdollisuus myös olla yhteydessä suoraan suunnittelijoihin esimerkiksi puhelimitse. Osallisia on tiedotettu hankkeen suunnitteluvaiheista netin eri kanavien kautta myös perinteisillä kirjeillä sekä lehti-ilmoituksin.

Uutta Länsi-Helsinkiä tilaisuudessa Steniuksenkentän esitykselle oli varattu viisi minuuttia aikaa. Esityksessä pyrittiin esittämään tiiviisti hankkeen keskeiset perusteet ja itse suunnitelma sekä kertomaan kaavaprosessin vaiheesta ja vaikuttamisesta. Rajallisen ajan takia loppuihin kommentteihin ja kysymyksiin vastataan tällä palautekoosteella. Moniin kysymyksiin voi löytyä vastauksia myös toukokuisen Kerrokantasi-kyselyn palautekoosteesta:

https://www.hel.fi/hel2/ksv/liitteet/2020_kaava/0740_56_kerro_kantasi_kysely_yhteenvedo_20200703.pdf

Kaavojen kommentointi on mahdollista myös nähtävilläoloajan päätyttyä. Kaikki saatu palaute on päätöksentekijöiden luettavissa.

2.1.28 Mielipiteiden vaikuttavuus kaupungin toimintaan

Synteesinä Munkkiniemi - Haaga - Vihdintie-suunnitelmista on surullista todeta, että kaikki tehdään uuden rakentamisen ja tulevien asukkaiden ehdoilla. Meitä jo alueilla asuvia ei kuunnella, ei huomioida ja asuinalueemme ja

12.2.2021

Kaupunkiympäristön toimiala

asumiskokemuksemme huononee. Oli sitten kysymys Steniuksenkentästä, Riistavuoresta, Huopalahdentiestä... Kysymys ei ole nostalgista eikä uuden vastustamisesta mutta kun juuri mikään ei palvele nykyisiä alueilla asuvia. Miksi meidän tarpeet ja näkemykset eivät paina päätöksenteossa?

Miksi kysymysten valinnassa vältellään Steniuksenkentästä ja Riistavuoresta esitetyjä kysymyksiä? (suhteutettuna esittämismäärään)

Mihin voi ottaa yhteyttä Helsingin kaupungilla, jos tuntee, että suunnittelija ei kuuntele alueen asukkaita?

Onko kommenteillemme mitään muuta merkitystä, kuin todeta, että asukkaita on kuultu? Steniuksen tien kentän ja Riistavuoren puiston rakentamista vastustetaan. Mutta ne rakennetaan silti. Maailman toimivin kaupunki?

Jäi tästäkin surullinen mieli kun huomasi, miten vähän mielipiteillä on väliä.

Tosiaan olisi kiva tietää mitä puoluetta/ketä äänestää vai onko sillä mitään väliä enää jos kaikki on jo lopullisesti päätetty. Vai onko?

Kiitos palautteista! Ne ovat arvokasta tietoa ja ohjaavat osaltaan suunnittelua. Kuuntelemme ja haluamme ymmärtää mielipiteitänne ja arvioimme työn suuntaa. Kaupunkisuunnittelu on luonteeltaan haasteellista, eri intressien ja mielipiteiden monimutkaista yhteensovittamista luovilla ratkaisuilla ja ammattitaidolla. Lopulta ratkaisut Helsingin strategisista painotuksista ja siitä, mikä Helsingin kokonaiskuvassa on yleisen edun mukaista, ovat osa poliittista päätöksentekoa. Pyrimme tekemään parhaamme suunnittelijoina ja esitysten valmistelijoina.

Kommenteista näkyy mitkä kaavat kaipaavat vielä paljon huomiota: Riistavuoren puisto ja Steniuksen kenttä. Voitaisiko saada niille ihan omat tilaisuutensa?

Uutta Länsi-Helsinkiä illan kaltaisia alueellisia tilaisuuksia on tarkoitus jatkaa myös tulevaisuudessa. Muiden erilaisten tilaisuuksien järjestämistä arvioidaan hankekohtaisesti.

2.1.29 Palauteta stadiluotsille

Stadiluotsi voisi enemmän kuulla ja viedä asukkaiden ajatuksia ja toiveita eteenpäin oikeille tahoille ja etsiä vastauksia asukkaiden kysymyksiin.

Kiitos stadiluotsille hienosta toiminnasta stadiluotsinamme!

2.1.30 Kysymyksiä ja palautetta tilaisuudesta

Kritiikkiä ja kehittämissuhteita

12.2.2021

Kaupunkiympäristön toimiala

Tällä keskusteluseinällä valitetaan vain kaikista suunnitelmista. Minun mielestä ne vaikuttavat suurilta osin tosi hyviltä!

Eipä juuri mihinkään vastattu!

Kuinka moni suunnitelmia tekevästä arkkitehdeistä itse asuu Haagassa?

Kiitos tästä esittelystä, mukava kuulla ensikäden tietoa. Kriittikinä kuitenkin, että metsäluonnon merkitystä ei ole otettu riittävästi huomioon. Samoin puuttuu kokonaan viihtyvyystekijöiden analyysi, melu, ilmanlaatu, lähivirkistysalueiden koko ja etäisyys jo olevalle rakennuskannalle. Toivottavasti raidejokeri ei lanaa tärkeitä muita asioita alleen. Myös pandemiat tulevat jatkumaan ja mikä silloin tärkeämpää kuin kauniita ympäristöt lähellä kotia oli sitte yksi tai 90-vuotias.

Jos ja kun vähintään puolet kysymyksistä ja kommentteista on noinkin asiantuntemattomia ja turhia, ei ole ihme ettei parhaaseen kompromissiin pyrkivät asiantuntijat ota niistä läheskään kaikkea huomioon. Kiitos.

Kiitos tilaisuudesta! Paljon asiaa tuli. Steniuksen kentästä olisin toivonut enemmän vastauksia.

Ihan mielenkiintoinen tilaisuus. Olisiko mahdollista pitää vastaavaa suppeimmille alueille - esim. Vihdintien itäpuoli ja Vihdintien länsipuoli. Näin pitkää keskustelua on hiukan vaivaloista seurata.

Miksi, kun painan tykkäyksiä, tykkäysten määrä vähenee?

Miten tämä kommenttien tykkäminen oikein toimii? Tykkäsin ja peukkujen määrä putosi 12 -> 5 ??

Ihmetyttää kysymysten & näkemysten moderointi. Miksi esitetyt näkemysket eivät tule näkyviin siinä järjestyksessä kun ne kirjoitetaan?

Kiitos hyvästä ohjelmasta. Informatiivinen mutta yksittäisen asukkaan kannalta hajanainen agenda - ja erit chatti. Voisiko näitä palastella alueellisesti pienempiin palasiin, joka tulisi lähemmäs yksilöä ja chatti fokusoituneempi?

Kiitos palautteesta. Tilaisuuteen osallistui ennätysmäärä eli yli 500 henkilöä. Valitettavasti emme ehtineet vastata tilaisuuden aikana kaikkiin kysymyksiin. Vastaukset työstetään kuitenkin verkkosivuille jälkepäin (tämä dokumentti).

Kaupungilla on tilaisuuksissa käytössä Teams live event -väline. Siinä on hyvänä puolena muun muassa, että se on mahdollisimman tietoturvallinen, osallistua voi anonymisti ja alusta on toiminut luotettavasti vaikka tilaisuuteen tulisi paljonkin osallistujia. Tilaisuuksiin on päästy hyvin sisälle. Välineen haasteina on juuri tuo esiin nostettu chatin ja tykkäysten toiminta. Chattiä on vaikea käyttää kännykällä ja vastauksia omiin kysymyksiin on vaikea seurata.

Neutraalit kommentit

12.2.2021

Kaupunkiympäristön toimiala

Milloin ennakkoon Kerro Kantasi -sivustolle jätettyihin kysymyksiin ja kommentteihin vastataan, mikäli niihin ei vastata varsinaisen esityksen aikana?

Missä palautelomake on?

Laitatteko kysymysten vastaukset verkkosivun. Kiitos etukäteen.

Tuleeko tämän esityksen materiaalit jonnekin nähtäville tilaisuuden jälkeen?

Annatteko vielä osoitteen mihin nämä vastaukset tulevat?

Vastaus: Niihin kysymyksiin, joihin ei tapahtumassa/chatissa ehditä vastata vastaamme nettiin tulevassa versiossa n. viikko tapahtuman jälkeen. Myös tämän tapahtuman tallenne tulee kaupungin nettisivuille.

Palautelomake jaettiin tilaisuuden chatissä, tilaisuuden verkkosivulla ja Face book - tapahtumassa. Se on jo suljettu.

Kerrokantasi -palvelussa esitettiin illan aiheisiin ja kysymyksiin on pyritty vastaamaan illan esityksissä.

Kiitokset ja kehut

Kiitos tilaisuudesta. Kaikkiin kysymyksiin ei tullut vastauksia, mutta toivottavasti niitä saadaan jälkikäteen!

Hienoa, että tilaisuus oli verkossa. Hyvin järjestetty. Toivottavasti jatkossakin toimii näin.

Kiitos erittäin hyödyllisestä tilaisuudesta! Tällaisia voisi olla useamminkin. Alueen asukkailla olisi intoa ja kykyä suunnitelmien jatkokehittelyyn yhdessä kaupungin suunnittelijoiden kanssa. Toivon että tätä piilevää potentiaalia hyödynnettäisiin jatkosuunnittelussa.

Kiitos tilaisuudesta. Kuninkaantammen osalta vastaukset voisivat olla täsmällisempiä kuin muutaman vuoden päästä.

Kiitoksia!

Kiitos!

Kiitos hyvästä ja informatiivisesta tilaisuudesta. Näitä voi mielellään jatkaa.

12.2.2021

Kaupunkiympäristön toimiala

Kiitos, hyvin järjestetty ja toimiva kokonaisuus. +++

Hienosti esitelty paljon ajankohtaisia hankkeita lyhyessä ajassa. Helsingin kaupunkisuunnittelu näyttää olevan hyvissä käsissä! Kiitos teille!

Tässä keskustelussa on kamalasti Nimbyja valittamassa pikkuasioista ja tulkitsemassa väärin. Voimia teille suunnittelijoille, teette todella mahtavaa työtä!

Verkkotilaisuus todella mahtava juttu! en ole aikaisemmin päässyt tilaisuuksiin mutta etänä onnistui!

Kiitos tilaisuudesta, lisää näitä verkkotilaisuuksia tulevaisuudessakin!

Ehdottomasti jatkossa verkkotilaisuudet! Ei sitä ikinä jaksaks esimerkiksi työpäivän jälkeen lähteä jonnekin virastoon kuuntelemaan näitä. Tämä oli hieno mahis.

Kiitos tästä. Tärkeää asiaa, tosin aika suuri annos yhteen tilaisuuteen.

Paljon hyvää tietoa ja hyviä kommentteja, kiitos! Täytyy olla todella iloinen näin osallistuvista ja tiedonjanoisista sekä runsasta tietoa omaavista Länsi-Helsingin asukkaista <3!

Vaikka suunnitelmat sapettavat ja surettavat niin kiitos tilaisuuden järjestämisestä. Tiedon taso parani!

Kiitos paljon informatiivisesta tilaisuudesta!

Suunnitelmavahti-palvelu on hyvä, kiitoksia siitä.

Kiitos tästä :)

Kiitos tästä. Tärkeää asiaa, tosin aika suuri annos yhteen tilaisuuteen.

Kiitos tästä tilaisuudesta. Ihan mahtavan helppo osallistua ja hyvä tapa jakaa tietoa.

Hienoa kuulla, että tämä on helpottanut jotakuta osallistumaan, olemme saaneet voittopuolisesti positiivista palautetta Uutta Helsinkiä -tilaisuuksista. Toivottavasti voimme jatkaa verkkotilaisuuksia jatkossakin ja myös pienemmillä alueilla sekä hankekohtaisesti.

Suunnitelmavahtia kannattaa kokeilla! Sen voi tilata täältä:

<https://www.hel.fi/kaupunkiymparisto/fi/julkaisut-ja-aineistot/suunnitelmavahti/>